

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

**MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT,
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, NADİR ESERLER KÜTÜPHANESİ,
NUMARA: NEKTY 03990 (1B-28A) (İNCELEME- MESTAP
TABLOSU- KARŞILAŞTIRMALI METİN)**

Ash KIRATLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Prof.Dr. Bayram Ali KAYA

OCAK - 2023

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT, İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ NADİR ESERLER KÜTÜPHANESİ,
NUMARA: NEKTY 03990 (1b-28a) (İNCELEME, MESTAP
TABLOSU, KARŞILAŞTIRMALI METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Aslı KIRATLI

Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Eski Türk Edebiyatı

“Bu tez 13/01/2023 tarihinde online olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulunan jüri üyeleri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI
Prof. Dr. Bayram Ali KAYA	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet

Hayır

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütölen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmaları.)

Aşlı KIRATLI

13/01/2023

ÖNSÖZ

Mecmûalar Klasik Türk edebiyatı araştırmalarına katkı sağlayan önemli eserlerdendir. Anlam olarak “Bir araya getirmek, toplamak” olan mecmûalar, Arapça “cem” masdarından türemiştir. Birden fazla şâirin farklı nazım şekilleriyle yazmış olduğu şiirlerin bir araya getirilmesidir. Dîvânı bulunmayan, kimliği tespit edilememiş birçok şâiri bir araya getiren mecmûalar, edebiyatımıza ışık tutması açısından önemli kaynaklardır.

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY 03990 numarada kayıtlı olan Mecmûa-i Ebyât ve şarkı Gazeliyât adlı eserin 1b-28a varakları arası çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır. Çalışmamız metinlerin incelenmesi, metnin transkripsiyonu ve karşılaştırmasının yapılmasını esas almıştır. Çalışmamızın devamı olan 28b-55a arası varakları Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı bilim dalı yüksek lisans öğrencilerinden Esmâ GÜNGÖR, 55b-82a varakları arasını yine Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı bilim dalı yüksek lisans öğrencisi Aslı DOĞAN tarafından çalışılmaktadır. Mecmûa içerisinde yer alan beyitlerin tasnifi, Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)’ne uygun olarak hazırlanmıştır. Tezin yazım kurallarında SAÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım klavuzu esas alınmıştır.

Çalışmamın hazırlanmasında desteğini ve ilgisini esirgemeyen, her soruma yeterli cevapları vererek ilerlememi sağlayan, her zaman anlayışlı, samimi ve hoşgörölü davranan, tecrübeleriyle bana yol gösteren sevgili danışman hocam Prof. Dr. Bayram Ali KAYA’ya çok teşekkür ediyorum.

Daima engin bilgilerinden yararlandığım ve bana kendimi şanslı hissettiren gerek lisans gerek yüksek lisans sürecinde de destek olan sevgili hocalarım Prof. Dr. Ozan YILMAZ’a, Prof. Dr. Vildan COşKUN’a, Dr.Öğretim Üyesi Orhan KAPLAN’a tüm içtenliğimle teşekkür ediyorum.

Son olarak her zaman arkamda duran, beni maddi ve manevi destekleyen aileme, sevgili eşime teşekkürü borç bilirim.

Aslı KIRATLI

13/01/2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	ii
TABLO LİSTESİ	v
ŞEKİL LİSTESİ	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT'IN TANITIMI VE İNCELENMESİ	4
1.1. Mecmûanın Dış Özellikleri	4
1.2. Mecmûanın Muhteva, Dil ve Yazım Özellikleri	6
1.3. Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı.....	7
1.4. Mecmûada Yer Alan Şâirlerin Biyografileri	12
BÖLÜM 2: MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT'IN KARŞILAŞTIRMALI METNİ	126
2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol	126
2.2. Metnin Transkripsiyon ve İmlâsında İzlenen Yol	128
2.3. Metnin İşaretler Sistemi	130
2.4. Karşılaştırmalı Metin.....	130
SONUÇ	450
KAYNAKÇA	451
EK	465
ÖZGEÇMİŞ	495

KISALTMALAR

- ‘Abdî D. : Urfalı Şâir Abdî, Mehmet Emin Ertan, Şanlıurfa 1997.
- Adnî D. Adnî D. : Adnî Dîvânı ve Adnî Dîvâanında Benzetmeler, Osman Kufacı, İstanbul 2006.
- Atâyî D. : Nev’izâde Atâyî, Saadet Karaköse, Ankara 2017.
- B. : Beyit
- Bkz. : Bakınız
- Bâkî D. : Bâkî Dîvânı, Sabahattin Küçük, Ankara 2015.
- Behiştî D. : Behiştî Dîvânı, Yaşar Aydemir, Ankara 2007.
- BT. : Beyânî Tezkiretü’ş-Şuarâ, Aysun Sungurhan, Ankara 2017.
- C. : Cilt
- Cevrî D. : Cevrî Dîvânı, Hüseyin Ayan, Erzurum 1981.
- D. : Dîvân / Dîvânçe
- DİA. : Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
- DT. : Doktora Tezi
- Emrî D. : Emrî Dîvânı, M.A. Yekta Saraç, İstanbul 2002.
- Esad-ı B. D. : Esad-ı Bağdâdî Dîvânı, İdris Kadioğlu, Malatya 1997.
- Esad D. : Şeyhülislam Esad Dîvânı, Muhammet Nur Doğan, İstanbul, 1997.
- Fâsîh D. : Ahmet Fâsîh Dede ve Tenkidli Metni, Mustafa Çıpan, Konya 1991.
- Fehîm D. : Fehîm-i Kadîm Dîvânı, Tahir Üzgör, Ankara 1991.
- Fuzûlî D. : Fuzûlî Dîvânı, Kenan Akyüz vd., Ankara 1990.
- G. : Gazel
- Hâletî D. : Azmi-zâde Hâletî, Bayram Ali Kaya, Ankara 2017.
- Hamdî D. : Ahmet Hamdî Dîvânı, Alim Yıldız, Sivas 2011.
- Hayâlî D. : Hayâlî Dîvânı, Ali Nihat Tarlan, İstanbul 1945.
- Haz. : Hazırlayan
- Hâzık D. : Hâzık Dîvânı, Hüseyin Güfta, Erzurum 1992.
- Hüdâyî D. : Seyyid Aziz Mahmud Hüdâyî Dîvânı, Ziver Tezeren, İstanbul 1987.
- İA. : İslam Ansiklopedisi

İhyâ D.	: İhyâ Dîvânı, Mehmet Halil Erzen, Van 2012.
İshak Çelebi D.	: Üsküplü İshak Çelebi Dîvânı, Murat Keklik, Bişkek 2014.
İsmetî D.	: İsmetî Dîvânı, Elif Günaydın, Bursa 2020.
İzzet Molla D.	: Keçecizâde İzzet Molla Dîvânları: Bahâr-ı Efkâr ve Hâzân-ı Âsâr, Ebubekir Sıddık Şahin, Ankara 2004.
K.	: Kaside
KB.	: Kültür Bakanlığı
Kt.	: Kıt'a
Kânî D.	: Kânî Dîvânı, İlyas Yazar, Ankara 2017.
Kâmî D.	: Edirneli Kâmî ve Dîvânı, Gülgün Erişen Yazıcı, Ankara 2017.
M.	: Mecnûa (Mecnûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât)
Mrs.	: Mersiye
Mat.	: Matla
MEB.	: Milli Eğitim Bakanlığı
Mesîhî D.	: Mesîhî Dîvânı, Mine Mengi, Ankara 2020.
MŞ.	: Âşık Çelebi, Meşâirü'ş-Şuarâ I, Filiz Kılıç, İstanbul 2020.
Muh.	: Muhammmes
Müf.	: Müfred
N.	: Nazım
Nr./ nu.	: Numara
Nâbî D.	: Nâbî Dîvânı, Ali Fuat Bilkan, Ankara 2011.
Nahîfî D.	: Nahîfî Dîvânı, İrfan Aypay, Konya 1992.
Nâilî-i Kadîm D.	: Nâilî-i Kadîm Dîvânı, Haluk İpekten, Ankara 2019.
Nef'î D.	: Nef'î Dîvânı, Metin Akkuş, Ankara 2018.
Necâtî D.	: Necâtî Bey Dîvânı, Ali Nihat Tarlan, İstanbul 1997.
Neşâtî D.	: Neşâtî Dîvânı, Mahmut Kaplan, Ankara 2019.
Nev'î D.	: Nev'î Dîvânı, Mertol Tulum, Ali Tanyeri, 1977.
Nûri Bey D.	: Halil Nuri Dîvânı, Mehmet Güler, Sivas 2009.
ö.	: ölüm tarihi
R.	: Rubâi
Râşid D.	: Râşid Dîvânı, Fatih Günay, Edirne 2001.

- Râgıb D.** : Koca Râgıb Paşa ve Dîvân-ı Râgıb, Ömer Demirbağ, Van 1999.
- Rüşdî D.** : Sahhaf Rüşdî ve Dîvânının Tenkitli Metni, Hatice Ekici, Balıkesir 2006.
- RT.** : Riyâzü’ş-Şuarâ, Riyâzî Muhammed Efendi, Namık Açıkgoz, Ankara 2017.
- s.** : Sayfa
- S.** : Sayı
- Sâbit D.** : Bosnalı Alaeddin Sâbit Dîvânı, Turgut Karabey, Sivas 1991.
- ST.** : Tezkire-i Safâyî, Pervin Çıpan, Ankara 2005.
- SAÜ.** : Sakarya Üniversitesi
- SBE.** : Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Sermed D.** : Sermed (Feyzullah) Dîvânı, Emel Ergün, Sivas 2004.
- T.** : Tezkire
- Tb.** : Tıpkıbasım
- TŞM.** : Esrar Dede, Tezkire-i Şuarâ-yı Mevleviyye, İlhan Genç, Ankara 2000.
- TEİS.** : Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü
- Usûlî D.** : Usulî Dîvânı, Mustafa İsen, Ankara 1990.
- vb.** : ve benzeri
- Vecdî D.** : Vecdî ve Dîvânçesi, Ahmet Mermer, Ankara 2002.
- Veysî D.** : Veysî Dîvânı, Zehra Toska, İstanbul 1985.
- Vehbî D.** : Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı, Ahmet Yenikale, Ankara 2017.
- YLT.** : Yüksek Lisans Tezi
- Yahyâ Bey D.** : Yahyâ Bey Dîvânı, Mehmed Çavuşoğlu, İstanbul 1997.
- Yahyâ D.** : Şeyhülislam Yahyâ Dîvânı, Hasan Kavruk, Ankara 2001.
- Yay.** : Yayınevi / Yayınları
- Yüsrî D.** : Yüsrî Ahmed Nazif Dede Dîvânı, Mustafa Atak, İzmir 2016.
- ZE.** : Kâf-zâde Fâizî’nin Zübdetü’l Eş’âr’ı, Bekir Kayabaşı Malatya 1997.

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı	8
Tablo 2: Mecmûada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı	12
Tablo 3: Mecmûanın (1b-28a) MESTAP'a Göre Sistematiik Tasnifi.....	50
Tablo 4: Transkripsiyon Tablosu.....	130

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: En Fazla Şiiri Bulunan Şâirler ve Sayıları	8
---	---

ÖZET

Başlık: Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât, İstanbul Üniversitesi, Nadir Eserler Kütüphanesi, Numara: NEKTY 03990 (1b-28a) (İnceleme- Mestap Tablosu- Karşılaştırmalı Metin)

Yazar: Aslı KIRATLI

Danışman: Prof. Dr. Bayram Ali KAYA

Kabul Tarihi: 13/01/2023

Sayfa Sayısı: viii (ön kısım) + 465 (tez) + 30(ek)

Bu çalışma, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY 03990 numarada kayıtlı olan Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât adlı şiir mecmûasının 1b-28a varakları arasının incelenmesi ve transkripsiyonu yapılmış karşılaştırmalı metin çalışmasından oluşmaktadır. Çalışmada öncelikle mecmûanın 1b-28a varaklarının tanıtımı yapılmış, ardından da metnin transkripsiyonu yapılarak dîvânlar ya da ilgili akademik çalışmalarla karşılaştırmalı metni oluşturulmuştur. Mevcut farklar ise dipnot alanında gösterilmiştir. Ayrıca, kimliklerini tespit edebildiğimiz şâirlerin kısa biyografilerine yer verilmiştir.

19.yüzyılda derlendiği düşünülen mecmûa, 82 varaktan oluşmaktadır. Çalışmamızın konusunu oluşturan kısımlarda 15-19. yy arasında yaşamış 135 şâir yer almaktadır. Bu şâirlerin 6 farklı nazım şekliyle kaleme aldığı 1172 şiir bulunmaktadır. Bu şâirler ve şiirlerinde kullandıkları nazım şekilleri ile şiirlerinin bahir ve kalıpları tablolar halinde verilmiştir.

Mecmûanın 28a-55b varakları arasını Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencisi Esmâ Güngör, 55b-82a varakları arasını ise yine Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencisi Aslı Doğan tarafından çalışılmaktadır. Çalışmada yer alan muhteva tablosu, başta şiir mecmûaları olmak üzere cönkler de dahil tüm mecmûaların ayrıntılı tasnifinin yapılmasını amaçlayan Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)'ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İÜ Nadir Eserler Kütüphanesi, mecmua, şiir mecmuası, dîvân şiiri, MESTAP

ABSTRACT

Title of Thesis: Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât, Istanbul University Rare Works Library Number: NEKTY 03990 (1b-28a) (Creview- Mestap Table-Comparative Text)

Author of Thesis: Aslı KIRATLI

Supervisor: Prof. Dr. Bayram Ali KAYA

Accepted Date: 13/01/2023

Number of Pages: viii (pre text) + 465
(main body) + 30 (app)

This study consists of texts consisting of text boks that are analyzed and transcribed between 1b -28a leaves of the poetry journal named Mecmûa-i Ebyât and Şarkı, Gazeliyât, registered in İstanbul University Rare Works Library T3990.

In the study, firstly, the 1b-28a pages of the journal were introduced and then the transcription. Structural divan sor comparative criteria with the relevant academic examination. Existing differences are in the footnote area. In addition, short biographies of the poets whose identities we can identify are included. The journal compiled in 19. consists of 82 leaves. 15-19 in the work. There are 135 poets who lived between the 19 th century. There are 1172 poems written by these poets in 6 different verse forms. These poets and their poems are given in the tables verse global and the springs and hearts of their poems. The pages 28a-55b of the journal are studied by Sakarya University Old Turkish Literature graduate student Esmâ Güngör and the pages 55b-82a are studied by Sakarya University Old Turkish Literature graduate student Aslı Doğan.

The content table in the study has been prepared in accordance with the Systematic Classification of Journals Project (MESTAP), which aims to implement a detailed classification of all journals including conks, especially poetry journals

Keywords: Journal, Poetry Journal, Classical Turkish Literature, Mestap

GİRİŞ

Çalışmanın Amacı

Çalışmamızın amacı, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Kataloğu'nda NEKTY 03990 numarada *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât* adıyla kayıtlı olan şiir mecmûasının 1b-28a varakları arasında yer alan şâirlerin şiirlerini tespit etmek ve bu şiirleri başta yayımlanmış dîvânlar olmak üzere, ilgili akademik çalışmalarla karşılaştırarak bulunan farkları ortaya koymaktır. Ayrıca kimliğini tespit edemediğimiz şâirleri araştırmacıların dikkatine sunmak ve mecmûa derleyicisinin tercih vb.tasarruflarını ortaya koymaktır.

Şiir mecmûaları farklı dönemlerde yaşamış olan ünlü şâirler ve şiirleri hakkında bilgi edinebilmemize aracı olduğu gibi, çeşitli sebeplerle şuarâ tezkirelerine veya diğer kaynaklarda bulunmayan şâirler ve onların şiirleri hakkında da bilgi sahibi olabilmemize olanak sağlamıştır. Çalışmamızda yer alan, hakkında fazla bilgi bulunmayıp birkaç şiiriyle tanınan şâirlerin yeni şiirlerinin ortaya çıkarılmasına ve dîvân neşirlerinde bulunmayan kısımların mecmûa çalışmamız aracılığıyla katkıda bulunmaktır.

Çalışmanın Önemi

Çalışmamız içerisinde bulunan şiirlerin karşılaştırmalı metnini oluşturarak eserde kayıtlı olan şiirleri ortaya çıkarmak, dîvân neşirlerinde yer almayan şiirlere dikkat çekmek, 15-19.yy.arası geniş bir dönemin şiir metinlerine yer veren çalışmamızda, yapısal ve anlamsal açıdan şiirlerde bulunan farkları ortaya koymak ve bu doğrultuda dîvânı tespit edilemeyen ya da hakkında herhangi bir bilgi sahibi olamadığımız şâir veya şiirlerini edebiyat sahasına kazandırmaktır.

Çalışmanın Yöntemi

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Koleksiyonu'nda NEKTY 03990 numarada *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adıyla kayıtlı olan mecmûanın inceleme ve karşılaştırmalı metnini oluştururken daha önce çalışılmış olan mecmûa, tez örneklerini ve ilgili çalışmaları da inceleyerek çalıştığımız şiir mecmûası doğrultusunda kendi çalışma yöntemimizi oluşturmaya çaba gösterdik. Mecmûada bulunan şiirlerin sistematik tasnifini, Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)'ne uygun olarak hazırlamaya çalıştık.

Çalışmamızda bulunan nazım şekilleri ile vezinleri ve sayılarını tabloda gösterirken Selman Karadağ tarafından hazırlanan yüksek lisans tez çalışmasından faydalandık. (Bkz. Milli Kütüphane 2860 Numaralı Şiir Mecmûası, Selçuk Üniversitesi SBE, Konya 2011).

Çalışmamız bir giriş iki ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmamızın giriş bölümünde çalışmamızın amacı, önemi, yöntemi, konusu gibi konuları ele aldık.

Çalışmamızın birinci bölümünde NEKTY 03990 numaralı mecmûanın dış özellikleri, muhtevası, dil ve yazım özellikleri bakımından tanıtımını yaptık. Daha sonra mecmûada yer alan şâirler ve şiirlerinin nazım şeklini ve sayısını içeren tablo hazırladık. Ardından şiir ya da şiirleri ile mecmûada yer alan şâirlerden kimliğini tespit edebildiklerimizin kısaca biyografilerine yer verdik. Mecmûada yer alan şâirlerin ve şiirlerinin sistematik bir tasnif tablosunu hazırladık.

Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı başlıklı tablomuzda şâir isimlerini alfabetik olarak verdik. *Sistematik Tasnif Tablosu*'nda ise şiirleri varak numarasına göre belirttik. Mecmûadaki şiirleri karşılaştırmak amacıyla kısaltmaları ile çalışmamızda yararlandığımız eserleri, *Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Âit Kısaltmalar* başlığı altında belirttik.

Çalışmamızın ikinci bölümünde ise *Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol* başlığı altında çalışmamızda izlediğimiz yola yer verdik. Ardından metnin transkripsiyon ve imlâsında izlediğimiz yolu belirtip metnin işaretler sistemine yer verdik (Transkripsiyon Tablosu). Çalışmamızın ikinci bölümünün sonunda ise NEKTY 03990 numaralı şiir mecmûasının 1b-28a varakları arasında yer alan şiirlerin transkripsiyonlu metnini oluşturduk ve mecmûa içerisindeki şiirleri başta dîvânlar olmak üzere daha önce çalışılmış ilgili akademik çalışmalarla karşılaştırarak belirlediğimiz farklılıkları dipnot kısmında gösterdik.

Çalışmamızın son kısmında ise sonuç bölümüne, kaynakçaya, mecmûanın (1b-28a) tıpkıbasımına ve özgeçmişe yer verdik.

Çalışmanın Konusu

Mecmûa, Arapça'da lugat mânâsıyla “*dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak* anlamındaki “*cem*” masdarından türeyen kelimedir (Uzun 2003:265).

Şiir mecmûaları, dîvânı bulunmayan ya da kaynaklarda adı geçmeyen şâirlerin şiirlerini içermelerinden ve derlendikleri dönemin sanat anlayışını yansıtmalarından dolayı Klasik edebiyat için önemli kaynaklardır. Tezkirelerde bile bulunmayan birçok şâir ve şiir mecmûalar vasıtasıyla gün yüzüne çıkarılır. (Aydemir, 2007: 123)

Zaman zaman tek bir konuyu ele alan yazıları toplayan mecmûalar, farklı konulardaki yazıları da içine alabilir. Günay Kut, mecmûaları kendi aralarında şu şekilde sınıflandırmıştır:

1. *Nazire mecmûaları,*
2. *Seçme şiir mecmûaları (mecnûa-i eş'âr, mecnûa-i devâvin),*
3. *Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmûalar (Mecnûa-i edviye, mecnûa-i ed'ıye, mecnûa-i muammeyât gibi),*
4. *Karışık mecmûalar (nazım-nesir karışık olabileceği gibi değişik dillerde de yazılmış olabilir),*
5. *Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmûalar (Edirneli Nazmî) gibi (Kut,1986: 170-171).*

Bu doğrultuda çalışmamızın konusunu, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi'nde kayıtlı olan NEKTY 03990 numaralı *Mecnûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adlı seçme şiir mecmûasının 1b-28a varakları arasının incelenmesi, Mestap tablosunun hazırlanması ve transkripsiyonunun yapılarak karşılaştırmalı metninin ortaya konulması oluşturmaktadır. Bu çalışma ile ayrıca elimizde dîvânı bulunmayan veya adı tezkire metinlerinde dahi geçmeyen unutulmaya yüz tutmuş şâir ve şiirlerini araştırmacılara sunmak amaçlanmaktadır.

BÖLÜM 1: MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT'IN TANITIMI VE İNCELENMESİ

1.1. Mecmûanın Dış Özellikleri¹

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY 03990 numarada *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adıyla kayıtlı olan şiir mecmûasının mürettibi Şeyhülislâm Atâullah Efendi-zâde Şerif Molla Efendi'dir. 19. yüzyılda yaşamış şairlerin şiirlerini de ihtiva etmesinden dolayı mecmûanın 19. yüzyılda derlendiğini düşünmekteyiz.

Mürettip mukaddimede de belirttiği üzere eserine *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adını vermiştir. Mecmûa geleneğine bakıldığında mecmûaların türüne, konularına ya da derleyecinin kendi isimlerine göre çeşitli adlandırmalar yapıldığı görülür (Örn: Livâyî Bey Mecmûası). Bu adlandırmalardan da anlaşılacağı üzere mecmûalara *cem* kökünden türeyen *mecmûa*, *câmî*, *cemiyyet* gibi isimlerle mecmûaların birer derleme eser olduğunu göstermektedir. Mecmûanın mürettibi de farklı şâirleri ve şiirlerini bir araya toplamıştır.

Mecmûa, 220 x 135 mm ölçülerindedir. Siyah meşin bir cilde sahiptir. Mecmûanın her varağı eski rakamlarla numaralandırılmıştır. Eser toplam 82 varaktan oluşmaktadır. 1b-28a sayfa aralığı çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır.²

Şiirlere geçmeden önceki varakta *Şeyhülislâm 'Atâullah Efendî-zâde Şerif Molla Efendi merhûmun hattıdır*³ şeklinde kayıt bulunmaktadır. Hemen altında “*Halis 8623*” notu düşülmüştür. Yine aynı varakta İstanbul Üniversitesi'nin mührü bulunmaktadır. Mührün altında bulunan temellüd kaydı ise bize mecmûanın mürettibi hakkında bilgi vermektedir. Temellüd kaydından mecmûanın Vezir-i Âzam Âli Paşa'ya sunulduğu anlaşılmaktadır. Bütün bunlara baktığımızda mecmûanın şeyhülislam bir ailede yetişmiş olan Şerif Molla Efendi'nin tertip edildiğini ve Halis Efendi Koleksiyonu'nda bulunduğunu düşünmekteyiz.

¹ Mecmûanın dış özelliklerinin tanıtımında İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Kataloğu'nda yer alan bilgilerden yararlanılmıştır. Katalog bilgisi için bkz.

http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr_TR/default_tr/search/results?qu=mecmua-i+ebyat&te=

² Mecmûanın bizden sonraki kısımları (28b-55a) Esmâ Güngör, 55b-82a Aslı Doğan Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eski Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencileri tarafından çalışılmaktadır.

³ Bu kayıt mecmûanın mürettibi hakkında bilgi vermektedir.

Mürettibin hayatı hakkında fazla bilgi bulunmamaktadır. Eğitimci bir ailede yetişmiştir. Encümen-i Dâniş topluluğunun kurucularındandır. Bu bilgilerden hareketle Şerif Molla Efendi'nin şair bir kimliğinin olduğu söylenebilir.

Mecmûanın 1a sayfasında yalnızca çalışmamızın başlığı olan *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* kayıtlıdır. Şiirler 1b sayfasından itibaren yer almaktadır.

Tez konumuz olan 1b-28a sayfaları arasında gazeller, kıtalar, müstakil beyitler, matlalar ve müfredler ve mısralar yer almaktadır. Mecmûada her şiirde başlık yoktur. Özellikle müfredlerde, beyitlerde ve mısralarda başlık bulunmamaktadır. Bazı başlıklar altında verilen şiirlerin o başlıktaki şâire ait olmadığını tespit ettik. Mecmûada yazılan başlıklarda ise genellikle şâirin ismi verilmiştir. Şiir başlıkları mecmûada kırmızı mürekkeple yazılmakla birlikte bazı şâirlerin isimleri siyah mürekkeple yazılmıştır (Nâbî, Bâkî vs.). Mecmûadaki bazı beyitler belirli bir sütunda değil yan yazılmış bir şekilde sütunların arasında verilmiştir. Bazı beyitlerin birinci yahut ikinci mısraları sütunda düz bir şekilde yazılmışken, birinci ya da ikinci mısrası “ evveli ya da sânisî” ibareleriyle sütunların arasına kırmızı bazen de siyah mürekkeple yazılmıştır.

Şiirlerin başında “lehû, velehû”⁴ gibi ibareler bulunmaktadır. Bazılarının başlığında da “beyit” ibaresi yer almaktadır. Bu tür ibâreler, şâir adları ve diğer başlıklar mecmûada kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Bu da şiirleri kolay bir şekilde ayırt etmemizi sağlamıştır. Mecmûadaki bazı beyit ve mısralar ise silik yazılmıştır (Necâti'nin beyiti vs). Başka bir beyit de Taẓmîn-i Ziyâ başlığında kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

Okunmaya engel olmamakla beraber mecmûada var olan mürekkep lekelerinin yanındaki bazı kelimelerde yanlış yerlere nokta koyulduğunu tespit ettik (Örn: Firkat kelimesinin ferfet şeklinde yazılması gibi).

Mecmûa harekesiz tâlik hattıyla yazılmıştır. Satır sayısı 14 ile 20 satırdan oluşmakta ve her varakta üç sütun bulunmaktadır. Sayfalardaki sütunlar 3 tanedir. Varağın a ve b yüzü olmak üzere toplam 6 sütun yer almaktadır. Mecmûanın genel sayfa düzeni içerisinde genellikle beyitler yer almaktadır. Bazı varaklar sadece mısralardan oluşmaktadır. Bazı yerlerde beyitlerdeki son kelimelerin sayfaların yanına sıkışık bir biçimde yazıldığı bazen

---

⁴ Çoğunlukla velehû, lehû, beyit gibi ibâreler, şâir adları, başlıklar mecmûada kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Bu ibârelerin yazıldığı yerlerde bazen şiir aynı şâire ait devam etmekte bazen de yazılan şiir o şâire ait olmamaktadır.

de kelimedeki son harflerin sayfaya sığmadığını ve yazılamadığını gözlemledik. Mecmûa muhtelif şâirlerin şiirlerine yer vermesinden dolayı antoloji niteliği taşıyan bir şiir mecmûası durumundadır.

1.2. Mecmûanın Muhteva, Dil ve Yazım Özellikleri

Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât'ın çalışmamızın konusu olan varaklarına baktığımızda 15-19. yüzyıl şâirleri yer almaktadır. Şâir ve şiir sayısını dikkate alırsak 18. yüzyıl şâirlerinin sayısı diğer yüzyıllara nispeten daha fazladır. Arapça ve Farsça yazılan kıt'alar, beyitler, mısralar da oldukça fazladır. Bu şiirlerin genellikle başlığı bulunmamaktadır. Birkaç şiirin başında ise sadece şâirin adı verilmiştir. (Cemîl, Ahmed Faruk vs.)

Mecmûada Bâkî, Nâbi, Nev'î, Koca Râgıb Paşa, Keçeci-zâde İzzet Molla, Şeyhülislâm Yahyâ gibi bilindik şâirlerin yanı sıra; Abdullatif, Kiramî, Müslimî, Fevrî gibi daha az bilindik şâirlerin şiirleri de yer almaktadır. İsimleri daha az bilinen şâirlerin genellikle birer beyti ya da mısrası verilmiştir.

Mürettip, şiirleri mecmûaya harf sırasına göre değil de karışık bir şekilde kaydetmiştir. Dîvân sahibi olmayan ve dîvânı elimizde bulunmayan şâirlerin şiirlerine de yer vermesinden dolayı mürettibin dîvânlar dışında çeşitli mecmûaları ve tezkire metinlerini de görmüş olma ihtimali yüksektir.

Çalışmamızın konusu olan 1b-28a varakları arasındaki toplam şiir sayısı 1172, toplam şâir sayısı ise 135'tir. Çalışmamızın başlığından da anlaşılacağı üzere mecmûanın konusu büyük oranda beyitlerden ve gazellerden oluşmaktadır. Gazel ve diğer nazım şekilleri yer almakla birlikte çoğunlukla müstakil beyit ve mısra bulunmaktadır. Bu beyitler içerisinde müfredler de vardır fakat çoğunlukla bir gazelden alınmışlardır. Bu beyit ve mısraların çoğunda başlık verilmediğinden ulaşabildiklerimizin dışında hangi şâire ait olduğunu tespit edemediklerimiz de mevcuttur.

Çalışmamızda yer alan bazı şiirlerin başlıktaki şâire âit olmadığını tespit ettik. Bu şiirlerden şâirlerini tespit edebildiklerimizin dışında tespit edemediklerimiz de bulunmaktadır. Yazılan her gazelde mahlas beyiti yer almamaktadır. Bazı gazelerde tüm beyitler yazılmışken, çoğu şiirlerde de gazelin içerisinden sadece bir ya da birkaç beyitin kaydedildiğini tespit ettik.

Çalışmamızda yer alan şiirlerin çoğunluğunun hikemi beyitler ve vecizelerin oluşturduğunu tespit ettik. Bu şiirlerin mürettibin ilgisine göre derlenip yazılabileceğini düşündük.

Çalışmamızın konusunu oluşturan 1b-28a varakları arasında 15 - 19. yüzyılda yaşamış şâirlerin şiirleri yer aldığından Eski Anadolu Türkçesi'nin dil özellikleri mümkün olduğunca korunmuştur.

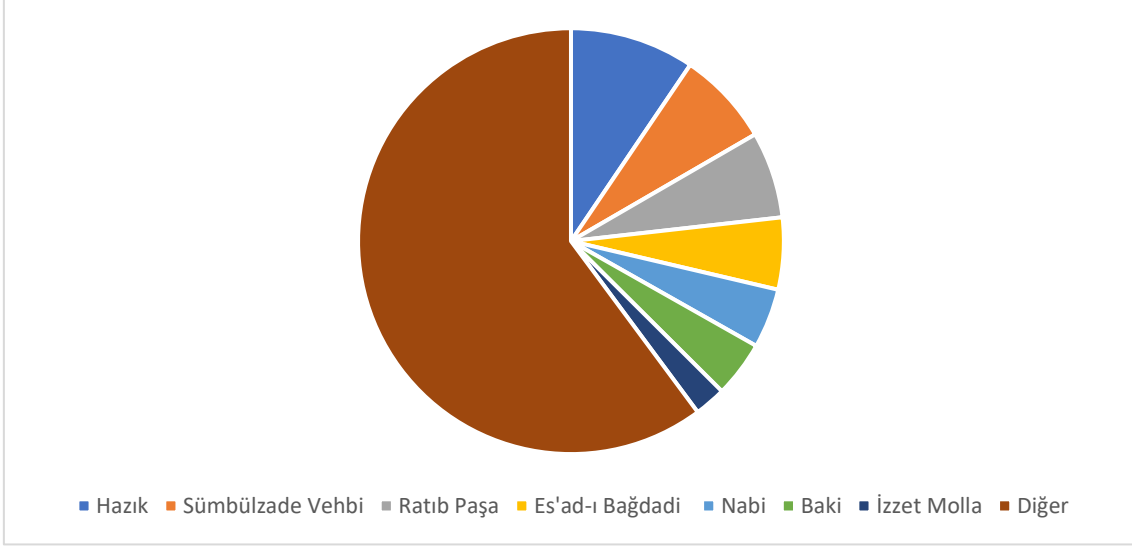
1.3. Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı

Mecmûada konumuzu oluşturan 1b-28a varakları toplam 135 şâire ait farklı nazım şekilleriyle yazılmış 1172 adet şiir kayıtlıdır. Mahlası bulunmayan beyit ve müfred gibi şiirlerde ayrıca başlıkta isim de yazmadığından, araştırmamız sonucunda şâirini tespit edemediğimiz şiir sayısı toplam 204'tür. Diğer nazım şekilleri de görülmekle birlikte en fazla gazellerin içerisinden alınmış beyitler mevcuttur.

Râtıb, Hâzık, Es'ad Bağdâdî, Sünbül-zâde Vehbî, Nâbî, Bâkî gibi farklı nazım şekilleriyle mecmûada birçok şiiri bulunan şâirlerin yanı sıra , tek bir şiiriyle yer alan şâirlerin sayısı da oldukça fazladır. Örneğin, Abdullatif, Adnî gibi şâirlerin tek bir şiiri yer almaktadır.

Ahmed Faruk, Amidî, Behcetî, Cemîl, Nedim, Vehbî, Tâlib gibi şâirlerin ilgili araştırmalarımız sonucunda kimliğini tespit edemedik.

Çalışmamızda en çok şiiri bulunan şâirler, Hâzık (114), Sünbül-zâde Vehbi (91), Râtıb Paşa (81), Es'ad-ı Bağdâdî (62), Nâbî (53), Bâkî (50), İzzet Molla (28)'dir. Bunların yanı sıra farklı nazım şekilleriyle yazılmış birçok şâire ait şiir varken, Selîmî, Akçahisarlı Hulûsi, Sinânî, Sûzî gibi pek çok şâirin birer beyit ya mısrası bulunmaktadır.

Şekil 1: En Fazla Şiiri Bulunan Şâirler ve Sayıları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafikte de görüldüğü üzere şiir sayısı bakımından Hâzık, Sümbül-zâde Vehbî, Râtıb Paşa, Es'ad Bağdâdî, Nâbî, Bâkî, İzzet Molla gibi 18. ve 19. yüzyıl şâirlerinin şiirleri çoğunluktadır. Çalışmamızda 16 ve 17. yüzyıl şâirlerinin sayısı da oldukça fazladır. Mecmûada ayrıca kimliği tespit edilemeyen, dîvânlarına ulaşılamayan ve kime ait olduğu bilinmeyen çok sayıda şiir bulunmaktadır.

Tablo 1: Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı

Nr.	Şâir Adı	Nazım Şekli ve Sayısı
1	Abdî	1 beyit
2	Abdullah Efendi	1 beyit
3	Abdullah Efendi (Îrânî)	1 beyit
4	Abdullah Çelebi (Lâmi'î-zâde)	1 beyit
5	Abdullatif	1 beyit
6	Adnî	1 beyit
7	Ahmed Faruk (?)	Arapça
8	Ahmed Paşa	1 mısra
9	Âlî (Şeyh Pir Ali)	2 beyit
10	Ali (Kınalı-zâde)	1 beyit
11	Âlî (Gelibolulu)	1 mısra
12	Âmidî (Vâli-i)	1 beyit
13	Âmidî (?)	1 kıt'a (Arapça)
14	Ârif Efendi	2 beyit
15	Arzî (Arzî Mehmed Efendi)	1 mısra
16	Atâyî	12 beyit, 1 mısra
17	Âtîf	1 beyit

18	Âzerî	1 beyit
19	Azmî (Pîr Mehmed)	1 beyit
20	Azm-i Vâlid-i Hâletî	1 beyit
21	Bâkî	1 gazel,30 beyit, 1 matla, 18 mısra
22	Behcet Efendi	1 beyit
23	Behcetî	3 beyit
24	Behiştî	5 beyit,1 matla
25	Cemîl (?)	1 beyit (Arapça)
26	Cevrî	1 mısra
27	Cinânî	1 beyit
28	Dervîş Çelebi	2 beyit
29	Edîbî	4 beyit
30	Ehlî	1 beyit, 1 mısra
31	Emrî	1 mısra
32	Es' ad (Şehremîni-zâde)	1 beyit
33	Es' ad (Bağdadî)	62 beyit
34	Es' ad (Şeyhülislâm)	21 beyit
35	Eyüp Sabri Paşa	1 beyit
36	Fâsîh Ahmed	1 mısra
37	Fâizî (Kaf-zâde)	4 beyit
38	Fehîm-i Kadîm	1 kıt'a, 1 beyit
39	Fehmî (Kınalı-zâde)	1 beyit
40	Fevrî (Ahmed)	1 mısra
41	Feyzî (Dursun-zâde)	1 beyit
42	Feyzî (?)	1 beyit
43	Feyzullah (Kâf-zâde)	1 beyit
44	Fuzûlî	6 beyit, 2 mısra
45	Hâletî (Azmî-zâde)	9 beyit 1 müfred
46	Halîmî (Ahi-zâde)	2 beyit
47	Halîmî (Mustafa)	1 beyit
48	Hamdî (Ahmed Çelebi)	1 beyit Arapça
49	Hamdî (Sivâsî)	27 beyit, 1 gazel
50	Hasîbî	2 beyit
51	Hayâlî	1 mısra
52	Hâzîk	114 beyit, 1 gazel, 3 müfred
53	Hazânî	1 beyit
54	Hibrî	4 beyit
55	Hilâlî	1 beyit
56	Hulûsî	1 beyit
57	Hüdâyî (Okcu-zâde)	1 beyit
58	Hüdâyî (Aziz Mahmud)	1 mısra
59	Hüseyin Paşa	1 beyit
60	Hüsrev	1 beyit
61	İbn-i Kemâl (Kemâlpaşa-zâde)	4 beyit, 1 kıt'a
62	İhyâ	1 beyit

63	İlmî (Remzi-zâde Mehmed)	1 beyit
64	İmâdî	1 beyit
65	İshak Çelebi	1 beyit, 1 mısra
66	İsmetî	2 beyit, 2 mısra
67	İzzet Molla (Keçeci-zâde)	28 beyit
68	Kadı Hâfız Alî	1 beyit
69	Kânî	1 mısra
70	Kâmî (Seyyid Mehmed)	2 beyit
71	Kâmî (Edirneli)	1 beyit
72	Kerîmî	1 beyit
73	Kirâmî (Kınalı-zâde)	3 beyit
74	Lebib Mehmed Efendî	1 beyit
75	Lisânî	1 beyit
76	Mehmed Emin (Kastamoni-zâde)	1 kıt'a
77	Makâlî	1 beyit, 1 mısra
78	Mesîhî	1 beyit
79	Münîrî	1 mısra
80	Müslimî (Kınalı-zâde)	1 beyit
81	Nâbî	53 beyit, 1 kıt'a, 1 müfred, 1 matla, 3 mısra
82	Nahîfî	1 beyit
83	Nâilî-i Kadîm	2 beyit, 2 mısra
84	Nazîf	1 beyit
85	Necâtî	1 beyit, 3 mısra
86	Nedîm (?)	1 beyit
87	Nef'î	3 beyit, 1 müfred, 1 mısra
88	Neşâtî	1 kıt'a, 1 mısra
89	Nev'î	1 gazel, 22 beyit, 4 mısra
90	Niyâz	1 beyit
91	Nurî Bey (Vak' anüvis)	1 beyit
92	Nevres-i Kadîm	1 beyit
93	Râfî	2 beyit
94	Râgıb Paşa	1 gazel, 25 beyit
95	Rahmî (Kırımlı)	1 mısra
96	Râmî	1 mısra
97	Râmiz (Mehmed)	1 beyit
98	Râşid	4 beyit, 2 müfred, 3 mısra
99	Râtıb	81 beyit, 2 gazel
100	Râzi (Yazıcı-zâde)	2 beyit
101	Revnağ	1 beyit
102	Rızâyî	1 beyit
103	Rûhî-i Bağdâdî	1 beyit, 2 mısra
104	Rüşdî	1 mısra
105	Sâbit	34 beyit, 1 mısra
106	Sadrî	1 beyit
107	Sâhib Efendî (Pîrî-zâde)	1 beyit
108	Sânî (Can Memi)	1 beyit

109	Sermed	28 beyit
110	Sırrî (Ali Sırrî Efendi)	1 beyit, 1 mısra
111	Sinânî	1 beyit
112	Sûzî	1 beyit
113	Şâhî	2 beyit
114	Şâmî	1 mısra
115	Şânî (Kastamonulu)	1 beyit
116	Şehrî	1 mısra
117	Şemsî (Şemseddin Efendi)	1 kıt'a
118	Şerîfî	1 beyit
119	Şeyhî	1 beyit
120	Şeyhülislâm Yahyâ	12 beyit, 5 mısra
121	Tâlib (Ömer Tâlib Efendi)	1 beyit
122	Tâlib (?)	1 gazel
123	Taşlıcalı Yahyâ	2 beyit
124	Usûlî	1 beyit
125	Ülfetî-i Nâ-Murâd	1 beyit
126	Vecdî	9 beyit, 1 mısra
127	Vehbî (Sünbül-zâde)	1 gazel, 91 beyit
128	Vehbî (Seyyid)	1 beyit
129	Vehbî (?)	1 beyit
130	Veled Çelebi	1 mısra (Arapça)
131	Veysî	13 beyit, 1 müfred
132	Yahyâ Efendi	1 mısra
133	Yüsrî	2 beyit
134	Zamirî	1 beyit
135	Zuhûrî (Karaçelebi-zâde)	2 beyit

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmamızda remel, hezec, muzâri', müctes, ahreb kalıpları olmak üzere 8 farklı bahirle yazılmış 1172 şiir yer almaktadır. En fazla şiir ise remel bahri kalıpları ile yazılmıştır. Şiirlerde kullanılan toplam aruz kalıbı sayısı ise 19'dur. Hece ölçüsüyle yazılmış herhangi bir şiir ise bulunmamaktadır.

Tablo 2: Mecmûada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı

Nr.	Kullanılan Vezin	Sayı
1	Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Remel)	169
2	Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün (Remel)	204
3	Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün (Remel)	10
4	Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün (Remel)	9
5	Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün (Hezec)	196
6	Meḫ' ülü Fā' ilātün Mefā' ilü Fā' ilātün (Muzâri')	2
7	Meḫ' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün (Muzâri')	170
8	Meḫ' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün (Hezec)	75
9	Meḫ' ülü Mefā' ilün Meḫ' ülü Mefā' ilün (Hezec)	1
10	Meḫ' ülü Mefā' ilün Fe' ülün (Hezec)	1
11	Mefā' ilün Fe' ilün Mefā' ilün Fe' ilün (Müctes)	1
12	Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün (Müctes)	93
13	Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün (Hezec)	9
14	Meḫ' ülü Fā' ilātün Meḫ' ülü Fā' ilātün (Muzâri')	2
15	Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün (Cedîd)	13
16	Müstef' ilün Müstef' ilün (Recez)	1
17	Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün (Recez)	3
18	Mütefā' ilün Fe' ülün Mütefā' ilün Fe' ülün (Kâmil)	1
19	Fe' ülün Fe' ülün Fe' ülün Fe' ülün (Mütekârib)	1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.4. Mecmûada Yer Alan Şâirlerin Biyografileri

Abdî (1857/1941)⁵: Asıl adı Seyyid Mustafa olan şâir, 1857 yılında Urfa'da doğmuştur. Hacıabdi-zâde Emin Efendi'nin oğludur. 1870 yılında Dabakhâne Medresesi'ne giren Abdî, 1872 yılında buradan ayrılarak Rüşdiye'ye kaydolmuştur. Burayı bitirdikten sonra Urfa Tahrirat Kalemî mübeyyizliği yapan şâir, müdür vekilliği, başkâtiplik gibi görevlerde bulunmuştur. 1893-94 yıllarında Halep'te Halep Vilâyet Gazetesi'ni idare etmiştir. Oğlunun vefatıyla derin üzüntü duyan şâir emekli olarak Urfa'ya gelmiş, 1941 yılında ise vefat etmiştir.

Abdullah Efendi (1552/ 1617)⁶: Asıl adı Abdullah olan şâir 1552 yılında Balıkesir Bergama'da doğdu. Kızılca Hayreddin adlı kişinin oğlu olduğundan Kızılca Hayreddinoğlu lakabıyla tanındı. İsa Bey Medresesi'nde öğrenim görmüştür. Bir ara tasavvufu ilgillemiştir. Kaynaklarda eserleri hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. 14 Ocak 1617 yılında vefat etmiştir.

⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Hakan Yekbaş "Abdî". TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdi-mahmud> (E.T.01.12.2020)

⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Volkan Karagözlü, "Abdullah". TEİS <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdullah-kizilca-hayreddinoglu> (E.T. 04.12.2020).

Abdullah Efendi (Îrânî) (1662-1760)⁷: Asıl adı Abdullah Vassaf Efendi'dir. Akhisar'da doğmuştur. Eğitimini Akhisar'da tamamladıktan sonra Kara Halil Efendi'ye intisap etmiştir. Aklî ve naklî ilimleri öğrenmiştir. Mollalık, fetva eminliği ve kadılık, kazaskerlik görevlerinde bulunmuştur. Daha sonra fetvâ eminliğine getirildi. Ömrünün son günlerini Bursa'da geçirmiştir. İyi bir hattattır. Şiirlerini didaktik bir şekilde yazmıştır. Türkçe, Arapça, Farsça şiirler yazmıştır. *Dîvânçe*'si tespit edilememiştir. *Hayâl-i Behçet-Âbâd*, *Zemzeme*, *İrşad-ı Ezkiyâ*, *Fetevâ-yı Vassâf* adlı eserleri bulunmaktadır.

Lâmi'î-zâde Abdullah Çelebi (1473-?)⁸: Asıl adı Mahmud olan şâir 1473 yılında Bursa'da doğdu. Dedesi Nakkaş Ali b. İlyas Ali'dir. Bursa Muradiye Medresesi'nin hocalarından Molla Ahaveyn ve Hasanzade Molla Mehmed'ten dersler aldı. İstanbul ve çevresinde tanındı. Dîvân edebiyatının en çok eser veren şâirlerindedir. İyi derecede Arapça ve Farsça bilgisine sahiptir. Sanatlı yazma düşüncesine sahip değildir. İlmiye ve sanat ortamında başarı göstermiştir. Tasavvufî çevrede de tanınmıştır. Çok sayıda manzum ve mensur eser veren şâirin en önemli eserlerinden biri *Letâifnâme*'sidir.

Abdullatif (?-1622)⁹: Şâirin doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Hayatı hakkında kaynaklarda fazla bilgi bulunmaz. Bütün ömrünü dinî ilimlerle uğraşarak geçirmiştir. II. Sultan Mustafa devri âlimlerindedir. "Tarsusî Damadı" olarak tanınır. 1605 yılında Merdümiye Medresesi'ne müderris olarak atanmıştır. Daha sonra 1615 yılında Beşiktaş'taki Sinan Paşa Medresesi'nde, 1616 yılında Fatma Sultan Medresesi'nde, akabinde de 1619 yılında Hâfız Ahmet Paşa Medresesi'nde görev yapmıştır. Şâirin 1622 yılında öldüğü bilinmektedir.

Adnî (?-1474)¹⁰: Asıl adı Mahmud'dur. Adnî mahlasını kullanmıştır. Osmanlı döneminin devlet adamı ve nesir yazarlarından olduğu bilinmektedir. Edirne Sarayı'nda Mehmed Ağa'nın himayesinde iyi bir eğitim almıştır. Vezirlik, sadrazamlık gibi çeşitli görevler yapmıştır. Fatih Sultan Mehmed'in oğlu Şehzâde Mustafa ile aralarında düşmanlık bulunduğu ve şehzâdenin ölümünde parmağının bulunduğu gibi çeşitli

⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İbrahim Halil Tuğuk "Abdî". **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdi-vassaf-abdullah-efendi> (E.T.22.11.2020).

⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Günay Kut "Lâmiî Çelebi", *DİA.*, C.27, s.96.

⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Gözde Tekin "Abdüllatif". **TEİS** <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdullatif-tarsusi-damadi> (E.T. 05.12.2020).

¹⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Leyla Alptekin Sarıoğlu "Adnî". **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/adni-mahmud-pasa> (E.T. 13.12.202)

söylentilerden dolayı idam edilmiştir. 4 nüshası tespit edilen, içerisinde 1 kaside ve 94 gazelinin yer aldığı *Türkçe Dîvân'ı* bulunmaktadır. Ayrıca şâirin *Farsça Dîvân'ı* da bulunmaktadır. Şiirlerinde sade ve samimi bir dil kullanan şâir 1474 yılında vefat etmiştir.

Ahmed Paşa (?-1496-97)¹¹: Edirne’de doğduğu düşünülmektedir. Babası Veliyyüddin Efendi II. Murad’ın kazaskerlerindedir. Bursalı olarak tanınmıştır. Başarılı bir devlet adamıdır. Vezirlik makamında bulunmuştur. Fatih Sultan Mehmed’in Ahmed Paşa’yı yanından ayırmayışı kıskançlığa sebep olmuştur. Şair saraydan uzaklaştırılmıştır. Bu olaydan sonra Fatih Sultan Mehmed’e “Kerem Kasidesi”ni sunmuştur. Bursa’da Orhan ve Muradiye Medreselerinde mütevelilik görevinde bulunmuştur. II.Bayezid’in isteğiyle *Dîvânı*’nı oluşturmuştur.Bayezid için sekiz methiye yazmıştır. Kaynaklarda zeki ve nüktedân bir kişiliğe sahip olduğundan bahsedilir. Devrinde “sultânü’ş-şuarâ olarak bilinmektedir. Şiirleri Anadolu ve Rumeli’ye yayılan şâirin Türkçe şiirlerinin dışında Arapça ve Farsça şiirleri de mevcuttur. Bunların içinde bir de Rumca müfredi bulunmaktadır. *Dîvânı*’nda 352 gazel, bir murabba, dokuz Arapça manzume, 16 Farsça gazel ve on iki tamamlanmamış şiir ve müfred mevcuttur. Arapça, Farsça ve Türkçe toplam yirmi yedi tarihi, sekiz mukattaatı ve kırk yedi müfredi bulunmaktadır. Bursa’da vefat etmiştir. Mezarı Muradiye Medresesi yakınındaki türbededir.

Alî (?-1545/46)¹²: Şeyh Pîr Ali Efendi olarak tanınmıştır. Nasuh Efendi’nin oğlu, Nev’izâde Atâyî’nin büyük babasıdır. Rusçuk’ta doğmuştur. Moğol istilas zamanında İran’dan Anadolu’ya gelmiş, Rusçuk yakınlarında bulunan İvaz Fakih köyüne yerleşmişlerdir. Eğitimini tamamladıktan sonra Halvetî tarikatı şeyhlerinden Şeyh Bâyezid-i Rûmî’ye intisab etmiştir. Şeyh Bâyezid-ı Rûmî’nin vefatına kadar onun hizmetinde bulunmuştur. Onun vefatıyla memleketi Malkara’ya dönmüştür. Turhan Camii’nde imam ve hatiplik yapmıştır.1545/46 yıllarında vefat ettiği bilinen şâirin mezarı Malkara Turhan Mektebi’nde yer almaktadır.

Alî (1510-1572)¹³: Asıl adı Ali’dir. Isparta’da doğdu. Babası Emrullah Efendi, dedesi Abdülkadir Hâmîdî’dir. İlk tahsilini Isparta’da yapan şâir daha sonra İstanbul’a gelmiştir. Kazasker Kadri Efendi’nin himayesinde eğitimini sürdüren şâir, Mâlûl Emîr Efendi,

---

¹¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Günay Kut “Ahmed Paşa”, DİA., C.2, s.111.

¹² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Tuncay Bülbül “Ali”, TEİS.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-seyh-pir-ali-efendi> (E.T. 22.08.2021).

¹³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İbrahim Halil Tuğuk “Ali Çelebi”, TEİS
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-celebi-kinalizade> (E.T. 14.12.202)

Sinân Efendi, Merhaba Efendi, Kara Salih Efendi ve Çivi-zâde Muhyiddin Efendi gibi dönemin ünlü âlimlerinden ders almıştır. Çeşitli medreselerde görev yapmıştır. 1572 yılında vefat etmiştir. Türkçe ve Arapça pek çok eser yazan şâirin, Dîvân'ının mürettep olduğu bilinse de bulunamamıştır.

Âlî (Gelibolulu)¹⁴: 1541 yılında Gelibolu'da doğdu. Medrese eğitimi aldıktan sonra yazdığı şiirlerle dikkat çekmiştir. Şâir ilk eseri olan *Mihr ü Mâh*'ı Şehzâde Selim'e (II. Selim) sunarak divan kâtibi olmuştur. Saraydan ayrıldıktan sonra çeşitli görevlerde bulunan şâir 6 ay gibi kısa bir süre Erzurum defterdarlığında bulundu. Yeni padişah III. Mehmed'den telifine başladığı *Künhü'l-Ahbâr* için çok sayıda kitap bulacağını umarak Mısır'a tayinini istedi fakat haremın nüfuzlu ağaları tarafından buna engel olununca Amasya sancakbeyliği ve Rum defterdarlığı ile yetinmek durumunda kalmıştır. Şâir son eseri olan *Mevâidü'n-Nefâis*'i padişahın Mısır beylerbeyliğini istemek üzere tamamladı. Burada vefat ettiği düşünülmektedir. Çeşitli görevlerde bulunan fakat pek de dikkat çekmeyen şâir, edebî faaliyetleriyle özellikle tarihçiliğiyle büyük şöhret kazanmıştır.

Âmidî (?-?)¹⁵: Doğum ve ölüm tarihi kesin olarak bilinmeyen şâirin hakkındaki bilgilere Ali Emirî'nin *Tezkire-i Şuarâ-yı Amîd* adlı eseri dışında rastlanılmamaktadır. Diyarbakırlı'dır. Ali Emirî şâirin, Feriştetoğlu'nun lughatini tercüme ederek manzum bir lughat hazırladığını ve bu eseri gördüğünü belirtir.

Arzî (?-1664)¹⁶: Asıl adı Muhammed'dir. Antep'te doğdu. Babası Mevlevî şeyhi olan Şabanzâde İbrahim Efendi'dir. Babasının Mevlevî şeyhi olmasının etkisiyle küçük yaşlardan itibaren tasavvufu ilgilenmiştir. Gençlik yıllarında İstanbul'a giderek Kara Mustafa Efendi'nin hizmetine girmiştir. Sivaslı Şeyh Efendi Abdülmecid'den el alarak Mevlevîliğe yönelmiştir. Galata Mevlevîhânesi şeyhi Âdem Dede'ye intisap ederek onun vefatından sonra Galata Mevlevîhânesi'ne şeyh olmuştur. Arzî Mehmet Dede, lirik gazel ve rubâiler kaleme almıştır. Kaynaklarda *Dîvân*'ı olduğu belirtilmiştir fakat ele geçirilen herhangi bir nüshası bulunmamaktadır. Arzî Mehmed Dede 1664 yılında vefat etmiştir.

---

¹⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Bekir Kütükoğlu "Âli Mustafa Efendi", DİA., C.2, s.414.

¹⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İbrahim Halil Tuğuk "Âmidî", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/amidi> (E.T. 22.11.2020).

¹⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İbrahim Halil İbrahim Tuğuk "Arzî", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/arzi-mehmed-efendi> (E.T. 23.11.2020).

Atâyî (?- 1635)¹⁷: 1583 yılında İstanbul'da doğdu. III. Mehmed zamanının tanınmış şâirlerinden Nev'i Yahya Efendi'nin oğludur. Önce babasından daha sonra Kaf-zâde Feyzullah Efendi'den ders almıştır.1601 yılında Ahi-zâde Abdülhalim Efendi'den mülazım alarak müderrislik görevine başladı. Müderrislik, kadılık görevlerinde bulunmuştur. Kaynaklarda güzel konuşan, nükteli bir kişiliğe sahip olduğundan bahsedilmiştir. Celvetiyye tarikatının kurucusu olan Aziz Mahmud Hüdâyî Hazretleri'nin müridi olmuştur. Manzum ve mensur olmak üzere pek çok eser vermiştir. Orta hacimli bir *Dîvân*'ı mevcuttur. Şeyhülislam Yahya Efendi'ye ithaf etmiştir. *Alemnümâ, Nefhatü'l Ezhâr, Sohbetü'l-Ebkâr, Heft Hân, Hilyetü'l Efkâr* ise şâirin hamsesini oluşturan mesnevileridir. Ayrıca şâirin *Hadâiku'l-Hakâik fi Tekmileti's-Şekâik (Zeyl-i Şekâik)* adlı mensur eseri, devrinde yaşayan bazı kişiler hakkında yazılmış içerisinde 100 kadar beyit bulunan *Hezliyyât*'ı, yarım kalmış bir *Siyer-i Veysi Zeyli*, sekiz mektuptan oluşan *Münşeât*'ı, ayrıca bazı görüşleri tenkit etmek üzere hazırladığı *el-Kavlü'l-Hasen fi Cevâbi'l-Kavli li-Men* adlı Arapça fıkıh kitabı bulunmaktadır. 1635 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Âtîf (?- 1742)¹⁸: Babasının adı Mustafa olduğundan, Âtîf Mustafa Efendi olarak da bilinir. İstanbul'un Soğanağa Mahallesi'nde doğmuştur. Maliye görevinde bulundu. Başarılı olmasından dolayı İzzet Ali Paşa'nın dikkatini çekti ve defterdar mektupçusu oldu. Osmanlı maliyesinde oldukça önemlidir. Genellikle didaktik şiirler kaleme almıştır. Türkçe, Arapça, Farsça manzumeler yazmıştır. *Türkçe Dîvân*'ı mevcuttur. Hat sanatında oldukça başarılıdır. En büyük hayratı kendi adını taşıyan kütüphanesi olan Âtîf Efendi, çeşitli görevlerde bulunduktan sonra 1783 yılında vefat etmiştir.

Âzerî (?-1585)¹⁹: Asıl adı İbrahim'dir. Âzerî mahlasını kullanmıştır. Doğum yeriyle ilgili bilgiler bulunmamakla birlikte, babası aslen Manisalıdır. Âlim bir babanın oğludur. İyi bir eğitim görmüştür. Müteferrika, kadılık gibi görevlerde bulunmuştur. Şiir mecmualarında yer alan ve bir divançe oluşturabilecek sayıda şiirleri dışında *Nakş-ı Hayâl, Husrev ü Şîrîn* adlı eserleri mevcuttur. *Nakş-ı Hayâl* ile şöhret bulan şâir, 1585 yılında Hama kadısı iken sıtma hastalığından vefat etmiştir.

---

¹⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Haluk İpekten "Atâyî", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/atai-nevizade> (E.T. 08.12.2020).

¹⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Abdülkadir Balgalmış "Âtîf Efendi", DİA., C.4, s.549-60.

¹⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Ülkü Çetinkaya "Âzerî", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/azeri-ibrahim-celebi> (E.T. 14.12.2020)

Azmî (?-1582)²⁰: Asıl adı Mehmed'dir. İstanbul'da doğdu. Pîr Ahmed Çelebi'nin oğlu, ünlü şâir Azmi-zâde Hâletî'nin babasıdır. Rodoscuk Rüstem Paşa Medresesi'nde, İstanbul Rüstem Paşa Medresesi'nde, Fatih'te bulunan Eftaliyye Medresesi'nde, Beşiktaş Sinan Paşa Medresesi'nde, Edirne Darülhadis ve Sahn-ı Semân Medresesi'nde müderrislik görevinde bulundu. Bir nüshası bulunan *Dîvân*'ının yanı sıra *Enîsü'l-Ârifîn*, *Mev'iza-i Manzume*, *Tercüme-i Manzume*, *Tercüme-i Manzume-i Ehâdis-i Erbaîn*, *Mihr ü Müşteri Tercümesi* gibi eserleri mevcuttur.

Bâkî (1526-1600)²¹: Asıl adı Mahmud Abdülbâkî'dir. İstanbul'da doğdu. Babası Fatih Camii müezzinlerinden Mehmed Efendi'dir. Karamanîzâde Mehmed Efendi'den medrese eğitimi almıştır. Hocası Karamanîzâde Mehmed Efendi'ye yazdığı "sünbül" redifli kasidesiyle şiirdeki başarısını kabul ettirmiştir.1556 yılında Halep'e tayin edilen hocasıyla birlikte giderek kadı naipliği görevinde bulundu. Hocasına "râiyye", Halep'in beylerbeyi olan Kubad Paşa'ya "hilâl", Şeyhülislam Ebussuûd Efendi'nin oğlu Mehmed Çelebi'ye "nûniyye" ve İstanbul'a dönüşünde kendisi için "lâmiyye" kasidesini yazdı. "Lâmiyye" kasidesini Ebussuûd Efendi'ye sunarak onun çevresine girme imkânı buldu. Onun kabiliyetini gören Kanuni Sultan Süleyman kendisine "Keşşâf, Hidâye, Ekmel gibi değerli kitapların nüshalarını hediye etti. *Dîvân*'ını padişaha sundu. Kanuni Sultan Süleyman'ın vefatı üzerine mersiye yazdı. Kanuni devrinde çağının en büyük şâiri sayılmıştır. " Sultânü'ş-Şuarâ unvanına lââyık görülmüştür. Sanat ve söyleyişte birçok yenilik yapmıştır. Gazelleriyle ünlenmiştir.Gazellerinde hayatın zevklerinden, içki, eğlence ve aşktan bahsetmiştir. *Dîvan*, *Fezâilü'l-Cihad*, *Meâlimü'l-yakîn fî sîreti seyyidi'l-mürselîn*, *Fezâil-i Mekke* gibi kıymetli eserleri bulunan şâir 1600 yılında vefat etmiştir.

Behcet Efendi (?-1755)²²: Asıl adı Mehmed'dir. Seyfî mahlasıyla şiirler söyleyen Acem Kılıcı Seyfî Mustafa Efendi'nin oğludur. *Dîvân-ı Hümayun*'a girerek İzzet Ali Paşa'nın kâtipliğini yaptı. Sonrasında çeşitli yerlerde defterdar mektupçuluğu, defterdarlık, tersane emini, mutasarrıflık, Siroz'da Siroz muhafızı, ruznamçecilik gibi görevlerde bulundu. Muamma ve lugazlarıyla benzeri olmayan şâir, bilgili, cömert, şiir ve inşâda da ustadır.

---

²⁰Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Adem Ceyhan "Azmi", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/azmi-pir-mehmed> (E.T.14.12.2020).

²¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mehmed Çavuşoğlu "Bâkî", **DİA.**, C.4, s.537.

²² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Beyhan Kesik "Behcet", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behcet-acem-kilici-seyfi-mustafa> (E.T. 09.12.2020).

Behiştî (?- 1571-72)²³: Asıl adı Ramazan’dır. Vize’de doğdu. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Babasının adı Abdulmuhsin’dır. Kimi zaman kendisinden önce yaşamış olan Süleyman Beyoğlu Sinan Behiştî ile karıştırılmıştır. Bu karışıklığı önlemek amacıyla kendisine “ Vizeli Behiştî”, “ Behiştî-i Sâni”, ”Behiştî Ramazan bin Abdulmuhsin“ gibi isimler verilmiştir. İstanbul’da medrese öğrenimi görmüş, Merhabâ Efendi’den ders almıştır. Arapça’da oldukça iyidir. Muhaşşi Sadi Efendi’ye dânişmend olmuştur. Devrin ünlü mutasavvıfı Merkez Efendi’ye intisab ederek tasavvuf yoluna girmiştir. Şiirlerinde sade bir dil kullanmıştır. Atasözleri ve deyimlerden sıkça yararlanmışır. *Heşt Behişt* adlı nasihatname türünde mesnevisi vardır.Yaşar Aydemir tarafından çalışılmış bir de *Dîvân*’ı bulunur. Türk şâirlerinden Ahmed Paşa, Necâtî, Hayretî, Usûlî, Hayâlî Bey, Fuzûlî gibi şâirleri okuyup etkilenen Behiştî, birçok şâiri de etkilemiştir.1571-72’de Çorlu’da vefat etmiştir.

Cevrî (1595 ?- 1654)²⁴: Asıl adı İbrahim’dır. Cevrî Dede veya Cevrî Çelebi olarak da tanınır.1595 yılında doğduğu bilinmektedir. İyi bir eğitim görmüştür. Galata Mevlevîhanesi şeyhi İsmail Ankaravî’nin sohbetlerine katılan şâir, daha sonra Yenikapı ve Beşiktaş mevlevihânelerine devam etmiştir.Usta bir hattattır. Bir süre Dîvân-ı Hümayun kâtipliği yaptı. Daha sonra devlet adamları için istinsah ettiği eserlerin geliriyle yaşamına devam etti. Hattıyla yazılan eserler devletin ileri gelenleri tarafından çok rağbet görmüş hatta bu eserler hediye olarak takdim edilmiştir. Hüseyin Ayan tarafından çalışılmış bir *Dîvân*’ının yanı sıra *Selimnâme*, *Hilye-i Çihâryâr-ı Güzîn*, *Hall-i Tahkîkât*, *Ayn’ül Füyuz*, *Melhame*, *Nazm-ı Niyâz* adlı eserleri de mevcuttur. 1654 yılında vefat etmiştir.

Cinânî (?-1595)²⁵: Asıl adı Mustafa’dır. Doğum tarihi tam olarak bilinmez. Bursa Muradiye’de doğdu. 16. yüzyılın önde gelen şâirlerindedir. Künyesinden Mehmed adında bir zâtın oğlu olduğu anlaşılmaktadır. Cinânî mahlasını kullandı. Küçük yaşta eğitimine başladı. Mülâzımzâde’nin yanında mülâzım olmuştur. Daha sonra kalem kâtipliği ve kassamlık görevlerinde bulunmuştur. Köseler Medresesi’ne Çivizâde tarafından tayin edilen şâir aynı yıllarda İvâz Paşa Medresesi’nde müderrislik yapmıştır.

---

²³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yaşar Aydemir “Behiştî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behisti-ramazan-abdulmuhsin> (E.T. 16.12.2020).

²⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Hüseyin Ayan “Cevrî İbrâhim Çelebi”, **DİA.**, C.7, s.460.

²⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Osman Ünlü “Cinânî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/cinani-mustafa> (E.T. 05.12.2020)

Cinânî nüktedân bir kişiliğe sahiptir. Okuyucuyu tebessüm ettiren bir özelliğe sahiptir. *Divan*'ı Cihan Okuyucu tarafından doktora tezi olarak hazırlanmıştır. *Riyâz 'ül-Cinân*, *Cilâü'l-Kulub*, *Bedâyi'ül Asâr* adlı eserleri de mevcuttur. Şâir,1595 yılında vefât etmiş, Bursa'da Hamza Bey Câmii yakınındaki mezarlığa defnedilmiştir.

Derviş Çelebî (?- 1672)²⁶: Konya'da doğdu. Doğum tarihi pek çok şâirde olduğu gibi bilinmemektedir. Hz. Mevlânâ'nın soyundan gelmektedir. Pirizâde lakabıyla bilinmektedir. Konya dergâhına postnîşîn olmak için çok çabalamasına rağmen bu isteğine ulaşamamıştır. Hz. Mevlânâ'nın soyundan gelmesinden dolayı Galata Mevlevîhânesi'ne tayin edildi. Kısa süre bu görevde bulunduktan sonra IV. Mehmed'in Kamanîçe Kalesi'nin fethi için çıktığı sefere katıldı. Bu sefer esnasında yolda hastalandı ve Silistre'ye bağlı Hacıoğlu'nda vefat etti. Şâirin az sayıda şiiri günümüze ulaşmıştır.

Edîbî (?-1617)²⁷: Asıl adı Ali olan şâir Bakkal-zâde unvanıyla tanınmaktadır. Edîbî mahlasını kullanmıştır. Nerede ve kaç yılında doğduğu tam olarak bilinmez. Hayatı hakkında çok fazla bilgi mevcut değildir. Tab'î ve Mustafa Efendi'nin babasıdır. Hoca Saadeddin Efendi'den mülazım olan Edîbî, İstanbul'un çeşitli yerlerinde müderrislik görevinde bulunmuştur. Kaynaklarda şâirin iç açıcı ve nükteli şiirler yazdığı bilinir. Devrinin ileri gelen âlim ve usta şâirlerindedir. Veba hastalığına yakalanan şâir,1617 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Ehlî (?- 1600)²⁸: Asıl adı Mehmed'dir. İstanbul'da doğdu. Tayyib-zâde adıyla ünlenen şâirin dedesi Galata kadısı Remzî Çelebî, babası Edirneli kadı Tayyib Efendi'dir. Âşık Çelebi'nin akrabasıdır. Öğrenimini tamamladıktan sonra Edirne Sultaniye Medresesi'nde müderrisliğe başladı. Daha sonra Vardar Yenicesi ve Serez'de kadılık görevinde bulunan şâir, 1600 yılında Rodos kadılığı esnasında vefat etmiştir. Kaynaklar şâirliğinden övgüyle bahseder. Bir *Dîvân*'ı bulunan Ehlî'nin, *Hüsn ü Dil* adında bir de mesnevisi mevcuttur.

Emrî (?-1575)²⁹: Asıl adı Emrullah'tır. Edirne'de doğmuştur. Hayatını kanaat içinde geçirmiştir. Kimsenin kullanmadığı mazmunları kullanmıştır. Muammalarla çok fazla

---

²⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Emine Yeniterzi “Derviş Çelebi”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/dervis-celebi-pirizade> (E.T. 25.11.2020).

²⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Şerife Ördek “Edîbî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/edibi-bakkalzade-ali-edib-efendi> (E.T. 09.12.2020).

²⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yunus Kaplan “Ehlî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ehli-tayyibzade-ehli-efendi> (E.T. 09.12.2020).

²⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yekta Saraç “Emrî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/emri-emrullah> (E.T. 15.12.2020).

meşgul olmuştur. Gazellerini de muamma gibi yazmıştır. Kaynaklar onun muammada birçok İranlı şâiri geçmiş olduğundan bahseder. Tarih düşürmede de eşsiz olduğu bilinmektedir. Elimize ulaşan tek eseri ölümünden sonra tertip edilen *Dîvânı*'dır. Türkiye'de ve Türkiye dışında pek çok nüshası bulunan eserin tenkidli metnini hazırlayan Yekta Saraç (1991), içinde iki kaside, 581 gazel, iki tahmis, birer müstezad, murabba, muhammes, müsemmen ve 530'dan fazla mukattamı tespit etmiştir. Hayatının sonlarına doğru şuurunu kaybeden Emrî, Edirne'de vefat etmiştir.

Es'ad (?-?)³⁰: Şâirin hayatına dair bilgiler Tayyar-zâde Atâ'nın anlattıklarından yola çıkılarak elde edilmiştir. Bu bilgilere göre asıl adı Es'ad'dır. Sultan III. Selim zamanındaki şâirlerdendir. Enderûn'da yetişmiştir. Eserleri hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Şehreminî-zâde Hazineli Hâfız Es'ad Bey olarak tanınan şâirin doğum ve ölüm tarihleri de bilinmemektedir.

Es'ad Bağdâdî (?-?)³¹: Tezkirelerde doğum ve ölüm tarihi bulunmamaktadır. Şefkat ve Silahdar-zâde tezkirelerinde "Seyyid Abdullah Efendi'nin oğludur." denilmektedir. İlgili çalışmalarda kendisinden çok az bahsedilmiştir. Tuhfe-i Nâilî'de padişah III. Selim devri şâirlerden olduğu belirtilmiştir. Ömer Paşa'ya sunduğu iki kaside, iki tarih manzumesi ve bir gazel-i müzeyyelinden onun 18.yüzyıl şâiri olduğunu anlıyoruz. Tezkireler Es'adın peygamber soyundan geldiğinden bahsetmiştir. Tuhfe-i Nâilî ve Silahdâr-zâde tezkirelerinde Seyyid Muhammed Es'ad Efendi şeklinde geçmektedir. Yine Silahdar-zâde tezkiresinde on gazeli , Şefkat tezkiresinde dört gazeli ve Tuhfe-i Nâilî'de üç gazelinin matla beyiti kayıtlıdır. Elimizde bulunan tek eseri *Dîvânı*'dır. Şâir, diğer şâirler gibi kaside, gazel, terki-i bend, tarih ve murabba şeklinde manzumeler yazmıştır. *Dîvânı*'nın tenkidli metni İdris Kadioğlu (1997) tarafından yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır.

Esad, Şeyhülislam(?-1625)³²: Asıl adı Mehmed Esad'dır. İstanbul'da doğmuştur. Hoca Sa'deddin Efendi'nin ikinci oğludur. Öğrenimini babasından sonra Molla Tevfik Gilânî'den aldığı derslerle tamamlamıştır. Kadılık ve kazaskerlik görevlerinde

---

³⁰Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Beyhan Kesik "Esad", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/esad-sehreminezade-hafiz-esad-bey> (E.T. 09.12.2020).

³¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Beyhan Kesik –Yunus Kaplan "Es'ad, Seyyid Mehmed Es'ad Efendi", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/esad-seyyid-mehmed-esad-efendi> (E.T. 03.12.2020)

³² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.M.Münir Aktepe "Es'ad Efendi", **DİA.**, C.11, s.340.

bulunmuştur. Ağabeyinin vefatı üzerine şeyhülislamlık görevine getirilmiştir. Kendisinden önce amcasının tahta çıkması , II. Osmanın düşmanlığını kazanmasına sebep olmuştur. Kızı Âkile Hanımla II. Osman'ın evliliğini pek istememiştir fakat yakın akrabalık kurulmasına rağmen Esad Efendi damadı olan II. Osmanla arasındaki soğukluk devam etmiştir. Kaynaklarda dürüst, takva sahibi bir kişi olarak bahsedilen Şeyhülislam Esad Efendi, Aziz Mahmud Hüdâyî Hazretlerine intisap ederek Celvetiyye tarikatına girdiği belirtilmektedir. Türkçe, Arapça ve Farsça şiirler yazmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra Gülistân tercümesi olan *Gül-i Handân*, Kasidetü'l-Bürde'ye yazmış olduğu tahmis, *Fezâil-i Cuma* ve manzum *Şemâil Tercümesi* adlı eserleri de bulunmaktadır.

Eyüp Sabri Paşa (?-1890)³³: Eyüp Sabri Paşa Rumeli'nin Yenişehir Ermiye köyünde doğdu. Babası Seyyid Şerîfî'l-Hac b. Ahmed'dir. Tersânenen yetiştiği bilinen Sabri Paşa kaymakam, miralay, mirliva Mekteb-i Rüştîyye-i Bahrî'de müdürlük, ve Mekteb-i Fünûn'da hocalık gibi görevlerde bulunmuştur. Yoğun askerlik ve memuriyet görevlerine rağmen fazla sayıda eser kaleme alan Eyüp Sabri Paşa'nın, Mir'âtü'l-Harameyn, Mahmûdü's-Siyer, Azîzü'l Âsâr Şerh-i Kasîde-i Bânet-Süâd, Tekmiletü'l Menâsik, Târîh-i Vehhâbiyyân, *Riyâzü'l-mûkinîn*, *Tercemetü'ş-Şemâil*, *Vak'a-i Ashâb-ı Fîl*, *Esbâbü'l-inâye fi tercemeti Bidâyeti'n-nihâye* adlı eserleri mevcuttur.

Fasih Ahmed Dede (?-1699)³⁴: Asıl adı Ahmed'dir. İstanbul'da doğmuştur. Babası Mehmed Efendi, büyük dedesi de Dukaginzâde Mehmed Bey olarak bilinmektedir. Klasik edebiyatımızın Mevlevî şâirlerindedir. Açık ve anlaşılır bir şekilde şiirlerini yazdığından Fâsih mahlasını seçmiştir. Fatih Sultan Mehmed'in Arnavutluk'u fethetmesiyle Müslüman olan Dukakinzâde ailesine mensup olduğu bilinmektedir. Türkçe, Arapça ve Farsça'yı çok iyi kullanır. İyi bir eğitim almıştır. Hat ve resim sanatlarında oldukça başarılıdır. Dîvân ve hazine kâtipliği görevinde bulunmuştur. Gavsî Dede'nin yanında Mevlevî kültürüyle yetişen şair, "Dede" unvanına sahip olmuştur. Kendisine özgü bir anlatımı vardır. Gazelleriyle ön plana çıkmıştır. Hayatının son otuz yılını Galata Mevlevîhanesi'nde rintçe bir yaşam sürerek geçirmiştir. 1699 yılında vefat etmiştir. Şâir, *Dîvân*, *Farsça Dîvânçe*, *Münşeat*, *Münâzara-i Gül ü Mül*, *Münâzara-i Ruz*

³³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Azmi Özcan "Eyüp Sabri Paşa", **DİA.**, C.12, s.8.

³⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mehmet Ünal "Fasih", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fasih-ahmed-fasih-dede> (E.T. 06.12.2020).

u Şeb, Tenbâkunâme, Kalem Makalesi, Hüsrev ü Şirin, Mahmud u Ayas, Behişt-Âbâd adlı eserlere sahiptir.

Fâizî (1590/1572-1622)³⁵: Asıl adı Abdülhay'dır. İstanbul'da doğdu. Doğum tarihi kaynaklarda 1590 ve 1572 şeklinde geçmektedir. Mustafa Feyzullah Efendi'nin oğludur. Dedesi Kaf Ahmed Efendi'dir. Bu sebeple “ Kaf-zâde olarak bilinir. Fâizî şâirin mahlasıdır. İlk eğitimini babasından almıştır. Ekmekçizâde Ahmed Paşa Medresesi, Gevher Han Sultan Medresesi, Semaniye Medresesi, Üsküdar Vâlîde Sultan ve Sultan Selim Medrese'lerinde müderrislik görevinde bulundu. Selanik'te kadılık görevinde de bulunan şâir Celvetiyye tarikatının kurucusu Aziz Mahmud Hüdâyî Hazretleri'ne intisap etti. Devrinin önemli şâir ve münşilerindendir. Onun şiirlerinde mana önemlidir. Gazellerinde oldukça samimi ve liriktir. *Dîvân*'ının yanı sıra *Zübdetü'l Eş'ar* adlı tezkiresi, *Leylâ vü Mecnun* ve *Sâkinâme* adlı mesnevileri mevcuttur. Aynı zamanda *Hasenât-ı Hasan* adlı bir eserin de müellifi olarak bilinmektedir. 1622 yılında vefat etmiştir.

Fehîm-i Kadîm (?-1647)³⁶: Asıl adı Mustafa'dır. Halep asıllı olduğu bilinmektedir. Süleyman Fehîm Efendi'yle karıştırılmaması için “Kadîm” denilmektedir. Kaynaklarda doğum tarihi 1627 olarak gösterilmektedir. IV. Murat için kaside yazan Fehîm, 1631 yılında Şehrengîz'i yazmıştır. Arapça'yı anadili olarak bilir. Bir süre kâtiplik yapmıştır. Daha sonra Bosnalı Mezâkî Süleyman Efendi'nin teşvikiyle Mısır'a Eyüp Paşa'nın yanına vali olarak gitmiştir. İstanbul'a özlem duyan şâir, Mısır'ı bir zindan olarak görür. Bohem bir yaşam sürmüştür. En büyük özelliği kendisine ait bir söyleyişe sahip olmasıdır. Sebk-i Hindî akımının en önemli temsilcilerindendir. İranlı şâir Örfî'nin etkisinde kalmıştır. *Dîvân*'ı bulunmaktadır. Bunun yanında *Şehrengîz*, *Bahr-i Tahvîl*, *Tercüme-i Letâif-i Kümmelîn*, *Durub-ı Emsâl-i Türkî* gibi eserleri vardır. Fehîm-i Kadîm, 1647 yılında Konya Ilgın'da vefat etmiştir.

Fehmî (1564-1595)³⁷: 1564 yılında Şam'da doğdu. Babası Kınalı-zâde Ali Efendi, dedesi Mîrî mahlasıyla tanınan Emrullah Efendi, ağabeyi Kınalı-zâde Hasan Çelebi'dir. İyi bir eğitim görmüştür. Çeşitli yerlerde müderrislik görevinde bulundu. Döneminin

³⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Sabahattin Küçük “Kâf-zâde Fâizî”, **DİA.**, C.24, s.162.

³⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Tahir Üzgör “Fehîm-i Kadîm”. **DİA.**, C.12, s.295.

³⁷ Şâir detaylı bilgi için bkz.Şerife Ördek “Kınalı-zâde Mehmed Fehmî Efendi”, **TEİS.**
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kinalizade-mehmed-fehmi-efendi> (E.T. 10.12.2020).

bilginlerinden olan şâir zeki bir kişiliğe sahiptir. Güzel şiirleri ve muammalarıyla ünlenmiştir. 1595 yılında İstanbul’da vefat etmiştir.

Fevrî Ahmed (?-1571)³⁸: Asıl adı Ahmed’dir. Arnavutluk Draç’ta doğdu. “Fevrî”yi mahlas olarak kullandı. Küçük yaşlarda İstanbul’a getirilmiştir. Hristiyan bir aileye mensup olan Fevrî çocuk yaşlarda Muhyiddin İbn’ül-Arabî’yi rüyasında görüp Müslüman olmuştur. Dönemin tanınmış bilginlerinden eğitim gördü. Kadılık, müderrislik gibi görevlerde bulunmuştur. Şehzade Selim’e intisap etti. Kanuni zamanında sunduğu kasidelerle şöhreti arttı. Türkçe, Arapça ve Farsça şiirleri bulunmaktadır. Atasözlerini ve halk deyimlerini kullanmıştır. Dili oldukça sadedir. Aynı zamanda devrinin tanınmış hattatlarından. Şükrullah Halife’den sülüs ve nesih öğrenmiştir. Hacimli bir *Dîvân*’ı vardır. Bunun yanı sıra *Risâle fî ilm’il-Hutût*, *Kühl-i Dîde-i Ayân*, *Ahlak-ı Süleymânî*, *Ahlak-ı Mehmed Paşa*, *Hac Seyahatnâmesi*, *Tefsiru Suret’il-Mülk*, *Risâle-i Kalemiyye* ve *Risâle-i Seyfiyye* adlı eserleri de mevcuttur. 1571 yılında vefat etmiştir.

Feyzî (?-1610)³⁹: İstanbullu olan şâirin babası müderris Dursun Efendi’dir. Taşköprülü Hacı Murad Efendi dedesi, Dursun-zâde Bekâî ise ağabeyidir. İyi bir eğitim görmüştür. Kudüs, Bağdat, Eyüp, Üsküdar’da kadılık görevinde bulunmuştur. Muammada usta olduğu bilinir. Üç dilde yazılmış eserleri vardır. Yusuf Efendi’den hüsn ü hat öğrenmiştir. Celî, sülüs, nesih, rika ve talik yazılarında da oldukça yeteneklidir. *Dîvân*’ının yanı sıra pek çok sayıda eser kaleme almıştır. Şâir, 1610 yılında vefat etmiştir.

Fuzûlî (1483-1556)⁴⁰: :Asıl adı Mehmed’dir. “Fuzûlî” mahlasını seçmiştir. Babası Hüseyin adında bir zâttır. Türkmenlerin Bayat boyundandır. Doğum tarihi ve doğum yeri tam olarak bilinmese de *Türkçe Dîvânı*’nın mukaddimesinde geçen “ menşe ve mevlidim ırak” ibaresi ebced değer olan 1483 yılını göstermektedir. İlk eğitimini babasından aldığı düşünülen şâir, daha sonra Rahmetullah adında bir hocadan da ders almıştır. 1537 yılında Kanunî’nin Bağdat’ı fethetmesinden sonra padişaha bir kaside sunmuştur. Usta bir nesir yazarıdır. *Farsça Dîvânı*’nda 410 gazel, *Türkçe Dîvânı*’nda 302 gazeli bulunan şâir, 712 gazeliyle Türk edebiyatının en çok gazel söyleyen şâirlerindedir. Mesnevî tarzında

---

³⁸ Şâir detaylı bilgi için bkz. Mehmet Kalpaklı “Fevrî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fevri-ahmed> (E.T. 25.12.2020).

³⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Şerife Ördek “Feyzî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/feyzi-dursunzade-abdullah-feyzi> (E.T. 09.12.2020).

⁴⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Muhsin Macit “Fuzûlî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fuzuli-mdbir> (E.T. 05.12.2020).

Genceli Nizâmî, gazel tarzında ise Şirazlı Hâfız'ı örnek almıştır. Arapça, Farsça, Türkçe olmak üzere üç dilde de manzum ve mensur eserler meydana getirmiştir. *Türkçe Dîvân*'ının yanı sıra, *Leylâ ve Mecnûn*, *Beng ü Bâde*, *Hadîs-i Erbain Tercümesi*, *Sohbetü'l- Esmâr*, *Hadikatü's- Süedâ*, *Mektuplar* adlı Türkçe eserleri, *Farsça Dîvân*, *Heft-Câm*, *Risâle-i Muamma*, *Rind ü Zâhid*, *Sihhat u Maraz* adlı Farsça eserleri ve *Arapça Dîvân*'ı mevcuttur.

Hâletî, Azmi-zâde (1570-1631)⁴¹: Asıl adı Mustafa'dır. Hâletî mahlasıyla bilinir. Azmi-zâde olarak tanınmaktadır. 1570 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Pîr Mehmed Azmî Efendi, dedesi Pîr Ahmed Çelebi, amcası Mehmed Nâmi Paşa'dır. Çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunan şâir kadılık, kazaskerlik gibi görevler de yapmıştır. *Dîvân*'ının tenkidli metni Bayram Ali Kaya (1996) tarafından doktora tezi olarak hazırlanmış ve yayımlanmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra şâirin, *Rubâiyyât*, *Sâkinâme*, *Münşeat*, *Hadd-i Mestân*, gibi eserleri de mevcuttur. Başta hükümdarlar olmak üzere devrin ileri gelenlerine kasideler sunmuştur. Gazellerinde kullandığı dil ve konu bakımından Nef'î'den geri planda kalmıştır. *Dîvân*'nda Türkçe kelime, deyim ve atasözlerini çok kullanmıştır. Yakın dostu olan Gani-zâde Nâdirî'nin Hâletî'nin, Hâletî'nin de Nâdirî'nin bazı şiirlerine nazire yazmıştır. 1631 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Halîmî (1555-1604)⁴²: Asıl adı Abdülhalim Efendi'dir. 1555 yılında İstanbul'da doğdu. Babası Ahi-zâde Mehmed Efendi, kardeşi Ahi-zâde Hüseyin Efendi'dir. Halîmî mahlasıyla tanınmıştır. Nakşibendi tarikatına mensuptur. Eğitimine Ebu's-suûd Efendi'nin yanında başlamıştır. Çeşitli medreselerde görev yaptıktan sonra İstanbul'a kadı olmuştur. Aynı zamanda kazaskerlik görevi de yapan şâir 1604 yılında Kan çıbanı (Şîr-i Pençe) hastalığına yakalanarak vefat etmiştir. *Şevâhidü'n-Nübüvve Tercümesi*, *Muhtasarü'd-dürer ve'l-gurer*, *Ta'lika 'Ale'l-hidâye ve ba'zı şürûhiha* adlı eserlerinin yanında fıkıh ve tefsir alanlarında da eserler ortaya koymuştur.

Halîmî (?-1759-60)⁴³: İstanbul'da doğdu. Asıl adı Mustafa'dır. Halîmî Paşa ya da Halîmî Mustafa şeklinde tanınmaktadır. Müezzîn Ali Efendi'nin oğludur. Rûznâmçe-i evvel

⁴¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Bayram Ali Kaya "Hâletî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/haleti-azmizade> (E.T. 21.08.2021).

⁴² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak-Erdem Can Öztürk "Halîmî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-ahizade-abdulhalim-efendi> (E.T. 21.08.2021).

⁴³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Halîmî", **TEİS**.

kalemindedir yetişen Halîmî 23 yıl bu görevi yaptıktan sonra kîsedârılığa yükselmiştir. Çeşitli yerlerde defterdâr, başdefterdâr, valilik , hocalık, muhasebe-i evvelik gibi görevlerde bulunmuştur. Tezkireler şâirin iyi huylu, cömert bir insan olduğundan bahseder. Bilinen tek eseri *Dîvân*'ıdır.

Hamdî (1620-21-1703-04)⁴⁴: Asıl adı Ahmed Çelebi'dir. Hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır. 1620-21 Diyarbakır doğumludur. Memleketin önemli tüccarlarından. Hamdî mahlasıyla şiirler yazmıştır. Tarih düşürmekte maharetli olan şâir, Halep kadısı Kevâkibzâde'nin vefatına da tarih düşürmüştür. 1703-04 yılında vefat etmiştir.

Hamdî-i Sivâsî (?-?)⁴⁵: Doğum tarihi hakkında kesin bir bilgi bulunmayan Hamdî, Abdullah Efendi ve Ümmü Kadın'ın oğludur. Sarihatip-zâde ailesindedir. İlimle uğraşan bir aileye mensuptur. Sivas'ta eğitim gördüğü anlaşılmaktadır. Kendisi de Sivas'taki medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Mezarının tam olarak nerede olduğu bilinmeyen şâirin Numan ve Fâik adlarında iki oğlu vardır. *Dîvân*'ı Alim Yıldız tarafından çalışılmıştır. *Menkıbe-i Abdülvehhâb* ve *Fihrist-i Ali Osman* adında iki eseri daha mevcuttur.

Hasîbî (?-1614-15)⁴⁶: Asıl adı Hüseyin'dir. Künyesi tam olarak Güzelce Rüstem Paşa-zâde Hüseyin Efendi'dir. Nerede doğduğu kesin olarak bilinmemektedir. Mahlası kaynaklarda “ Hasîbî” veya “Hasbî” şeklinde geçmektedir. Bostan-zâde ve Ebussuud Efendî'nin hizmetinde bulunmuştur. 1579 yılında Koca Mustafa Paşa Medresesi'nde, 1584 yılında Zâl Paşa Sultânî Medresesi'nde, 1588 yılında Sahn-ı Semân Medreselerinden birinde, 1590 yılında Sultan Selîm Medresesi'ne müderris olarak atanmıştır. Çeşitli görevlerde bulunan şâir, 1614-15 yılında Mısır'da vefat etmiştir.

Hayâlî (1497-1499?-1557)⁴⁷: Asıl adı Mehmed'dir. Lakabı “Bekâr Memi”dir. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Vardar Yenice'sinde doğmuştur. Belli bir medrese

---

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-mustafa> (E.T. 18.11.2020).

⁴⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak “Hamdî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hamdi-ahmed-hamdi-celebi> (E.T. 28.11.2021).

⁴⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.”Alim Yıldız “Hamdî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hamdi-sarihatipzade-ahmed> (E.T. 10.12.2020).

⁴⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Gürbüz “Hasîbî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hasibi-guzelce-rustem-pasazade> (E.T. 22.02.2022).

⁴⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Volkan Karagözlü “Hayâlî Bey”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hayali-bey-hayali-mehmed-hayali> (E.T. 03.11.2020).

eğitimi görmemiştir. Kalenderî şeyhi Baba Ali Mest-i Acemî ve onun müritlerinden etkilenmiştir. Genç yaşta şâirlik yeteneği ortaya çıkmıştır. 16. yüzyılın önde gelen şâirlerindedir. şâirin tek eseri *Dîvân*'ıdır. Gazellerinde tasavvufî kavramlara ve telmihlere çok sık yer vermiştir. şiirlerinde tasavvuf etkisi görölmektedir. Gazellerinde ayrıca Rumeli Türkçesi'nin özellikleri görölen şâir, akıcı ve anlaşılır bir söyleyişe sahiptir.1557 yılında Edirne'de vefat etmiştir.

Hâzık (?-1764)⁴⁸: Asıl adı Seyyid Mehmed'dir. Erzurum'da doğmuştur. Hâzık onun mahlasıdır. İlk eğitimini babasından almıştır. Daha sonra Müftü Ömer Efendi ve Kazâbâdi Ahmed Efendi'den dersler almıştır. Çeşitli yerlerde müderrislik görevinde bulunan şâir, birçok öğrenci yetiştirmiştir. Gazellerinde Nâbî etkisinde kalmıştır. Yazdığı kasidelerinin birçoğu ise Nef'î'ye naziredir. şiirlerinde mana ön plandadır. Mahalli unsurları ustaca kullanmıştır. şiirlerinin konusunu tasavvufî ve beşerî aşk oluşturmaktadır. şiirleri *Divan-ı Hâzık Efendi* adıyla, kendisi de Erzurumlu olan Abdürrezzâk İlmî Efendi tarafından yayımlanmıştır. şâir 1764 yılında vefat etmiştir.

Hazânî (?- 1571)⁴⁹: Asıl adı Mustafa'dır. Sofya'da doğdu. Karaçelebi-zâde'ye kâtiplik yapmıştır. İpek Medresesi, Gelibolu Balaban Paşa Medresesi, Maktul İbrahim Paşa Medresesi, Evranos Gazi Medresesi gibi çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulundu. Çeşitli mecmûalarda ve tezkirelerde şâirin bazı şiirleri bulunmakla birlikte, herhangi bir eserinin olup olmadığı hakkında kaynaklarda bilgi bulunmamaktadır. Hazânî, 1571 yılında Vardar Yenicesi'nde vefat etmiştir.

Hıbrî (?-1616)⁵⁰: Asıl adı Hayreddin'dir. Bursa'da doğan şâirin doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Hıbrî mahlasıyla tanınmaktadır. Hoca Sa'deddin Efendi'den mülazım olmuştur. 1610 yılında Sekban Ali Medresesi, Topkapı'daki Ahmed Paşa Medresesi ve Topkapı'daki Sinan Paşa Medresesi gibi çeşitli yerlerde müderrislik görevlerinde bulundu. *Miftah* adlı esere şerh yapan şâir, 1616 yılında vebadan vefat etmiştir.

---

⁴⁸ şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Naci Okçu "Hâzık", **DİA.**, C.17, s.122.

⁴⁹ şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yunus Kaplan "Hazânî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hazani-mustafa-hazani-efendi> (E.T. 03.11.2020).

⁵⁰ şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak"Hıbrî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hibri-hayreddin-efendi> (E.T. 03.11.2020).

Hilâlî (?- 1543)⁵¹: Asıl adı bilinmez. İstanbul’da doğdu. Eğitimi hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Çeşitli kaynaklarda Hilâlî’nin takyeci (take-duz) olduğu belirtilmiştir. Nazım ve nesirde usta bir şâirdir. Hilâlî’yi mahlas olarak kullanmıştır. Gazellerinde atasözleri ve deyimleri sık kullanmıştır. Şiir dilini konuşma diline yaklaştırmıştır. Sade bir dil kullanmıştır. Açık bir İstanbul Türkçesi kullanmıştır. Eğlenceyi seven ve rind-meşrep bir kişiliğe sahiptir. Dönemin şâirlerine göre geri planda kalmıştır. Elde bulunan tek eseri mürettep *Divan*’ıdır. Kendisiyle ilgili iki yüksek lisans tezi bir de makale yayımlanan şâir, 1543 yılında vefat etmiştir.

Hulûsî (1775-1833)⁵²: Asıl adı Şa’ban Hulûsî Bey’dir. 1775 yılında İşkodra’ya bağlı Akçahisar’da doğdu. Hulûsî mahlasını kullandı. Toptan-zâde ailesindedir. Eğitimi memleketinde tamamlayan Hulûsî Bey, resmi işlerde görev yapmamıştır. Güzel ahlak sahibi olan Hulûsî, Farsça şiirleri de bulunan iyi bir şâirdir. İstanbul şâirlerine nazireler yazmıştır. Babasından kalan gelirlerle rahatlık içinde yaşayan şâir , 1833 yılında vefat etmiştir.

Hüdâyî (?-1571-72)⁵³: Asıl adı Mustafa’dır. İstanbul’da dünyaya gelmiştir. Devşirmedir. Hayatı hakkında bilgiler sınırlıdır. Kanuni Sultan Süleyman’a sunduğu Meşâirü’ş-Şuarâda da kayıtlı olan arzuhâlinde hayatı hakkında bilgiler mevcuttur. Şâir burada Acemî Oğlanlar Ocağı’nda görev yaptıktan sonra yeniçeri olduğunu, 1532 yılında Kanuni’nin düzenlediği Alman Seferi’ne katıldığını, bu seferden döndükten sonra da sekban kulu olarak görev yaptığını ilerleyen zamanlarda da önce yayabaşı ardından yeniçeri kâtibi olarak görev yaptığını kaydetmiştir. Bilinen tek eseri *Dîvân*’ıdır. *Dîvânî*’nda iki kaside, dört murabba, bir tahmis, yirmi dört rubai, on dört muamma, iki matla, iki yüz altı gazel mevcuttur.

Hüdâyî, Aziz Mahmud (1541-1628)⁵⁴: Asıl adı Mahmud’dur. Şereflikoçhisar’da dünyaya gelmiştir. Babası Fazlullah b. Mahmud’dur. Celvetî tarikatının kurucusu olarak kabul edilmiştir.“Hüdâyî” mahlasını kullanmıştır. Hocalarından Nâzır-zâde Ramazan

---

⁵¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmet Şanlı “Hilâlî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hilali-takyeci-takyeduz-takkeci> (E.T. 03.11.2020).

⁵² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mehmet Arslan “Hulûsî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hulusi-toptanzade-saban-hulusi> (E.T. 10.12.2020).

⁵³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yunus Kaplan “Hüdâyî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hudayi-okcuzade-hudayi> (E.T. 10.12.2020).

⁵⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Hulusi Eren “Hüdâyî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hudayi-aziz-mahmud> (E.T. 24.11.2020).

Efendi'nin dikkatini çekmiş onun müridi olmuştur. Tefsir, hadis, fıkıh ve fen bilimleri dersleri almıştır. Edirne Selimiye Medresesi'nde müderrislik yapmıştır. Ardından Ramazan Efendi'nin Mısır ve Şam'a tayininin çıkmasıyla onunla beraber gitmiştir. Kısa süreliğine Bursa kadılığında görev yapan Hüdâyî, Celvetî tarikatı şeyhi Üftâde'ye intisap etmiştir. Devrin padişahları tarafından da büyük bir saygı görmüştür. Şeyhi Üftâde'nin vefat etmeden önce söylediği “padişahlar ardınca yürüsün sözü de” I. Ahmed'in Hüdâyî'ye duyduğu saygıyla Üsküdar çarşısında onu atına bindirip kısa bir süre arkası sıra seyis gibi yürümesiyle gerçekleşmiştir. 1628 yılında vefat eden Aziz Mahmud Hüdâyî'nin Üsküdar'da türbesi bulunmaktadır.

Hüseyin Paşa (Amca-zâde)⁵⁵: Hasan Ağa'nın oğlu, Köprülü Mehmed Paşa'nın küçük kardeşidir. Amca-zâde olarak tanınmıştır. IV. Mehmed ve Haseki Sultan'a çeşitli hediyeler sunan Hüseyin Paşa, Haseki Sultan'a intisap etmiştir. Kastamonu sancağı ile Gelibolu civarındaki Çardak muhafızlığına daha sonra Boğazhisar muhafızlığına getirilmiştir. Daha sonra sadaret kaymakamı ve kaptan-ı deryâlık görevlerinde bulunmuştur. Devletin içinde bulunduğu her türlü durumdan haberdar olan Hüseyin Paşa, öngörü sahibi ve yenilikçi bir devlet adamıydı. Mevlevî tarikatına mensup olan Paşa, medrese, mescid, mektep, kütüphane, sebil gibi birçok hayrat bırakmıştır. Hüseyin Paşa, 1702 yılında vefat etmiştir.

Hüsrev (?-1544)⁵⁶: 1495 tarihinden önce doğduğu düşünülmektedir. Lala Mustafa Paşa'nın büyük kardeşidir. Enderun'da yetişmiştir. Boşnak asıllı bir devşirmedir. Yavuz Sultan Selim döneminde yapılan Çaldıran Seferi'ne katılmıştır. 1514 yılında Karaman beylerbeyliğine getirilmiştir. Osmanlı beylerbeyi ve veziridir. Devlette çeşitli yerlerde görev yapmıştır. Deli Hüsrev olarak da bilinmektedir. 1544 yılında vefat eden Hüsrev Paşa'nın Fatih Yenibahçe'deki türbesinin yakınında mektebi, çeşmesi ve çarşısı bulunmaktadır. Ayrıca Kahire'de geçit, sarnıç, çeşme, mektep, Diyarbakır'da câmi, medrese ve hanlar yaptırdığı bilinmektedir.

İbn-i Kemâl (1469-1534)⁵⁷: Asıl adı Şemseddin Ahmed'dir. Dedesi Kemâl Paşa'dan dolayı “İbn-i Kemâl” veya “Kemâlpaşa-zâde olarak tanınmaktadır. 1469 yılında Tokat ya

⁵⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.M.Münir Aktepe “Amca-zâde Hüseyin Paşa”, **DİA.**, C.3, s.8.

⁵⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Abdülkadir Özcan “Hüsrev Paşa “**DİA.**, C.19, s.40.

⁵⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yekta Saraç “İbn-i Kemâl”, **TEİS.**

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ibn-kemal> (E.T. 11.11.2020).

da Amasya’da doğduğu bilinmektedir. İlk tahsilini Tokat ve Amasya’dan alan şâir, temel eserleri okumuş Kur’an-ı Kerim’i ezberlemiştir. Kur’an-ı Kerim’in çeşitli okunuş biçimleriyle birlikte Farsça’da öğrenmiştir. Çeşitli yerlerde askerlik, müderrislik, kadılık, Anadolu kazaskerliği, şeyhülislamlık gibi görevlerde bulunmuştur. Kaynaklarda zarif, tevâzu sahibi, güçlü hafızaya sahip, takva sahibi olduğundan bahsetmektedir. İlmî açıdan da çok yönlü bir kişiliğe sahiptir. Tefsir, felsefe, dil, tarih gibi alanlarda eserler kaleme almıştır. Yavuz Sultan Selim’in vefatı üzerine mersiye söylemiştir. Birçok eser meydana getiren şâir, 1534 yılında vefat etmiştir.

İhyâ (?-1813)⁵⁸: Bursa’da doğmuştur. Asıl adı Yahya’dır. Arap Câmii imamı Mehmed Efendi’nin oğludur. Şeyhülislâm Salih-zâde Es’ad Efendi’nin mektupçuluğunu yapan şâir, Sultan III.Selime’e sunduğu gazel ve kasideleriyle müderrisliğe getirildi.Süleymaniye Medresesi’nde görev yapan İhyâ, 1813 yılında vefat etmiştir. Şâirin bilien tek eseri *Dîvân*’ıdır. *Dîvân*’ında 1 münacat, üç na’t, üç kaside, 143 tarih, 1 manzume, 219 gazel, 5 tahmis, 5 terci-i bend, 7 müseddes, 13 müfred, 2 manzum teşekkürnâme, 2 muhammes, 4 murabba, 1 takriz, 21 kıt’a, 1’i Farsça 3 tesdis bulunmaktadır.

İlmî (?-1597-98)⁵⁹: Asıl adı Mehmed’dır. Edirne’de doğmuştur. Bursalı Kadı Remzî Mustafa Efendi’nin oğlu olan şâir, Remzi-zâde olarak tanınmaktadır. İlmî mahlasını kullanmıştır. Eğitimini Edirne’de tamamlamıştır. Eğitimini tamamladıktan sonra Edirne Selimiye Medresesi’ne müderris olarak görevlendirilmiştir. Daha sonra Haydar Paşa Medresesi, Sahn-ı Semân Medresesi, Ayasofya Medresesi gibi çeşitli medreselerde müderrislik yapmıştır. Süleymaniye Medreselerinden birinde, Edirne Selimiye Câmii’nde görevlendirildikten sonra, Halep, Kudüs ve Bursa’da kadı olarak görev yapmıştır. Arapçayı bilmektedir. İyi bir eğitim görmüştür. Kaynaklarda eserleri hakkında herhangi bir bilgi mevcut değildir.

İmâdî (?-1594-95)⁶⁰: İmam-zâde Veli Çelebi olarak tanınan şâir İskilip’te doğdu. Dayısı Köse Bozan Efendi’den mülâzım olan şâir hakkında çok bilgi bulunamamıştır. Herhangi

---

⁵⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Beyhan Kesik “İhyâ, Seyyid Şerif Yahya Efendi”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ihya-seyyid-serif-yahya-efendi> (E.T. 11.11.2020).

⁵⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak “İlmî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ilmiremzizade-mehmed-celebi> (E.T. 10.12.2020).

⁶⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yunus Kaplan “İmâdî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/imadi-imadzade-veli-celebi> (E.T. 31.10.2020).

bir eserinin olup olmadığı bilinmemektedir. Serfice’de kadılık görevindeyken vefat etmiştir.

İshâk Çelebi (?-1538)⁶¹: Üsküp’te doğdu. Babası kılıç yaparak geçimini sağlayan İbrahim adlı bir kişidir. Öğrenimine Üsküp’te başlayan şâir, İstanbul’da tamamlamıştır. Birçok yerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Rindâne tavrın en önemli ismi İshak Çelebi’dir. Devrinin önde gelen şâirlerindedir. Hoşsohbet, zeki ve şakacı bir mizaca sahiptir. *Dîvân*’ının yanı sıra *Selîmnâmesi* de bulunmaktadır.1538 yılında vefat etmiştir.

İsmetî (1611/1613-1665)⁶²: İstanbul’da doğdu. Babası Şeyh Fazlullah Efendi, dedesi Birgivi Mehmed Efendi’dir. Köklü bir aileye mensuptur. Müderrislik, kadılık, kazaskerlik gibi görevlerde bulunmuştur. İsmetî mahlasıyla şiirler söylemiştir. Yenikapı Mevlevihanesi şeyhlerinden Ahmed Doğanî Dede’ye intisap etti. Kaynaklara göre İsmetî, olumlu bir kişiliğe sahip, iyi huylu bir şâirdir. Yüksek makamlara ulaşmasına rağmen kibre kapılmamıştır. Hitabet ve iknada oldukça iyidir. Mürettep bir *Dîvânçe*’si bulunan şâir, dedesinin yazdığı *et-Tarîkatü’l-Muhammediyye* adlı eseri tercüme etmiştir.1665 yılında vefat etmiştir.

İzzet Molla, Keçeci-zâde (1786-1829)⁶³: İstanbul’da doğan şâir, aslen Konyalıdır. Babası Keçeci-zâde Mehmed Salih Efendi’dir. Babasından ve aile çevresinden dersler almıştır. Mevlevî muhibbi Halet Efendi’yle tanıştıktan kısa bir süre sonra üst düzey devlet yöneticileri tarafından tanınmıştır. Çeşitli görevlerde bulunmuştur. *Dîvân* şiirinin son büyük temsilcisi olarak kabul edilmiştir. *Gülşen-i Aşk* adlı mesnevisi olan şâir, mesnevideki asıl şöhretini Keşan sürgününde başından geçenleri mizahi bir şekilde anlattığı *Mihnet-Keşân* adlı eseriyle yakalamıştır. Gazellerinde Sâbit, Nedim ve Vâsif çizgisinde olan şâir, Nâbî ve Ragıb Paşa’yla özdeşleşen Sâibâne Hind üslubundan da izleri görülmektedir. *Bahar-ı Efkâr ve Hâzân-ı Asâr* adlı dîvânlarının yanı sıra babası için yazdığı *Devhatü’l-mehâmid fî-tercemeti’l-vâlid* adlı biyografisi, *Gülşen-i Aşk*, *Mihnet-Keşân*, *Nâz u Niyâz* adlı mesnevileri mevcuttur. 1829 yılında vefat etmiştir.

---

⁶¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Tuba Durmuş “İshâk Çelebi”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ishak-celebi> (E.T. 05.12.2020).

⁶² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mustafa Kılıç “İsmetî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ismeti-mehmed-ismeticelebi-mdbir> (E.T. 25.11.2020).

⁶³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Ali Emre Özyıldırım “İzzet Molla”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/izzet-molla-kececizade-mehmed-izzet> (E.T. 10.12.2020).

Kânî (1712-1791)⁶⁴: Asıl adı Ebubekir'dir. Tokat'ta doğdu. 18. yüzyılın nesir ve nazım alanında önde gelen kişilerindendir. Gençlik yıllarında Mevlevî şeyhi Abdülhad Dede'ye intisap etti. Dîvân-ı Hümâyun kaleminde eğitime başlayan şâir, kısa sürede Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyun payesine sahip olmuştur. Tokat'ta bulunduğu yıllarda Mevlevîliğe yönelen şâir, İstanbul'a geldikten sonra Mevlevîlikten tamamen uzaklaşmıştır. Mizah ve hiciv konusunda ünlüdür. Türkçe, Arapça ve Farsça şiirlerini bir ara getirdiği *Dîvân*'ının yanı sıra *Münşeât*, *Letâifnâme*, *Be-nâm-ı Havâriyyûn-ı Bürûc-ı Fünûn* adlı eserleri de mevcuttur. *Letâifnâmesi* tamamen mizah ürünü, *Dîvân*'ı ise klasik şiirin izlerini taşımaktadır. Gazellerinde hâkimâne bir söyleyişi vardır. Kasidelerinde ciddi gözlemler ve eleştiriler vardır. Mizahi üslubundan dolayı zaman zaman argo kelimeler kullanmıştır. Şâir 1791 yılında vefat etmiştir.

Kâmî (?-1545-46)⁶⁵: Asıl adı Mehmed'dir. Karaman'da doğmuştur. Şeyh Cemâl-i Halvetî'nin kardeşi olan Kâmî, eğitimini tamamladıktan sonra Rumeli Arkadiye'de kadılık görevinde bulundu. Dîvânı'nın olup olmadığı bilinmemektedir. Câmî'nin *Yusuf u Züleyhâ*, Nizâmî'nin *Üveyse vü Ramîn*, Cürcânî'nin *Vâmık u Azrâ*'sından alıntılar yaparak Türkçe'ye tercüme etmiştir. Şâirin 1545/46 yıllarında vefat ettiği bilinmektedir.

Kâmî (?-1579)⁶⁶: Asıl adı kaynaklarda Ahmed olarak geçmektedir. Kınalı-zâde'ye göre Mehmed'dir. Edirne'de doğdu. Babası Edirne Muradiye Mevlevîhânesi'nde Mesnevî okuttuğu için "Mesnevîhan-zâde" ya da "Mesnevîhanoğlu" olarak da tanınmaktadır. Çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Kanuni Sultan Süleyman'a gazel sunmuştur ve onun övgüsünü almıştır. Kanuni tarafından "*Kimyâ-yı Saadet* adlı eseri çevirmekle görevlendirildi. Edirne ve Kıbrıs'ta kadılık görevlerinde bulundu. Gazâlî'nin *Kimyâ-yı Saadet*'inin ve *Hümâyun-nâme* adlı *Kelile Dimne* tercümesinin de kaynaklar arasında bulunduğunu fakat bunların hiçbirini tamamlayamadığından Atâyî Zeyli'nde bahsetmiştir. Âşık Çelebi ise tezkiresinde şâirin Kâtibî'nin "*Şütür ve Hücre*"sine her mısramda "*Gül ve Har'ı*" ifade eden bir naziresini de bildirmiştir. Kâmî 1579 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

---

⁶⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İlyas Yazar "Kânî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kani-ebu-bekir> (E.T. 12.11.2020).

⁶⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan "Kâmî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-seyyid-kami-mehmed-efendi> (E.T. 31.10.2020).

⁶⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Fatih Köksal "Kâmî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-edirneli> (E.T. 31.10.2020).

Kerîmî (?-1634-35)⁶⁷: Asıl adı Abdülkerim'dir. İstanbul'da doğmuştur. Kerîmî mahlasını kullanmıştır. Koca Mustafa Paşa Zâviyesi şeyhi Yusuf Sinan Efendi'nin oğludur. Dedesi Şeyh Yakup Efendi'dir. Yusuf Sinan Efendi Koca Mustafa Paşa Zâviyesi'nde altı yıl görev yaptıktan sonra Medine'ye gitmiştir. Bu sebeple Kerîmî Şeyhülharam-zâde olarak tanınmıştır. Bostan-zâde Mehmed Efendi'den dersler alarak eğitimini tamamlamıştır. Çeşitli yerlerde kadılık görevinde bulunmuştur. İyi bir âlim, şâir ve hattat olan Kerîmî, sülûs, nesih ve talik hat çeşitlerinde ustaydı. Kaynaklarda eserleri hakkında herhangi bir bilgi bulunmayan şâir 1534-35 yılında vefat etmiştir.

Kirâmî (?-1574/75)⁶⁸: Asıl adı Abdurrahim'dir. Adı *Osmanlı Müellifleri* adlı eserde Abdülkerîm olarak geçmektedir. Kirâmî mahlasını kullanmıştır. Kınalı-zâde Hasan Çelebi'nin yakın akrabası olarak bilinir. Kınalı-zâde Ali Çelebi'nin kardeşi, Hasan Çelebi'nin amcasıdır. İlk eğitimini babasından almıştır. Eğitimini tamamlayan şâir, çeşitli yerlerde müderrislik, kadılık gibi görevlerde bulunmuştur. Keşfü'z-zünûn ve Osmanlı müelliflerinde varlığından bahsedilen *Dîvân*'ının nüshası bilinmemektedir. Hasan Çelebi, Kirâmî'nin cömert, âlim, açık şiirler yazan bir şâir olduğundan söz etmektedir. Kirâmî, 1574/75 yıllarında vefat ettiği bilinmektedir.

Lebîb Mehmed Efendi (1789-1867)⁶⁹: İstanbul'da doğdu. Asıl adı Mehmed Lebîb Efendi'dir. Tophâne-i Âmire rûznameçisi Mustafa Efendi'nin oğludur. Babasının vefatı üzerine bu mesleğe 13 yıl devam etmiştir. Hayatının ilerleyen zamanlarında Sırbistan, Arnavutluk ve Bosna'ya geçici memuriyetliğe gönderildi. Lebîb'e asıl şöhretini kazandıran *Dîvân*'ı olmuştur. İçerisinde hemen hemen her nazım şeklinden ve türünden manzumeler bulunmaktadır. Şiirlerinde farklı mazmunlar ve farklı kelimeler kullanan şâir, yenilikçi bir şâir olarak bilinmektedir. Fazla sayıda şiir yazmasından dolayı zaman zaman anlam tekrarlarına düşmüştür ve bazı şiirleri zayıf yazılmıştır. 1867 yılında vefat etmiştir.

Lisâni (?-1609)⁷⁰: Asıl adı Yahya'dır. İstanbul'da doğdu. Öğrenimini tamamlamayan şâir, kâtiplik, defter emini ve defterdarlık gibi görevlerde yer almıştır. Lisâni'nin herhangi

---

⁶⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan "Kerîmî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kerimi-seyhulharemzade-abdulkerim> (E.T. 21.11.2020).

⁶⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Fatih Köksal "Kirâmî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kirami> (E.T. 30.10.2020).

⁶⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Arslan "Lebîb", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lebib-mehmed-lebib-efendi-istanbullu> (E.T. 01.12.2020).

⁷⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan "Lisâni", **TEİS**.

bir eserinin olup olmadığı konusunda kaynaklarda bir bilgi yoktur. Tezkirelerde şâire âit birkaç şiire rastlanılmaktadır. Âşık Çelebi, Lisâni'nin şiir ve inşaya rağbet gösterdiğini belirtmektedir. Lisâni 1609 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Makâlî (?-1589)⁷¹ Asıl adı Mustafa'dır. "Kör Makâlî" olarak da bilinmektedir. Aydın'ın Alaşehir kasabasındandır. Döneminde "Makâlî" mahlasını kullanan iki şâirden biridir. Hasan Çelebi tezkiresinde Güzelhisarlı, Gelibolulu Alî ise şâirin Akşehirli olduğundan bahsetmiştir. *Dîvân* sahibi olduğu kaynaklarda belirtilmesine karşın, nerede olduğu bilinmemektedir. Kasideciliğiyle dikkat çeken şâir, Kanuni Sultan Süleyman'a ve Hoca Saadeddin'e kaside yazmıştır. Kabri Edirne'de bulunan Makâlî Mustafa Bey, 1589 yılında vefat etmiştir.

Mesîhî (?-1512)⁷²: Asıl adı Sehi Bey tezkiresinde Mesih, diğer kaynaklarda ise İsa olarak geçmektedir. Üsküp yakınlarındaki Priştine'de doğdu. İsminin İsa olmasından dolayı "Mesîhî" mahlasını kullanmıştır. Medrese eğitimi görmükten sonra hat sanatına ilgi duymuştur. Devrin önemli hattatlarından. Güzel yazı yazmasından dolayı Sadrazam Hadım Paşa'nın dîvân kâtipliği görevine atanmıştır. Şiirlerinin önemli bir kısmı lirik ve orijinal bir söyleyişe sahiptir. Çok iyi Arapça ve Farsça bilmesine rağmen sade bir dil kullanmıştır. Kaside yazmada hünerlidir. Şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra *Edirne Şehrengîzi*, *Gül-i Sad-berg* adlı eserleri de mevcuttur. Mesîhî, 1512 yılında vefat etmiştir.

Münîrî (?-1521?)⁷³: Mihr ü Müşterî adlı mesnevisinde kendi el yazısıyla Münîrî bin Mehmed olarak kayıtlıdır. Yine buradan babasının adının da Mehmed olduğu bilinmektedir. Amasya'da doğdu. Belirli dönemlerde devlet erkânında nişancılık yapmıştır. Hattın bütün türlerinde yazdığını söyleyen şâir, (Mihr ü Müşterî 431.beyit) Osmanlı hat ekolü kurucusu Amasyalı Şeyh Hamdullah'ın da öğrencileri arasında bulunduğu tahmin edilmektedir. Devrin önemli kişilerindendir. İslam tarihine çok hakimdir. En kapsamlı siyeri yazmıştır. Türkçe'yi ve Farsça'yı çok iyi bilmektedir. Türkçe-Farsça şiirlerinden oluşan *Dîvân*'ı, *Mihr ü Müşterî* adlı mesnevisi ve yazmış olduğu *Siyer-i Nebi* adlı eseriyle sadece döneminin değil, sonraki zamanların da en önemli

---

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lisani-yahya-celebi> (E.T. 30.10.2020).

⁷¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Fatih Koyuncu "Makâlî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/makali-mustafa-bey> (E.T. 31.10.2020).

⁷² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Ahmet Kartal "Mesîhî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/mesihi-isa> (E.T. 04.11.2020).

⁷³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Ümran Ay "Münîrî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muniri-mdbir> (E.T. 31.10.2020).

şâirleri arasında olmuştur. Atasözleri ve deyimleri de oldukça başarılı bir şekilde kullanmıştır. Belgradlı Münîrî olarak bilinen şâirle karıştırıldığından ölüm tarihi ve mezar yeriyle ilgili de herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Müslimî (?-1585)⁷⁴: Kınalı-zâde Ali Çelebi'nin kardeşidir. Emrullah Efendi'nin oğludur. Ispartalı'dır. İstanbul İbrahim Paşa Medresesi'nde müderrislik, Rodos ve Amasya'da kadılık görevlerinde bulunmuştur. İyi derecede Farsça bilmektedir. Şiir ve inşâda başarılı olan şâirin mürettep *Dîvân*'ının yanı sıra *Behcet'ül-Esrâr* adlı ünlü bir kasidesi mevcuttur. Müslimî 1585 yılında vefat etmiştir.

Nâbî (1642-1712)⁷⁵: Asıl adı Yusuf'tur. Urfa'da doğmuştur. Nâbî mahlasını kullanmıştır. Babası Seyyid Mustafa, dedesi Seyyid Mahmud, kardeşi Seyyid Ahmed'dir. İyi bir eğitim almıştır. Yusuf Kalfa adında bir Kadirî şeyhine bağlı olduğu söylenmektedir. Mustafa Paşa tarafından dîvân kâtibi olarak görevlendirilmiştir. IV. Mehmed'in Lehistan'ı fethi sırasında Kamanîçe'yi fethetmesi üzerine *Fetihnâme-i Kamanîçe* adlı eseri yazmıştır. Hacca gidip döndükten sonra Mustafa Paşa'ya kethüda olmuştur. Hac dönüşünde *Tuhfetü'l-Harameyn* adlı eseri yazmıştır. Halep'te doğan oğlu Ebulhayr için *Hayriyye* adlı eseri kaleme almıştır. Nazım ve nesirde oldukça başarılıdır. Şiirlerini kolay bir şekilde yazmış olması dikkat çekmiştir. Kasidelerinde abartmalara çok yer vermiştir. Gazellerinde çeşitlilik görülmektedir. Kendisine özgü bir üslubu vardır. Bu üslup hikemî tarzıdır. Atasözü ve deyimlere sık sık yer vermiştir. Berceste adını verdiğimiz az sözle çok şey anlatmak onun şiirlerinin yoğun olmasını sağlamıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Farsça Dîvânçe*, *Hayriyye*, *Hayrâbâd*, *Surnâme*, *Tercüme-i Hadîs-i Erba'în*, *Tuhfetü'l-Harameyn*, *Münşeât*, *Zeyl-i Siyer-i Veysî*, *Fetihnâme-i Kamanîçe*, adlı eserleri mevcuttur. *Dîvân* şiirinde önemli bir yeri olan Nâbî, 1712 yılında vefat etmiştir.

Nahîfî (1565/66-1738)⁷⁶: Asıl adı Süleyman'dır. Babası Abdurrahman b. Muhyî, dedesi Abdurrahman b. Salih'tir. Hâfız Osman'dan sülûs ve nesih öğrenmiştir. Hat yazısıyla uğraşmıştır. Çeşitli yerlerde kâtiplik, divan efendisi, başmukataacılık, defterdarlık gibi görevlerde bulunmuştur. Yaşlılığında III. Ahmed'in özellikle de Damad İbrahim Paşa'nın

---

⁷⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Filiz Kılıç "Müslimî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muslimi-miri-kadizade-muslimi-efendi> (E.T. 10.12.2020).

⁷⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Abdulkadir Erkal "Nâbî, Yûsuf Nâbî Efendi", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nabi-yusuf-nabi-efendi> (E.T. 17.05.2021).

⁷⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Murat Ali Karavelioğlu "Nahîfî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nahifi-suleyman> (E.T. 14.11.2020).

büyük yardımını görmüştür. Gazellerinde sıkça halk söyleyişine yakın beyitler bulunmaktadır. Sade bir dili vardır. Rubailerinde vahdet-i vücûd anlayışı görülmektedir. Sebk-i Hindî akımının etkisinde olmasına rağmen, hikemî üslupla da güzel şiirler söylemiştir. Oldukça hacimli bir *Dîvân*'ının yanı sıra *Tercüme-i Mesnevi-i Şerîf*, *Mevlidü'n-Nebî*, *Hicretü'n-Nebî*, *Hilyet'ül-Envâr*, *Risâle-i Hızriyye*, *Nasîhat'ül Vüzerâ* adlı eserleri bulunmaktadır. Bazı şiirleri bestelenmiştir. 1738 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Nâîlî-i Kadîm (?-1666)⁷⁷: Asıl adı Mustafa'dır. Manastırlı Nâîlî'yle karıştırılmaması için "Nâîlî-i Kadîm" olarak anılmaktadır. Pîrî Halîfe adlı maden kalemi kâtiplerinden bir zâtın oğludur. Öğrenimi hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Sebk-i Hindî akımının öncülerindedir. Şiirlerini Farsçadan oluşan ağır terkiplere de yer vererek süslü bir dille yazmıştır. Yaşadığı dönemin padişahlarına ve ileri gelenlerine çeşitli kasideler sunmuştur."Halvetîleriz" redifli şiirinden onun Halvetî tarikatına mensup olduğu bilinmektedir. Ayrıca gazellerinde, özellikle müseddeslerinde tasavvufî etki görülmektedir. Fehîm-i Kadîm'den etkilenen Nâîlî, İzzetî Mehmed Efendi, Mustafa Sâmi Bey gibi çeşitli şâirleri de etkilemiştir. Mübalağa, telmih ve tezat şiirlerinde en çok görülen sanatlardır. İçinde fazla sayıda nazım biçimini barındıran *Dîvân*'ını bizzat kendisi tertip etmiştir. Şâir, 1666 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Nazîf (?-1836)⁷⁸: Asıl adı Mustafa Nazîf'tir. Kâmîli-zâde olarak tanınan şâir, Kâmîlî Efendi'nin oğludur. Bir süre kiler kethüdası görevi yaptıktan sonra, esham muhasebecisi vekili, arpa emini, Haremeyn muhasebecisi, kapı kethüdası gibi çeşitli görevlerde bulunmuştur. II. Mahmud dönemi şâirlerinden olan Nazîf'in şiir örnekleri *Atâ Tarihi*'ndedir. Nâîf Mehmed ve Müfid adlı iki oğlu bulunan şâir, 1836 yılında vefat etmiştir.

Necâtî (1443/1446-1509)⁷⁹: Kaynakların çoğuna göre asıl adı İsâ olan şâir, Beyânî'de Nuh olarak geçmektedir. Edirne'de doğdu. Yoksul bir aileye sahip olan Necâtî, Edirneli köle bir kadın tarafından evlat edinildiği bilinmektedir."Döne döne" redifli gazeliyle tanınan şâirin son derece güzel gazeller kaleme almıştır. Çeşitli yerlerde divan kâtipliği

⁷⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Ayşegül Mine Yeşiloğlu "Nâîlî", DİA., C.32,s.315.

⁷⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mehtap Erdoğan "Nazîf", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nazif-kamilizade-seyyid-mustafa> (E.T. 29.11.2020).

⁷⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Bayram Ali Kaya "Necâtî", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/necati-bey-isa> (E.T. 30.05.2021).

yapmıştır. Devrin ileri gelenlerine kasideler sunmuştur. II. Bayezid'in oğlu Şehzâde Abdullah'ın ölümü için mersiye yazmıştır. Hat sanatıyla ilgilenmiştir. Ömrünün kalan kısmını kendisine bağlanan bin akçeyle evinde ilim sohbetleriyle geçirmiştir. Sehi Bey'in bahsettiğine göre şiirleri temiz, inceliklidir. Rindâne bir söyleyişe sahiptir. Şiirlerinde atasözleri ve deyimleri kullanmıştır. Seçtiği redifler çoğunlukla Türkçe'dir. Aruzu başarılı bir şekilde kullanmıştır. *Dîvân*'ı dışında herhangi bir esere ulaşamayan şâir, 1509 yılında vefat etmiştir.

Nef'î (?-1635)⁸⁰: Asıl adı Ömer'dir. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte Âlî Mustafa Efendi'nin yazdığı *Mecmau'l-Bahreyn* adlı eserinde bulunan kasidesinde düştüğü tarihte 1572 yılında doğduğu tahmin edilmektedir. Erzurum Pasinler'den olan şâir, Mirza Ali'nin torunu, Mıcingerd (Sarıkamış) sancakbeyi Mehmed Bey'in oğludur. Genç yaşta şiirle ilgilenmiştir. Farsça öğrenmiştir. İlk zamanlar zararlı manasına gelen "Darrî" mahlasını kullanan şâire Gelibolulu Mustafa Âlî faydalı manasına gelen "Nef'î" mahlasını vermiştir. Sunduğu kasidelerle kısa sürede I. Ahmed'in iltifatını kazanmıştır. *Dîvân-ı Hümâyün*'da madem mukaatacılığı görevine getirilmiştir. Daha sonra Edirne Muradiye mütevelliliği, İstanbul cizye muhasebeciliği yapmıştır. Hırçın, bildiğini söylemekten çekinmeyen bir kişiliğe sahiptir. İnsanları incitecek derecede hicivler yazan şair gözden düşmüştür öyle ki hicivlerine devam eden şair kendi ölümünü hazırlamıştır. Şiirlerinde mübalağa sanatını çok kullanmıştır. Şiirlerinde mana üzerinde yoğunlaşmıştır. Sebk-i Hindî akımının şâirleri arasında sayılmamakla birlikte, Sebk-i Hindî akımı şiirlerinde görülmektedir. *Türkçe Dîvân*'ının yanı sıra, *Farsça Dîvân*, *Tuhfetü'l-Uşşâk*, *Sihâm-ı Kazâ* adlı eserleri mevcuttur.

Neşâtî (?-1674)⁸¹: Neşâtî'den bahseden kaynaklar asıl adının Ahmed olduğunu belirtirken ; Sâkıb Dede adının Süleyman olduğunu kaydetmiştir. 17.yüzyılın büyük şâirlerinden olan Neşâtî, Edirnelidir. Devrin ilimlerini öğrendikten sonra Gelibolu Mevlevihanesi'nde Ağa-zâde Şeyh Mehmed Dede'ye intisap etmiştir. Neşâtî'nin şiirlerinde Nef'î etkisi altında kaldığı bilirse de kasidelerinde onun derecesine çıkamamıştır. Gazellerinde kullandığı dil kasidelerine göre daha sadedir. Kasidelerinde zincirleme terkipler kullanması dikkat çekmektedir. Bâkî, Fehîm, Sabrî, Nef'î, Bahâyî,

⁸⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Metin Akkuş "Nef'î", **DA.**, C.32, s.523.

⁸¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mahmut Kaplan "Neşâtî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nesati-ahmed-dede> (E.T. 27.11.2020).

İsmetî gibi şâirlere nazireler yazmıştır. Şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra, *Şehrengiz*, *Hilye-i Enbiyâ*, *Şerh-i Müşkilât-ı Örfî*, *Kavâid-i Deriyye*, *Tuhfet'ül-Uşşâk*, mektup adlı eserleri mevcuttur.

Nev'î (1533/34-1599)⁸²: Asıl adı Yahyâ'dır. Malkara'da doğdu. Babası Nasuh Halife'nin oğlu Pîr Ali adında bir zât, annesi Yazıcıoğlu Mehmed'in soyundan gelen bir kişidir. İlk eğitimini babasından almıştır. Nev'î, çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Küçük yaşta babasının yönlendirmesiyle zikre başlamıştır. Önce Sarhoş Bali Efendi'ye intisab eden Nev'î daha sonra Kurt Mehmed Efendi'ye mürit olmuş, Şeyh Şaban Efendi'den feyz almıştır. Şiirlerinde tasavvuf etkisi görülür. Arapça, Farsça ve Türkçe'ye hâkimdir. Hem beşerî aşk hem de ilahî aşkı güzel bir şekilde anlatmasına rağmen mutasavvıf değildir. *Türkçe Divan*, *Tercüme-i Hadîs-i Erbaîn*, *Hasb-i Hâl* adlı eserleri elimize geçen manzum eserleridir. Ayrıca *Dîvân*'ın içinde *Gül-i Sad-berg* adında hikemî özellikler taşıyan bir kasidesi vardır. Kaynaklarda Nev'î'nin *Gevher-i Râz*, *Leylâ vü Mecnûn*, *Tercüme-i Kıssa-i Mûsâ ve Hızır*, *Münâzara-i Tûtî vü Zâg* adlı mesnevîlerinden de söz edilmektedir. *Münâzara-i Tûtî vü Zâg*, e-kitap olarak yayınlandı. Mensur eserleri ise, *eşfü'i-hicâb min vechi'l-kitâb*, *Netâyicü'i-fünûn ve mehâsinü'l-mütûn*, *Nevâ-yı uşşâk*, *Faslun fi fazileti'l-ışk*, *Fezâilü'l-vüzerâ ve hasâilü'i-ümerâ*, *Risâle-i şikâyet-i rûzigâr*, *Sinan Paşa'ya Mektup*, *Tercüme-i münşeât-ı Hâce-i Cihân*'dır. Bir de *Netâyicü'i-fünûn ve mehâsinü'l-mütûn*, Nev'î'nin içerisinde on iki fenni bulunduran ansiklopedik bir eseri bulunan şâir, 1599 yılında vefat etmiştir.

Nevres-i Kadîm (?-ö.1762)⁸³: Asıl adı Abdürrazzâk olan şâir, Osman Nevres'le karıştırılmaması için Nevres-i Kadîm olarak tanınmıştır. Kerkük'te doğmuştur. Nerede eğitim gördüğü hakkında kaynaklarda bir bilgi yer almaz. Arapça ve Farsça'yı iyi derecede bilir. Sadrazama olan yakınlığından dolayı İstanbul'da geniş bir çevre edinmiştir. *Dîvân* şiirinin âşık- mâşuk- rakip ilişkisi, bahar ve şarap neşesi gibi konuların yanı sıra şiirlerine farklı temalar da eklemiştir. Şiirlerinde sade ve anlaşılır bir dil kullanmasının yanında uzun tamlamalarla dolu anlaşılması zor bir dil de zaman zaman kullanmıştır. Şiirlerinde Sa'dî, 'Urfî, Şevket, Hâkânî ve Sâ'ib'in etkisi görülmektedir. Nazireciliğin yaygın olduğu dönemde yaşayan şâir pek çok şâire nazire yazmıştır. *Türkçe*

⁸² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa Nejat Sefercioğlu "Nev'î", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nevi-yahya> (E.T. 06.04.2021).

⁸³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Hüseyin Akkaya "Nevres-i Kadîm", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nevresi-kadim-abdurrazzak> (E.T. 14.11.2020).

ve *Farsça Dîvân* 'larının yanı sıra *Gazve-i Bedr*, *Târihçe-i Nevres*, *Münşe'ât*, *Mebâligü'l-Hikem*, *Tercüme-i Târih-i Cihângîr Şâh* gibi eserleri de vardır. Koca Ragıb Paşa gibi döneminin önemli şâirlerinden olan Nevres, 1762 yılında vefat etmiştir.

Nûrî (?-1799)⁸⁴: Tanınmış bir aileye mensup olan Nûrî Bey, İstanbul'da doğmuştur. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Babası kalem erbâbından Feyzullah Şâkir Bey, dedesi sadrazam Nâilî Abdullah Paşa'dır. Tanınmış kadın şâirlerden olan Şeref Hanım, Nûrî Bey'in torunudur. Arapça ve Farsça'ya hâkimdir. Eğitimi tamamlandıktan sonra genç yaşta kâtip olmuştur. Daha sonra hâcegânlık, amedî halifesi, maliye tezkirecisi, ruznâmçecilik, vakanüvislik gibi görevlerde bulunmuştur. Halil Nûrî Bey, şarkıları , gazelleri ve içten söyleyişiyle devrinin önde gelen şâirlerindendir. *Dîvân*'ını tertip ederek III. Selim'e sunmuştur. Deyimleri sıkça kullanmıştır. *Dîvân*'ında Nedîm'e yazılmış bir nazire mevcuttur. Şiirlerini dini tasavvufî motiflerin yanı sıra hemen her konuda yazmıştır. Nûrî Bey'in *Dîvân*'ının yanı sıra, *Matlau'n-Nûr*, *Târih-i Osmânî*, *Kanun Mecmuası* adlı eserleri de mevcuttur.

Râgıb Paşa (1698/99-1763)⁸⁵: Asıl adı Mehmed'dir. 1698/99 yıllarında İstanbul'da doğdu. Râgıb mahlasını kullanmıştır. Koca Râgıb Paşa olarak tanınmıştır. Babası Şevki Mehmed Efendi'dir. Ayasofya-i Kebir Medresesi'nde bulunan Yusuf Efendi'den sülüs ve nesih öğrenmiştir. Defterhâne usullerini de öğrenmiştir. Hayatı boyunca çeşitli yerlerde ve görevlerde bulunmuştur. 18. yüzyılda Nedim ve Şeyh Galib'ten sonra akla gelen ilk isimlerden olmuştur. Nâbî tarzı olarak da bilinen hikemî tarzın 18.yüzyıldaki en önemli temsilcisidir. Nâbî'den etkilenen şâirler arasında en başarılı kabul edilen şâir, az sayıda yazmış olduğu kasidelerinde de Nef'i etkisinde kalmıştır. Gözlemlerini şiire aktarmıştır. Şiirlerinde atasözleri ve deyimleri kullanmıştır. Sebk-i Hindî akımının bazı özellikleri şiirlerinde görülür fakat Sebkî Hindî şâirleri arasında yer alacak kadar akımın izleri görülmemektedir. *Dîvân*'ının yanı sıra *Münşeât-ı Râgıb*, *Fethiyye-i Belgrad*, *Huneyniye ve Tâifiyye*, *Tahkîk ve Teyfîk*, *Mecmûa-i Râgıb Paşa*, *Sefînetü'r-Râgıb ve Defînetü'l-Metâlib*, *Aruz Risâlesi*, *Tercüme-i Matla-ı Sa'deyn*, *Tercüme-i Ravzatü's-Safâ* adlı eserleri mevcuttur. 1763 yılında vefat etmiştir.

---

⁸⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Güler "Nurî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nuri-halil-nuri-bey> (E.T. 14.11.2020).

⁸⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Beyhan Kesik "Koca Râgıb Paşa", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/koca-ragib-pasa> (E.T. 12.11.2020).

Rahmî (1165-1752)⁸⁶: Asıl Adı Mustafa Rahmî'dir. Kırım Bahçesaraylı'dır. Şâir ve vakanüvîs'tir. Kırımî Rahmî Efendi adıyla bilinmektedir. Devrin veziri İbrahim Paşa'nın dairelerinde bulunan şâir, daha sonra İbrahim Paşa'nın oğlu Mehmed Paşa'nın mühürdârlık görevinde bulundu. Sonrasında tersâne kâtibi, mektupçuluk gibi görevlerde bulunmuştur. İran'a gidişinde kaydettiği bazı olayları anlatmak amacıyla *Sefâret-nâme-i İran* adlı eseri kaleme almıştır. Bilgili bir şâir olan Rahmî, tarih düşürmede de oldukça hünerlidir. *Sefâret-nâmesinin* yanı sıra bir de *Dîvân*'ı bulunmaktadır. 1752 yılında vefat etmiştir.

Râmî (1654-1707)⁸⁷: Asıl adı Mehmed'dir. İstanbul'da doğdu. Babası "Merâmî" mahlasıyla şiirler yazmıştır. Şiir ve inşâya olan yeteneğinden dolayı kâtipliğe kadar yükselmiştir. Yusuf Nâbi Efendi, Sâmî Bey gibi devrin tanınmış simalarının çevresine girmiştir. Divan kâtipliği, Boğaz Hisarı muhafızlığı, kîsedarlık, Reisü'l-küttâplık gibi çeşitli görevlerde bulunmuştur. Tek nüshası bulunan *Dîvân*'ının yanı sıra, *Münşeât*, *Karlofça Sulhnâmesi*, *Hülâsa-i İnşâ* gibi eserleri vardır. Bulduğu her görevde şâirleri desteklemiştir. Şiirlerinde genel olarak hikemî bir söyleyiş hâkimdir. Aşıkâne gazel tarzında daha iyi olduğu bilinmektedir. Hikemi tarzda yazdığı şiirlerinde devrin yozlaşan değerlerini, sosyal ve siyasî çevresini ele almıştır. Şâirliğinin yanı sıra hesap ilminde ve hat yazısında oldukça başarılı olan Râmî Paşa, 1707 yılında vefat etmiştir.

Râmiz (?- 1758)⁸⁸: Asıl adı Mehmed olan şâirin mahlası Râmiz'dir. Vardar Yenicesi yakınlarında Karaferye'de doğdu. Edirne'de müderrislik görevinde bulunan şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra "*Esâmî-yi Hânkâh-ı Mahmiyye-i Edrene*" adlı Edirne şehrinde görev yaptığı sıralarda burada bulunan takke ve zâviyeleri birer beyitle anlattığı mesnevisi bulunmaktadır. Şâir, Râmiz'e göre 1172/1858, Şefkat'e göre ise 1173/1859'da vefat etmiştir.

Râşid (1669/70-1735)⁸⁹: Asıl adı Mehmed Râşid'dir. 18.yüzyılın önemli şiir ve nesir yazarlarından. Kaynaklara göre İstanbul'da doğdu. Babası Malatyalı Mustafa

---

⁸⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak "Rahmî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rahmi-mustafa-rahmi-efendi> (E.T. 23.09.2021).

⁸⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Abdulkadir Erkal "Râmî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rami-rami-mehmet-pasa> (E.T. 06.01.2021).

⁸⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak "Râmiz", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ramiz-seyyid-mehmed-ramiz-efendi> (E.T. 03.05.2021).

⁸⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Halit Biltekin "Râşid", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rasid-mehmed-rasid-efendi-mdbir> (E.T. 17.11.2020).

Efendi'dir. Sadî mahlasıyla şiirler yazan Abdullah Efendi adında ağabeyi vardır. Önce babası sonra devrin alimleri tarafından yetiştirilmiştir. Abdalbâkî Arif Efendi'den hat dersi almıştır. Damat İbrahim Paşa'nın zamanında en rahat dönemini geçirmiştir. Çeşitli yerlerde müderrislik, kadılık gibi çeşitli görevlerde bulunmuştur. Bugün elimizde mevcut olan *Dîvân*'ı, *Târîh-i Râşid* adlı Tarih'i, *Sıhhat-âbâd* adlı mesnevîsi ve kitaplarını toplamış olduğu *Münşeât*'ı *Fetih-nâmeler ve Vakfiyeler* adlı içerisinde elliye yakın fetihnamenin yer aldığı eseri bulunmaktadır. Râşid vak'anüvis olarak hazırladığı *Tarih*'iyle nesir alanında yerini almıştır. Râşid denilince akla ilk gelen onun tarihçiliğidir. *Tarih-i Râşid* adlı eserinde devlet adamlarının biyografilerine yer vermiştir. 1735 yılında vefat etmiştir.

Râtıb (1711/22-1762)⁹⁰: Kaynaklarda belirtildiğine göre 1711 veya 1722 yıllarında Mora Yenişehir'de doğdu. Babası Moralı Topal Osman Paşa, I. Mahmud zamanında sadrazamlık ve ordu komutanlığı görevlerinde bulunmuştur. Arapça ve Farsça'yı iyi derecede bilir. Şiir ve inşâda kendisini geliştirmiştir. Hattat Mehmed Râsim Efendi'den hat sanatını öğrenmiştir. Paşalık rütbesine sahip olan Râtıb, Haniye, Eğriboz, Rumeli, Aydın Turhal, Vidin , Yanya vilâyetlerinde valilik görevlerinde bulunmuştur. Şiirlerinde "Râtıb " mahlasını kullanmıştır. Şiirlerinde hikemî tarzın yanı sıra Sebk-i Hindî ve Mahallileşme akımının da izleri görülmektedir. Mana derinliğine önem vermiştir. Bazı şiirlerinde tasavvuf etkisi görülmektedir. Nâbî, Akovalı-zâde Şeyh Hatem Efendi, Nâilî-i Kadim, Nedim gibi bazı şâirlerin şiirlerine nazireler yazmıştır. 1762 yılında Mora vâlisi iken kırk yaşlarında vefat etmiştir.

Râzî (?-1733/34)⁹¹: Asıl adı Abdüllatîf'tir. İstanbul'da doğmuştur. Yusuf Ağa'nın yazıcısı Abdullah Efendi'nin oğludur. Medrese eğitimini tamamladıktan sonra Damad Efendi, Odabaşı Mahmud Ağa, Hüsrev Kethüda, Sahn, Fethiye Sinan Paşa, Sinan Paşa Darülhadis, Musıla-i Süleymaniye, Kara Mustafa Paşa ve Sultan Selim gibi çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Daha sonra naiblik, müfettişlik, kadılık gibi görevler de yapan şâir, Damad İbrahim Paşa'nın *Aynî* adlı eserini tercüme etmek maksadıyla ilmi heyette görev yapmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Terceme-i İkdü'l Cümân*,

---

⁹⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yasin Kılıç "Râtıb", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ratib-ahmed-pasa> (E.T. 17.11.2020).

⁹¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Beyhan Kesik "Râzî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/razi-yazici-abdullah-efendizade> (E.T. 17.11.2020).

Ehlü'l-Haber Min Kelâm-ı Seyyid'il Beşer, El-Fülkü'l Meşhun Bi'l Lülü'l- Meknun, Câmiu'l-Hikâyât adlı eserleri de mevcuttur. 1733/34 yıllarında vefat etmiştir.

Revnâk (?-1562/1563/1568)⁹²: Asıl adı Mehmed'dir. Filibelilidir. Revnâk-zâde Mehmed olarak bilinmektedir. Filibe Şihâbüddin Paşa Camii imamı olan babasının adı bazı kaynaklarda Revnâk, bazı kaynaklarda Revnâkî olarak belirtilmiştir. Şiirlerinin konusu genellikle bu dünyanın geçiciliğidir. Dukakin, Badracık, Pornevar'da kadılık görevinde bulunmuştur. Bir nasihatnâmesi bulunan şâirin vefat tarihi tam olarak bilinmemektedir.

Rûhî-i Bağdâdi (1534-35/1605/1606)⁹³: Asıl adı Osman'dır. "Ruhî" mahlasını kullanmıştır. Bağdat'ta doğup büyüdüğü için Ruhi-i Bağdâdî olarak tanınmaktadır. Eğitimini Bağdat ve civarında tamamladığı düşünülmektedir. Kaynaklar onun gezmeyi sevdiğinden Necef, Kerbelâ gibi Bağdat yakınındaki yerler haricinde Şam, Erzurum, Hicaz, İstanbul ve Konya'da bulunduğu bahsetmiştir. Esrar Dede, tezkiresinde onun Mevlevî olduğundan bahsetmiştir. Galata Mevlevîhânesinde'de bulunan şâir, burada ilimle uğraşarak şiirler söylemiştir. Zâtî ve Muhibbî gibi klasik Türk edebiyatının en çok gazel yazan şâirlerindendir. Gazellerinde lirik bir söyleyiş tarzı hâkimdir. Gazel türünde öncelikli olarak âşıkânelik bulunur. Bazı âşıkâne gazelleri na't ve şefaathâne türündedir. Ruhî asıl şöhresini terki-i bendiyle yakalamıştır. Hiciv türünün şaheserlerinden sayılan bu eserde sosyal hayatın insan üzerindeki etkisi, şahsiyetsizlik kişilerin durumu, adaletsizlik gibi konular işlenmiştir. Bilinen tek eseri Türkçe *Dîvân*'ı olan şâir 1605/06 tarihlerinde vefat etmiştir.

Rüşdî (1637/38-1700)⁹⁴: Asıl adı Ahmed'dir. Bosna'ya bağlı Mostar'da doğdu. 1645/46 yıllarında Galata Sarayı'na alınan şâir, burada yetiştirilerek padişahın yeni sarayına nakledilmiştir. Müderris olan Mirza Mehmed Efendi'yle yakın dostluk kurarak padişahın musahibi olan Mustafa Paşa âsitânesine intisab etmiştir. Sahhaflık yaptığından Sahhaf Rüşdî olarak da tanınan şâirin bilinen tek eseri mürettep *Dîvân*'ıdır. Tarih düşürme konusunda maharetli olan Rüşdî, 1700 yılında vefat etmiştir.

---

⁹² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Filiz Kılıç "Revnâk", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/revnak-revnakzade-mehmed> (E.T. 10.12.2020).

⁹³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Nihat Öztoprak "Rûhî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ruhi-bagdatli> (E.T. 29.10.2020).

⁹⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Rüşdî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rusdi-sahaf-eburresid-ahmed-rusdi> (E.T. 26.11.2020).

Sâbit (?-1712)⁹⁵: Asıl adı Alâaddin olan şâirin adı Safvet tezkiresinde Ali olarak geçmektedir. Kesin olarak bilinmemekle birlikte 1712 yılında Bosna Öziçe kasabasında doğmuştur. İlk eğitimini Halil Efendi'den almıştır. Kapdân-ı Deryâ Seydî-zâde Mehmed Paşa'ya kasideler sunarak ona intisap etmiştir. Çeşitli yerlerde imamlık, kadılık, müftülük ve müderrislik görevlerinde bulunmuştur. Devlet adamlarına yazdığı kasidelerle mevleviyet görevlerinde bulunmuştur. Pek çok şiirlerinde hayal kırıklıklarını ve yaşadığı sıkıntıları anlatmıştır. Hem gazel ve kasideleriyle hem de mesnevileriyle dönemin önde gelen şâirlerinden olmuştur. Şâir diğer büyük şâirler gibi şiirlerini zekâsı, yeteneği ve hayat algısıyla sentezlemiştir. Kendine has özgün bir üslup ortaya koymuştur. Deyim ve atasözlerini kullanmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Zafer-nâme*, *Dere-nâme*, *Berber-nâme*, *Amrû'l-leys*, *Edhem ü Hü mâ* adlı eserleri de bulunmaktadır. Şâir, 1712 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. Mezarı Topkapı Maltepe Kabristanı'ndadır.

Sadrî (?-1585)⁹⁶: Asıl adı Hüseyin'dir. Makedonya sınırları içerisinde yer alan İştib'de doğmuştur. Medrese eğitimini tamamladıktan sonra Şeyhülislam Şeyhi Efendi'den mülazım olmuştur. Şiir mecmûalarında, cönklerde gazel, kaside, rubai, tahmis, müseddes gibi türlerde Sadrî mahlaslı pek çok şiir yer almaktadır. 16.yüzyıl kaynaklarında Sadrî için sürekli okuyan, zekası yüksek, hoşsohbet bir kişi olarak bahsedilmektedir. Şâir, 1585 yılında vefat etmiştir.

Sâhib Efendi (1674-1749)⁹⁷: Asıl adı Mehmed Sâhib'dir. 1674 yılında İstanbul'da doğdu. Babası Yeniçeri Pîrî Ağa'dır. Bu sebeple Pîrî-zâde olarak tanınmıştır. Devrin önemli alimlerinden iyi bir eğitim almıştır. Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin kitapçılık hizmetinde bulunmuştur. Daltapan Mustafa Paşa'ya ve Râmî Paşa'ya intisap etmiştir. İbrahim Ağa Medresesi Dârülhadisi, Halil Paşa Medresesi, Abdullah Ağa Medresesi, Hafız ve Koca Mustafa Paşa Medreseleri, Haydar Paşa, Kılıç Ali Paşa, Kalenderhane ve Şehzâde Medreselerinde müderrislik görevinde bulunmuştur. Daha sonra çeşitli yerlerde kadılık, imamlık gibi birçok görevde bulunmuştur. Hakkında bilgi bulunan kaynaklarda

---

⁹⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Ali Emre Özyıldırım "Sâbit", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sabit-alaaddin-ali> (E.T. 26.11.2020).

⁹⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Suat Donuk "Sadrî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sadri> (E.T. 29.10.2020).

⁹⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İbrahim Halil Tuğluk, "Pîri-zâde, Mehmed Sâhib Efendi", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/pirizade-mehmed-sahib-efendi> (E.T. 17.05.2021).

onun bilgili ve faziletli bir kişi olduğu belirtilmektedir. Yeni icatlara meraklı olan şâir hitâbette oldukça iyidir. 1749 yılında vefat etmiştir.

Sânî (?-1586-87)⁹⁸: Asıl adı Mehmed olan şâir “Can Memî” mahlasıyla tanınmıştır. İstanbulludur. Kuloğullarından olan şâir, gençlik dönemlerinde Şeyh Karamânî’ye intisap etmiştir. Yeniçerilik, sekban, zağarcı ve sipahilik görevlerinde bulunmuştur. Döneminde dikkat çekmiştir. Birçok şâir şiirlerini tanzir etmiştir. Aşıkâne ve rindâne şiirleri vardır. Bazı şiirlerini Farsça yazmıştır. Kaynaklara göre bir *Dîvân*’ı bulunan şâirin, Nakkaş Sâ’î hakkında *Çehre-nâme* adlı eseri bulunmaktadır. 1586/87 tarihlerinde vefat etmiştir.

Şâmî⁹⁹: Şamlıoğlu Mustafa Bey olarak tanınmıştır. Padişah Sultan Bayezid zamanında mirlivâ olmuştur. Hayatı hakkında pek fazla bilgi bulunmamaktadır.

Sermed (?-1787)¹⁰⁰: Asıl adı Feyzullah’tır. İstanbul’da doğmuştur. Babası nesih ve sülûste devrinin en büyük hattatlarından Şekerci-zâde Mehmed Efendi’dir. İlk eğitiminin babasından alan şâir, döneminin tanınan şahıslarından çeşitli ilimler almıştır. Kendisi de babası gibi devrinde ünlü bir hattat olmuştur. Şiir ve inşada hünerli olan Sermed, matematik, edebiyat, astronomik, müzik alanlarında da söz sahibi olmuştur. *Dîvân*’ının yanı sıra matematik alanında yazdığı *Maksadeyn fi halli’n-Nisbeteyn* adlı eseri vardır. 1787 yılında vefat etmiştir.

Sırrî (?-1654/55)¹⁰¹: Asıl adı kaynaklarda Seyyid Sırrî Ali Efendi olarak geçmektedir. Babası Hamdi Efendi, dedesi Şeyh Abdurrahim Tırsî Efendi’dir. Kaynaklarda şâirin herhangi bir eserinden bahsedilmez. İznik’te cediti Eşrefoğlu’nun türbesinde babasının yanına defnedilen şâir, 1654/55 tarihlerinde vefat etmiştir.

Sinânî (?-?)¹⁰²: Asıl adı Sinan’dır. Kimi kaynaklarda Edirne Ergene’de kimi kaynaklarda Uzunköprü’de doğduğu belirtilmektedir. Çeşitli yerlerde müderrislik görevlerinde bulunmuştur. Şeyh Muhammed Kırımî hazretlerine intisap etmiştir. Tefsir ve hadis

---

⁹⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İncinur Atik Gürbüz “Sânî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sani-can-memi> (E.T. 17.04.2021).

⁹⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. RT., s. 190.

<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/54137,540229-riyazu39s-suarapdfpdf.pdf?0>

¹⁰⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Müberra Gürgendereli “Sermed”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sermed-seyyid-feyzullah-efendi> (E.T. 12.11.2020).

¹⁰¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak “Sırrî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sirri-seyh-seyyid-sirri-ali-efendi> (E.T. 24.11.2020).

¹⁰² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak “Sinânî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sinani-seyh-sinan-efendi> (E.T.25.11.2020).

dersleri vermiştir. Şiirleri hakkında fazla bilgi bulunmayan şairin bugün elimize ulaşan tek bir beyiti vardır. 1629 yılında vefat eden şâirin mezarı Hacı Yusuf Efendi Zaviyesi'ndedir.

Sûzî (1455/1465-1524)¹⁰³: Sırp tarihçisi Olesnicki'nin Sûzî Çelebi'ye ait türbe kitabesine dayanarak verdiği bilgidен asıl adının Mehmed olduğu anlaşılmaktadır. Prizren'de doğmuştur. Olesnicki Sûzî'nin Sırp asıllı, devşirme olabileceği kanaatindedir. İlk öğrenimini Prizren'de görmüştür. Bir ara öğrenimini yarım bırakarak Nakşibendî tarikatına girmiştir. Nakşibendî Sûzî adıyla tanınmıştır. Dîvânının olup olmadığı bilinmeyen şâirin, 1795 beyitlik Gazâvat-nâme-i Mihaloğlu Ali Beğ adlı mesnevisi mevcuttur. Tevhid ve münacaatla başlayan bu gazâvat-nâme, Mihaloğlu Ali Bey'in akınları ve hayatındaki diğer olaylar anlatılmıştır. Devrine göre sade bir dille alınmış olan bu eser, Balkan fetihleri açısından ayrı bir öneme sahiptir. Şâir 1524 yılında vefat etmiştir.

Şânî (?- 1534/35?)¹⁰⁴: Güzel sesiyle söylediği şarkılarla tanınan Şânî, Kastamonulu bilgin şâirlere dendir. Doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmemektedir. Kemalpaşazâdeden mülâzım olmuştur. Yetenekli bir şâirdir. Kaynaklarda Bağdat Seferi sırasında vefat ettiği belirtilen şâirin ölüm tarihinin kesin olmamakla beraber 1534/35 yılları olabileceği düşünülmektedir.

Şehrî (?-1660)¹⁰⁵: Asıl adı Ali'dir. Şehrî'yi mahlas olarak kullanmıştır. 17. ve 18.yüzyıl tezkirelerinden Malatya'dan İstanbul'a gelerek eğitimini İstanbul'da tamamladığını öğreniyoruz. Yazısının güzelliği, şiir ve inşadaki yeteneğinden dolayı Dîvân-ı Sultânî kâtipleri arasında kâtiplik görevinden bulunmuştur. Na't türünde yazdığı kasidelerinden birinde peygamberden yardım istemektedir. Bulduğu görevler gereği Osmanlının pek çok köşesini gezme fırsatı bulan şâir, gezip gördüğü yerleri başarılı bir şekilde tasvir etmiştir. Kasidelerinde Arapça ve Farsça ağırlıklı bir anlatımın yanında gazellerinde daha sade bir dil kullanmıştır. Şiirlerinde devrik bir cümle yapısı vardır. Hemen hemen her şiirinde tasavvufî özellikler de görülmektedir. Mutasavvıf olmamasına rağmen, şâir

---

¹⁰³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa İsen "Sûzî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/suzi-mdbir> (E.T. 03.11.2020).

¹⁰⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Filiz Kılıç "Şânî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sani> (E.T. 29.10.2020).

¹⁰⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Şener Demirel "Şehrî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sehri-malatyali-ali-celebi> (E.T. 25.11.2020).

şairlerinde tasavvufî özellikleri başarılı bir şekilde işlemiştir. Bilinen tek eseri *Dîvân*'ı olan şâir, 1660 yılında vefat etmiştir.

Şemsî (?-1812/13)¹⁰⁶: Asıl adı Mehmed Şemseddîn'dir. Kayserili olan şâirin peygamber soyundan geldiği bilinmektedir. Kadîrî tarikatı şeyhi Şeyh Seyyid Mustafa Resmî Ahî Efendi'nin halifelerindendir. Gençliğinde iyi bir eğitim almıştır. *Osmanlı Müellifleri*'nde Şemsî'nin bir *Dîvân*'ının bulunduğu ve yetenekli bir şâir olduğundan bahsedilmektedir. Tamamı dini-tasavvuf muhtevalı 73 şiirinin bulunduğu aslında bir divânçe özelliği gösteren *Dîvân*'ının üç nüshasından müellif hattıyla yazılanı Rıfat Kütük'ün kütüphanesinde bulunmaktadır. *Dîvân*'da 30 gazel, 15 koşma, 10 müfred, 7 kıta, 4 tarih manzumesi, 2 muhammes, 2 tahmis, 1 mesnevi, 1 naat ve 1 tesdis yer almaktadır. Şiirlerinde genellikle aruz veznini tercih etmekle birlikte, hece ölçüsüyle de şiirler yazan şâir, 1812/13 yıllarında vefat etmiştir.

Şerîfî (?-1630)¹⁰⁷: Asıl adı Mehmed'dir. Seyyid Mehmed Efendi olarak tanınan şâir, Eğirdirlidir. Doğum tarihi kesin olarak bilinmez. Babası Şeyh Burhaneddin'dir. Kaynaklarda eğitimiyle ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde müderrislik ve kadılık görevlerinde bulunmuştur. Elde mevcut olan *Dîvân*, III. Murad'a yazılmış kaside ve gazellerden oluşmaktadır. Şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra, *Fetihnâme-i Kıbrıs* ve *Hilye* adlı eserleri de mevcuttur. Şerîfî 1630 yılında vefat etmiştir.

Şeyhî (?-1591)¹⁰⁸: Asıl adı Mehmed'dir. Tayyib Efendi'nin oğlu olduğundan Tayyib-zâde adıyla bilinmektedir. Ehlî'nin küçük kardeşidir. Çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Hasan Çelebi onun fesahat ve belagat sahibi bir kişi olduğundan bahsetmiştir. Vefat ettiği tarih bazı kaynaklarda 1592 bazı kaynaklarda ise 1585 olarak bahsedilmektedir.

Şeyhülislâm Yahyâ (1561-1644)¹⁰⁹: Doğum tarihi bazı kaynaklarda 1552, bazı kaynaklarda 1561 olarak geçmektedir. Babası Ankaralı Şeyhülislâm Bayram-zâde Zekeriya Efendi, annesi Rukiye adlı bir hanımdır. İstanbul'da doğmuştur. İlk eğitimini

---

¹⁰⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İncinur Atik Gürbüz “Şemsî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semsi-seyyid-mehmed-semseddin-efendi> (E.T. 11.12.2020).

¹⁰⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Şerife Ördek “Şerîfî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/serifi-serifizade-seyyid-mehmed> (E.T. 10.12.2020).

¹⁰⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Şerife Ördek “Şeyhî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seysi-tayyibzade-mehmed-efendi> (E.T. 28.12.2020).

¹⁰⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Hasan Kavruk “Şeyhülislâm Yahyâ”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyhulislam-yahya> (E.T. 25.11.2020).

babasından alan Yahyâ Efendi, devrin önemli âlimlerinden dersler almıştır. Çeşitli yerlerde müderrislik, kadılık, kazaskerlik, şeyhülislamlık gibi görevlerde bulunmuştur. Yahyâ Efendi, şeyhülislamlık yıllarında ve öncesinde çevresindekilerden daima sevgi ve saygı görmüştür. Doğru yoldan ayrılmayan, adaleti gözetten bir kişiliğe sahiptir. Her zaman dürüstlüğün yanında olmuştur. En büyük kaside ustası olarak kabul edilen Nefî, Yahyâ'ya büyük saygı duymuştur. Bir gazel şâiri olan Yahyâ Efendi rindâne ve âşıkâne gazeller yazmıştır. Şiirlerinde gam, keder ve sıkıntıya mümkün olduğunca yer vermemiştir. Sanatlara çok düşkün bir şâir değildir. *Dîvân*'ında çok sayıda bahar, kış, hazan ,nevruzu konu edinen şiirleri mevcuttur. Şiirlerinde sade ve İstanbul Türkçesi'ni esas alan bir dil kullanan Yahyâ Efendi, Arapça Farsça tamlamalara fazla yer vermemiştir. 1644 yılında vefat etmiştir.

Tâlib (?-1664/65)¹¹⁰: Hakkında çok fazla bilgi bulunmayan şâirin adı Ömer Tâlib'dir. Ömer Tâlib Efendi kadılık görevinde bulunmuştur. Şiirleri Saraybosnalı Ahmed Tâlibî'yle karıştırılmıştır.1664/65 yıllarında vefat etmiştir. Safayi Tezkiresi'nde şiirlerindeki bazı beyitler mevcuttur.

Taşlıcalı Yahyâ (?-1582)¹¹¹: Bizzat kendisinin belirttiğine göre Arnavut asıllı olan şâir , Dukagin ailesindedir. Kuzey Arnavutluktan devşirilerek İstanbul'a getirilmiştir. Döneminin önde gelen bilginlerinin meclislerinde bulunmuştur. Kemalpaşa-zâdeye sunduğu kaside çadırında okunmuş, orada bulunan devlet adamlarının ve şâirlerin Yahya Bey'in okunan bu şiirinin beğenilmesine karşılık, orada bulunan Hayâlî şiire karşı bazı eleştirilerde bulunmuştur. Bu sebeple bu iki şâir arasında düşmanlık başlamıştır. İlerleyen zamanlarda Kanunî'ye 2. İrakeyn seferi vesilesiyle sunduğu şiirinde Hayâlî Bey'e hakaretlerde bulunmuştur. Hayâlî Bey'e gösterilen ilginin kendisine gösterilmediğini düşünerek padişaha tarîzde bulunmuştur. Yahyâ Bey döneminin güçlü gazel ve mesnevi yazarları arasında yer almaktadır. Edebiyatımızın hamse şâirlerindedir. Mesnevileri mahalli bir üslupla ve sade bir dille yazılmıştır. Şiirlerinde çok sayıda atasözü, deyim kullanmıştır. Şiir yazmaktan ziyâde hissettiklerini anlatmayı amaçlamaktadır.Şiirlerinde

---

¹¹⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak "Tâlib", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/talib-omer-talib-efendi> (E.T. 23.11.2020).

¹¹¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Bayram Ali Kaya,"Yahyâ Bey, Taşlıcalı, Dukagin-zâde", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yahya-bey-dukaginzade> (E.T. 27.12.2021).

sözü uzatmanın ve kapalı söylemenin anlaşılmayı güçleştireceğini dile getirmiştir. 1582 yılında vefat etmiştir.

Usûlî (?-1538)¹¹²: Vardar Yenicesi'nde doğmuştur. Eğitimi hakkında kaynaklarda kesin bilgi bulunmamaktadır. Pek çok şâir yetiştirmiştir. Doğduğu çevrede burayı âdeta bilim ve kültür merkezi haline getiren Evrenosoğulları ailesi ve vahdet-i vücûd anlayışını Anadolu'ya getirenlerden biri olan Abdullah-ı İlâhi vardır. Usûlî böyle bir ortamda doğmuştur. Medrese eğitimi yerine tekke kültüründen beslendiği düşünülmektedir. İbrahim Gülşenî'nin etkisinde kalarak Mısır'a gitmiştir. Tasavvufi eğitimine burada devam etmiştir. Konularını genellikle ilahi aşktan almıştır. Şiirlerinde sade bir dil kullanmıştır. Musammatlarda Nesîmi'nin şiirlerine yazmış olduğu tanzirlere yer vermiştir. İbrahim Gülşenî'nin vefatı üzerine mersiye yazmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Kırk Hadis Derleme ve Tercümesi*, *Mirâciyyesi*, *Şehrengîz*'i bulunmaktadır. 1538 yılında vefat etmiştir.

Vecdî (?-1661)¹¹³: Asıl adı Abdülbâkî'dir. İstanbul'da doğmuştur. Vecdî mahlasını kullanmıştır. Boğuk-zâde lakabıyla tanınan şâirin babası Boğuk Mustafa adlı bir kişidir. Eğitimi tamamlandıktan sonra *Dîvân-ı Hümayun*'da çalışmıştır. Hattatlık dersleri almıştır. Çeşitli görevlerde bulunan şâirin bilinen tek eseri 550 beyittem oluşan *dîvânçe* özelliği taşıyan *Dîvân*'ıdır. Vecdî şiirleri beğenilen şâirler arasında yer almayı başarmıştır. Şiirlerinde genellikle aşk, rindlik, ıstırap gibi konuları işlemiştir. Bazı şiirlerinde Sebk-i Hindî akımının izleri vardır. Gazellerinde sade bir söyleyiş görülür. Şiirleriyle hem kendi zamanında hem de sonraki zamanlarda çok sevilmiş ve ilgi görmüştür. 1661 yılında vefat etmiştir.

Vehbî, Sünbül-zâde (1720-21-1809)¹¹⁴:Asıl adı Mehmed'dir. Maraş'ta doğmuştur. Maraş'ın tanınmış ailelerinden olan Sünbül-zâdelerden olan şâirin babası Reşid Efendi, dedesi müftü ve âlim olan Mehmed Efendi'dir. Çocukluğunu ve gençliğini Maraş'ta geçirmiştir. Medrese tahsilinden sonra İstanbul'a gelmiştir. Seyyid Vehbî'nin ona Vehbî ismini vermesiyle artık Vehbî ismini kullanmıştır. I. Mahmud ve II. Selim zamanında

---

¹¹² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa İsen "Usûlî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/usuli> (E.T. 02.03.2020).

¹¹³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Hakan Yekbaş "Vecdî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/vecdi-abdulkaki> (E.T. 23.11.2020)

¹¹⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Müberrâ Gürgendereli "Sünbülzâde", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sunbulzade-vehbi-mehmed-efendi> (E.T. 10.12.2020).

yetişmiş bir şâirdir. Devrinin önde gelen şâirleri arasında olmuştur. Nedîm hayranı olmasından dolayı İstanbul'un güzellerini ve güzelliklerini anlatmıştır. Döneminde para karşılığında şiir söyleyen şâirleri eleştirmiş bunları kabiliyetsiz bulmuştur. *Dîvân*'ının yanı sıra oğlu Lutfullah'a öğüt vermek amacıyla *Lutfiyye*, *Tuhfe-i Vehbî*, *Nuhfe-i Vehbî*, *şevk-engîz*, *Münşeât* adlı eserleri mevcuttur.

Vehbî, Seyyid (1674?-1736)¹¹⁵: Asıl adı Hüseyin'dir. İstanbul'da doğmuştur. Babası Hacı Ahmed Efendi'dir. Mirza-zâde şeyh Mehmed Efendi gibi dönemin önemli âlimlerinden ders almıştır. Abdulbâkî Arif Efendi'den hat dersleri almıştır. şâirlik yeteneğiyile genç yaşta tanınmıştır. Birçok görevde bulunan şâirin ecdâdı ehl-i beytten Hüsâmeddin Efendi'ye dayanmasından dolayı önceleri "Hüsâmî" mahlasını almış daha sonra hocası Mirza-zâde Ahmed Neylî ona "Vehbî" mahlasını uygun görmüştür. Önceleri Nâbi'den etkilenen şâir, sonraki zamanlarda Nedîm etkisinde kalmıştır. Çok güzel gazel ve kasideler yazan Vehbî, tarih manzumelerinde de oldukça başarılıdır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Surnâme*, *Hadis-i Erbaîn Tercümesi*, *Sulhiyye*, *Leyla vü Mecnun* adlı eserleri de mevcuttur. 1736 yılında vefat etmiştir.

Veysî (1561-1628)¹¹⁶: Asıl adı Üveys'tir. Üveys Çelebi, Üveys b. Mehmed olarak da tanınır. 1561 yılında Manisa Alaşehir'de doğmuştur. Bazı kaynaklarda Veysî-i Üskübî olarak geçmesinin sebebi uzun yıllar Üsküp'ye çalışması ve burada vefat etmesinden kaynaklıdır. Aynı zamanda Alaşehirli Makâlî Mustafa Bey'in yeğenidir. şiirlerinden çok mensur eserleriyle tanınmıştır. Belagat kitaplarında üslûb-ı müzeyyen olarak tanımlanmaktadır. Veysî'nin duygu ve düşünceyi estetik bir biçimde ortaya koyma şekli, bu alandaki en usta şâir olan Nergisî'ye de örnek olması bakımından önemlidir. Sade bir dille nesir yazmıştır. Arapça ve Farsça kökenli sözcüklere hakimdir. Daha çok münşî ve nâsir olarak tanınan şâir , tüm tezkirelerde kendisinden söz ettirmeyi başarmıştır. Genellikle aşk ve güzellik temalarını işlemiştir. Atasözü ve deyimleri kullanmıştır. Hikemî tarzdan etkilenmiştir. şiiri nesrinden daha sade bir üslupla yazılmıştır. Veysî 1628 yılında vefat etmiştir.

---

¹¹⁵ şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mehmet Arslan "Seyyid Vehbi", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyyid-vehbi-huseyin> (E.T. 12.11.2020).

¹¹⁶ şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Süleyman Çaldak "Veysî", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/veysi-uveys-celebi-uveys-mehmed> (E.T. 23.11.2020).

Yüsrî (1636/37-1694)¹¹⁷: 1636/37 İstanbul'da doğmuştur. Bosna ocak ağalarından Mustafa Ağa'nın oğludur. Kürt Abdullah ve dersiâm Salih Efendi'den dersler almıştır. Eğitimini tamamladıktan sonra 1671 yılında Hasan Paşa Medresesi'nde, 1675/76'da Hamamiye Medresesi'nde, 1678'de Hüsrev Kethüda Medresesi'ne görevlendirildi. Sonraki yıllarda da çeşitli medreselerde görev yapan şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra *Münşeat*'ı, *Sadrü's-Şerî'a Ta'likât* adlı eserleri bulunmaktadır. Bursalı Mehmed Tâhir'e göre *Mükeyyifât-ı Hamse-Esmâru'l-Eshâr* başlıklı risalesi ile manzum *Nasihât-nâmesi* de bulunmaktadır. 1694 yılında vefat etmiştir.

Zamirî (?- 1647/48)¹¹⁸: Asıl adı Ahmed'dir. İstanbul'da doğmuştur. Hacı Yûsuf-zâde adıyla tanınmıştır. Arapça, Farsça ve inşâ ilmiyle ilgili özel hocalardan ders almıştır. Zengin bir ailenin çocuğu olduğu bilinmektedir. Eğitimini tamamladıktan sonra mülâzım ve müderris olmuştur. Kürkçübaşı Medresesi, Gazanfer Ağa Medresesi, Medrese-i Cedîd, Sahn-ı Semân Medresesi, Zâl Paşa Sultânî medresesi, Eyüp Medresesi gibi medreselerde müderrislik görevlerinde bulunmuştur. Mürettep *Dîvân*'ı ve *Şerh-i/Haşiye-i Akâyid-i Celâl*' adlı eserleri bulunan şâir, 1647/48 yıllarında vebadan vefat etmiştir.

Zuhûrî (1562/63-1633)¹¹⁹: Asıl adı Mehmed'dir. İstanbul'da doğmuştur. Babası Hüsâmeddin Efendi'dir. Dedesi Muhyiddin Mehmed Efendi'dir. Karaçelebi-zâde Abdülaziz Efendi'nin kardeşidir. Oğlu Rumeli Kazaskeri Mahmud Efendi'dir. Eğitimini tamamlayan şâir, Halep, Kudüs, Şam, Mısır gibi çeşitli yerlerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Sonraki yıllarda kadılık ve kazaskerlik görevleri de yapmıştır. Mürettep bir *Dîvân*'a sahip olan şâir, 1633 yılında vefat etmiştir. Türbesi Eyüp civarındadır.

---

¹¹⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Yüsrî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yusri-ahmed-yusri-efendi> (E.T. 21.11.2020).

¹¹⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Zamirî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zamiri-haci-yusuf-agazade-ahmed> (E.T. 22.08.2021).

¹¹⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Zuhûrî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zuhuri-kara-celebizade-mehmed-zuhuri> (E.T. 10.12.2020).

Nüsha Tavsifi:

Tablo 3: Mecmûanın (1b-28a) MESTAP'a Göre Sistematik Tasnifi¹²⁰

Yer Nu.: İstanbul Üniversitesi, Nadir Eserler Kütüphanesi, Mecmûa-i Ebyât ve Gazeliyât ve Şerhi, Numara: T3990.							
Varak Nu	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım	Vezin	Açıklamalar
1b	Nev'î	Başı irişdi göge rif'at ile her dünüñ Hâk budur kim çatı alçaklığı var gerdünüñ		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
1b		‘Ulüvv-i himmet izhâr it tenezzül itme her dūna Bu gerdūna süvâr ol itme minnet çarḡ-ı gerdūna		Matla		.../.../.../...-	
1b	Nā'ilî	Mest eyledi sâkî seni mey kaldı kadehde Bî-çâre gönül sen de kadeḡ-kârda kaldıñ		Gazel/1		--/.../.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
1b	Bâkî		Şanma kim kocalığı bükdü belin Bâkî nüñ Naḡd-i ‘ömrini yitürmiş egilüp anı arar	Makta		.../.../.../...-	
1b		Şikest it âşnâdan rişte-i ümmîdini zîrâ Cefâyı âşnâdan luḡfi hep bî-gânedan gördüñ		Müfred		.../.../.../...-	
1b	Râḡıb	Baḡḡ olmayınca ḡüsn-i ḡabî'at çe fâide Şâ'ib de olsa ḡalk ḡaḡâsın arar bulur		Gazel/1		--/.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
1b	Râḡıb		Sü-be-sü sevḡ eyleyen hep sâ' iḡ-ı taḡdirdür Kimsenüñ destinde yok Râḡıb zimâm-ı iḡtiyâr	Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
1b	Râḡıb	Bu bir meşḡur meşeldür ki efendi gün döner dirler Benüm âlüde-i ḡam oldıḡum eyyâm dönmez mi		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 4 beyitlik gazeldir.

¹²⁰ Bu Tablo Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal tarafından hazırlanan Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)'ne uygun olarak hazırlanmıştır.

1b	Fehīm-i Çadīm	Sa' y ile rūh dağı icād ider isen farazā Bahtı vārūn olanuñ sa' yi de meşķūr olmaz		Kıt'a/1		.../..-/.-.../..-	Aslı 20 beyitlik kıt'adır.
1b		Zuhūr-ı haţţ-ı ma' mül eylemezdüñ erdi sulţānum Şiyeh-kārī-i bahtum bunda da uç virdi sulţānum		Matla		.../...-/.-.../...-	
1b	Kerīmī	Çayra dil virmeyüp eylemse n'ola saña nazār Sendedür göñli gözi 'aşıkun ey nūr-ı başār		Matla		.../...-/.-.../..-	
1b	Sinānī	Egerçi dāğ-ı sīnem yāre 'arz itmek murādumdur Velikin za' fdan tākat mı var çāk-i girībāna		Müfred		.../...-/.-.../...-	
1b	'A.Hāletī	Dil-i şeydā olup naţ' -ı fenānuñ vāķıf-ı rāzı Toķuz katdan görür bāzīçe-i çarĥ-i dağalbāzı		Gazel/1		.../...-/.-.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
1b	Ş.Yaĥyā	Başı kabaķ yalın ayak abdālun olmuşdur güneş Bir yerde ārām eylemez ne şevķunla dūnyāyı gezer		Gazel/1		.../...-/.-.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
1b	Nābī	Devrān virür mi kimseye şirāze-i nizām Tā şıķmayınca mengene-i ıztırābda		Gazel/1		.../...-/.-.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
1b	Sānī	Ĥūmlar şikeste cām tehī yok vücūd-ı mey İtdün esir-i kaĥve bizi hey zamāne hey		Matla		.../...-/.-.../..-	
1b	Mesihī		Mesihī medĥi bu deñlü becerdi Begenmezseñ yūri var sen de eyle	Gazel/1		.../...-/.-.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
1b	'Abdullatīf	'Aleminde bu dağı böylece bir ādem idi Kimisinden kem ise kimi de bundan kem idi		Kıt'a		.../..-/.-.../..-	
1b		Çalem kādır midür medĥin beyāna Şığar mı baĥr-i Çulzüm nāvdāna		Matla		.../...-/.-.../..-	
1b		Şoĥbeti mecma' -ı ekārim idi Meclisi ĥırmen-i mekārim idi		Matla		.../...-/.-.../..-	
2a		Muķadderse zuhūr eyle emel bir gün ķo ta' cāli Gözet ey dil hemān sen kār-ı taķdire rızā semtin		Müfred		.../...-/.-.../...-	
2a	Rāğib	Çihān ālāyişinden dest-şüy ol rāĥat istersen Çanā' at dāmenün elden biraķma ni' met istersen		Gazel/1		.../...-/.-.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.

2a	Şemsî	Melce'-i baħr-ı emel her cāhile gird-ābdur ‘ Ārife ālāyiş-i dünyā hayāl-i ħ’ābdur	Bir apuyı bend iderse bi apu eyler gūşād azret-i Allah efendi fātiħū'l ebvābdur	Kıt’a/1		-.--/-.--/-.--/-.--	
2a	Yūsri	Her hevādan mużtarib olma ħabāb-ı bādeveş Baħr-i istiğnāda mānend-i cezire ağır ol		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
2a	Rāğib	Zamān olmaz müsā‘id ya mekān ya sākī-i devrān Bu ‘ işretgehde dil-ħ’āħ üzre Rāğib ‘ ayş u nūş olmaz		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2a		Şaruldum rişte-i gīsūna sevdā-yı vişālünle Şeħā ħať şādır olsa ať‘-ı ümmid eylemem senden		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
2a	Fehim-i adim	Sebeb-i rif‘at olur ğam yeme üftāde ise Bir binā tā ki ħarāb olmaya ma‘mūr olmaz		Kıt’a/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 20 beyitlik kıt’adır.
2a	Vecdī	Eyledüm müjgānuma taşvīr-i ‘aks-i rūyını Kim ruħından ğayrı dīdem mihr-i raħşān görmesün		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
2a	Vecdī	Mestāne iken zūlf-i girih-gire şarılsam Ser-rişte-i zevķ-i dil-i maħzūn ele girse		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2a	Vecdī	aşdı cān almakdur ol zālīm eger dād itse de Şād-merg itmek murād eyler beni şād itse de		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2a		Dili ma‘mūr idemem ħālī ħarāb eylemesem ātırım şād idemem nūş-ı şarāb eylemesem		Matla		..--/..--/..--/..--	
2a	Vecdī	Feryād-ı dil-i zāruma dem-sāz mı aldı Ya keşf idecek derdümü hem-rāz mı aldı		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2b	Vecdī	Degül bahār u gülistān kendümi göremem O gül-ruħ olmasa āyinevār arşumda		Gazel/1		-.--/..--/-.--/..--	Aslı 3 beyitlik gazeldir.
2b	‘Adnī	Rūyına ħā’il olan dīde-i ħūnābumdur Baa dūşmenlik idenler yine aħbābumdur		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	

2b	Ş.Yahyā	Cefā taşıyla mir'āt-ı dili şad pāre eylersen Ne mümkündür yine hātır perīşān olmasun dirsən		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
2b	Nābī	Bir mey ki neş'esinde ola bŷy-ı imtinān Seng-i қаzā тоқunması yegdŷr sebŷsına	Bir maṭlābuŷ ḡuṣŷlŷne la'net ki ṭālibi Lāzım gele mŷrāca'at itmek 'adŷsına	Kıt'a		--/---/---/---	
2b		Žiyā yoқ çarḡ-ı 'ayşuŷ mihr ŷ māhında nŷcŷmında Şafādan yoқ eser ḡalkuŷ ḡuṣŷsında 'umŷmında		Matla		---/---/---/---	
2b		Mīdād kılmadı aḡvālŷmi beyāna meded Sŷzŷn muḡaṣşalı bu iştıyāқ fevқа'l-ḡād		Matla		---/---/---/---	
2b		İḡtiyār-ı gama dŷṣmekden ise İzṭırār-ı sefer itmek yegdŷr		Mŷfred		---/---/---	
2b	Nef'ī	Geçdi bu felegŷn peh diyecek bir rŷzı Bŷyle eyyām-ı gamuŷ bŷyle olur Nev-rŷz'ı		Matla		---/---/---/---	Mŷfred olarak kayıtlıdır
2b		Қarye-i cismŷmde çeşmŷm bir gŷzel şubaşıdır Neyleyŷm ammā ki taḡşil itdiği gŷzyaşıdır		Matla		---/---/---/---	
2b		Rub'ı meskŷnda ne tedbīr dil-i bī-çāremŷz Çār-ebrŷya dŷ-çār olmamağa çāre mi var		Matla		---/---/---/---	
2b	Yŷsrī	Mey-keş olursa қаdeḡ nefsiñe eyler žulmi Қahve fincāmi gibi elleri yaқmaz bārī		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
2b	Rāđīb	Ey ḡayāl-i yār başmazsun қаdem rŷy-ı dile Seyr-i deryā şŷretinde dīde-i giryāna baş		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2b	Rāđīb	Hezār-aḡbāb olan ehl-i televvŷnden vefā gelmez Bu gŷlşende meşāmm-ı şevқа bŷy-ı āšnā gelmez		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2b	Rāđīb	Muzaffer vaқt-i fırsatda 'adŷdan intikām almaz Mŷrŷvvetmend olan nā-kāmī-i dŷṣmenle kām almaz		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

2b	Rāşid	Ta' bir idemem çekdiğüm ālāmı felekden Zirā ki anuñ zikri de bir güne elemdür		Müfred		--./--./--./--	
2b	Rāğıb	Zehr-i 'ıñābuñ eyler ise şimdi telh-kām Güftār-ı dil-nüvāzını da az işitmedük		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğıb	Hilāf-ı tıynetümdür tab' -ı aħbāba keder virmek Degüldür meşrebüm mānend-i şaħbā derd-i ser virmek		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğıb	Ne kaçır-ı dil-keş-i gülşen ne şaħn-ı bāğ araruz Henüz şemim-i gül-i kāma biz dimāğ araruz		Gazel/1		-.-/..-./-.-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğıb	Şikāyet itmez idük cevr-i çarh u aħterden Şemātet eylemese şād olup 'adūlarumuz		Gazel/1		-.-/..-./-.-/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3a	Rāğıb		Hulūs olmaz mü'eddā şimdi Rāğıb vuşlat-ı yāre Müyesserdür murāduñ mümkün olsa sım ü zer virmek	Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3a	Tālib	Ol ğonce-femüñ büy-ı vişālınden eşer yok Ey bād-ı şabā sende daħı tāze ğaber yok	Ğoş zevk idi dünyāda göñül 'ālem-i tecrīd Ey Tālib -i şūrīde-dil ol zevke zafer yok	Gazel/5		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
3a	Vecdī	Nice feryād idüp çāk-i girībān itmeyem ben kim Yanumda sākī-i gül-ruħ elümde sāğarum yoğdur		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3a	Vecdī	Dilüñ şabr u sükünın nāle vü feryāda virdüm hep Bu cism-i āteşinüñ āb u ğākin bāda virdüm hep		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
3a	Rāğıb	Kimse cem' iyyet-i esbābı ser-ā-ser bulamaz Cām-ı billür bulursa mey-i aħmer bulamaz	Sen bulursun yine Rāğıb gibi şeydā ammā O senüñ gibi cefā-pişe sitemger bulamaz	Gazel/7		..-./..-./..-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3a	Nābī	Her nālede bir naħl-i güle ğondı şāfādan Her nağmede tebdil-i mağām eyledi bülbül		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.

3a		Nıgeh-endāz-ı sitem olma göñül kesr itme İtme mir'atı şikest kim seni şad şürete kor		Müfred		.../..-./.../..-	
3a		Mey olsa dil-ber olsa bezm-i āsāyış-i 'aşk olsa Sen inşāf eyle ey zāhid olur mı hiç fedā lāyık		Müfred		.../...-./.../...-	
3a		Varalum meykedeye sāğar-ı memlū çekelüm Dönelüm şum' aya şevkle yā Hū çekelüm		Matla		.../..-./.../..-	
3a		Gül ruñuñ seyr eyleyen 'ālemde gülzār istemez 'Andelibi gör ki gülden ğayrı bir yār istemez		Matla		-.-/..-./..-./..-	
3a	Nābī	Bilen ħāk-i Sitanbūldur rūsüm-ı şīve vü nāzı Kenāruñ dilberi nāzik de olsa nāzenin olmaz		Gazel/1		.../...-./.../...-	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
3b		Cenāb-ı şūñ-meşreb şeyñ efendi keşf-i rāz itdi Sebū-yı mey içildi çıkdı zīr-i zeyl-i dāmenden		Müfred		.../...-./.../...-	
3b		Ĥüsnüni ĥattıyla bulduñ bilmezüz evvellerüñ Ĥüsn-i ĥālin söylerüz biz şorşalar cānānenüñ		Matla		-.-/..-./..-./..-	
3b	K. Meñmed Emin	Hemīşe nā-fezā olur sernüvist-i ĥükm-i każā Dime ki tālīb olan sa' yde kuşūr eyler	Nihāde kıl seri teslimi levħ-i tağdıre Muğadderāt-ı ilāhī gelür zuhūr eyler	Kıt'a/1		..-/..-./..-./..-	
3b	Behcetī	Ġavğa imiş cihānda bu devlet didikleri Müşkil belā imiş hele ĥaşmet didikleri		Gazel/3		--/..-./.../..-	Dīvānda 3 beyittir.
3b		Cemāl-i rüy-ı büttān sāde şafħadur bī-mū 'Umād kıt' asıdur ĥüsn-i ĥatt-ı çār-ebrū		Matla		..-/..-./..-./..-	
3b	Tālīb	Dem-i vişāli geçer neş'e-i şarāb gibi Ķalur gözümde o demler ĥayāl-i ĥ' āb gibi		Matla		.../..-./.../..-	
3b	Rāğīb	Tā olmaya zehr-ābe-çeş[i] firkatüñ ' aşık Derk eyleyemez lezzet-i vuşlat neye dirler		Gazel/1		--/...-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3b	'İsmetī	Fāriğ olmam āhdan dildāra kār itmezse de Sūziş-i dildür ğarāz-ı yār ' itibār itmezse de		Gazel/2		-.-/..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
3b	Rāğīb	Felek tek eylemesün ta' n-ı düşmānāna hedef Ķazā iderse sihām-ı ĥavādīşe āmāc		Gazel/1		..-/..-./..-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3b		Āh kim olmuş şeb-i bañt-ı siyehkārüm ' aķim Toğmaz andan tıfl-ı ümmidüm ki olam şād-kām		Matla		-.-/...-./.../..-	

3b	Bâkî	Mübtelâ oldu gönül cām-ı şarâb-ı nâba Âh kim zevrağ-ı dil düşdi yine gird-âba		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
3b		Nesîm-i vuşlatıyla tünd-bâd-ı hicri tev’emdür Hevâsında diyâr-ı ehl-i ‘aşkuñ i’tidâl olmaz		Matla		.../...-/.../...-	
3b		Nağd-i cân yandırmayınca şem‘a vâşıl olmadı Bezm-i ‘aşk âdâbını pervâne bilmez kim bilür		Müfred		.../...-/.../..-	
3b	Hüdâyî	Kıl nazar hâline eşkini revân eyleyenün Dem gelür ‘afv olunur suçları kan eyleyenün		Matla		.../...-/.../..-	
3b	Râğîb	Şuyunda kullanagör sâkî keşti-i tarabı Hudâ çün itdi seni nâhudâ-yı ‘âlem-i âb		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3b	Râğîb	Elinden çekdiğüm sâkî-i dehrün niş ü semdür hep Benüm şahbâ diyü nüş itdigüm zehr-âb-ı ğamdur hep		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3b	Râğîb	Diyârumuzda açılmaz metâ‘ı kâm-ı ümmîd Küşâde râyic olan bunda bâr-ı hasretdür		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
4a		Bir kebüter olsa yâre nâme göndersem didüm Murğ-ı cânüm âşiyânında didi gönder beni		Müfred		.../...-/.../..-	
4a	İhyâ	Esb-i tâhüne döner hiç yürimez şâma qarîb Yere çalmağı kırar sâ‘atün oldum inân		Kaside/1		.../...-/.../..-	Aslı 75 beyitlik kasidedir
4a		Ne ‘aceb tîz geçer zevk u şafâ eyyâmı İrmeden nişf-ı nehârı irişür aḥşâmı		Matla		.../...-/.../..-	
4a		İcrâ-yı ḥaḳka kıl himem Rızkuñ için çekme elem	Allah kâfi ‘abde Ḥaḳ söz budur ceffe‘ l-ḳalem	Kıt‘a		.../...-	
4a	Kemâlpaşa -zâde	Güşt olmazsa nânı hoş görelüm Ne virürlerse anı hoş görelüm	Ḥâlî müstakbeli bilür yok hiç Mâzî ḥor geçdi hâlî hoş görelüm	Kıt‘a		.../...-/...-	
4a		Cenâb-ı veche taḥrîr-i ḥurûfi dâ‘im itsün Ḥaḳ Velî ni‘metümdür Mâlik-i Dînâr olursam da		Müfred		.../...-/.../...-	
4a	Nâbî	Erzân-ı metâ‘-ı fâzîl-ı hüner o deñlü kim Biñ ma‘rifet zamânede bir âferînedür	İḥsân yerine ehl-i kerem âferîn virür	Kıta		.../...-/.../..-	

			Yā Rab bu āferīn ne büyük bir hazinedür				
4a	Vecdî	Şad āferīn sehā-yı gālat-baḥş-ı dehre kim Ağyāra luṭfi cevri baḡa bī-ḥisāb ider		Gazel/1		--/-./././././.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
4a	Lebīb	Böyledür Yūsufa hem pend-i cenāb-ı pederi Rāz-ı pinhānuḡı iḫvānına da eyleme fāş		Müfred		..-./..-./..-./..-	
4a	Vehbî	Hüner iḥsānile aḥrārı kul itmek yoḡsa Bende olmaz keremün görmese ‘abd-i memlūk		Müfred		..-./..-./..-./..-	
4a		Sūrî nā-sūrî ḥesāb itme hemān saġlıġa baġ Bī-kesin oḡmadığı ölmedigine şayılır		Müfred		..-./..-./..-./..-	
4a		Rızka rızā nüktesi <i>naḥnū ḡasemnād</i> adur Kānî‘ olan kısmet[in]e çekmeye hiç ıztırāb		Müfred		.-./.-./.-./.-./.-	
4a	Kāmî	Dil-rubālar sebāġ-ı cevri iderler ezber Varaġ-ı mihr ü vefāyı kim oġur kim diġler		Matla		...-./...-./...-./...-	
4a	Maġālî		Maġālî ta‘ n-ı cāhilden ne ġam erbāb-ı ‘irfāna Atarlar taşı elbette dirāḡt-ı mīve-dār üzre	Matla		...-./...-./...-./...-	
4a		Ķaldum ayakda diyü ġam yime dūnyādur bu Bulnur maḡşib u cāh elde hüner saġ olsun		Müfred		..-./..-./..-./..-	
4a	Nābî		Ķubār-ı ḡaṡṡ araya Nābiyā bırakdı nifāġ Münāsebetle olan iftirā ne müşkīl imiş	Müfred		.-./.-./.-./.-./.-	
4a		Sīnede pertev-i ‘aşġ-ı ruḡ-ı cānānum var Āh-ı dilde yine bir āteş-i sūzānum var		Matla		...-./...-./...-./...-	
4a	Yazıcı- zāde Rāzî	Nedīm-i bezm-i ḡāşşül’l-ḡāş idi eyyām-ı Ḥātemde Kerem didikleri bī-kes ‘aceb şimdi ne ‘ālemde		Matla		...-./...-./...-./...-	
4b		Dest-şüy-ı ‘ayş olup mey-ḡāneden çekdüm ayāġ Eyledüm būs-ı lebi sāġî vü dil-berden ferāġ		Matla		.-./.-./.-./.-./.-	
4b		Devr-i felekde rāḡat u ārāmı görmedük Ber-vefġ-i kām gerdiş-i eyyāmı görmedük		Matla		.-./.-./.-./.-./.-	

4b		İtmez kerîm olanlar ehl-i niyâzı merdûd Kılmaz raḥîm olanlar bâb-ı recâyı mesdûd		Matla		--./-./-./-./-.-	
4b		Bir gün iḳbâl eyler ise der-‘ aḳab idbâr ider İtmesün iḳbâl-i dünyâ ile kimse iftiḥâr		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
4b	Lisânî	Degüldür naḳş-ı kemhâ dâmenünĵde pençe şeklinde Benüm dest-i ümmîdümdür ki dâmânuĵda kalmışdur		Müfred		.---/---/---/---	
4b		Âyâ sürer mi şâhid-i kâmuḡ şafâsını Vâfir-dem oldu çekmededür dil-cefâsını		Matla		--./-./-./-./-.-	
4b	Bâkî	Ehl-i dil cânlara meyl it şeref ü ‘ izzet bul Naẓaruḡ k’anlara kıl gevher-i zî-ḳıymet bul	Mey içüp mest-i müdâm olsa ‘ aceb mi Bâkî Derd ü ġamsuz güzârân eyleye bir sa‘ât bul	Gazel/7		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
4b		Ḥaḫdan żarar ne ḥüsnîĵe yâruḡ çü mürdan Olmaz nizâm-ı mülk-i Süleymân ḫalel-pezîr		Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
4b	Sûzî	Lebüḡ şun kim ḫaḫum geldi demek cânâ cevâb olmaz Ki Hızra âb-ı ḫayvân içmege zulmet ḫicâb olmaz		Matla		.---/---/---/---	“Âtîf” başlıklı r.
4b	‘ Âtîf	Bulmaz yimezdür ‘ illeti erbâb-ı ‘ iffetünĵ Gördük bu ‘ âlemün nice pür-hünerkârını		Müfred		--./-./-./-./-.-	
4b	Râġîb	Muvâfiḳdur mizâc-ı ḫalka etvâr-ı ḫakîmâne Meddâḫın olmayan şahşı görenler şıḳletün söyler		Gazel/2		.---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
4b		Ḥaseb ancaḳ kibâr-ı ‘ aşra ‘ unvân-ı neşebdür hep Sebaḳdan ebced-i ‘ irfânî ḫavr-ı cedd ü ebdür hep		Matla		.---/---/---/---	
4b	Nâbî	Tek hemân eyleme şermende nihâl-i emelüm Geçdüm ey ebr-i sitem neşv ü nümâdan geçdüm		Matla		..--/..--/..--/..--	
5a	Nâbî	Germine serdine şabr eyleyerek dünyânuĵ Alınur naḫl-i emelden şemer inşâ‘ allah		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

5a	Nābī	Saņa ğayret-keş olmak oldu bāiş kīn-i ağyāra Baņa pūr-ħıřm u kīn olmak ‘ adūlar hep senūñçündür		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
5a	Nābī	Olıruz nā’il-i būs-ı lebi hem sen hem ben Olsun ey ‘ aşıķ-ı giryān hele çeşmūñ rüşen		Matla		---/---/---/..-	
5a		Belā tūfanına şabr eyleyen mānend-i Nūħ āħır Çıķar deryā-yı ğamdan bir kenāra rūzgār ile		Müfred		---/---/---/---	
5a	Nābī	Şikeste-pāy u siyeh-rūy u ser-nigūn olsun Olan mişāl-i kalem kec-derūn u rāst nümā		Müfred		---/---/---/---	
5a	Nābī	Bir tāze çerāğı ki fūrūzān ide Mevlā İtfāya ne kādır nefes-i serdile a’ dā		Matla		--/---/---/..-	
5a	Nābī	Bezm-i aħbābda çün kalmadı esbāb-ı ğuzūr Çāre-i kār hemān terk-i diyār itmekdür		Matla		---/---/---/..-	
5a	Nābī	Kime açsam ğamum ol māh-ruħuñ ‘ aşkından Benden efzūn anı da mest-i muħabbet bulurum		Müfred		---/---/---/..-	
5a	Rāğıb		Düşmeden intiķām gibi var mı bir şafā Rāğıb bu zevķe āh mürüvvet ķomaz seni	Gazel/1		--/---/---/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5a	Hāfız ‘ Alī	Şarāb-ı ‘ azli içmekden döner şanma bizi sākī Degüldür manşıb-ı dünyā cihānda kimseye bākī		Matla		---/---/---/---	
5a	Hāfız Es’ ad	Nümāyān olmadukça şubħ-ı vuşlat sönmesün yansun Fetīl-i dāğ-ı fırķat sīnede ey dil çerāğuñdur		Müfred		---/---/---/---	
5a	‘ İzzet	Mir’āt-ı devletūñ bu da bir sır-ı mübhemi Manşıbda āşnaları bī-gāne gösterür		Gazel/1		--/---/---/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
5a	‘ Abdullah Efendi	Ħaber alduk o tarafdan bize ādem geldi Mey ü maħbūb iledür zevķi behiştūñ de daħı		Müfred		---/---/---/..-	
5a		Ħayālūñ dīdeden naķşuñ dil-i bī-kīneden çıkmaç O bir mu’ ciz-nümā tasvīrdür āyīneden çıkmaç		Matla		---/---/---/---	
5a	Nūrī Beg	Vesīle-cūy-ı vuşlat olduğum yāre duyurmuşlar Nifāk itmişler ammā ma’ nīde himmet buyurmuşlar		Matla		---/---/---/---	

5a	Nedîm	Zâhid bu burûdetle eger dūzağa varsan Bir lüle duḡān içmege âteş bulamazsun		Matla		--./--./--./--	
5a	Sünbül- zâde Vehbî	Sende bir söyle iki dinle bilüp hikmetini Çünkü âdemde zebān birdür iki olmuş gūş		Müfred		.../.../.../..-	
5a	Sünbül- zâde Vehbî	Devr-i ebvāb eyleyüp olma cihānda der-be-der Dergeh-i Bārî tururken ḡayra itme intisāb		Müfred		.../.../.../..-	
5a	Naḡifî	Görmedüm bezm-i cihānda bî-edeb hiç ḡam gibi Bî-tekellüf meclise dāḡil olur maḡrem gibi		Matla		.../.../.../..-	
5a	Nev'î	Ger ḡamer māder olsa şems peder Toḡmaya bir senün gibi aḡter		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5a	Hāletî	Her kaçan devr okusa maḡfilde cānānum benüm İster ol devrün teselsül buldığın cānum benüm		Matla		.../.../.../..-	
5b		Mülk-i 'ālemde Süleymānlık ise ancak olur Kendi geçmişine aḡḡamın iderler icrā		Müfred		.../.../.../..-	
5b		Topḡolı içi ḡanḡāhiler ḡaḡḡı zıkr idici ilāhiler		Beyit		.../.../.../..-	
5b	Veysî	Çürüdüp naḡd-i sirişküme o cefākārı görün Āşıkumdur dimege şimdi bana ār eyler		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5b	Ş.Yaḡyā	Ey küy-ı ḡarābatı gezen ḡāne-be-ḡāne Ey der-be-der itmiş seni evzā-ı zamāne		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5b	A.Hulūsî Bey	N'ola murḡān-ı ma'ānî ile itse bāzî Arnavūd aşıldır ol taşlı yerün şebbāzı		Matla		.../.../.../..-	
5b	'Aḡāyî	Geçürmez ehl-i sūḡan sözde hiç ḡāfiyeyi Olur çü ḡabbe-i tesbîḡ fıkra-i inşā		Kaside/2		.../.../.../..-	Aslı 126 beyitlik kasidedir
5b	'Aḡāyî	Medḡ idüp nāmına ḡasīde diyen Sonra hicv ile oldu nādīre-i fen		Beyit		.../.../.../..-	
5b	Veysî	Zülāl-i naẓm-ı rāḡat-baḡşuma aldanmasun düşmen Mezāḡ-ı cānına telḡ-āb-ı şer ü şür olur bir ḡün		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

5b	Veysî	Bî-sütün-ı gamı ben ahile itdüm berbâd Varsun tîşesini başına çalsun Ferhâd		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
5b	Veysî	Sağa Ferhâd olalı ey şeh-i şîrîn-güftâr Âh dir âh işidür kûh-ı belâda dil-i zâr		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
5b	Veysî	Murğ-ı dil pervâz iderken bir gözi şebâzla Düşmedi gitdi konuşmak sen hümâ-pervâzla		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5b		‘Âlim ü câhili bir görmese bârî dir idüm Merdüm-i dâde-i bedbîn sipihre aḥvel		Müfred		.../...-/.../..-	
5b		Ḥaṭṭ-ı la’ lûḡle dehânuḡ ḥâleti dūnyâda yoḡ Adı var mihr-i Süleymânuḡ hemân ey ḡonçe- fem		Müfred		.../...-/.../..-	
5b		Ben nice baş ḡaldıram cām-ı şarâb-ı nâbdan Üstüme ṡurmaz çeker cellâd-ı devrân tiḡ-ı ḡam		Müfred		.../...-/.../..-	
6a	Veysî	Şi’ rûḡ gören işâr-ı cevâhir ider ey dil Dürler dökilür kîk-i dürr-efşânunḡ ucından		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
6a	Veysî	Gider ḡâb-ı teḡâfûl dîdelerden devr olur bir gün Bu meclisün böyle ḡalmaz mestleri maḡmür olur bir gün		Gazel/2		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
6a	Veysî	Seyr itmege olduḡ yine aḡyâr ile sâlik Gitmem dimiş idün baḡa cânâ ma’ zâlik		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6a	Veysî	Ne zibâ beḡzer ol naḡl-i revânum şaḡn-ı ‘âlemde Otursa şem’ a ṡursa serve gitse mâh-ı tâbâna		Kaside/1		.../...-/.../..-	Aslı 16 beyitlik kasidedir
6a	Veysî	Deryâ-yı raḡmeti ṡaşırrur mevc-hîz ider Seyl-âb-ı eşk-i nîm-şeb ü âh-ı şubḡḡâh		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
6a		Reftâra gelse ol saḡı sünbül boyı sehî Âhû-yı müşk-bû-yı Ḥotendür bi-‘ aynihî		Matla		.../...-/.../..-	

6a		Üftādegān-ı rāh-ı talebden bu derdmend Gördiyse düşde gördi cemāl-i metālîbi		Müfred		--./-./.-./.-	
6a	Rızâyî	Bî-naşîbüz kısmet-i rüz-ı ezelden güyîyâ Hep serâb u hırmen-i mihendür âb u dānemüz		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
6a	Kemālpaşa -zāde Ahmed	Bir serv besledüm niçe yıl bağbān olup Ser-keşlik itdi ol dağı dāmen-keşān olup		Matla		--./-./.-./.-	
6a	O.Şāhî	Maqbûl olur egerçi güzellerde hüsñ ü ān Ammā ne ān ki bā' iş-i cevri ola her zamān		Matla		--./-./.-./.-	
6a	‘A.Hāletî	İraqlardan gelen āb-ı revān-ı hüsrevānasā Felek cāy-ı qarārum gāh pest eyler gehî ‘ālî		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6a	‘A.Hāletî	Hayli geç virdi bu yıl hükmini eyyām-ı bahār Diğleni diğleni gelmekle nesim-i eşcār		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
6a	‘A.Hāletî	Pençe-i mihr ile nā-būd oldı göklerden nücüm Sebzezarūñ nergisin devşürdi güyā bağbān		Kaside/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 43 beyitlik kasidedir
6a	‘A.Hāletî	Ele cām alsa dünyāyı ser-ā-ser seyr idermiş Cem Ben alsam destüme ammā görünmez çeşmüme ‘ālem		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6a	Şerîfî	Gerçi dirlir va‘ deye eyler vefā ol nāzenin Baña ammā çekmeyince sineye gelmez yakīn		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
6a	Zuhūrî	Bir parmağımı ol şānem-i māh-liķānuñ Şad-pençe-i hurşid-i rahşāna degişmem		Müfred		--./-./.-./.-	
6a	Zuhūrî	Murğ-ı dil bāğ-ı İrem zevķini vaşluñda bulu[r] Uçmak ister mi senüñ gibi melekke konuş[ur]		Matla		..--/..--/..--/..--	
6b	Kāmî	Bir heftedür o māh-ı dü-hefte görünmedi Çarğ-ı felek murādumuz üstine dönmedi		Matla		--./-./.-./.-	
6b		Niçün taqaddüm ider fā‘ il üstine mef‘ ül Hilāf-ı zāhire bî-nükte hiç olur mı mecāl		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
6b	Şadrî	Gerek derviş ü dil-rîş ü gerek şāh-ı cihān olsun Şaņa ‘āşık geçen evvel benümle imtiḥān olsun		Matla		.---/.---/.---/.---	

6b	Bākī	Māverā-yı perde-i esrāra bulmaz kimse rāh Hāzreti Hākdur bilen ancak hāķīkat neydidūn		Gazel/2		---/---/---/---	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
6b	Bākī	Kimse hāl idemedi müşkil-i rāz-ı felegi Var ise ʿıkd-ı Şüreyyādur aña noķta-i Şek		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
6b	ʿAzerī İbrāhīm	Şiʿ rüme ķāfiye itsem nʼola māhı gāhī Bir bahāne ararum aņmaģa ʿAbdullāhı		Matla		---/---/---/---	
6b	ʿA.Vālid-i Hāletī	O Rümī dilberūņ ey dil dilinde Őanma var lūknet Murādınca dili dönmez dehānı tengīdür gāyet		Matla		---/---/---/---	
6b	Ķınalı- zāde Ķirāmī	Ķamz iderlermiş beni çeşmümden aķan yaşla PādiŐāhum baņa cevritmemiŐiyle yaşla		Matla		---/---/---/---	
6b	ʿİmādī	Mey-hāne ķapısındaki ķārüb-ı ser-firāz İŐrāb ider süpürmeģe dilden ğubārumuz		Matla		---/---/---/---	
6b	Ķınalı- zāde Ķirāmī	Dām-ı nazara dūŐdi eģerĶi nice dil-ber Gözüm seni tūtdı benim ey rüh-ı muŐavver		Matla		---/---/---/---	
6b	Ķınalı- zāde Ķirāmī	ĶarĶa Őayanma her ne kadar üstüvār ise Yerin efendi altı da var üstü var ise		Matla		---/---/---/---	
6b	Ķınalı- zāde Müslimī	Büy-ı zülfün getirürsün bize ol sim-berūņ Ey nesīm-i seherī Őoluma alduķ Ķaberūņ		Matla		---/---/---/---	
6b	Bākī	Ne Ķatā eyledūņ ey tır-i kec-endāz-ı felek Merdüm-i dīde-i aʿyāna tōkındı peykān		Mersiye/ 1		---/---/---/---	Aslı 8 beyitlik mersiyed ir.
6b	Ķınalı- zāde Fehmī	Gelmezse gönliņe nʼola ʿuŐŐāķ-ı Ķāksār Tek zerre deņlü Ķatırūņa gelmesün ğubār		Matla		---/---/---/---	
6b	Nevʿī		Nevʿiyā lāzım degül olmaķ fülān ibni fülān Maʿrifet kesbiyle tek bir ādem ol ādem ğibi	Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

6b	Nev'î	Luṭf-ı ṭab' umla şeref buldum Meşihā gibi ben Âdeme lâzım degül olmak fülân ibni fülân		Kaside/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 39 beyitlik kasidedir .
6b	Nev'î	Māye-i naḳd-i ḥayât olsa eger dîdârı Ölümümdür benim aḡyâr ile görmek yârı		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6b	Nev'î	Görelî rüyını şüretleri büt-ḥânelerün Oldılar her birisi yazılı dîvânelerün		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6b	Nev'î	Gelenler bizden evvel meclis-i 'aşkı tamâm itmiş Bize ol bezm-i 'âliden bu cām-ı ser-nigün ḳaldı		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î		Bu sâde nazmı ehl-i şanâyî' begenmese Nev'î ne ḡam bizüm sözümüz 'aşıkānedür	Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Yemm-i aḡzâr gibi mevc urdı çemen geldi bahâr Zevraḡ-ı cāmıla demdür idelüm 'azm-i kenâr		Kaside/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 32 beyitlik kasidedir .
7a	Nev'î	'Arz-ı ḥâle yoḡ meded kūyına ḥod varmak muḡâl Mest-i 'aşkum şöyle kim ḡüftâr ḡüç refâr ḡüç		Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Çün sırr-ı Ḥaḡḡ vücūh-ı mezâhirde müstetir Bir veche nâzırız görelüm Ḥaḡ ne gösterür		Gazel/2		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Cânâ cemâlün seyrine cân u ḡöñülde mâ'ilüz Cân ise la' liḡe bahâ ol seyre biz de ḡâ'ilüz		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Zaḡm-ı seng ü eḡer-i nâḡunla hicründe Şöyledür çihre-i 'aşık ki ne ḡöz belli ne ḡaş		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Belâ-ı dildendür ol dildâr elinden dādumuz yoḡdur		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

		Göñüldendür şikâyet kimseden feryâdumuz yokdur					
7a	Nev'î	Çanda bir gâm yârsuz çalsa benümle yâr olur Bir belâ kim şâhibin bulmaz başa gâm-ğ'âr olur		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Başma cemâl-i yâre haç-ı müşğbârsuz Çıkılmaz kitâb-ı mihr ü muhabbet kenârsuz	Nev'î kıanı zamâne bir ehl-i 'itibâr Olsa 'aceb mi sözlerimiz 'itibârsuz	Gazel/5		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Revnaç	Lükneti var dime şaşın bî-vukûf Ayrılamaz tatlı dilinden hurûf		Matla		-.--/-.--/-.--	
7a		Her biri bir pâre âteşdür sevâd-ı şî'rinün Yoğsa kalbünde senün bir muhterik sevda mı var		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
7a	Şaşlıcalı Yağyâ	Derünî âşnâ ol taşradan bî-gâne semtin tüt 'Âceb zibâ revişdür 'âkil ol divâne semtin tüt		Gazel /1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Pir 'Ali b. Naşüh	Gerek sen zühde meşğül ol gerekse elde tüt bâde Virür bu rûzgâr elbette ömrün çürmenin bâde		Matla		..--/..--/..--/..--	
7a	Bâkî	Şahra vü kühi geşt ü güzâr itdigüm bu kim Divâne gönüm eqliyecek bir yer isterüm		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
7a	Pir 'Ali b. Naşüh	Dirler belâlî 'âşıkâ ya şabr u ya sefer Şabrum dükendi lâzım olubdur başa sefer		Matla		--./-.--/-.--/-.--	
7a		Ceyb-i ğayra el iden şâhib-i keff-i kâfi Bağa mı 'ilm-i keffe göre mi fenn-i kâfi		Matla		--./-.--/-.--/-.--	
7a		Ger dirâşşan şubha zulmet şaldı tığun şâme-i nür Heybetinden birbirine girdi güvâ şaç u şâm		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
7b	Râğib	Bârımı gerden-i aħbâba idenler taşmâl Ne kadar olsa sebük-rûğ olur elbette şaşıl		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
7b	Ş.Yağyâ	'Âşık odur ki yâri eşiginde cân vire Mecnün-ı ğâfilün harekâtı yabânedür		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

7b		Felekde şanki melek cem' olub ider tesbîh Kaçan ki kubbesi altında germ olur güftâr		Müfred		.-./.-./.-./.-	
7b		Çekilür her gice mihmânlar yine h'ân-ı ni'âm Kendüsi itmiş iken 'azm-i na'im-i uqbâ		Müfred		.../.../.../.../...	
7b	Ş.Yahyâ	H'ânümân-ı zühdi virân eylesün seyl-âb-ı mey Bâde aqsun gelsün ey saķi bu Cem vâdisidür		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b		Tekellüf çekme billâh gel ey gussa sen özsün Ferahşâdî gelür gider benümle kalacak sensün		Matla		.../.../.../.../...	
7b	Behiştî	H'ünkâr şehre geldi diyü seyre çıkdılar Her kûşe dil-rubâ toli h'ünkâra kim baķar		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Behiştî	Bülbül-i gülşen-i kudsum bu cihân dâmumdur Beni bunda tutan ol serv-i gül-endâmumdur		Matla		.../.../.../.../...	
7b	Behiştî	Yine gülşende bugün bülbüle bir hâl olmuş Güli hâr ile görüb münkesir'ül- bâl olmuş		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Behiştî	Az mıdur yoħsa bahâ-yı leb-i la'lün çok mı Behey âfet biricek söyleye ağzuñ yok mı		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Behiştî	Ya şabr u ya sefer diyü ne Rüm u ne 'Acem kaldı Tolandum rub'-ı meskünü hemân mülk-i 'adem kaldı		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	H'azânî	Bu misâfir-h'ânenen göçsek gerek lîkin henüz Naħsdur eyyâmumuz bir sa'd sâ'at beklerüz		Matla		.../.../.../.../...	
7b	Kınalı- zâde 'Alî E.	Eñsesinden bilirüz haţtı gelen maħbûbı 'Ârif olan begüm ardından oķur mektûbı		Matla		.../.../.../.../...	
7b	Nev'î	Dilâ şimden girü sevdâ-yı 'uzlet kılsañ olmaz mı Olur olmaz hevâlardan ferâġat kılsañ olmaz mı		Trcb./2		.../.../.../.../...	Aslı 6 bendlik terci-i benddir.
7b	Bâķî	Ėarķ ider 'âlemleri bir kaţre âb-ı maġfiret Var kıyâs it vüs'at-ı deryâ-yı raħmet neydidüğün		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 11 beyitlik gazeldir.

7b	Bâkî	Ġaraż yâr ile ‘ıřretdür bu nüzhetgâh-ı hurrenden Mey ü maġbûbdan ġayrı nedür maġsûd ‘âlemden		Gazel/1		..---/..---/..---/..---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Ş.Yahyâ	Nice elden düşürür cām-ı şafâ-encāmı Ġüş iden nām-ı Cem’i şıyt u şadâ-yı cāmı		Gazel/1		..---/..---/..---/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b		Sanmaġ mezâr-ı köhne tûran tûde tûde ġâk Yer yer ‘adem diyârına rıġlet nişânıdur		Müfred		--./-./-./-./-.-	
7b		‘Alem mişâl ser-efrâz u müstakîm’ül-ġâl Sinân-ı nîze gibi yek zebân ü şâf güher		Müfred		..-./..-./-./-.-	
7b	Bâkî	Bir kalem su ile selsâl-i suţûrın seyr it Eyledi kâ’ ide-i âb-ı ġayâtı icrâ		Gazel/1		..---/..---/..---/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b		Cemâl-i dil-keş-i mâh-ı dü-hefte gibi dil-cüdur Bir elmanuġ hemânâ yarısı o yarısı budur		Matla		..---/..---/..---/..---	
8a	Usûlî	Şu servler ki taġlar gibi baş egmezdi eflâġa Yaturlar şimdi pest olmış ne tâc u ne kemer peydâ		Gazel/1		..---/..---/..---/..---	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
8a	Hilâlî	Şikest olsa şürâġî cām-ı meclis ber-ġarâr olmaz Meşeldür sâġiyâ baş ġitse ayak pâydar olmaz		Matla		..---/..---/..---/..---	
8a	Nev’î	Dildâr tünd ü ser-keş aġyâr ise cefâ-cû N’etsün ya bülbül-i dil gül böyle ġâr böyle		Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
8a	Kemâlpaşa -zâde Aġmed		İnsândur memerr-i vuġu’ât-ı nîk ü bed Şabr it Kemâl miġnete in-nîz be güzered	Makta		--./-./-./-./-.-	
8a	Necâtî	Necâtî’nün dirisinden ölüsi Aġmed’ün yegdür Ki İsâ göklere aġsa yine dem urur Aġmed’den		Müfred		..---/..---/..---/..---	
8a	Bâkî	Nādân elinden alma eger irse destüġe Şehbâz-ı aşiyâne-i devlet yeden be-yed		Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8a	Bâkî		Kimi ayaġuġ öpmege sarġar kimi lebüġ	Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

			Bākī 'ye besdür ey gül-i handān güler yüzün				
8a	Bākī	Dil-rübâlarla 'aceb keşreti var her yolun Geçemez hûblarından gönül İştānbülün		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8a	Bākī	Hergiz ne qadr u cāh ne sīm ü zer isterem Bir serv boylı dil-ber-i sīmīn-ber isterem		Gazel/2		--./-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
8a	Bākī	Hāyāl-i 'ālem-i vuşlat hālāş eyler dili ğamdan Ki 'aşq ehline vaşl-ı yārdur maqşūd 'ālemden		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8a	Ş.Yahyā	'Aşkuñ şafāsı degme cefāyı tıyurmadı Keyfiyyet-i şarāb şitāyı tıyurmadı		Gazel/1		--./-./.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
8a	Ehlī	Yolda eyler beni görmezlenüb eflāke nazar Gitdi ol rūh-ı revān eylemedi hāke nazar		Matla		.../...-/.../..-	
8a		Āhır didigün idüp zamāne Kaşd itdi o tāk-ı 'ārifāne		Matla		--./.../..-	
	Bākī	Ben kemend-endāz-ı meydān-ı muhābbet olalı Hālka-i teslīme geçmişdür ser-i gerden-keşān		Kaside/1		.../...-/.../..-	Aslı 35 beyitlik
8a		Kıyāmet kopdı haşr oldı şırāt-ı tıg olub zāhir Kılıçdan geçmedük rüy-ı zemīnde qalmadı kāfir		Matla		.../...-/.../...-	
8a	Qastamonu lu Şānī	Ey felek meylün eger cāhil ü nādāna ise Ben dahı tā o kadar 'ākil ü dānā degülüm		Müfred		.../...-/.../..-	
8a		Gelür mi şürete hergiz Süheyl öñünde Sühā Muhīte reşha-i bārān ider mi tuğyānı		Müfred		.../...-/.../..-	
8a	Bākī	Atmañ gedā-yı küy-ı hārābāta seng-i ta' n Qoñ anı kendü hālīne Rabb-i Raḥīmle		Gazel/1		--./-./.../..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
8a	'Aṭāyī	Bilüb qadrün mişāl-i dürr-i şehvār El üstinde tutarlardı şadefvār		Matla		.../...-/.../..-	
8a	'Aṭāyī	Bulmaduq hiç ucını ortasını 'ālemde Gerçi tutduq emelün tār-ı firāvānı ucın		Kaside/1		.../...-/.../..-	Aslı 10 beyitlik kasidedir

8a	‘Aḫāyī	Ṭarīḫ-ı ‘ilme ḫadem baḫdı bir nice rācīl İriḫdi pāyeye her birisi ayaḫlandı		Müfred		.-./..--/..-/..-	
8b	Bāḫī	Urmadı kimse bu bāḡ içre daḫı böyle ḫalem		Mısra		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
8b	Bāḫī	Degmez bu ḫadar raḡbete bu ‘ālem-i fānī		Mısra		--./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Fevrī Aḫmed	Demler o demler idi zamān ol zamān idi		Mısra		--./..--/..--/..-	
8b	Bāḫī	Cem‘ ider deryā-yı ‘ummān ebr-i bārān ḫarcanur		Mısra		..--/..--/..--/..-	
8b	Necātī	Şehr-i Şamuḡ bāḡ-ı ḫuld altında ya üstindedür		Mısra		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
8b	Bāḫī	Efendi keḫtīyi kāḡıdda şuyı bardaḫda		Mısra		.-./..--/..-/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Ṭayyib- zāde Ehlī	Muḫālif rūzgār olursa olsun her çe bād-ā-bād		Mısra		..--/..--/..--/..-	
8b		Divān-ı Ḥaḫḫa ḫüccet ü bürhānla gitdi		Mısra		--./..--/..--/..-	
8b		Bu ḫadar fitne vü āḫūba ol oldu bādī		Mısra		..--/..--/..--/..-	
8b		Şeri‘ at kesdiği parmaḫ aḡrımaz		Mısra		..--/..--/..-	
8b		Ṭolaşma zülf-i yāre yılan soḫmasun seni		Mısra		--./..--/..--/..-	
8b	Bāḫī	Güzel söz güherdür güher az olur		Mısra		..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Gelibolulu M.‘ Ālī	Meleksün nürdan bāl aç da pervāz eyle bī-pervā		Mısra		..--/..--/..--/..-	
8b		Teşnelikten dilini taşra çıkardı ummān		Mısra		..--/..--/..--/..-	
8b		Kimse karşı ṫuramaz aḫsaydı deryā bir yaḫa		Mısra		..--/..--/..--/..-	
8b		Ḥüb avlamada ḫātır-ı yārāna bakılmaz		Mısra		--./..--/..--/..-	
8b	Bāḫī	Bir baḡrı yanuḫ ‘āşıkun uḡrar nefesine		Mısra		--./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b		Hep bu fitne iki şaḫşun başı altındandır		Mısra		..--/..--/..--/..-	

8b	Nev'î	Tıfla bejzer kim ağaçdan ata olmuşdur süvâr		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 27 beyitlik kasidedir.
8b		Bir evde 'ayş u şādī bir evde yās u mātem		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	
8b		'Aşıkuñ bir bilinmedük nesi var		Mısra		-.--/-.--/-.--	
8b	Bākī	Behey ħarāb olası 'ālemi ħarāb itdūñ		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Maḳālī	Şarrāf-ı dehr bir qurı dükkān açar qapar		Mısra		--./-.--/-.--/-.--	
8b	Bākī	Āb-ı zülāl içinde yatur la'l-pāredür		Mısra		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
8b		Āb-ı revān içinde yatur la'l-pārevār		Mısra		--./-.--/-.--/-.--	
8b		Kendi şāhid evde vāhid o da zor		Mısra		-.--/-.--/-.--	
8b		Her kişiye kendi şehri yeg gelür Bağdāddan		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	
8b	Bākī		İrdi söz ğayete Bākī ne demek lāzımdur	Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	
8b		Yazıcı kendüsine kem yazmaz		Mısra		..--/..--/..--	
8b	Ḥayālī	Cüylar çün irdiler deryāya ħāmūş oldılar		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Ş.Yahyā	Söyleyenler kendüsin bilmez bilenler söylemez		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b		Şehirler ħazīnesinde gerek dürr-i şāhvār		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	
8b	Ş.Yahyā	Şem' i yakmaz mı ol āteş kim yaqar pervāneyi		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a		Temāşā eylesün ħazz eyleyen endām seyrinden		Mısra		..--/..--/..--/..--	
9a	Bākī	Mestlik pāyāne irse irişür elbette ħ'āb		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
9a		Hengāmenūñ a' lāsı dilā irteye qaldı		Mısra		--./-.--/-.--/-.--	
9a		Na' mā-yı şehensāhī-i yağmādur alan alsun		Mısra		--./-.--/-.--/..--	

9a	Fuzūlî	Allāh Allāh kām alan kimdür çeken kimdür ta'ab		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9a	Bākî	Metā' -ı ma' rifet geldi revācun buldığı demler		Mısra		.---/---/---/---	Aslı 39 beyitlik kasidedir .
9a	Emrî	Erenler naqde kılmışdur du'âyı		Mısra		---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
9a	Cevrî	Tār u pūd-ı emelüm qaldı bu minvāl üzre		Mısra		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a		Gitdi Tūbā bir yağa serv-i dil-ārā bir yağa		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	
9a		Ḥudā onda olur rāci' şikāyet ketḥudāsından		Mısra		.---/---/---/---	
9a	Rahmî	Gün toğmadan meşīme-i şebden neler toğar		Mısra		--./-./-./-./-.	
9a		Ḥayfā ki qaldı kāfir elinde esirümüz		Mısra		--./-./-./-./-.	
9a	Şehrî	Yıqılmış kendü bir yerde yaður destār bir yerde		Mısra		.---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a	Bākî	Meydān-ı muḥabbetde ne başlar yuvalandı		Mısra		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a	Vecdî	Hevā hoş her tarāf gülzār u bülbül zār u gül ḥandān		Mısra		.---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9a	'İşmetî	Ağlama ey ḥ'āce ki ümmid-i dünyā böyledür		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a	'Atāyî	Merd isen sen de qarış yārāna		Mısra		-.--/-.--/-.--	
9a		Taşarruf şeh-i kişver-küşā sipāh iledür		Mısra		..--/..--/..--/..--	
9a	Necātî	Gözi āhūlaruḡ alayına yāhū begler		Mısra		..--/..--/..--/..--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
9a	'Arzî	Alur 'āşıkclaruḡ gönlin ele ammā neden sonra		Mısra		.---/---/---/---	

9a	Nef'î	Bir su'âle yer kımaz ol ğanze-i ħâzır-cevâb		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.-	Aslı 53 beyitlik kasidedir.
9a		El-kıřıřa ħazer tiĝ-ı kaźāya siper olmaz		Mısra		--./.--./.--./.--	
9a		Çokdan isterdüm götürmek dest-i maķřıda seni		Mısra		..--/..--/..--/..-	
9a	R.Baĝdādî	Cennet altında ya üstinde dimişler řāmuñ		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.-	
9a	İşmetî	Kenāre 'azm idelüm böyle bir hevā dūřmez		Mısra		-.--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a	řābit	Eşegünden çulı yeg eski meşeldür ħaķķā		Mısra		..--/..--/..--/..-	
9a		Varsun ey Yūsuf-cemālüm söylesün ay gördiĝün		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.-	
9a		Teklife ne ħācet varırız ħāne bizümdür		Mısra		--./.--./.--./.--	
9a		Bî-gāne çıķdı ħayf benüm yār řandıĝum		Mısra		--./-.--/..--/..-	
9b		Ne kıoz kırdıķ varup Fındıķlı'ya ol beste-lebsüz biz		Mısra		..--/..--/..--/..--	
9b	Rüşdî	Ayaĝından bu bezmün el çeküp dūr olmamız yegdür		Mısra		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9b		Çāre yok böyle imiř ħük-m-i kaźā		Mısra		..--/..--/..-	
9b		Her zamān dest-i dile dāmen-i fışşat girmez		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.-	
9b		şükür imiş ey dil-i miĝnet-zede nā-çāruñ işi		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.-	
9b	R.Baĝdādî	Dünyā aña degmez ki cefāsın çeke ādem		Mısra		--./.--./.--./.--	
9b	Rāřid	Kār-ı taķdire nedür çāre rızādan ĝayrı		Mısra		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9b	Nābî	Çok görmişüz zevālini ĝaddār olanlaruñ		Mısra		--./-.--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9b	Bāķî	Görelüm āyine-i devrān ne şüret gösterür		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
9b		'Āķıbet eyledi celā-yı vaşan		Mısra		..--/..--/..-	
9b		Ķankısın zıkr eylesün rāvî ħikāyet bir degül		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.-	
9b		Vāź'-ı zamāne řüret-i bî-cānı güldürür		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.-	

9b	Ahmed Paşa	Ger günāh eylese kul ' afv-ı şehensāh kânı		Mısra		.../..--/.../..-	Aslı 35 beyitlik kasidedir.
9b	Nev'î	Bu meşeldür şu ağıdığı yere yine açar		Mısra		..--/..--/..--/..-	Aslı 13 beyitlik kasidedir.
9b		Vefāsuz yāre bağlanma gönül senden geçenden geç		Mısra		..--/..--/..--/..-	
9b	Kānî	Gördüğ zamāne uymadı sen uy zamāneye		Mısra		--./-.-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9b	Nābî	Hengām-ı fırsatında dil-āzār olanlaruñ		Mısra		--./-.-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9b		' Ārife mecmū' ā-i ' ālem aceb eglencedür		Mısra		..--/..--/..--/..-	
9b	Bāķî	Bāķî ne diyem k' olmaya ma' lüm şerîfün		Mısra		--./-.-./.../..-	
9b		Cefā-keş andelibem ruşşat-ı feryād-ı meyḥ' ānem		Mısra		..--/..--/..--/..-	
9b		Bārīye şükürler ki sebūkbār olduk		Mısra		--./-.-./.../..-	
10a	Ş. Yahyā	Olmaz mı bir laṭīfe-i ğaybiyye āşikār		Mısra		--./-.-./.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
10a	Yahyā Efendi	Hilāl-i 'ıydı şehir içre ne görmüş var ne tütmiş var		Mısra		..--/..--/..--/..-	
10a		Bir hāl ile kim ne' ūzü billāh		Mısra		--./-.-./.../..-	
10a	Münirî	Ṭoķınur bir ucı Necāti Bege		Mısra		..--/..--/..--/..-	
10a	Nef'î	O deñlü luṭf u kerem rüzgārdan gelmez		Mısra		..--/..--/..--/..-	
10a	Bāķî	Fermān-ı şāha canladur inķiyādumuz		Mısra		--./-.-./.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
10a	Bāķî	Nāgehān bir toz ķopardı bād-ı pāy-ı himmeti		Mısra		..--/..--/..--/..-	Aslı 8 bendlik terci-i benddir.

10b	Rāmī Paşa	Mükedddür ser-ā-ser meşreb-i eczā-yı ʿālem hep		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b		Dimişlerdür ki fiʿtte ʿhır-i āfet		Mısra		..-/-..-/-..-	
10b		Kār-ı evvelde kişi ʿākıbet-endiş gerek		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b	Ş.Yahyā	Seyr-i gülzārede bir hātır-ı āzād ister		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
10b		Tālīʿ ki saña yār ola devlet de yār olur		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b		Āh-ı mazlūmān suʿāl olmaz mı maḥşer yok mıdur		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b	Fuzūlī	Her ne kim taḳdirdür taḡyir bulmaz ey gönül		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b	Nefʿī	Bir güherdür söz aña himmet-i şehdür kıymet		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 60 beyitlik kasidedir.
10b	Ş.Yahyā	Yahyā burada hātır-ı yārāna bakılmaz		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
10b	N.Ḳadīm	Yansa cihān içinde ḥaşırını bulunmaya		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
10b		Şavduḡ bir iki ḥamleyi nevbet saña geldi		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b	Nābī	Fırşat-ı güftār bulmuş gibi bed-gūlar yine		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
10b	Fāsih A.Dede	Bir tarīḡ ile ḳabūl itmez muḥabbet şirketi		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b		Bugün baña ise yarın saḡadur		Mısra		..-/-..-/-..-	
10b		İtdüm seni ben Ḥazret-i Allāha emānet		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b	Şāmī	Ey ʿāşık-ı miḥnet-zede bulduḡça bunarsuḡ		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	
10b	N.Ḳadīm	Verā-yı perdede esrār var zuhūr idicek		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
10b	Rāşid	ʿAfv rāciḥdür berā-yı terbiyet taʿzirden		Mısra		..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

10b		Yā reh-güzārına varsaḡ selām almaz mı		Mısra		--./-./-./-./-.-	
10b	Nev'î	Eşigün̄de ḡul olmak dehre sulṡān olmaḡdan yegdūr		Mısra		.---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
10b		Her ne şanursan eşün̄e hep başın̄a gelse gerek		Mısra		-.-./-.-./-.-./-.-	
10b		Gerekdūr kendūsın bilmezlere kendüyü bildürmek		Mısra		.---./---./---./---	
11a		Birbirini başup gelūr mevc-i yemm-i belā mıdır		Mısra		.---./---./---./---	
11a		Güft-gū ile pūr oldı yine şeh̄r ü bāzār		Mısra		--./-.-./-.-./-.-	
11a		Şeh̄bāz-ı dest-i himmetüm aldum şikārımı		Mısra		--./-.-./-.-./-.-	
11a	Neşātî	Zereler ṡursun mı mihr-i ālem-ārādūr gelen		Mısra		-.-./-.-./-.-./-.-	Aslı 35 beyitlik kasidedir .
11a	‘Alî Sırrî Efendi	Pādişāh ḡanda ise bendeleri anda olur		Mısra		..-./..-./..-./..-	
11a		Āfitāba yā toḡ yā toḡdum dir		Mısra		-.-./-.-./-.-./-.-	
11a	Nev'î	‘Ādet budur āḡirde gelūr bezme ekābir		Mısra		--./-.-./-.-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11a		A sevdiğüm hele pek bî-vefā imişsün sen		Mısra		-.-./-.-./-.-./-.-	
11a		Sükūt cāhile ḡaṡ'î cevābdur dirler		Mısra		--./-.-./-.-./-.-	
11a	Rāşid	Cedel-kārāna ḡāmūşî ḡadar rengin cevāb olmaz		Mısra		.---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11a		Yemm 'av'ave-i kilāb ile murdār olur mı ḡiḡ		Mısra		.---./---./---./---	
11a	Nef'î	O ḡüne ḡāfirün̄ ḡatli nice muḡtāc-ı fetvādur		Mısra		.---./---./---./---	Aslı 70 beyitlik kasidedir .
11a		Köstegi ḡırdı boşandı süpürü tutdı hemān		Mısra		..-./..-./..-./..-	
11a	İşāḡ Çelebî	Bilmezem kendüm bilelden böyle ḡandān oldıḡum		Mısra		-.-./-.-./-.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

11a	Bâkî	Bâkî kalan bu kubbeye bir hoş şadâ imiş		Mısra		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11a		Geçmiş zamân olur ki hayâli cihân değer		Mısra		--./-./-./-./-.	
11a		Buharâdan gelür diñler hadîsin tâlibi ma' nî		Mısra		.---./-./-./-./---	
11a	Bâkî	Yılduzı düşkün olur pâdişehüm ma' zülûñ		Mısra		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11a		Hudâ kâdirdür eyler seng-i hârâdan güher peydâ		Mısra		.---./-./-./-./---	
11b		Ömr-i nihâl-i nevres-i maḥdüm-ı zül-ḳadr Olsun beḳâ-yı vâlid ile sâl-i şad hezâr		Matla		--./-./-./-./-.	
11b		Ḳo ta' cîli ki ol şeytân işidür Te'ennî şabr ile Raḥmân işidür		Matla		.---./-./-./-.	
11b		Bir gün bir sîm-ten dil-ber münevver kıldı ḥammâmı ' Araḳ-rîz oldı mermerler görünce ol gül- endâmı		Matla		.---./-./-./-./---	
11b		Hem-dem bulunur yâr-ı vefâdar ele girmez Biñ gün arasan ' âlemi bir yâr ele girmez		Matla		--./-./-./-./--	
11b		Hoşâ ' âlemi hayât-ı tâze buldı Cihân âvâze-i şevḳ ile taldı		Matla		--./-./-./-./--	
11b		Her du' â ki bula ihlâs-ı dil-zâre vuşul Va' d-i mevşûḳ-ı Hudâdur ki ider anı ḳabûl		Matla		..---/..---/..---/..---	
11b	Râmiz	Siper it sineñi ḥaçer-i âzâra gönül Böyledür de' b-i muḥabbet buña yok çâre gönül		Matla		..---/..---/..---/..---	
11b	Râfi	Yıkmaz top ve ' askerle olur bir söz ile virân Binâ-yı ḳalb-i âdem gibi nâzik hem metin olmaz		Müfred		.---./-./-./-./---	
11b	Râşid	Cezm-i istihḳâkı devlet aña kim el virür Feyz-i isti' âdâdı Haḳ iḳbâlden evvel virür		Matla		-.---/-.---/-.---/-.---	
11b	Râşid	Zebân-ı şivesinden ḥande vü güftâr beyninde Çıkar va' d-i vişâl iḳrâr ile inkâr beyninde		Gazel/1		.---./-./-./-./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
11b		Yapılması yıkıldığı yerdendir ' âlemün Mey-ḥârede yıkılduñ ise turma var yapıp		Müfred		-.---/-.---/-.---/-.---	

11b	Nābī	Ol şūh dirīg itmez idi naqd-i vişālin H'āhişger-i ihsānı hemān bir ben olaydum		Gazel/2		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11b	Rāgīb	Şanma ebnā-yı zamāne baņa bir iş itdi Neler itdiyse baņa baht-ı sitem-kış itdi		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
11b	Rāgīb	Maflābuñ zūll ile maflūka müdarā virmez Viren Allāhdur ey dil beg ü paşa virmez		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
11b	Şābit	Şaķın hediye-i 'ūd eylemeñ edeble taleb Zamāne hacılarında ne 'ūd var ne edeb		Matla		-.--/..--/-.--/..-	
11b	Şābit	Nüşaņ marāz-ı 'aşka 'ilāc eylemedi hiç Ey şeyh-i kerāmāt-fürüş ez de şuyun iç		Matla		--./-.--/..--/..-	
11b	Şābit	Peri nazarları teşhīrde tekellūf ider Cenāb-ı şeyhe sözüm yok güzel taşarruf ider		Gazel /1		-.--/..--/-.--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11b	Şābit	Şahn-ı güftārda reftār idemez lāgardur Edhem-i hāmemizūñ bir ayağı akşardur		Matla		-.--/-.--/-.--/..-	
11b	Şābit	Nişān-ı pāyini görmiş derinde 'āşık-ı zār Ne semte gitdi o hercāyī bunda bir iz var		Matla		--./-.--/..--/..-	
11b	Şābit	Çözdi şalvār-ı bendini dildār Köstegi kırdı raşş-ı şabr u karar		Matla		..--/..--/..--/..-	
11b	Şābit	Hemīşe dil-ber ile fikr-i ittiḥād eyler Raķīb-i rū-siyeh eñ sonra bir fesād eyler		Matla		-.--/..--/-.--/..-	
11b	Şābit	Riyā metā' ını paştav idüp de şatmasalar O kışşā gelmiyor endāzeze uzatmasalar		Matla		-.--/..--/-.--/..-	
11b	Şābit	Seyr-i 'ide çıkarup hem-dem-i aḥbāb iderüz 'İdi ol servi şalındurmağa dölāb iderüz		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit		Hezār-bār-ı emel gelse behre- yāb olamam Bu bār-ḥānede Şābit ol yükde bācum yok	Gazel/1		-.--/..--/-.--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Tuğrā-yı āh çekmege müştāk idüñ gönül Sulṭān-ı 'aşqdan saņa izin oldı var çek		Gazel/1		--./-.--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

12a	Şābit	Şabā şikencin açup fār-ı zülfi cānānuj Tōkımmasun teline ‘āşık-ı perişānuj		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Kökeninde büyümiş gül gibi nāzıklük ile Germ ü serdin ne bilür gönca dağı bu çemenüj		Gazel/1		..-./..-./..-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Ne hıdmet olsa gider ber-sebıl-i isti‘ cāl Efendi tır-keş o kıdur o gamze-i kaţţāl		Gazel/3		.-./..-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Na‘ım-i vuşlaţuñdan kat‘-ı ümmīd-i ma‘aş itdüm Şorarsan süret-i hırmānı rışınđen tırāş itdüm		Gazel/1		..-./..-./..-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Taleb-i havzında tırmış varup ol serv-i revān Varsam ardından uşülüyle doķunsam itsem	Bu harābātda Şābit olamam sulţānum Dil-i vırānumı yapsağ da yıkılsam gıtem	Gazel/2		..-./..-./..-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Şahn-ı çemende bülbülzārı alındurur Bād-ı nesim bir gül-i rā‘nā şalındurur		Matla		.-./..-./.-./.-	
12a		Sen şimdi beni oķ gibi yabāna atarsun Ammā ki eyā kaşı kemānum çok ararsun		Matla		--./.-./..-./.-	
12a		Bir şevķ var idi gice Şeyh-i Cemilde Vāfir terennüm itdi uşul-i şaķilde		Matla		--./.-./..-./.-	
12a		Vücüdüm zevraķın bād-ı fenāya virdi bir āfet Varup baħr-i belāda fülk-i dil bir yāre çarpıldı		Müfred		..-./..-./..-./.-	
12a		Ben korķarum raķīb-i girān-cān alur seni Bi’llāh varma yanına şeyţān alur seni		Matla		--./.-./..-./.-	
12a	Şābit	Bir yerde yaţalum diyicek nāzı uzatdı Yatamam didi bir hayli ‘inād eyledi yatdı		Matla		.-./..-./.-./.-	
12a	Şābit	Ĝamuñla maħv-ı vücüd idigün şeb-i firķat Lisān-ı şem‘ gibi yana yana söylerdi		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	O bī-vefā dem urup merħamet hevāsından Uçurđı murğ-ı dili āferin kıyısından		Matla		.-./..-./.-./.-	
12a	Şābit	Mürīdi söyledi şeyhün riyā-fürüş idigün Uzun kulaķdan işitdüm dırāz-güş idigün		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

12a	Şābit	Görmege gelmiş idi ḥāl-i dil-i bīmārı Aldı göz ḥabsine cāsūs-ı ḥayāl yārı		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
12a	Şābit	Zir-i zeylinde nihān maşrāba-ı vişn-ābı Vā' izūñ bāde-i gülfāmede vardur ḳabı		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Vezn idüp sīb-i behişt ü zeḳān-ı dil-cūyı Göz terāzusına aldum yine şeftālūyı		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	‘Abdī	Her dil-ber için sīnede bir yāre mi olsun N’etsün dil-i miḥnet-zede biñ pāre mi olsun		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Feyzī	Gülşen-i dilde vezān olsa hevā-yı tāze Gülbün-i ṭab’ bulur neşv ü nemā-yı tāze		Matla		--./--./--./--	
12b	Rāşid	Ḥased-i ḳalb ‘adū luṭfuyla zā’il olmaz Sengde mużmir olan āteşe āb itmez eser		Müfred		..--/..--/..--/..--	
12b	Nābī		Felekde kāmver olmak hüner degül Nābī Hüner bir ehl-i dile şarf-ı himmet itmekdür	Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12b		Bu vaz’-ı nā-bihān cārūñ felek eyler mükāfatıñ Sipihrüñ itdiği küstāḥlık ma’zür olur bir gün		Matla		..--/..--/..--/..--	
12b	Vecdī		Siṭānbūla şu deñlü ārzū var dilde ey Vecdī Uçardum bulsam ammā neyleyüm bāl u perüm yokdur	Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
12b	Żamirī	Bu nevbahārda ancaḳ açıldı lāle-i dāğ Küşād-ı ḡonçe-i dil ḳaldı bir bahāra daḡı		Müfred		.-./.-./.-./.-	
12b		Miyān-ı lücce-i ḥayretde ḳaldı keştī-i dil Bu rüzgār ise çekmez kenāra neyleyelüm		Müfred		.-./.-./.-./.-	
12b	Şeyḫī	Gerek seng-i siyāh olsun gerekse atlas u ḥārā Ġaraż bir bāliş-i rāḥat bulunmaḳdur ser altında		Matla		.---/.---/.---/.---	
12b	Nazif	Neler çeker güzelüm nerdübān-ı ‘aşḳuñda Çıkınca ḳaşr-ı vişāle ḳadem ḳadem ‘āşık		Müfred		.-./.-./.-./.-	
12b		Bil ḳadrini vaḳt-i ḡoş güzārūñ Vir ḥükmini faşl-ı nev-bahārun		Matla		--./--./--	

12b	Şābit	Saḡa her meclisünġe söylesek sen mülzem olmazsun Degül kürsiye vā' iz ' arşa çıksaḡ adem olmazsun		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12b	Nābī	Verā-yı perdede yaqđı çerāġ-ı ġurşīdin Ĥayālbāz-ı zamāne ne gösterür görelüm		Müfred		.-./...-./.-./.-	
12b		Tuḡalum kāmētüñi serv-i ser-efrāz olmış Ey nihāl-i çemenistān-ı cefā mā 's-semere		Müfred		..-./...-./...-./.-	
12b		Baḡt-ı ser-keş zimām-ı ġükmine rām Gicesi qadr ü gündüzi bayrām		Matla		..-./.-./.-	Müfred olarak kayıtlıdır.
12b	' A.Ĥāletī	Defterinde nāmumuz bulduq bugün cānānenüñ Ölmeden gördük hele qaydın dil-i dīvānenüñ		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12b	Ahī-zāde Ĥalīmī	Biricek söylemedi yār niyāz itdüm çok Qatı sengin-dil imiş ġaḡ bu ki aşla söz yoq		Matla		...-./...-./...-./.-	
12b	Ahī-zāde Ĥalīmī	Cām-ı mey-nābumuz itdi şikest Meclisümüz başdı ayak nā 'ibī		Müfred		.-.-./.-.-./.-	
12b	Qāf-zāde Fā'izī	Hiç cem' iyyet-i ġāırdan eşer gördün mü Bu qadar meclise uğrar yolun ey bād-ı şabā		Müfred		..-./...-./...-./.-	
12b	Nev' ī		Āşnāsından Sıtanbulun kesildün Nev' iyā Tīġ-ı bürrān oldı bu deryā-yı ' ummān arada	Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12b	Veysī	Ĥalqa-i çeşmümi şayyād-ı felek ideli dām Ĥüblarda seni tuıdı gözüm ey kebk-i ġırrām		Müfred		...-./...-./...-./.-	
12b	' İlmī	Seng-i cefāya her kişi tuımaq olurdı baş Bir demde biñ cefā olicaq qande baş tutar		Müfred		--./.-.-./...-./.-	
13a	Bāqī	Dehr-i bī-bünyād için renc-i talebden fāriġ ol Bārī birkaç gün ġuzür-ı qalble dünyāya baq		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13a		Ĥüş itdi meger kim ġaberin bād-ı ġazānuñ Ūrperdi tüyi murġ-ı çemenzār-ı şafānuñ		Matla		--./.-.-./...-./.-	
13a	' Abdullah Feyzī	Geçince reh-güzerinden o şāh-ı ġubānum Deriçe-i lebüme geldi seyr için cānum		Matla		.-.-./...-./.-.-./.-	

13a	Ş.Yahyā	Cāme-i gülgün ile olmuş o şeh eşheb-süvār Şan nesim-i şubhla gül-berg-i ra' nādur gider		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13a	Kāf-zāde Feyzullah	Güzergāh-ı cihān cāy-ı qarār olmadıgün bildük Anuñçün her gice bir tekyenüñ miñmāniyuz cāna		Müfred		---/---/---/---	
13a	Mustafā Halimī	Halka içre nağmeler itse o yār-ı hoş-nevā Karşusunda bir bahāne olsa giryān olmağa		Matla		---/---/---/---	
13a	Bāķī	Koyup tesbih-i mercāni seni kim diñler ey vā' iz Mufaşşal kışşa başlarsun garīb efsāne söylersün		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13a		Dile ta' n itmeyelüm olsa esir-i ğam-ı ' aşk Gelün anı kıoyalum hāline Mevlāsı ile		Müfred		---/---/---/---	
13a	Hasibī	Lāyık degül ol dāmen-i pāka ola vāşıl Kütek gerek el-kışşa begüm dest-i erāzil		Matla		---/---/---/---	
13a		' Aşık aña dir mi ki gördüm diyü yārını Cāni çıkınca bekleye küy-ı nigārını		Matla		---/---/---/---	
13a	Hibri	Heves-i müy-ı miyānuñla olup zār u nizār Kaçı inceldi revādur üzülürse aġyār		Matla		---/---/---/---	
13a	Hibri	Nāmuñ aġyār ile yād olsa şehā dūr olmaz Sifleye mā'il olan hayr ile mezkūr olmaz		Matla		---/---/---/---	
13a	Hibri	Reh-i ' aşkuñda kıodum başımı cānum kıaldı Luţf it ğamze-i dil-ber anı da bir yola kıo		Müfred		---/---/---/---	
13a	Hibri	Hāneme gel diyü kıutdum dāmen-i yāri hele Ey dil-i bī-çāre sa' y it kıutdıgün āsān gele		Matla		---/---/---/---	
13a	Hudāyī	A' dā-yı kine h' āhla seyrāna gitme hīç Gel gör ne oldı Yūsufa yabāna gitme hīç		Matla		---/---/---/---	
13a	Bāķī	Dünyā evinde olmayıcağ bir huzūr-ı kıalb Fāni cihāni neyleyeyüm cāvidān kıutuñ		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
13a	Rāzī Efendi	Ĝarīķ-i baħr-ı celāl itme dil sefinesini Be Rūm ili güzeli yelkenüñ biraz indür		Müfred		---/---/---/---	
13a	' A.Hāletī	Zevraķ-ı mey çekerüz dem-be-dem ey Rabb-i Ĝafūr Mücrimüz eyleme baħr-i keremüñden bizi dūr		Matla		---/---/---/---	Müfred olarak kayıtlıdır

13a	Bākī	Şüfî şafāya başla ne bu kīne-i şütür Gir bezm-i ‘ayş u ‘işrete sen de kıtāre gel		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13a	Edībī	Koyup şalāhı gönül oldu ‘āşık-ı rüsvā Hevāya münkalib oldu bu deñlü zühd ü riyā		Matla		.-./-./-./-./-./-	
13a	Edībī	Açup gögsini başa öpmege ol sim-ber virmez Açılmaz dīde-i bahtım murādum nañli el virmez		Matla		.---./-./-./-./-./---	
13a	Edībī	Hıçe şatılur vaşlum umanlar dimiş ol yār Ey ‘āşık-ı dīdār seyirci zarar itmez		Müfred		--./-./-./-./-./-	
13a	Edībī	Rahm ider düşmen başa itmez o şüh-ı seng-dil Kā’il oldu müdde‘ī şahid velī kā’il degül		Matla		.-./-./-./-./-./-	
13b		Seyl-āb-ı sirişküm n’ola ğarķ itse cihānı Taşdı yüregüm yād idüp ol serv-i revānı		Matla		--./-./-./-./-./-	
13b		Ķandil-i mescidi getürüp bezme eyle cām Zirā ki evde lāzım iken mescide ħarām		Matla		--./-./-./-./-./-	
13b	Hāce-zāde Es‘ad E.	Hevā-yı sünbülīde seyr-i sünbülzār a‘lādür Zemīni āsumānı gösterür özge temāşādür		Matla		.---./-./-./-./-./---	
13b	Cinānī	İzün tozunı dīde-i ter ħapdı şabādan Girdi eline küñl-i cilā bād-ı hevādan		Matla		--./-./-./-./-./-	“Mehmed Efendi” başlıklıdır.
13b	Ķaf-zāde Fā’izī	Dil reh-i ğamda gidüp ħalmış idi bir cānum O da anuñ yolına ğitdi benüm sultānum		Matla		..---./-./-./-./-./-	
13b	Hüsrev	Nereden bir ħaşı mihrāb ola ğün ğibi ‘ayān Ķözüm ol yana döner ħible-nümā ğibi hemān		Matla		..---./-./-./-./-./-	
13b		Baħār āħirinde çemen tāhir oldu Bu lū‘buñda ya‘ni ki bitdi şaħalı		Matla			
13b	Bākī	Ķoş ‘ādil idi sākī-i devr ü zamān eger Cām-ı şarāb-ı vaşlını almasa ħanmadın		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13b	Veysī		Yanında nādire-i ğüyān-ı dehr olur ħāmüş Medāyihñ okusa Veysī -i sūħan-perver	Kaside/1		.-./-./-./-./-./-	Aslı 34 beyitlik kasededir.

13b	Ḥasibî	Ḳadîmi âşnâlardan görüp bî-gânelik resmin Vefâ ümmîdine bî-gânelerle âşnâ oldum		Müfred		..-./..-./..-./..-.	
13b	Nâbî	Tek olmasun kavâid-i ihlâs ber-ṭaraf Mâni' degül merâsime dâir ḳuşûrumuz		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
13b	Bâķî	Cânâne cefâ ḳılsa n'ola câna şafâdur Ağyâr elemin çekdigümüz ya ne belâdur		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
13b	Nâbî	Benden şoruḡ ḥaḳâyık-ı esrâr-ı 'âlemi Te'lîf-i râz-nâme-i dehr ezberümdedür		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13b	Bâķî	Pây-mâl olmada âḡir sitem-i gerdüna Pâdişâhıyla gedâsı hele yeksân ancaḳ		Gazel/1		..-./..-./..-./..-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13b		Gelicek ḥaṭṭ-ı ruḡuḡ sen de ḳıḳarsın ṭurreye Ey kızıl gül hele bal mumı yapışdur buraya		Matla		..-./..-./..-./..-.	
13b	Kemâlpaşa -zâde Aḡmed	'Ayš-ı nüş eyle bugün aḡma ġâm-ı ferdâyı Saḡa ışmarlamadılar mı bu yalan dünyâyı		Matla		..-./..-./..-./..-.	
13b	Vâlî-i Âmidî	Ne ḳadar şu'le füzün olsa da şem'-i zâlim Âḡ-ı mazlûm ile elbette söner çok sürmez		Müfred		..-./..-./..-./..-.	
13b		'Arz-ı ḡâl eylesem zebân tutuşur Dimesem cismüm içre cân tutuşur		Matla		..-./..-./..-./..-.	
13b		Çün bahâr oldu dehr buḳalemün Ḳıldı ebdâ'-ı renk gün-â-gün		Matla		..-./..-./..-./..-.	
13b		Nağme-i büselik biraz ṭursun Cenk ḡarbi uşûline ġirelüm		Müfred		--./-./-./-./-./-	
13b		Yazdı vaşf-ı güli çün güliḡ hezârân destân N'ola ḳılsa varaḳ-ı dîgere tebdil-i maḳâm		Müfred		-.-./-.-./-.-./-.-./-	
13b		Ḥad yok iḡsânına hem şükri degüldür ḡaddüm Geçüp ol râ'iyeden 'arz ideyüm aḡvâlüm		Matla		-.-./-.-./-.-./-.-./-	
13b	Şâbit	Bu 'işretgehde sâķî herkese meşrebçe luṭf eyle Cenâb-ı rinde ṭavşan ḳanı mey şun zâhide şa'leb		Gazel/1		..-./..-./..-./..-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

14a	Şābit	Şāhib-sülūk bilmese resm-i fütüvveti Sükker virür mi şanına teşne ‘adūsına		Gazel/1		--/-.-/.../-.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
14a		Çekelüm maşşımı her ne ise gerdünuş Tek hemān çekelüm minnetini her dünüş		Matla		.../..-/-.../..-	
14a		Ġanimet bil huzūr-ı dōstānı Vefāsuzdur vefāsuz bil cihānı		Matla		.---/..-/-..-	
14a		Ġulām-ı halka-be-güşem deriñde ben bende Kaşında nice kuluş var birisiyüm ben de		Matla		.---/..-/-..-	
14a	Fuzūlī	Gülşen-i ümmid ebr-i şabr ile sır-āb olur Şabr kılsañ āb-ı gevher seng-i la‘l-i nāb olur		Mersiye/ 2		..-/-..-/-..-/-.-	Mersiyeden alınmıştır. ¹²¹
14a	Sāhib Efendi Pīri-zāde	Çekince sineye ol kaşı yāyı ben neler çekdüm Alınca kabza-ı teşhīre hayli çileler çekdüm		Matla		.---/..-/-.../..-	
14a	Fuzūlī	Kayd-ı cem‘iyyet-i esbāb-ı giriftarı olan Seyr-i gülzār-ı cinān itmege fırsat bulamaz		Mersiye/ 2		.../..-/-.../..-	Mersiyeden alınmıştır.
14a	Fuzūlī	Ne işdür ey felek dildārı dildārından ayurmak Cefā-keş ‘aşığı yār-ı vefādārından ayurmak		Mersiye/ 1		.---/..-/-.../..-	Mersiyeden alınmıştır.
14a	Fuzūlī	Çün demi şād olmazam devr-i cefā encāmıdan Kāşki hergiz toğmayaydum māder-i eyyāmıdan		Mersiye/ 1		..-/-..-/-..-/-.-	Mersiyeden alınmıştır.
14b	Bākī	‘Arşa-i medh ü şenānun bulamaz pāyānın Peyk-i endişe eger biş yıl olursa pūyān		Kaside/1		.../..-/-.../..-	Aslı 60 beyitlik kasidedir.

¹²¹ Hadikatü’s Süedâ adlı eserde farklı nazım şekilleri açıklamalarıyla birlikte bir arada bulunduğu mersiye'nin kaç beyit olduğu tespit edilememiştir. Bu sebeple tespit edilemeyenler tabloda mersiyeden alınmıştır şeklinde belirtilmiştir.

14b		Mümkin midür ki pençe ura şîr ile gazâl Kâbil midür ki muqâbil ola beyr ile şağâl		Matla		--./-./-./-./-./-	
14b	Bâkî	Eflâke çıkdı velvele-i 'arşa-i zemîn İndi zemîne gulgüle-i âsmâniyân		Kaside/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 42 beyitlik kasidedir
15a		Kaçdılar mevc-i bî-çarâr gibi Târ u mâr oldılar şerâr gibi		Matla		-.--/-.--/-.--	
15a	Bâkî	Tîguş 'adem diyârına rûşen-i tarîkdur A' dâ-yı dîni tırma kılıçdan geçür hemân		Kaside/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 42 beyitlik kasidedir
15a	İşhâk Çelebî	Fülk-i dil çıkmadan kenâra dağı Rûzgâr atdı bir diyâra dağı		Gazel/1		-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
15a	Ş.Yahyâ	Gice pervânelerle bezmi ger-mâ-germ idi şem' üş Seher bağıduğ ne şem' -i meclis-ârâ var ne pervâne		Gazel/1		..---/..---/..---/..---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15a		Bir iki söz ile süz-ı dili izhâr idelüm Kayddan fâriğ olup semt-i merâma gidelüm		Matla		..---/..---/..---/..---	
15a		Çeşm-i ümîd hazret-i hâcet-revâyadur Dâ'im teveccühüm taraf-ı Kibriyâdadur		Matla		--./-./-./-./-./-	
15a	Oğcı-zâde	Dil-i câhilde olmaz nûr-ı 'irfân Ki nâdânun olur kalbi de nâdân		Matla		..---/..---/..---	
15a	Kemâlpaşa -zâde Ahmed	Nice toyunca görem sen gül-i nâzûk bedeni Kendi kirpigüm olubdur baña gözüm degeni		Matla		..---/..---/..---/..---	
15a	Rafî'	Kimi gözden kimi olmuş kulağdan 'âşık-ı hüsnî Görenler işidenler anı hep hayrân u giryândur		Müfred		..---/..---/..---/..---	
15a	Dervîş Çelebî	Gördigün şanma hâldür ey dil Leb-i gevher-nişâr-ı dil-berde				-.--/-.--/-.--	
15a	Nâbî	Ser-â-pâ çeşm-i 'ibretten geçirdüm nüşâ-i dehri İçinde ma' nî-i ârâma dâ'ir bir 'ibâret yok		Gazel/1		..---/..---/..---/..---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.

15a	Nābī	Maḳşūda nā'il oldığı sā'at rüçü' ider Raḳḳāş-ı sā'at olsa sezādur mizācumuz		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15a	‘Ārif Efendi	Bize dirlerdi vaqt-i māzide Senden ednāya baḳ da şükr eyle				..-./-./-./-./-	
15a	Nā'ili-i Ḳadīm	Hikmetinde bende ḥayrānum ki yok cem' eylemiş Meşreb-i 'irfānla 'aḳl-ı ma'āşı bir yere		Gazel/1		-./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15a	Şābit	Emr itdi la' lün öpmege ol lebleri şeker Emdüm dehān-ı ḳand-feşānun kim imer		Matla		--./-./-./-./-./-	
15a	Nevres-i Ḳadīm	Öñün ardun gözet fikrün daḳıḳ it onda bir söyle Ögütme ağzuña her ne gelürse āşiyābāsā		Müfred		.-./-./-./-./-./-	
15a		Güneşün zerre ḳadar şānına noḳşān gelmez Pertev-endāz olıcaḳ ḥāne-i dervişāna		Müfred		..-./-./-./-./-	
15a	Nābī	Taḥammül eylemeden ḡayrı vaż'-ı nādāna Kitāb-ı fenn-i ḥıredde 'ilācumuz yoḳdur		Gazel/1		.-./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15a	Seyyid Vehbī	Ricāl-i devlet-i dünyānuñ i' tiḳādında Hünervērāna meveddet günāhdur ḡüyā		Gazel/1		.-./-./-./-./-./-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	Ġarīb himmeti var ağniyā-yı devrānuñ Lisānla ṭoyurur āb u nāna yer ḳalmaz		Gazel/1		.-./-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	Ẓımnında olmasa eger ümmid-i 'āfiyet Hażm eylemezdi vaż'-ı eṭıbbāyı ḥasteler		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	'Arz eyleme bī-hüde yere zaḥmuñı ey dil Yok hoḳḳa-i eyyāmda merhem ne virürler		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	Tefevvuḳ itse ne ḡam rinde cāhil ḥodbīn Gehi tefevvuḳ ider baḥre keşti-i serḡin		Gazel/1		.-./-./-./-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	Ḥuşüle geldiği yok müşkilāt-ı āmāli Tevekkülü bıraḡup 'aḳlı çāre-ḥ'āh idenün		Gazel/1		.-./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

15b	Neşatî	El virmedi mekkâre-i dünyâ diyü ey dil Avâre olup eyleme izhâr-ı telâşî	Cem' eylememiş meclis-i 'âlem kurulaldan 'İrfân ile bir yerde Hudâ 'aql-ı ma' âşî	Kıt' a		--./---/---./--	
15b	Sırrî	O nihâl-i nâz u ' işve saña da ider temâyül A göñül ne âh idersün buña rûzgâr dirler		Gazel/1		..-./---/..-./---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
15b	Lâmi'î- zâde 'Abdullah Çelebî	Budur dehre ' âdet ki her kâmile İder nâkış olan hezâr iftirâ		Müfred		-.--/-.--/-.-	
15b	Râşid Efendi	Qalem keç-dil mürekkeb rû-siyeh kâğıd dü dilim Kimi itsem o yâre iştiyâkum ' arza mahzarum		Matla		---./---/---./---	
15b		Qorqarum derd-i dili nâmeye şerh itmege Olur olmaz kişiye açıla şâyed râz		Müfred		..-./..-./..-./-	
15b	Bağdatlı Rühî	Ehl-i ' irfân ile külhânda geçinmek yegdür Cühelâ ile şafâ eylemeden gülşende		Gazel/1		..-./..-./..-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15b		Hamîde eyleyüp qaddini cümle ehl-i ' irfanuñ Esîr iden cihânî hûsn-i hulq-ı lâ nazîrûndür		Müfred		---./---/---./---	
15b	Râğib Paşa	Bizâ' a qalmaz idi iftihâr-ı mañdûma Fürû-nihâde olunsa efendi-zâdeligi		Gazel/1		-.-/..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15b		Ne yerler kim qadem başduñ yüzüm ol yerde ferş olsun Ne yol kim sâye şalduñ hâq olam ol reh-nizâr üzre		Müfred		---./---/---./---	
15b	Ş.Yahyâ	Hudâ kerîmdür elbette eylemez mahrûm Murâdına irişür her kişi Hudâ diyerek		Gazel/1		-.-/..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15b		Var midur meydân-ı ' aşkuñ bir dilâver-i serveri İşte meydân işte er merdüm diyen gelsün beri		Matla		-.--/-.--/-.--/..-	
15b		Şive pâ-mâl olarak habes reftarından Nâz-ı şerm eyleyerek şühî etvârından		Matla		-.--/-.--/-.--/..-	

15b		Tâzeler bilmez anuñ qadrini her an inler Başka bir zevk virür neş'e-i ma' cûn ' ayşa		Müfred		.../...-/.../..-	
15b	Niyâzî	Nazm-ı umûr-ı dilini sultân olan bilür Ahvâl-i hükm-i hikmeti Loqmân olan bilür		Matla		--/..-/.../..-	
15b	Nâbî	Murâd idince müsebbib bir âdemün kârın Yed-i teşebbüsini cüst ü cû ider esbâb		Müfred		..-/...-/..-/..-	
15b		Umûrunda ider elbette icrâ-ı hükmini taqdîr Sen istersen rızâ göster gerek kıl şarfına tedbîr		Matla		...-/...-/.../...-	
16a		Eyledi çarh yine Tûr-ı mükâfâta kıyâm Düşdi zevrakçe-i ümmîde muvâfık-ı eyyâm		Matla		.../...-/.../..-	
16a		Gördüm çemende kana boyanmış yatur varak Benzer ki tabânca yemiş rûzgârdan		Müfred		--/..-/.../..-	
16a		Gönül tedbîr eḫâzâ intikâm it in ü ân itme Müsâ' idken felek taẓyî' -i evkât u zamân itme		Matla		...-/...-/.../...-	
16a	Behcet Efendi	Kimi gördük ğaraẓ icrâsına düşmüşlerden Kârınun evveli sa' d âḫiri firûz oldu		Müfred		.../...-/.../..-	
16a		Ne söylemekde selâmet ne gitme [de] kudret var Derûn-ı ' âşık-ı şeydâda böyle hayret var		Matla		..-/...-/..-/..-	
16a		Yüri deryâ-dil olup eyle taḫammül zirâ Rûzgârın önine düşmeyen âdem yorılır		Müfred		.../...-/.../..-	
16a		Pek âteşpâre kopdı tıfl-ı dil benden ırâğ olsun Serâ-yı şehriyâr-ı ' aşka virdüm bir çerâğ olsun		Matla		...-/...-/.../...-	
16a	Ḥamdî	Nev-bahârın gerçi seyr-i gülşen ü şahrâsı var Faşl-ı sermânın velikin şoḫbet-i ḫalvâsı var		Matla		..-/...-/..-/..-	
16b		Saḫa ḫasûd olanın çekdiği ' azâba göre Ḥuzûr-ı baĝ-ı cinândur cahîm içinde ' azâb		Müfred		.../...-/.../..-	
16b	Bâkî	Hep senünçündür benim dünyâ cefâsın çekdiğüm Yoḫsa ' ömrüm varı sensüz neylerüm dünyâyı ben		Gazel/1		..-/...-/..-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
16b		Rızâ-yı yâr ile külḫân çemenistân görünür Olur çemen teh-i düzâḫ ḫılâf-ı ḫ' ahiş-i yâr		Müfred		..-/...-/..-/..-	
16b		Fikr-i neşât u neş'e ü bîm-i ḫumâr ile Her terk-i bâde müşkil ü hem iḫtiyâr güç		Müfred		--/..-/.../..-	

16b	Eyüp Şabri Paşa	Ne deñlü olsa kaçvî hem esâs ü hem erkân Binâ-yı hâtır olur râh-ı gûşdan virân		Matla		.-./..-./.-./.-	
16b	K.Hüseyin Paşa	Mümyâ-yı teslîit hergiz müfîd olmaz baña Çâr-tâk-ı iltifât-ı yârdan üftâdeyüm		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b		Ṭa'ne-i ağıyâr müşkil vaz' -ı nâz-ı yâr güç Derd ise bir derd kim ikrâr güç inkâr güç		Matla		.-./.-./.-./.-	
16b	Nâbî	Kesmem ümmîdümü ihsân-ı Hüdâdan zîrâ Kerem ü luṭfî füzündür benüm ' isyânımdan		Müfred		..-./..-./.-./.-	
16b	Nâbî	Hemân nicesi de firât olsun yoḥsa Visâlî der pes olan intizâr mümkindür		Gazel/ 1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
16b		Âbuḡ ey ebr-i belâ istemez zâtuma nişâr Olma tek mezra' ı ümmîdümüze şâ' ikâbâr		Matla		..-./..-./.-./.-	
16b		Fevvâre-şıfat tâcını eflâke atarduḡ Bilseḡ cereyânını eger cüy-ı murâduḡ		Matla		--./.-./.-./.-	
16b		Eylerse yek nigâh baña döstüm benüm Ġam yoḡ olursa cümle cihân ḡalkı düşmenüm		Matla		--./.-./.-./.-	
16b		Piçide olur sözüñ dendân-ı ḡasûda Ağzun açamaz dâhime-i muşt-i kaçâdan		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b		İki cihânda ister iseḡ zevk ü râḡatı Dâmân-ı şer' ine ura gör dest-i rağbeti		Matla		--./.-./.-./.-	
16b	Nâbî	Eyler beyâz nâme-i ' isyânı nür-ı ' afv Kalmaz siyâh-ı mihre muḡâbil cebîn-i mâh		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
16b		Ey reh-rev ol o reh-güzârdan keşide-pây Cem' oldu kühsâre pelinkân birer birer		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b		Gel bâḡa seyr kıl diyü âşâr-ı raḡmeti Neşr itdi bād berg-i bahârı ṭaraf ṭaraf		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b		Olmaz ḡuzûr-ı ḡazreti Mevlâda ser-firâz Ġayruḡ öniḡde mürtekib secde-i niyâz		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b	Nâbî	Oldı vîrân diseḡe memleket-i şabr u ḡired Didigüḡ gibi ise kevkebe-i leşker-i ḡüsn		Gazel/1		..-./..-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
16b		İder gâv-ı zemîn taḡte's-şerâda nâleger rindi Raḡl-ı bâm-ı felekde dest-i ṭıḡından amân ister		Müfred		.-./.-./.-./.-	

16b		Şad kıla merd-i ħudā eylese şarf-ı himmed Kāğıd-ı bād gibi āhını perrān eyler		Müfred		.../...-/.../...-	
16b		Gerekse ma'nevî olsun gerekse kuvvet-i şurî Hele ħayli şerefdür maşdar olmağ böyle ħālāta		Müfred		.../...-/.../...-	
16b	Nābî	Rüy-ı çeşmünħe nümüdār-ı beşāset eşeri Sendedür var ise ger kūy-ı murāduħ ħaberi		Matla		.../...-/.../...-	
16b		Şām geçdi daħı siz ħ'āhiş-i mehtābdasuz Şubħ geldi daħı siz ħafletde ħ'ābdasuz		Matla		.../...-/.../...-	
16b		Nedür telāşeşe bā'ış bu bîħ ü tīb nedür Getür diyenün ne ħaberdür bu ıztırāb nedür		Matla		.../...-/.../...-	
16b	Nābî	Tamām sen de görürsün ħurūş-ı baħr-ı ħamı Sen eyle şimdi baħa kādır oldıħun sitemi		Matla		.../...-/.../...-	
16b	Bāķî	Bāķıl hemişe bāķıl-ı bî-ħüdedür velî Müşkil budur ki şüret-i ħaħdan zühür ide		Gazel/1		--/...-/.../...-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
17a	Nābî	Ĥarîm-i 'izzinedür intihā-yı niyyetümüz Tavāf-ı beyt-i ilāħiyedür ħayretümüz		Matla		.../...-/.../...-	
17a	Nābî	Eylesün riħtını berçide gönülħden endüh Ki ziyāfetkede-i 'ayş ü şafā olsa gerek				.../...-/.../...-	
17a	Nābî	Gel ey nesîm-i şabā kūy-ı yārdan ne ħaber Gelür mi kâfile-i nev-bahārdan ne ħaber		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a		Çend rüz eylese de sū-yı ħilāfe cereyān Yine mecrā-yı kādīmün bulur āb-ı iħşān		Matla		.../...-/.../...-	
17a	Ş.Yahyā	Umar gönül nice gündür o yār-ı ħam-ħarın Olursa lutf-ı ilāħî görür bugün yārın		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a		Pür itdi ħüft ü şenîd-i beşāret āfāķı Cihān bu şevķle hep kūhsāra dolmuşdur		Müfred		--/...-/.../...-	
17a		Cihānı eyledi kālā-yı ārzü tezyîn Kurıldı çārşü-yı 'ālem içre şehr-i āyîn		Matla		.../...-/.../...-	
17a		'Alāmet-i eşer oldı nişānesinde bedîd Teħallüf eylemedi tîr-i kâbzā-i ümmîd		Matla		.../...-/.../...-	
17a		Virmez ne тұur ma'rifet-i erbābumuza da Kālā-yı ħüner şimdi ħarîdārını buldı		Müfred		--/...-/.../...-	

17a	Nef'î	Armağān gitse olur Çine hele taşviri Bu kadar ancak olur Hağ bu ki ħüs-ni sīmā		Kaside/1		.../...-/.../..-	Aslı 83 beyitlik kasidedir
17a	Nef'î	Beşer meftūn-ı eṭvārı melek ħayrān-ı reftārı N'ola düşse ħırām ittikçe ħayret zīr ü bālāya		Kaside/1		.../...-/.../...-	Aslı 46 beyitlik kasidedir
17a		Gördün keşāyiş-i gül-i maḫsūdı şolmadan Ser menzīl-i murāda iriştün yorulmadan		Matla		--/..-/.../..-	
17a		İtdi eşer-i gönüldeki sūz ü güdāzumuz Şad şükür geçdi nağd-i sirişk-i niyāzumuz		Matla		..-/...-/.../..-	
17a	Ḳāf-zāde Fā'izî	Olmuş ṭotalum mīve-i ümmīd-i resīde Murğān-ı belā kor mı anı itmege çīde		Matla		--/...-/.../..-	
17a	Ülfeti-i Nā-Murād	Felek bir ehl-i kemālūñ kebāb ider cigerin Bir iki cāhili bulsa ziyāfet eyleyicek		Müfred		..-/...-/.../..-	
17a	Fā'izî	Dağı ben şimdi bildüm rüzgāruñ neydügin ey dil Bilinmezmiş şafā-yı vaşl-ı yār ile geçen demler		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a	Nābî	Bakılsa yok yine mektūb-ı yārdan ħayrı Şemīm-i pirehen-i Yūsufun viren ħaberin		Gazel/1		..-/...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a	Nābî	Be-ħağğ-ı şıdğ-ı nefes rāst söyle ey dem-i şubḫ Ne gün gelür ħaberūñ var mı āfitābumdan		Gazel/1		..-/...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a	Nābî	Ne sendendür ne bendendür ne çarḫ-ı kīneverdendür Bu derd-i ser ħumār-ı neş'e-i cām-ı kaderdendür		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a		Gelmedi bir dem-i ḳanā' at bakmadan ruḫsāruña Ĥāşılı dūnyāya toyduk toymaduk didāruña		Matla		..-/...-/.../..-	
17a	Nābî		Şevḳümüz ħavsāle-i ħāmeve şığmaz Nābî Anı vābeste-i hengām-ı mülākāt idelüm	Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

17a		‘Āqıl ne şād olur cihānda ne ġām çeker Cāhil hemişe şād olayum dir elem çeker		Matla		--./-./-./-./-./-	
17a		Bilindi merhemüñ keyfiyyeti ey yār-ı bî-vefā Bu merhemden yine ol zaħma kı̄ıldür dil-i ŝeydā		Matla		..-./-./-./-./-./-	
17a	Rāṭıb	Dil-i mecmū‘ ası şād pāredür ehl-i hünerüñ Bî-rehā serzeniş-i dehr ile misvāk gibi		Gazel/1		..-./-./-./-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
17a	Rāṭıb	Nāhun-ı tîz-i emel ħall idemezdi bî-şek Bend-i ŝalvār-ı nigār olmasa böyle gevşek		Gazel/1		..-./-./-./-./-./-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
17b	Rāṭıb	Nüşa-i kevnüñ me‘ālin eylemek iz‘ān devrüñ Herkesüñ mevķüfdür miķdār-ı isti‘dādına		Gazel/2		..-./-./-./-./-./-	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
17b	Rāṭıb	Virdükçe gülşen-i emele nev-bahār mevç Dilden ġubār-ı hemmi ider tār u mār mevç		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
17b	İrānî ‘Abdullah	Ümîd-i bezl-i himmet ‘ālemüñ nev devletānından Niyāz-ı sāyedür soruñ hemān naħl-ı revānından		Matla		..-./-./-./-./-./-	
17b	Nābî	Sözde đarbü’l meşel irādına söz yoķ ammā Söz odur ‘āleme senden kı̄ala bir đarb-ı meşel		Müfred		..-./-./-./-./-./-	
17b	Nābî	Rū zerd ü mü sefid ü beden ħasta cān za‘if Geçmez dil-i siyāh yine iħtiŝāmdan		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
17b	Nābî	Rüy-ı ħübāna teşebbühe heves itse de meh Bulamaz bedr-i tamām olmayıcaķ vech-i ŝebeh		Gazel/2		..-./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Nābî	Rindüñ nigāhı gerdiş-i cām-ı billürda ŝeyħüñ nezāresi ŝadaķāt-ı nüzürda		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Nābî	Retķ itmededür fetķ-ı giribān-ı ġünāhı Envārdan ibrişim ile süzen-i raħmet		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Nābî	Ref‘ eyle du‘ā niyyetine destüñi ammā Taķŝir-i ‘ibādetde ruĥ-ı şerme niķāb it		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

17b	Nābī	Ri' āyet-i cühelā mezhebinde vācib iken Nevāziş-i 'urefā çarḥdan ümīd midür		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
17b	Nābī	Reh-i kūyunda özge rāh görmez çeşm-i ħun- pāşum Dü-çār olmağ o mest-i nāza nā-çār oldıgumdandır		Gazel/1		..-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b		Raķıbe oldı müyesser-i ilāhi zehr olsun 'İtāb-ı telḥī lebūñ gibi bir şarāb-ı lezīz		Müfred		..-./.-./.-./.-	
17b	Şābit	Ruḥuñ ḥaṭṭ-ı hümāyūn diyü zabṭ-ı kisver-i ḥüsne Çıķarmış bir müzevver kıṭ' a-i menşür göstermiş		Gazel/1		..-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b		Reng aldı gibi 'arız u ruḥsār-ı yārdan Verd-i sefid ü surḥ kızarup bozarıyor		Müfred		--./.-./.-./.-	
17b		Derd-i dile bulunmadı bir çāre sāz-ı cīf Hengām-ı 'azze vü nāza düşürdüm zamānımı		Müfred		..-./.-./.-./.-	
17b	Bāķī	Ey çarḥ gerçi cānuma geçdi cefāñ oķı Ammā hadeng-i āhuma sen de nişānesün		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
17b		Devrān müsā' id olmağa muḥtāc 'işmeti Şaḥn-ı çemende nüş-ı meyinde renāni var		Müfred		--./.-./.-./.-	
17b	Taşlıcalı Yaḥyā	Kāşki sevdiğümi sevse cihān ḥalkı ķamū Ḥāşılı her sözüme kışşā-i cānān olsa		Gazel/1		..-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Ş.Yaḥyā	Fāriğ olamam dest-i talebde tek ü pūdan Ol gözleri āḥuyı şikār eylemeyince		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Es' ad-ı Bağdādī	Ne şuda oldıgun bilseydüm ol serv ü ḥirāmāni Aķıtmazdum dem-ā-dem seyl-i eşk-i çeşm-i giryāni		Kaside/1		..-./.-./.-./.-	Aslı 62 beyitlik kasidedir
17b	Es' ad-ı Bağdādī	Dest-i ümmidüme girmezse eger dāmānuñ Neyleyüm menşubını devletini dünyānuñ		Gazel/1		..-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

17b	Es' ad-1 Bağdādī	Bu mıdur şart-ı muhabbet-i çilem sultānum Saņa lāyık mı vefasuzluk efendüm cānum		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Es' ad-1 Bağdādī	Nağd-i cān u dili biz itmişiken yāra fedā Bī-vefā yār bizi eyledi ağıyāra fedā		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Es' ad-1 Bağdādī	Pervā mı ider gayrı gönül şāh u gedādan Olmış olıcağ 'āleme rüsvā-yı muhabbet		Gazel/1		--./...-/.../..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Senüh nireng-i reşk-i reng ü büy-ı 'arızundandır Gül-i ra' nāda çāk-i zaḥm-ı ḥasret lālede firḫat		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Sünbül zülfini yāruḅ ne güzel desteledüh Ḳuvvet-i pençe-i iḳbālünge ey şāne ḥased		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Ḳadd-i ḥamīde ile beni her gören didi Bir serv-i ser-bülende 'aceb mübtelā mıdur		Gazel/1		--./...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Destān-ı gam ki ardı kesilmez ḥikāyedür Ṭüfān-ı eşk-i çeşm-i terüm mācerāsıdur		Gazel/1		--./...-/.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Ḥüsnünge ḡāze ile tā bu ḳadar virme fūrüg Ḳorḳarum şem' şanur meclise pervāne gelür		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Dāğ-ı 'aşḳunḅ senüh ey şem' i nigh-süz-ı cemāl Yalnız bende degül lāle-i ḥamrāda da var		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī		Sipihrüh ḥükmi yoḳ te'şir-i Ḥaḳdandır ḥaḳīkatde Veli ḥaḳḳa baḳılsa Es' adā tāḳşir sendendür	Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Öpmege küşe-i dāmānın o şāh-ı ḥüsnünḅ Cüş-ı bī-gāneden üftādeye nevbet mi gelür		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Rumüz-ı ḥikmete bir kimse olmamış vāḳıf Egerçi felsefede çok kitāb yazmışlar		Gazel/1		..-/..-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

18a	Es' ad-1 Bağdādī	Kayırmam başa cevri ü ğayra luṭfuñ fark ideydüñ tek Seni cân u gönülden sevmeyen kimdür seven kimdür		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	İbrām ile hicāba boğup öpdüm ağzımı Ol nev-nihāl-i bāğ-ı hayā ister istemez		Gazel/1		--/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Bir feyz bulmaduğ ne ḥazān ne bahārdan Bî-hüde geçdi cümle geçen rüzgār hayf		Gazel/1		--/---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Olma ḥār-ı rāh-ı gülşen nālesinden kıl ḥazer Eylemez zirā ḥaṭā tîr-i du'āsı bülbülün		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Bu deñlü māye-i sāmān-ı ḥüsne cânā Bu müstmeni n' olur nā'il-i merām itşen		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Ḥarāb-ı aşkıñam ben sen kimün mi' mārısun bilsem Kimün ta' mîr-i perdāz-ı kühen dîvārısun bilsem		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī		Tüṭi-i şîrin-edāyum āh amma neyleyüm Şimdi Es' ad ṭākat-i güftārdan üftādeyüm	Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī		Şimdi kem-yābdur Es' ad girmez yoğsa Eylerem varımı hep yār-ı vefādāra fedā	Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī		Elden ḳoma Es' ad o mehün dāmen-i nāzın Kim az bulunur böyle vefādār ḥaḳıḳat	Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es' ad-1 Bağdādī	Nā-sezādur ādetā nā-sāzkāri ḥulḳa lîk Bir ālāy nā-sāzkāra sāzkār olmak da güç		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.

18a	Es'ad-1 Bağdādī	Añılsun cām-ı la'l-i dil-beri nüş itdigüm demler Şafādan mey gibi ser-germ olup cüş [itdigüm demler]		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī		Libās-ı lafzıdur manzūr olan şüret-perestāna Bu 'ālem içre Es'ad kim oğur ma' nā-yı kim diñler	Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Güş tıtmazsun nevā-yı 'andelib-i zāra da Hey mürüvvetsüz bu da feryād u efgānum mıdır		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Elden gelürse luğ u vefā eyle yoğsa kim 'Uşşāğ-ı cān-fedāya cefā bir hüner midür		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Şerm ü hicāb māni' olur öpmege lebün Yoğsa şumār-ı hāñır-ı yārāna kim bağar		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Şahn-ı gülşende şeker-ğand oldığı bī-cā degül Gonce-i dem-besteye la' lün tebessüm meşğ ider		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Zebān-ı kāl ile hāl-i dili ta' bīr kābil mi Niğāh-ı hāsret ancağ ehl-i derdün tercümānidur		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Müselmānum diyen böyle kıyar mı ehl-i imāna Ne milletsün ne 'āyinün pür-perestişkārısun kāfir		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī		Qırı bir āferine kāni' ol ehl-i ma' ārifden Metā' -ı nazma Es'ad yoğsa kimse sīm ü zer virmez	Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Memdūhdur erbāb-ı şudūra göre gāyet Yoğsa ne çıkar itse ferümāye tevāzu'		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Vābestedür qabül-i 'amel şıdqa zāhidā Bī-hüde itme nağd-i riyāyı namāza şarf		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

18a	Es'ad-1 Bağdādī	İşün ğayre nihānī luṭf' uşşāka sitemdür hep Bilindi ğayri ey ḥāṭır-şiken āzār u bāzāruḡ		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Zāhirde gerçi böyle perişānsun ey göñül Ammā ğarib nüşā-i 'irfānsun ey göñül		Gazel/1		--/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Hem ehl-i 'aşka nā-maḥrem hem aġyār ile bī- gāne Nesün kimsün kimiñsün sen kimün dildārısun bilsem		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Ġam-ı sevda-yı 'aşk ile beni cāndan uşandurdu Dil-i ḥodkām ile müşkildeyüm bilmem ne ḥāl itsem	O şebbāz-ı melāḥat nāzdan bilmezlenür Es'ad 'Aceb murġ-ı dil-i şikestemi kimden suāl itsem	Gazel/2		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Yārdan kaṭ'ı nazar eylerüm ey dil dir isem Pek inanma sözüme söylerüm ammā idemem		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	'Uşşāka eski eyledigün nāz u ṭafraza Söyle utanma şimdi peşimān degül misün		Gazel/1		--/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Giryē vü āh ehl-i derde māye-i tenfisdür 'Uhde-i ğamdan çıkılmaz giryē vü āh olmasa		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Nedür aġyāra bu gizli nevāziş ṭatlu süzişler Hemān ey bī-mürüvvet ben mi oldum saña bī- gāne	Pür aḡdurdum kümeyt-i kil-k-i ḥoş reftārı ben Es'ad Ḳoşar var ise esb-i ṭab'-ı çıkısun işte meydāna	Gazel/2		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Su'ālüm var saña cānum şıklıma ṭoġrısun söyle Saña ḥiçbir dimiş var mı kim 'uşşāka vefā itme		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Olahı çeşm-āšnā ol nergis-i mestāneye Āšnā oldum hezārān ma'nī-i bī-gāneye		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Şoḡbetün eñsesin aldum dir iken yār yine Mā-cerā-yı şeb-i beñzeşteyi der-piş itdi		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.

18b	Es' ad-1 Bağdādī	Şafha-i ān qalemgīr-i ' izāruḡ üzre Hüs-n-i ḡatṡuḡ ketebe yazmaḡa me' zūn oldı		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
18b	Es' ad-1 Bağdādī	Bağladı pāy-ı dili līk baḡa yol virdi Ṣoḡrı ṡoḡrıya ne bend itdi ne āzād itdi		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18b	Es' ad-1 Bağdādī	Dil-i āhen mişāl-i yāri nerm itmek degül kâbil Bu āteşle göñül ister ḡāmūş ol ister āh eyle		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18b	Es' ad-1 Bağdādī	Cāme-i ḡāb-ı ḡamda bezm-i vuşlatuḡ yād eyledüm Kendi kendüm ' ālem-i endişede şād eyledüm		Gazel/3		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19a	Es' ad-1 Bağdādī	Bu vaż' ı dil-firībūḡ seyr idüp meyl itmek olmaz Şalāḡı terk idüp ādem güneḡkār olmasun n' olsun		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Es' ad-1 Bağdādī	Bir elde dest-i nermūḡ bir elümde deste-i zülfüḡ Baḡa el virdiḡi devlet kime el virdi dünyāda		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
19a	Es' ad-1 Bağdādī	Şubḡ-ı emelüm hicr ile hem-reng-i şeb itdūḡ Bilmem nideyüm ḡayrı ben ey māḡ senūḡle		Gazel/2		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
19a	Es' ad Bağdādī		Merhūndur incāzı anuḡ maḡşere Es' ad Aldanma şaḡın va' de-i ferdā- yı kibāra	Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Es' ad-1 Bağdādī	Zehri ḡand ile ' iṡāb itdi öperken lebini Ṣālī' bī-meze ol nūşı baḡa niş itdi		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19a	Es' ad-1 Bağdādī	Şerbet-i la' liḡi ey cām-ı lebūḡ reşk-i zülāl Şöyle emdüm ki ' adūnuḡ ciḡeri ḡūn oldı		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
19a	Es' ad-1 Bağdādī	Ne yalan söyleyeyüm söylemeye ḡavf iderüm Yoḡsa pek az bulunur sencileyn hercāyī		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.

19a	Şeker-zāde Sermed	Yerūḡ mecmū' a-i ' irfān gibi şadr olmak istersen Sen açma gördüğün nādāna esrāruḡ kitābāsā		Gazel/2		.---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zāde Sermed	Kim dirse ' aşıkam ben miqdār-ı giryesin şor Çeşmān-ı ḡūn-feşānun da' vāsına güvāh it		Gazel/1		--./---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zāde Sermed	Gelsün bu gice bezme nāz itmesün o āfet Peymāne-i ümīdüm kırmaḡ revā degüldür		Gazel/1		--./---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zāde Sermed	Va' dine itmem berāt-ı ḡaḡḡı terle istinād Ḥüccet-i vuşlatda göḡlüm şüret-i ikrār arar		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zāde Sermed	Üftādegān-ı ḡāk-i ḡama dest-ḡir olan Mānend-i Ḥızır ' ömr sürer nīk-nām alur		Gazel/1		--./---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zāde Sermed	Sīne-şāfānı tutar ehl-i başīret bālā ' Ayniḡi gör ki küleh-küşe-i serde yeri var		Gazel/1		..---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zāde Sermed	İşte oldı rüy-ı tabānuḡda ḡaḡḡı-ı nev bedīd Bu siyeh rüzı bize gösterdi baḡḡı-ı ḡaramuz		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zāde Sermed	Kāzibān nā'il-i cāh olmaḡa ' izzet mi dinür Ḳışşāḡ'ān cāyını ref' itmege rif' at mi dinür		Gazel/4		---/---/---/---	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zāde Sermed	Pā-māliyuz kerīm ü ḡadrdān olanlaruḡ Sulḡānıyuz ḡurūr ile nādān olanlaruḡ		Gazel/2		--./---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Naẓarda bir görürsen herkesi ḡadruḡ olur ' ālī ' Amīm-ü'l feyz ol istersen ta' ayyün āfītābāsā	İder ḡandān fiḡānum ol keman-eb rūyı ey Sermed Enīnim māye-i zevḡ ü neşāt oldı rebābāsā	Gazel/3		.---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed		Bir görme şaḡın rütbede yārānunu Sermed Ḳadrün bileni cümleden a' lā vü ehem tut	Gazel/1		--./---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

19b	Şeker-zāde Sermed	Müttaḥid mezhebi her bağı delik ʿ uşşākuḡ Subḥāveş birbirine ince ḥafī rāḥ geçer		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed		Serv-i nāzum güzelüm ḥāşılı ʿ ömrüm diyerek Sermedā itsün göñül buseye himmet koparur	Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Geldi ḥaṭṭ-ı rüyı ḥālā vuşlat ümmidüneyüm Pür-ğubār āyineden ben şüret ümmidüneyüm		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Olup üftāde düşerdüm yine minnet-i āḥa ʿ Arz için nāmemi ol ḥüsrev-i ḥübāna benüm		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Ġaraż def ʿ i ğamuḡdur nüş-ı cāme raġbet eylersem Lebüḡ yādıyladur ey çeşm-i bādām ʿ ışret eylersem		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Mu ʿ tād iden zebānını medḡ ü şenā ile Yek-ḥāl ider ʿ adūlarını aşdıķā ile		Gazel/2		--/..-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed		Noķşān-ı nefsinı bulur eylerse diķķati Sermed enis-i bezm olan ehl-i kemāl ile	Gazel/1		--/..-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Sür ʿ atle ṭayy-ı menzil-i ḥaşr eylemek muḥāl Zabṭ itmeyen bu ʿ arşada nefis-i ḥarūnını		Gazel/1		..-/..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed		İder dehānını ḥulvü ʿ l mezāk yārānuḡ Bu nazm-ı tāzeye Sermed ʿ aceb şeker mi ķodı	Gazel/1		..-/..-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19b	Ḥāzıķ	Süzişümden benüm aḥvālüme āġāḥ olsun Yādigārum felek-i kinevere āḥ olsun		Mersiye/ 1		.../..-/.../..-	Aslı 48 beyitlik mersiyed ir.

19b	Hāzık	Derk ider pey-rev ü merdān-ı Hudā n'oldığını Fehm iden vaqı' a-i Kehf'i Naķır ü Qıtmır		Tarih/2		.../.../.../..-	Aslı 58 beyitlik tarihtir.
19b	Hāzık	Ķanı eski nigāh-ı āšnāyı ' āşıķ-ı zāra Bu bī-gāne baķıřlar eřmūne cānā mūbārebād		Tarih/1		.../.../.../...-	Aslı 11 beyitlik tarihtir.
19b	Hāzık	İdermiş müncezīb kendüye mıknaııs-ı isti' adād Hiřār-ı ehīnin içre olursa maıııb-ı ' aliyā		Müfred		.../.../.../...-	
19b	Hāzık	Tefāvüt üzredür bālā-yı isti' dād-ı zātıyye Bu ma' nā-yı teselli-baħřa peı-engüşt ider imā		Tarih/1		.../.../.../...-	Aslı 16 beyitlik tarihtir.
19b	Hāzık	Sāgar-ı meyden dehān-ı yārdan itdüm güzer Büd u nā-büdü cihānuĶ hep Ķarām oldu baĶa		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
19b	Hāzık	Devlet-i Ķüsünde sā'ir bendegānı řād-kām Cevr ü āzārı o řūĶuĶ münĶařır ancaķ baĶa	Ķam degül itmezse Hāzık ser- fürü ma' zürdür Nā-řināsān-ı sūĶandan bir iki aĶmaķ baĶa	Gazel/2		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Ķayfdur āĶyār ile bu rütbe yārānlık řaĶa Böyle reftāruĶ virür şonra peşımanlık řaĶa	' Andelib-i bī-nevā bī-hüde efĶān itmesün Hāzık eyler bezm-i gülşende Ķazel-Ķānlık řaĶa	Gazel/5		.../.../.../...-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık		Hāzık uĶ ālüftelikle şöhre-i nās oldıĶun Kimse bilmez sırrını bir özge ma' nādur sebab	Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Miřāl-i rişte ol řirāze-bend eczā-yı te'life Dü-nīm itme kitāb-ı Ķātırı mānend-i mıķleb		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Ķānemüzde tek ü tenhā uyur ol yār bu şeb Dide-i baĶtumuz oldu hele bī-dār bu şeb		Gazel/2		.../.../.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Iřtırāba Ķalk ile bī-hüde Ķavgādur sebab Dünyāda āsāyiře ancaķ müdarādur sebab		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

20a	Hāzık	Kāse-lisān birbirini ider istişkāl Cümleden olsa da memnūn veliyyü'n-nîmet	Görmedüñ güş iderüz çarḡ-ı kühende Hāzık Bir zamān var imiş erbāb-ı kemāle raġbet	Gazel/2		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Ālūde-i 'uşātı ider kıatresiyle pāk Der-kār olunca cūy-ı güneh-şūy-i maġfiret		Gazel/1		--./-./.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Yüz cüz'den imiş bir cüz'i bu 'āleme şāmil Fehm eyle ne vūs'atde imiş maḡzen-i raḡmet		Gazel/1		--./-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Behey şūfi olmazsun sezā dehliz-i 'irfāna Ḥaşirāsā ruḡuñ zerd eyleme gel bu riyādan geç	Görülmez āšnā deñlü keder bî- gāneden Hāzık Hemān şimden girü bî-gāne ṭavr ol āšnādan geç	Gazel/2		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Görelüm sonra kedüyi ne yapar bād-ı ḥazān Şimdi 'arşa çıkarur nāmiye-i istidrāc		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Her faşl u bābı müstemel envā-ı lezzeti Yoğdur kitāb-ı mihr ü muḡabbetde bāb-ı telḡ		Gazel/1		--./-./.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	O felek-meşrebe itmez te'sir Göklere çıkısa daḡı āh-ı kebūd		Gazel/2		.../..-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Zāhidā eyleme germiyyet-i rindāna ḡased Yāda gelmez mi neler eyledi şeyṭāna ḡased		Gazel/2		.../..-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Geçmedikçe kıadrini bilmez gurūr-ı ḡüsnle Salṭanāt didikleri dünyāda dil-berlikdedür		Gazel/3		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Geh dūd geh raḡikī geh afyon esiriyyüz Güyā bu kārġāh-ı cihān ḡahve-ḡānedür		Gazel/2		--./-./.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Bisyāri-i ṭama'dan olur her kişi zelil 'İzzetdedür hemişe o kim ḡırsı az ider		Gazel/1		--./-./.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

20b	Hāzık	Nigāhum nazra-i ruhsārdan mehcūr kalmışdur O devletden eşer çeşmümde ancak nūr kalmışdur		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Vişāle sīm ile zer ‘illet-i müeşşiredür Niyāzumuz o sitem-cūya şart-ı ‘ādīdür		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Kibār-ı devlet-i devr-i zamāne ‘inde Sūhan-verāna kerem ekber-i kebā’irdür		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık		Hāzık tekellüf eyleme evbaş- meşreb ol Āsüdedür cihānda o kim läübālidür	Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Niyāz-ı nazra yeter ‘arzı-ḥāle ḥācet yok Nigāh-ı sākī şināsende -i zamāirdür		Gazel/1		---/..-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Mağrūr olma lutfına ol şūḥ-ı meşrebün Düş arzū-yı vaşla da soḡra cefāyı gör	Hāzık kemend-i zūlfüme dil- bestedür dimiş Ol kīne-cūnuḡ eylediḡ iftirāyı gör	Gazel/2		--./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Ben ki cevşen be-düş-ı taḡdīrüm Nāvek-i tīr-i ḡam baḡa n’eyler		Gazel/2		..-./.-./.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Yazdıḡı ḡāḡıra āmed-şüd iden ma‘nādūr Sūhan erbābı ne maşraf ne ḡod irād yazar		Gazel/1		..-./.-./.-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Evzā’-ı nā-sütüde-i devr-i zamānenünḡ Nā-dīde ve nā-şinīde vü hep nā-nümüdedür	Varlıkladır seḡā iledür Hāzık i‘tibār Erbāb-ı ḡāḡişişün hevesi būda cūdudur	Gazel/2		--./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Meclis-i ‘işretde saḡbā-nüş iken teşhīr için Rindi başmış tütmiş ammā muḡtesib ayak mıdır		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Tenezzül eylemez ‘ālī-himem çirk-āb-ı dünyāya Anuḡçün zirve-i cāha çıkan ekşer edānīdür		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

20b	Hāzık	Fıkr-i me'ādde saña pā-bend-i 'avk olan Hep arzū-yı nefis ile kayd-ı ma'āşdur		Gazel/1		-./-./-./-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Ġam çekme el irişmese dīvār-ı vuşlata Bālāter olsa āyīne pek tīz bel virür		Gazel/2		--./-./-./-./-.-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Güzer itmez hayālümnden der-āğuş-ı vişāl ammā Senüñle ey perī ancak murādum āşnālıkdur		Gazel/2		.---./---./---./---	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık		Hāzık zamānede kim olur pey- revün senüñ Nazm-āverān-ı Rüm benüm ezberümdedir	Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Va' d-i kemmün-ı kudümüñla olup hātır-firīb Ĥasretünle halkaveş çeşm-i ümīdüm derdedür		Gazel/1		-.--./-.-/-.-.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Teşekkī itmege yok zehresi āgyāra sultānum Yine senden saña bī-çāre 'āşık dāda gelmişdür		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Sevdā-yı der-kenār ile cüş-ı muhabbeti Şahbā mişālī resm-i hicābı unutturur		Gazel/2		--./-./-./-./-.-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Vā' iz hemīşe kürsi-i vālā-mekān arar Kālā-fürüş-ı zühd olıcağ bir dükkān arar		Gazel/2		--./-./-./-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Elümde yok ḥasenātum diyü elem çekme Ĥudā kerīmdür āmürzişe bahāne arar		Gazel/1		-.-/...-./-.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Geldi fütür kalmadı dünyāda ārzū Şimdi mu'āşī hātır-ı yārān belāsıdur		Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ġayra şüküfe-i keremi deste destedir 'Uşşāka luḥfi olsa daḥı ceste cestedür		Gazel/3		--./-./-./-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ser-keşlük iden kırtulamaz ceng ü cedelden Āsüdelik isterseñ 'alem olma kalem ol		Gazel/1		--./-.-./-.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

21a	Hāzık	Dil-beste-i muḥabbet olan erzen istemez Mānend-i mākiyān hümā erzen istemez		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Gerekdür ma' nā yoḥsa tımtırāk elfāza baḫmazlar Bu bāzār-ı süḫandur bunda kimse iḫtişām almaz		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ümmid-i varlıkda idi ıztırābumuz Ülfet güzīn-i ye's olalı rāḫat itmişüz		Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ne ḫapar ṭakye ḫapanlar ser-i 'uryānumdan Mest-i ḫanzil yatarum başda ne destār ne fes	Tāzelendi kühen ḫışşa-i şevḫüm Hāzık Aldı gönüm yine bir tāze civān-ı nevres	Gazel/2		.../...-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Buḫul zamānede bir rütbe şāyi' olmış kim Miyān-ı nāsda cūduḫ adı sefāhat imiş		Gazel/1		.-./...-./-./-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Başumda ṭaşır idüm çün nişān-ı sādātı Hediyye itse o meh-pāre bir yeşil yapraḫ		Gazel/1		.-./...-./-./-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık		Yeksān şümār ile hemān redd ü ḫabūlı Hāzık gibi āzāde-ser-i lā vü ne' am ol	Gazel/1		--./-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Nigeh düşdi ḫaṭ-ı nev-ḫīze gül-geşt-i cemālünde[n] Temāşā eyleyüp Rüm'ı güzārı Şām'a uğratdum		Gazel/2		.---./---./---./---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Aḫardı müy-ı serüm sāl irişdi pencāha Henüz olmadı fāriḫ günāhdan gönüm		Gazel/1		.-./...-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Cām-ı leb-rīz-i muḥabbet şöyle mest itdi beni Şāḡar-ı şahbāyı ḫāṭırdan ferāmüş eyledüm		Gazel/1		.-./...-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	ḫayāl-i tīg-ı ḡamzenle bu şeb ḡuft u şenid itdüm Vişālünden senüḫ ey bī-vefā ḫaṭ' -ı ümid itdüm	Elümde cām-ı şahbā dil-rubāyı der-kenār itdüm Yine Hāzık murādumca bu şeb 'ıyd üzre 'ıyd itdüm	Gazel/4		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

21b	Hāzık	Seyāhat ister iseñ seyr der-vañan besdür Bu ‘arşada nice bir geşt-i merzbūm idelüm		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Kār itdi bīm-i dām-ı felek üstüñ ‘ānuma Geçdüm hümā gibi heves-i āb u dāneden		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Ağyār cevri hażm olunur yār yār iken Gül mevsimi güzel görünür hār hār iken		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Taşhif-i miñnet oldı muñabbet rüsümde Yā Rāb şafā-yı ‘ışretümüz ‘usret olmasun	Hāzık cihānda kāmver olmazsa olmasun Tek rāst kıadd-i hām-şüde-i minnet olmasun	Gazel/2		--./.-./.-./.-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Fāriğ olmak mey ü mañbūbdan āsānter idi Neyleyüm kıurtulamam tīb‘ı hevesnākūmden	Hāzık ālūde-i ‘isyān u hāñayum ancak Kesmem ümmidümü şāhenşeh- i levlākūmden	Gazel/2		.../..-./.-./.-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Budur maқşūdı ancak ‘aşıқ-ı bī-çārenūñ ismi Tāriқ-i hezl ile olsun hemān bezmünde yād olsun		Gazel/1		.../..-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık		Mişāl-i Hāzık -ı şeydā ümīd-i genc-i vaşluñla Ne hātırlar ne diller ey perī virāne itdūñ sen	Gazel/1		.../..-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Bir şağşa eylese felek-i pīre-zen düzen Eyler girān nikāhla pā-beste-i dü zen		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Kanat bağlar hüçüm-ı şevkıden uçmaқ hevāsıyla Tāriқ-i hezl ile şeyhe dinüldükçe kerāmetlü		Gazel/1		.../..-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Çeşm-i ‘ibretle olanlar nazar-efgen hāle İltifāt eylemez ālāyiş-i kıl u kāle		Gazel/1		.../..-./.-./.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Zamāne dil-beri ne ma‘rifet ne hōd kemāl ister Meded-kārī-i vuşlağ kaldı ancak sīm ile zerde		Gazel/1		.../..-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

21b	Hāzık	Pākize-meşrebāne Hūdādan ‘aṭıyyedür Yoḥsa cihānda zevk idemez kimse māl ile		Gazel/1		--./-./.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Az oldı çok bu dehr-i kühen içre şöyle kim İksire döndi şimdi kanā‘ at zamānede		Gazel/2		--./-./.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Terfī‘-i ğayra himmet ider ser bülend olan Pā-māl-ı cevır olursa daḡı nerdbān gibi		Gazel/1		--./-./.-./-.-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Ḳatı çok dil-ber-i mevzūn u müselleḡ görđüm Görmedüm toġrusı ol kāmēt-i şimşād gibi		Gazel/1		..-./..-./.-./.-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Aġardı müy-ı ser sevdā-yı cāha kalmadı ḡāhiş Ḳapandı ser-te-ser rāh-ı emel kūhsārı qar aldı		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Meh ü sālīk güzerān cūşış-i seyl-āb gibi ‘Ömr-i Nūḡ olsa gelür vāḡı‘ a-i ḡāb gibi		Gazel/1		..-./..-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Lāle mişālī şaḡla derūnuḡda dāġuḡı Söndürmesün hevā-yı muḡālīf çerāġuḡı		Gazel/2		--./-./.-./-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Meclise fikr-i ġumūm-ı dehr ile virme kesel Dil-ġüşā ḡāṭır-fezā ol bezme şaḡbālar gibi		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	İtmez evḡātın telef bāzīçe-i tedbīr ile Āşnālıḡ eyleyenler şīve-i taḡdīr ile		Matla		.-.-./.-.-./.-.-	Müfred olarak kayıtlıdır
22a	Hāzık	Mānend-i kemān tīr gibi sīneye çekdüm Sevdüm ḡocalıḡda yine bir tāze civānı	Dünyāda ḡased var iken arza ḡatı müşkil Hāzık kerem ü luṭf ile ihvān-ı zamānı	Gazel/2		--./-./.-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Zihī maṭla zihī nazm-ı muşanna‘ dinse lāyıkdur Bu beyt-i nāzenīne nisbet āşār-ı selef lā-şey		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

22a	Hāzık	Güşisinde vaşl-ı yārun itmedük taşşır lık Bir kişinün bahtı yār olmazsa sa' yinden çi-sūd		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Būs-ı ' izārı şimdilik āteş bahāsına Geldikde kārban haṭı rāyegānlanur		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Nā-şinās-ı vaż' -ı nā-hemvār olan āsüdedür Ḥurde-bīn-i ṭavr-ı yārān olmasaydum kāşkī		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık		Hāzık metā' -ı vuşlatuṅa kim bahā dimez Bizler miyāncıyuz güzelüm el virürse vir	Müfred		--./-.--/-.--/-.--	
22a	Hāzık	Ey kīne-cū bu eski bağışlar degül bize Çeşm-i siyāha ola mübārek nigāh-ı nev		Müfred		--./-.--/-.--/-.--	
22a	Hāzık		Bir kerre āt uğrat güzelüm Hāzık-ı zāra Dil ḥaste-i hicrān olan üftādeṅi gör geç	Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Heves-i salṭanata düşme olursun güm-rāh Her fūrū-māye edānīden olur nādīr şāh		Matla		..--/..--/..--/..--	Müfred olarak kayıtlıdır .
22a	Hāzık	Keremde Bermekī'den Ma' n-ı Şeybānī'den efzūndur Seḥāda Ḥatem'ün nām u nişānuṅ eylemişdür ṭay		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Dönmedi vefk-i murād üzre sipihr-i kec-rev Heves-i rütbe-i cāh itdigümüz ḳaldı bize		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭıb Paşa	Vuşlat olmazsa da bārī ne olur sulṭānum Bir selāmuṅla göṅül nā'il-i iḥsān olsun		Muham mes		..--/..--/..--/..--	Muham mesten alınmıştı r.

22a	Rāṭīb Paşa		İtme Rāṭīb ḥāl-i ‘anber-būsına şarf-ı ḥayāl Hep o yüzden mekr-i reng-ā- reng ider ḥulyā saḡa	Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭīb Paşa	Bir şırma saçlı dil-bere dil düşdi kim anı Bilmek dilersen işte nişān söylerüm saḡa		Gazel/2		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭīb Paşa	Fırtına zann ider erbāb-ı cehālet bilmez Oldıḡun subḡa-i subḡān eyle güyā deryā		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 15 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭīb Paşa	Bī-reyb ü riyā rābṭ-ı dili çünki saḡadur Ehl-i dili ḡaşmına zebūn eyleme yā Rāb		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭīb Paşa	Qışra baḡma ne ḡadar şāf ise lübbe nazār it Ma‘ nādur maṭlab eger olsa da mevzūn kelimāt		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Ruḡye itsem diyecek şīve-i refṭārına şeyḡ Didi ḡandīde o lebrīz-i şeker neş’evār it		Gazel/6		..--/..--/..--/..--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Sāmān-serān ta‘ āmla itmezler iltifāt Peşmīne-i kerāmeti şeyḡūm alana şat		Gazel/2		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Ümmīd-i istidāmete āyinedür felek Baḡ var mıdur şabāḡ u mesā sende hiç şebāt		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Neşv ü nemā-yı ṭavl-ı emel ṭoḡrılıḡdadur ḡaddūn tevāzū‘ ehli dü-tā itmesün ‘ābeş		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Kerem ḡıl āh-ı güstā-ḡāneme incinme sultānum ‘ İnāyet-kārdan dād u ‘aṭā nā-çārdan feryād		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Kerem ü ‘āṭifetūn ḡaşr idemez ṭab‘-ı cevād Ne ḡadar ḡillet ile olsa nümāyān irād		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Dil setr idemez nā’ire-i ‘aşḡı ki şū‘ le Fānūs-ı billūrīn ile mestūr degüldür		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

22b	Rāṭı̄b Paşa	Ne tekellüf ne taşannu‘ ne hōd irāda baķar Çeşm-i tevfiķ hūlūs-ı dil-i nā-kāma baķar	Eylemez bādī-i aḫvāle nigāh-ı rağbet Rāṭı̄bā ehl-i ḫıred kārda encāma baķar	Gazel/4		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭı̄b Paşa	Benüm pīrāye baḫş-ı meclis-i ḫāşşum idi evvel ‘ Aceb şimdi o mehrū ḫanķı bezme zīnet- efzādur		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 15 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭı̄b Paşa	Ezā-yı minnetin çekmekden ehl-i ‘ izzet ü cāhuḫ Varup bir gūşe-i ‘ uzletde mehcūr olmamız yegdūr		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭı̄b Paşa	‘ İbret-fezā-yı ḫalbe degül ḫādişātādur Maḫşülādur nazār belī bāġa ‘ itibār		Gazel/3		--./...-/.../..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭı̄b Paşa	ḫam-der-ḫam-ı şedā idi çin-i cebin bilür Ālām-ı rütbe-i felegi ehl-i cāha şor		Gazel/1		--./...-/.../..-	Aslı 18 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭı̄b Paşa	Vefāya aķın ider mi o rüy-ı dil düşmen Bilür ki girye-i ‘ aşık cefā yüzinden aķar		Gazel/2		.../...-/.../..-	Aslı 18 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Mişbāḫ-ı ruḫuḫ tekye-i ḫüsniñde ışıkdur Kāküllerinüñ mezhebi ammā ḫarışıkdur		Gazel/3		--./...-/.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Yüzi yerde olan engüşt-nümā-yı dehr olur elbet Nigīnāsā tevāzū‘ itmeyen ‘ ālemde nām almaz		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 21 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Huşūnet ehl-i mużtarr olmasa nuşḫat-güzīn olmaz Ten-i mūm-ı Frengī yanmasa naķş-ı nigīn olmaz		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 16 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Her hüner-pīşe begüm nuḫbe-i devrān olmaz Her süḫan zīver-i mecmū‘ a-i ‘ irfān olmaz		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	‘ Ādet bu imiş gonceleri bāġ-ı cihānuḫ Berg ü berini bāda virür bülbüle virmez		Gazel/1		--./...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

23a	Rāṭı̄b Paşa	Ḥılāf-ı cinsle ünsiyet üstüvār olmaz Gurāb ṭūṭı̄ye ṭūṭı̄ gurāba meyl itmez		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 22 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Bī-gāneye kerem bize cev̄ ü sitem şehā Āyīne-gīzde aşı-ı aşı̄l olmamağ gerek		Gazel/2		--./--./--./--	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Tehī kefān-ı heves yılduza kemend atıyor Nice o zūlf ile ḥāle ufak tefek diyelüm		Gazel/1		-.-/..-./-.-/..-	Aslı 15 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Mezāk-ı tenbelāna sūdı yoğ mehmīz-i aqdāmū Mücerredür bu kim esb-i ḥūrın almaz üzengīden	İderdüm Rāṭı̄bā dīvān-ı nazmı şaf-be-şaf tertīb Şikāyet kıl-k-i mühmelden fiğān-ı ṭab' o şengīden	Gazel/2		---/---/---/---	Aslı 14 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	O rütbe bī-emelüz begüm ricā ider zātum Muḳārin olmağa lafz-ı ricā dehānumuza		Gazel/1		-.-/..-./-.-/..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Ḥadd-i ḥikmetde tecāvüz mücib-i ḥırmān olur Gör ki te'şir itmez ifrāṭ itseler ṭa' zırde		Gazel/1		-.-/..-./-.-/..-	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Sīnesinden dūr ola o rūḥ-ı ilāhī ' an ḳarīb Sīm sebebse ol bütüñ benden eger ib' ādına		Gazel/1		-.-/..-./-.-/..-	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Dil-i sevdāzede de naḳş-ı ḥayāl-i zūlfūñ Resm-i sünbül gibidür kāse'-i fağfūr üzre		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭı̄b Paşa	Düşüp ḳayd-ı ma' āşa dem-be-dem fikr-i direm çekme Şafā-yı ḥātıruñ gör ḳayd-ı ferdā ile ḡam çekme		Gazel/1		---/---/---/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa	Sūd eylemiyor vaḳte göre cins-i ma' ārif Nāsuñ nazarı şimdi hemān kelle ḳulaḳda	Her işde ricālūñ gözedür görseñe Rāṭı̄b Ḥāme ne şekil epsem olur dest-i çolaḳda	Gazel/2		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa	Daḫli çoğ ḥüsne esālīb-i tenāsüb-perverūñ Dil-nişin olmaz nihāl-i serv-i hemvār olmasa		Gazel/2		-.-/..-./-.-/..-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.

23b	Rāṭı̄b Paşa	Erbāb-ı fazla şanma tevāzu‘ naķışedür Gevher düşer mi rütbeden erzān olursa da		Gazel/5		--./-./-./-./-.	Aslı 48 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa	Hümā ile zağan hem-kadr olursa cāy-ı ‘ibret mi Cihāndan mürtefi‘ dūr imtiyāz-ı nık ü bed şimdi		Gazel/2		---./---./---./---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa	Rind-i ‘aşkuñ hele pek ardına düşme zāhid Harem-i vuşlata sen öñ kapudan yol bulduñ		Kıt’a		..-./..-./..-./..-	
23b	Rāṭı̄b Paşa	O büt-i nāza niyāz ile mülāyim söyle La‘lin iste lebün öp tatlu ye tatlu söyle		Kıt’a		..-./..-./..-./..-	
23b	Rāṭı̄b Paşa	O şūhuñ anlama lüknet zebānına ulaşur Dürüg-ı va‘de-i vaşlı ile dili tolaşur		Kıt’a		.-./.-./.-./.-.	
23b	Rāṭı̄b Paşa	Kapılma luşfına ey dil kibār-ı ‘aşruñ bil Ümīd-i redd iledür virdiği selāmı dağı		Kıt’a		.-./.-./.-./.-.	
23b	Rāṭı̄b Paşa	Felegüñ ‘aksinedür cünbīş-i kahr u germī Kime gördüñ ki maħallinde ola luřf u ‘iķāb		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa	Güşād itmez anı taħrik-i miftāh-ı kerem cānā Hased bāb-ı ħulūsa paşlı bir kufl-i firengīdūr		Gazel/1		---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa	Şeb-i vuşlatda seni ‘antericek görmek için ‘Āşıkuñ ħasret ile ħāli şebü’l-‘anterdür		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa		Şeh-bāz-ı taḅ‘umuñ nazarı şimdi Rāṭı̄bā Bir ırna telli tāze Urum dilberindedür	Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa	Ķā‘ile bakma nazar ķāle gerekdür zirā Añla ey nūr-ı başar kim neredendür elfāz		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭı̄b Paşa	Ey şem‘i bezm-i nāz bu şeb nār-ı hicr ile Aldum fitīli ben ħaberüñ yoķ mıdur senüñ		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
24a	Rāṭı̄b Paşa	Me‘āl-i nüşā-i ‘aşķ-ı mecāzī fehme gūşış ķıl Ķaķıķat-bīn bu nüşādan pek çoķ me‘āl añlar	Ķayāl-i mūmiyānuñdur disem sermāye-i şevķüm	Gazel/2		---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

			Varur ol şüh-ı vahşi Râṭbâ başka hayâl anlar				
24a	Râṭıb Paşa	Reh-i riyâda meger kâmetin uzatmak için Taḡar ‘ imâmesine şüfi bir arış misvâk		Müfred		.-./.-./.-./.-	
24a	Râṭıb Paşa		Hâric-i ḡadd ise de cürm ü günâhum Râṭıb Dâmen-i luṭf-ı ḡudâdan yine ben kesmem el	Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24a	Râṭıb Paşa	ḡařır-ı köhneveş zerd itme rüyuḡ řabġ-ı zerd eyle ḡazer kim zırvalarsun vâ‘ izâ ge bu riyâlardan		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24a	Râṭıb Paşa	O nevrerin ikisün şeyḡ efendi pış ü pese Anuḡcün aldı ki bâr-ı vişâli deng olsun		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 15 beyitlik gazeldir.
24a	Râṭıb Paşa	Beḡzemez yine ruḡ-ı âline şübhem yoġdur Olsa ger verd-i ṡarî sükker ile perverde		Gazel/2		.../.../.../.../...	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
24a	Râṭıb Paşa	Deḡânundan zebânın seyr idenler şann ider güya omışlar bülbüli incü kafesle gülsitân ire		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24a	Râṭıb Paşa	ıġdı ümmide muvâfiġ dir iken şad ḡifâ Hep ġalâṡ-ı nüşa-i âmâlimüzün ma‘ nâsı		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24a	Râṭıb Paşa	Âferinler řaḡa ey şüh-ı cefâ göster kim Kimseler itmedi ki cevri sen itdün icâd		Kıt’a		.../.../.../.../...	
24a	Râṭıb Paşa	O dil ki gül gibi bir yârla güşâde degül Ne rütbe zevġi olursa yine şafâda degül	O şühuḡ anlamışum řaḡa niyyetün Râṭıb Luṡuf degülse murâdı hele cefâda degül	Gazel/5		.-./.-./.-./.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
24a	ḡamdî-i Sivâsî	Hem cefâdan incinür hem her cefâġarı sever Meşrebüm oldu belâ-ender-belâ yâ Rab baḡa		Gazel/1		.../.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24a	ḡamdî-i Sivâsî	Mestlikdür şan‘ atım mestâneler hem řoḡbetüm ‘ Uzlet itdüm min-ba‘ d oldum mürâyiden ba‘ id	ġarġa-i gird-âb-ı ye’s olmak degül ḡamdî seza Bâde-nüş ol tâze sev raḡmetden olma nâ-ümid	Gazel/2		.../.../.../.../...	Aslı 6 beyitli gazeldir.

24a	Ḥamdī-i Sivāsī	Gözüm mānende-i ḥalka der-i dil-berde kalmışdur Dil-i şūrīde ‘aşkuḡla bilinmez derde kalmışdur		Gazel/2		.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24a	Ḥamdī-i Sivāsī	Zāhir budur ki olmaya şermende mey-keşān Dīvān-ı Ḥaḡda cürmle ehl-i riyā kadar		Gazel/1		--/.../.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
24a	Ḥamdī-i Sivāsī	Şeyḡ-i ḥalvet-beste da‘vā-yı teferrüd itmesün Kaḡt-ı rindān oldı erbāb-ı riyādan çok ne var	Tāze ma‘nā ḡātır-ı āgāhdan eyler zuhūr Yoḡsa Ḥamdī şā‘ir-i şirīn edādan çok ne var	Gazel/2		-.../.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ehl-i ‘aşḡ olduḡça pīr olur maḡabbet cān-güdāz Sāl-ḡord olsa derūnundan çenār āteşlenūr		Gazel/2		-.../.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Bu mezra‘da kesb-i hünerden biz ḡaşıl Sermāye-i evḡatı tebāḡ itdigimūzdür	Üftāde-i be-çāḡ-ı elem olduḡlarımız hep Ḥamdī heves-i rif‘āt-i cāḡ itdigimūzdür	Gazel/2		--/.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ne bilsün ol mehe her şeb nedīm-i şoḡbet olan Drāzī-i şeb-i firḡat-güzārı biz bilürüz		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī		Sūḡanda ḡālib-i ḡusn-i edāyuz ey Ḥamdī ḡarib-i lafz ile sāde ḡayāli istemezüz	Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Çeşme-i çeşm-i ḡulūş eylemedükçe şād-āb Ravza-i tevbe-şümār-ı āver-i ḡufrān olmaz		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Degül mi düzaḡ erbāb-ı dile ol encūmen kānda Belī nesne evet ma‘ḡūlden ḡayrı kelām olmaz		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ḥaşr itmez idi naḡlini vā‘iz cehenneme Vāşıl olaydı ḡavrına deryā-yı raḡmetūḡ		Gazel/1		--/.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Gerçi hezār dil-bere üftāde olmışuz Ammā ki böyle şüh-ı cefākāra düşmedük		Gazel/1		--/./-./-./-./-/-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Geştğır-i elemi gürz-i sebū ile yıķup ‘Arşa-i ‘arbede-i ‘aşķda Rüstemlendüm		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ža‘fdan medrese vü mescide varmam ammā İderüm Hinde sefer var ise dil-ber için		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ḥāşılı ‘ömr-i felek virse gerek çün bāda Şimdi bir şaḥne-i devrān elemün çekme neden		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Muķīm-i ḥizmet-i mey-ḥāne olmak yegdür āgāha Riyākārānla şaff-ı mesācidde ku‘ūdundan		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Fi’l ḥaķıķa ma‘rifetdür māye-i ‘izz ü şeref Cāhla bulmaz şeref insān insān üstine		Gazel/1		-.-./-.-./-.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Virdük każaya cān u gönülden rızāmuzı İtmez bu rüzgār mükedder şafāmuzı		Gazel/1		--/./-.-./-.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Kāfir aġyāra ider luṭfi baņa cevr ü sitem Ḥaṭṭ-ı tersā gibi kec-revdür o yārün her işi		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Günde biḡ keşt-i ġam gelmede biḡ gitmededür Bu cihān içre elem-i ḥāṭırumuz iskelesi		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25a	Ḥamdī-i Sivāsī	Kimiḡ hemyān u ceybinde olur muzmer zer-i maḥbūb Tekellüfsüz gelür āġūşa her simin-ber-i maḥbūb	Faķaṭ Ḥamdī degül olmuş rubūde mekrine ‘ālem Zamānuḡ şimdi sürḡ ‘ayyārına beḡzer zer-i maḥbūb	Gazel/6		.-.-./.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25a	Es‘ad Efendi		İnanma zühbine sālūs-ı ḥey‘etün Es‘ad Ta‘affüf etmesi de cümle-i riyādandır	Gazel/1		.-.-./..-./.-.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

25a	Es' ad Efendi	Dīvān-ı şāh-ı verde çıķup dest-i hārdan Bülbüllerüñ fiğān iderek iştikāsi var		Gazel/1		--./-./.-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Zuħūr-ı haţ sebeb-i vaşl-ı şevķ-efgendür Şebüñ neticesi elbette rüz-ı rüşendür		Gazel/1		.---/..--/..---/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Levh-i 'izārı nev haţ ile ' itibārludur Her nüshanuñ görülmüşü zirā kenārludur		Gazel/1		--./-./.-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Kıldı rubüde göñlümi bir tatlu dilli şüh Şordum şekker lebine didi Balķapanludur		Gazel/1		--./-./.-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Ŧāleb-i vaşla hāmüş-ı ferħ-i encām olmaz Rüze-i nāfilenüñ āħiri bayrām olmaz		Gazel/1		..---/..--/..---/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Mu' arrādur ten-i feyz-āşnā kayd-ı tecemmülden Tecerrüd-pişe-i ' aşķ-ı haķiķat hırķa-püş olmaz		Gazel/1		.---/..---/..---/..---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Olmağa rü-māl bir serv-i revānuñ pāyına Süy-ı İstanbūla şular gibi aķdı göñlümüz		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Baķmam o ebruvāna haţ-ı fitnezādsuz Şeh-beyt-i hüsne meyl idemem müstezādsuz		Gazel/1		--./-./.-./-./-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Tecerrüd eyleyüp ālāyiş-i tecemmülden Ķabā-yı faħrı ' abāya deĝişmiyor musuñuz		Gazel/2		.---/..--/..---/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Şarāba bilmezem la' l-i nemek-rizi [ne] hāl itmiş Şunı işrāb ider kim hürmetün güya hālāl itmiş		Gazel/1		.---/..---/..---/..---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	Zāhir midür vücūduma baķ hurde-bīn ile Fikr-i miyāni kıldı beni müydan naħif		Gazel/1		--./-./.-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es' ad Efendi	İstemez dūr olmağa şirin zebānından kelām Lüknetinden şanma eyler harf ile leb keş-me- keş		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

25a	Es'ad Efendi	Oldı figān lāzime-i hāl-i 'āşıķān Şeb-tā-şabah nāleler eyler hezāra baķ		Gazel/1		--./-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Mevsim-i gūlzār ola bezm-i vişāl-i yār ola Şabr olur mı bir sen ol zāhid tekellūf ber-ţaraf		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Çeşm-i şūhuķ şöyle sūz kim nīm-mest-i nāz olup Her nigāhuķ āhuvān-ı Çini meftūn eylesün		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Se rūze taņţana-i rūzgāra dil virme Odur o vefķ-i müşelleş ki gāyeti idbār		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Tevāzū'larla mānend-i ziyā her hāke rū-māl ol Qarar itmek dilersen mihrāsā çār-ţaķ ūzre		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25b	Es'ad Efendi	Ṭane' -i haķ-nā-şināsāna olursuķ medhāl Halkuķ açılmayagör ekşerine bāb gibi		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25b	Sūnbül- zāde Vehbī	Bir gün inşāf eyleyüp encāze meyl itmez misün Hep muvā'id-i vişālūķ va' de-i ferdā ūmıddür		Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
25b	Sūnbül- zāde Vehbī	Geldūķ āgūş-ı hayāle cāme h'ābumda bu şeb Bilmem ey meh-rū 'aceb rü'yā mıdur hulyā mıdur		Nazire/7 2		-.--/-.--/-.--/-.--	
25b	Sūnbül- zāde Vehbī	Bint-i 'ineble muğ-beçeyi bezme çeksem āh Gāfil bulunsa pır-i muğān ile māderi		Kaside/1		--./-./.-./.-	Aslı 62 beyitlik kaside .
25b	Sūnbül- zāde Vehbī	Var iken sende bu 'anber gibi haţţ-ı müşgfām 'Āşık zāruķ dimāğından çıkar mı fikr-i hām		Kaside/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 52 beyitlik kaside .
25b	Sūnbül- zāde Vehbī	Görmesün münşī-yi kāmil diyü kat kat бүkilüp Kātib-i nev-hevesün 'aybını örter kāğid		Kaside/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 19 beyitlik kaside .

25b	Sünbül-zâde Vehbî	Büse va' d eylemiş ağıyara lebünden dediler Aradum ağızını hiç itmedi ifşâ-yı sühan		Kaside/1		.../..--/.../..-	Aslı 126 beyitlik kasidedir .
25b	Sünbül-zâde Vehbî	Hallâk-ı cihân kulluğa şâyestedür ancak Kendüñ gibi bir şahşa tabaşbuş ne belâdur		Terci-i bend/2		--./.../.../..-	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Gerçi kerem maqâlîni çoğdan işitmişüz Ammâ o luţf-ı mübheme ma' nâ virilmemiş		Müfred		--./.../.../..-	
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Nefsini körlemege bir yetişir alma dü zen Açmasunlar gözini sonra bulup başka düzen		Matla		..--/..--/.../..-	Müfred olarak kayıtlıdır .
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Vâ' iz şadaqât ile şatar kaşr-ı cinânı Fehm eyle ki cennet dağı sîm ü zere muhtâc		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Olsa ' aceb mi ğaflet-i nev-devletân füzün Sengîn olur dimâğda vaqt-i şebâb h'âb		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Nedür bâr-ı ' amâme o şekl-i sâlûsî Amân amân çekiyor mı efendi şıklet-i şeyh		Gazel/2		..--/..--/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Sühan-sencân-ı dehrün tâze âsarı kalur bâkî Bu çarh-ı köhne-sâliñ gerçi her etvârî fânîdür		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Rüy-ı hasedi perde-i ihlâsla mestür Hep döst yüzinden görinen düşmenümüzdür		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Bir derde düşme yoğsa müdâvât-ı rûzgâr Tiryâk-i ekber olsa dağı engereklüdür		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Cezb iden dâ'ire-i vuşlata zerdür yârî H'âce bî-hüde bize nüşâ-i teşhîr virür		Gazel/1		..--/..--/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

26a	Sünbül-zāde Vehbī	Sāz çalarken meclise gelmiş dikilmiş men ^ç için Şeyh efendinün ‘aşāsın başına çalmaludur		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī	Gerçi zāhid tolu peymāneyi gördükçe döker Kendüsi boş mu тұrur gizli sebūlarla döker		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī	İşte biz şāh-süvārān-ı fezā-yı ‘aşkuz Merd olan var ise gelsün buña meydān dirler		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī	Hāl-i Hindüya mı gīsüya mı kaçd-ı ‘azmün Seferün Çine mi ey bād-ı şabā Hinde midür		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī	Zātında ihtiyācı yok eşvāb-ı zīnete Esbāb-ı nāz u şive boyunca libāsıdır		Gazel/1		--./--./--./--.	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī	Şeyh Efendi mā’il olmazdı o tıfl-ı nev-rese Hāsret-i zevk-i civānī olmasaydı pīrler	Vehbiyā mir’āt-ı rayün olsa da şafvet-nümā Şüret-i taqdīrde hayrāndur tedbīrler	Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī	Haç-āverler güzeşte hūsn ü ānun yād ider gāhī Mişāl-i merdüm-i müflis zamān-ı devletün söyler		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī		Bi-ḥamdi’llāh feyz-i ma ^ç rifetle zīver-i ‘irfān Degüldür ‘ārīyet tab ^ç umda Vehbī-i ilāhidür	Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī		Nuķūş-ı ḥāme-i kudret bozulmaz serden ey Vehbī ‘Adūlar gerçi kim ḥaķķumda gün-ā-gün yazmışlar	Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbī	Bi-kesāna ehl-i cāh āzār ider neket diyü Lik bilmez ‘azl olunca kendi de menküb olur	Rü-siyāh-ı cürm isem de işte bu riş-i sefid Sāḥa-i ‘afv-ı Hudāda Vehbiyā cārüb olur	Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

26a	Sünbül-zâde Vehbî	Yıkılmış zür-ı meyden ben de düşdüm üstine yârıñ Bu fırsat bir düşüşdür yoğsa böyle dâimâ düşmez		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Çadd-i büleñ ü hüsni müselleme güzel arar Meyl eylemez esâfile tab ^c -ı selimümüz		Gazel/1		--/.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Eden her kârını mizân-ı inşâf ile sencide Bu bazar-ı belâda sūd görmezse ziyân çekmez		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Güşâd olmaz dilüm seyr-i çemenden lâle vü güldeñ Beni gül gibi dil-berler açar yoğsa bahâr açmaz		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Bir muğ-beçenün perçeminün kaydına düşdük Zincir-be-gerden yed-i kâfirde esîrüz		Gazel/1		--/.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî		^c Ayş u nüş eyleyegör bezm-i cihânda Vehbî Çekme ğam ehl-i riyâ dirse ne mânî ^c ayyâş	Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	İsti ^c âze idegör şeytânât u şerrinden Düşmen-i köhne eger itse de ^c arz-ı ihlâş		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zâde Vehbî	Zib ü ziverle midür pāk-nijâduñ fañri Bârdur esb-i küheylâna göre râhat-ı bisât	Dâr-ı dünyâda misâfir gibi tur ey Vehbî Şanma kim cây-ı ikâmet olsa bu köhne-i ribât	Gazel/2		.../.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zâde Vehbî	Kelâm-ı Hâkkı her kimden işitseñ istimâ ^c it kim Bozulmaz ma ^c ni-i Kur ^c ân olursa bed-zebân hâfiz		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zâde Vehbî	Belâya uğradum zâhid gelüp bu semte yerleşdi ^c Aşâşıyla çıkup da zevkûme her bâr olur mânî ^c		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zâde Vehbî	Oğumışdur iyüce mâ ^c nî-i te ^c vilâtı Rüşveti kapdı hedâyâ diyerek şeyh-i ^c afif		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

26b	Sünbül-zāde Vehbī	Bister-i vuşlata yatmam diyü eylerdi ‘ inād Bu gice yār ile çok ‘ arbede itdük yatduğ		Gazel/2		.../..-/.../..-	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī	Yandum ğam-ı hicrūñle yetiş ey şeh-i hūbān Hūnkār gelür olsa füzūn tābiş-i iħrāk		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī		Vehbiyā tertib-i zāda bağ reh-i ‘uqbā için Anda irād-ı ʔarık ü ‘ itibār-ı zāde yok	Gazel/1		-.-/.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī	Nağl eylemiş o şūh ʔuruçesme suyına Cüy-ı şafāmızuñ hele evvelki ābı yok		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī	Alurdum intiķāmıñ çāk-çākī-yi girībānuñ Gireydi āh zālīm destūme bir kerre dāmānuñ	Ne dirsün Vehbiyā sen cümlesün görmiş geçürmişsin Mey ü maħbūbdan ğayrı şafāsı var mı dünyānuñ	Gazel/2		.../.../.../...-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī	Her sözünde olsa biğ dürlü yalanı şā‘ irüñ Setr ider ‘ aybın yine hūsn-i beyāmı şā‘ irüñ		Gazel/2		-.-/.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī	İder ağyāra düzdide niğehler meclis-i meyde Harāmi gözleründen gördiğüm cevri helāl itmem		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī	Geh izārın fikr idüp geh zūlfini bād eyleyüp Her ne hāl ise yine bugün de aħşām eyledüm		Gazel/1		-.-/.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī	ʔondurup ehl-i ğased gizlice bir noğtayı kim Oldı hem-şūret-i mücrim nice maħrem bilürüm		Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī		Yine derd-i dilümi ben bilürüm ey Vehbī Var mıdur fā‘ide kim ‘ āleme ma‘ lüm oldum	Gazel/1		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbī	Hıağ-ı nev-hīzini telmiħe o çār-ebrūnuñ Hūsn-i ta‘ bir ile bir nazm-ı murabba‘ bulamam		Gazel/2		.../..-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

26b	Sünbül-zāde Vehbî	Nefes-i huşkû ile va' de-i kemnün-ı kibâr Halk-ı sir-âb-ı ümmid itmededür güşundan		Gazel/2		.../..-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Gelüp geçdikçe hasret-hānesün bir kerre teşrîfi Geçer bu arzūmendūñ güzergāh-ı hayālünden		Gazel/2		.../...-./.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Bezmi ey sākî yine pür-tumturāk itmez misün İş ayağa düşdi sen teşmîr-i sāk itmez misün		Gazel/2		-..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Büsesin aldum o nev-restenūñ ibrām ile ben Mîve-i vaşla yetişdüm tama' -ı hām ile ben		Gazel/4		.../..-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî		Añlanur meclis-i ' işretde ' ayār-ı aḥbāb Vehbiyā tecrübe-i ḳalbe meḥkedür bāde	Gazel/1		.../..-./.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Bālā-nişin-i şadr olıcaḳ pest-fiṭrātān Halka yuḳarıdan aşğıdır mu'āmele		Gazel/1		--./-.-./.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Taḥammül gücdür ammā ṭavr-ı nā-ber-cāsına halkuñ Medār-ı rāḫat-ı 'ālem rehîn olmuş müdārāya		Gazel/1		.../...-./.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Diş biler çokdan o nuḳl-i lebe misvāḳ-be-dest Hırş-ı pîri ile şeyḫ açdı dehān-ı āzı		Gazel/1		.../..-./.../..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Rehîn-i maḫfaza-i ' itibār olur her dem Dilinde rāzını ketm eyleyen kitāb gibi		Gazel/2		.../..-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Ancak kerāmet ehl-i ' abāda olur dimiş Şimdi bilindi hırḳalı şeyḫūñ ḳabalığı		Gazel/1		--./-.-./.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Eyledüm sencide-i mizān-ı çeşm-i ' itibār Bir ağır başlı güzel ammā alınmış ṭaresi		Gazel/1		-..-/-..-/-..-/-..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zāde Vehbî	Hāl ü ḫaṭṭuñda nice ḫüsn-i ' ibarāt okuruz Ebruvānuñla nigāhuñdan işarāt oḳu[ruz]	Ḳalmadı ḡayrı tek-ā-pūya mecāl ey Vehbî	Gazel/7		.../..-./.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

			Oturup gūşe-i ‘ uzletde taḥiyyāt okuruz				
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Geçersen ey ḥayāl-i yār şeh-rāh-ı maḥabbetden Göñül dirler bizüm bir tekyemüz var anda mihmān ol		Gazel/2		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Nażargāhum o māhuñ gūşe-i ebrūsıdur ancak Felekde ğurre-i ‘ id olsa da seyr-i hilāl itmem		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Bī-hūde niçün şekve idersün ki felekden Sen gibi o ser-geşte de maḥkūm-ı każādur		Terci-i bend/1		--./---/.---/.--	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Kāşāne-i gerdün yıkılur āha ṭayanmaz Cānlar yağanuñ şanma ki cān u dili yanmaz		Terci-i bend/1		--./---/.---/.--	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Sen sırrını keşf eyleme iḥvāna ḥazer kıl ‘ Ālemde ḥaḳıḳat eşeri var mı nażar kıl		Terci-i bend/1		--./---/.---/.--	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Bī-çāre saña müftüne manşib mı virürler Şarrāf ile ḳavl itmeyicek aḫz u ‘ atāya		Terci-i benc/1		--./---/.---/.--	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Güreşmek gelmez elden Rüstem-i pür-zūr-ı ‘ aşkuñla Dimekdür çāresi ey pehlivān el arḳası yerde		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Ḥased ol rinde kim tenhā çekülmiş gūşe-i bāġa Sebū zānūda destünde ḳadeḫ dil-ber kucaġında		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Naşībüm ardına devr eylesem de āsiyābāsā Dehānumda bir ḥabbe ḳalmaz gör temāşāyı		Kaside/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 68 beyitlik kasidedir.

27b	Sünbül-zâde Vehbî	Mezâk-ı cânî telh-i zehr-i hicr itdünşe de zâlim Şafâ-yı lezzet-i vaşluñ dehânumda henüz bâkî		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zâde Vehbî		Nigâh-ı luţfuna bir kerre mazhar olmadum Vehbî O şühun hasret-i çeşmiyle bîmâr oldıgum kaldı	Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	Târ-ı ümidimi keserem olsa zülf-i hür Tûl-i emel o mertebe menfûrdur başa		Gazel/1		--/.../.../...-	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	Her seher şahhâflar şeyhiyle ülfet eyleyüp H’âce-i tezvîr-i dölâb-ı bedestân ders alur		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	İltifât-ı döstân kat’ oldığı hengâmda Düşmanânun itdigi hürmet helâk eyler beni		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	Böyle dâmen-keş degüldi dest-i vuşlatdan o şüh Bir taşım ‘âşık tek-â-pûlarla hod-bîn itdiler		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	Gülin hâr ile hem-zânû-yı ülfet oldığın açma Hezârî gülşen-i ‘âlemde şâdân görmek istersen		Gazel/2		.../.../.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Vaqt-i iftârda tiryâki ile itme cedel Atılır çehreñe mânende-i murğ-ı huffâş		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Yüzümüz yok Hudâya yalvaracak Bilemem hâlümüz neye varacak		Matla		.../.../...-	
28a	‘İzzet Molla	Çırıldı şişe-i dil bezm-i yâra ben varamam Şikeste câm ile olmaz şafâ-yı ‘âlem-i âb		Gazel/2		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Bir sitemli sözüñ eyler dili yüz biñ päre Bir iken yüz biñ olur rañne-i seng âyînede		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Fâş olursa bu gice çekdigüm âzâr u sitem Ne disem ben ne yalan söylesem ağıyâra şabâh		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

28a	‘İzzet Molla	Almasun mı ‘āsā-yı āhı ele Genc iken gönülüm ihtiyār olmış		Gazel/1		.../..-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Bāb-ı Hākdan ğayrı her dergāhdan merdüddür Bir qabahāt eylemiş bî-çāre ‘arz-ı ihtiyāc	Qaziyü’l-hācātdan itmez misün ‘İzzet hicāb Yoĝa ‘arz-ı ihtiyāc it vara ‘arz-ı ihtiyāc	Gazel/3		..-/..-/..-/..-	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Devr-i felekden oldı füzün-ı ıztırāb-ı baht Döndükçe döndürür bizi bu inqılāb-ı baht		Beyit		--/..-/..-/..-	
28a	‘İzzet Molla	Az içer rıtl-ı girān-ı ğamını bu bezmün Qāni‘-i cür‘ a olan rind-i sebükbār-ı neşāt		Gazel/1		.../..-/..-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Yıkıldı hātırım şād eyledüm ‘uşşāķı hāmd olsun Anuñ nuqşıyla çok vīrāne ta‘mīr eylemişlerdür		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Qārīn-i nūr ise de rū-siyāh olur nażar it Hārīm-i ğayra nigāh eyleyen nikāb gibi	Tecessüs itmededür her gelen giden rāzuğ Açılma herkese ‘İzzet şarīr-i bāb gibi	Gazel/3		..-/..-/..-/..-	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla		Bağ meşūr manzūmedeki şerhaya ‘İzzet Zahm-ı dili şā‘irlerün andan da ‘ayāndur	Gazel/1		--/..-/..-/..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla		‘Āķil olur mı şörete dil-beste ‘İzzetā Bir nağmedür bu şīt cihān-ı müste‘ārdan	Gazel/1		--/..-/..-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	İçüp şarāb senün tevbe itdigün var mı A şeyğ efendi geçilmez ne çāre meşrebdür		Gazel/1		.../..-/..-/..-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Va‘d it vişālün eyleme incāzımı hayāl Fikriyle tesliyet bulayum bir zamān dağı		Gazel/1		--/..-/..-/..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Dīde-i mesti şorup ğamze-i mekr qalmış ayuğ Çıqdı bezmde bir fitne bulunduğ uyanuğ		Gazel/1		.../..-/..-/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

BÖLÜM 2: MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT'IN KARŞILAŞTIRMALI METNİ

2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol

1. Çalışmamızın Karşılaştırmalı Metin bölümünde mecmûanın 1b-28a varakları arasında bulunan şiirlerin karşılaştırmasını yaptık.

2. Metni kurarken mecmûanın mevcut düzenini koruduk.

3. Mecmûanın varak numaralarını metnin sol tarafında köşeli parantez içerisinde verdik.

4. Çalışmamızda gazel, kıt'a, müfred vs. yanı sıra çok sayıda mısra da yer almaktadır. Diğer şiirler gibi mısraları da numaralandırdık.

5. Çalışmamızda yer alan Arapça, Farsça beyitlerin ve mısraların transkibini yapmadık. Bu beyit ve mısraları da numaralandırdıktan sonra fotoğraflarını ekledik.

6. Metnin karşılaştırmasını yaparken öncelikli olarak şâirlerin yayımlanan dîvânlarını tespit etmeye çalıştık. Tespit edemediğimiz durumlarda eserlerin yazma nüshalarına ulaşmaya çalıştık. Gerekli durumlarda tezkire, tez, makale vs. çalışmalardan da yararlandık.

7. Karşılaştırmada kullandığımız dîvân vb. eserler için kısaltmalar belirledik. (Nev'î D.) Belirlediğimiz bu kısaltmaları *Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Ait Başlıklar* kısmında kısa künyeleriyle birlikte verdik.

8. Karşılaştırma yapılan şiirin bulunduğu eserdeki künyesini, şiir numarasını, eserin kısaltmasını, ilgili nazım şeklinin kısaltmasını, beyit sayısını ve bulunduğu sayfa numarasını vermek sûretiyle gösterdik:

2. Nev'î D., G. 233 (5 beyit), s. 274.

9. Başlığı bulunmayan , tespit edemediğimiz şiirleri şu şekilde belirttik:

3. Beyitin hangi şâire ait olduğu tespit edilememiştir.

10. Karşılaştırma yapılan şiir dîvânda yoksa şu şekilde belirttik:

5 Bâkî Dîvân'ında tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

11. Dîvânını tespit edemediğimiz şâirleri ise şu şekilde belirttik:

507. Râfi'ye âit bir dîvân tespit edilememiştir.

12. Mecmûa ile karşılaştırma yapılan eser arasındaki farklar dipnot alanında gösterilirken iki şekil arasına “:” işareti koyduk.

5 dil-i şeydâ: dil-i dâna

13. Mecmûada yer alan bir şiirin karşılaştırmasını dîvân dışındaki bir eserden yaptığımızda tespit ettiğimiz farkları şu şekilde gösterdik:

563. RT., 125 (Bkz.Kaynakça)

131.câm-ı mey-i nâbımız: câm-ı mey nâbı **RT.**

625. Hadikatü's-Süedâ, s. 81 (Bkz.Kaynakça)

ebr-i şabr ile : ebr-i şabrdan **HS.**

700. Latifeler, s.32 (Bkz.Kaynakça)

her : her kim **L.**

14. Vezin ve anlam bakımından doğru olduğunu belirlediğimiz kelimeleri metne dâhil edip, diğer şekli fark olarak verdik.

115. Mecmûada sermerde şeklinde kayıtlı olan kelimenin anlam bakımından şermende olması gerektiği kanaatindeyiz.

34 şermende:sermende **M.**

15. Noktalama hatasından kaynaklandığını değerlendirdiğimiz kelimeyi de fark olarak verdik. Doğru şekli ise metne dâhil ettik.

39 firkat: ferfet **D.**

16. Beyitte olmamakla birlikte, vezin ve anlam bakımından olması gerektiğini düşündüğümüz kelime veya ekleri köşeli parantez içerisinde metne dâhil ettik. Mecmuada olmadığını dipnotta ayrıca belirtmedik.

169. bulu[r]

konuş[ur]

250. saçaklan[dı]

845. Şafâdan mey gibi ser-germ olup cüş [itdigüm demler]

950. Cemâlünde[n]

17. Belirlenen farklar vezin ve anlam bakımından beyitte herhangi bir uyumsuzluk oluşturmuyorsa mecmûadaki şekli esas alıp diğer şekli fark olarak verdik:

Dil-i zâruma : dil-i râzuma **D.**

18. Mecmûada bulunan şiirlerin mısra ve beyit sayısında da farklılıklar bulunabilmektedir. İlgili farkları şu şekilde gösterdik:

251. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

252. Bu beyit dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

19. Bazı şiirlerin, başlıklarında belirtilen şâir dışında, başka bir şâire âit olduğunu tespit ettik ve bunu şu şekilde gösterdik. Bu durumu ayrıca Mestap Tablosu'nun Açıklama kısmında belirttik:

472. Sâbit Dîvânı'nda tespit edilememiştir.(Bkz.Kaynakça)

Râşid D., G.68 (5 beyit), s. 346.

20. İlgili araştırmalarımız sonucunda dîvânına ulaşamadığımız şâirleri şu şekilde belirttik:

324. Ehlî Dîvânı'na ulaşamamıştır.

2.2. Metnin Transkripsiyon ve İmlâsında İzlenen Yol

1. Metnin transkripsiyonunu hazırlarken bilimsel çalışmalarda kullanılan MEB İslam Ansiklopedisi transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır.

2. Çalışmamızda ağırlıklı olarak 16.ve 18. yüzyıl şâirleri bulunduğu Eski Anadolu Türkçesi'nin özellikleri mümkün olduğunca korunmuştur.

3.Arapça ve Farsça kelimelerin imlâsında İsmail Ünver'in bu konudaki önerilerine uymaya çaba gösterdik.

4. Vezin gereği zihaf yapılması gereken kelimelerdeki mevcut uzunluk korunmuştur (Örneğin, sâkî vs.) İmâle yapılarak uzun okunan kelimelerde uzun şekiller yazılmamıştır.

5. Farsça kelimelerde okunmayan vâv-ı mâ' duleler “ ~ “ işareti ile gösterilmiştir (Örneğin h~âce, h~âbdasuz).

6. Kalın ünlü ile başlayan kelimelerde “d” sesi genellikle “د” harfiyle yazılmıştır. Metindeki şekil tercih edilmiştir (Örneğin, dolu yerine tolu, doğru yerine togrı).
7. Farsça son ekler kelimeye bitişik bir şekilde yazılmıştır (Örneğin, gülzâr).
8. Arapça Farsça edat ve ön ekler eklendikleri kelimedenden “-“ işareti ile ayrılmıştır.
9. Metin içinde hem “c (ج)” hem de “ç (چ)” harfiyle yazılmış olan “gonca” kelimesinin mecmuadaki şekli korunmuştur.
10. Farsça kelime tekrarlarının arasına gelen ekler “-“ işareti ile ayrılmıştır (ser-te-ser vb).
11. Farsça kelimelerdeki ünlü türemeleri gösterilmemiş, medli okunuşları tercih edilmiştir (Örneğin, rûzigâr-rûzgâr vs.).
12. Kapalı e seslerinin “-i”li kullanımı korunmuştur (Örneğin, virmek, dimek vs.)
- 13.“ء” işareti ile yazılan hemzenin standart bir kullanım sağlamak adına “ى”siz şekli tercih edilmiştir (Örneğin , dâ’im, mâ’il, kâ’il vs.)
14. Kenâra vs. kelimelerde bulunan yönelme ekinin “-a”lı kullanımı tercih edilmekle birlikte, kafiyede ve anlamda herhangi bir bozukluk olmasın diye zaman zaman “-e-li” şekli de kullanılmıştır.
16. Farsça birleşik isim ve sıfatlar “-“ işareti ile ayrılmıştır (Örneğin, dil-beste, ser-nâme vs).
17. Metinde bulunan kapalı e seslerinin i’li kullanımı korunmuştur: (gice, virmek vs.)
18. Mecmûada tam bir gazel veya kaside olarak verilmeyen şiirleri, şâirlerin şiirlerinin bulunduğu tabloda tek tek beyit olarak ele aldık. Beyit sayısı tam olanları gazel olarak yazdık. Bu beyitlerden nazım şeklini belirleyebildiklerimizi ise Mestap Tablosu’nun açıklamalar kısmında belirttik. Hangi nazım şekliyle yazıldığını tespit edemediğimiz şiirlerin Mestap Tablosu’nda yer alan nazım şekli kısmını boş bıraktık.

2.3. Metnin İşaretler Sistemi

Tablo 4: Transkripsiyon Tablosu

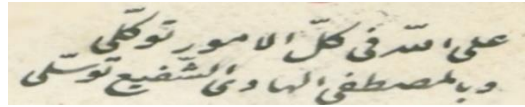
أ, آ	A, a, Ā, ā, E, e	ش	Ş, ş
ء	,	ص	Ş, ş
ب	B, b	ض	Ž, ž, D, d
پ	P, p	ط	Ṭ, ṭ
ت	T, t	ظ	Z, z
ث	Ṣ, ṣ	ع	‘
ج	C, c	غ	Ġ, ġ
چ	Ç, ç	ف	F, f
ح	H, h	ق	Q, q
خ	Ḥ, ḥ	ك	G, g, K, k, D, d
د	D, d	ل	L, l
ذ	Z, z	م	M, m
ر	R, r	ن	N, n
ز	Z, z	و	Ū, ū, Ü, ü, V, v
ژ	J, j	ه	H, h, e
س	S, s	ی	Ī, ī, I, i, İ, i, Y, y

2.4. Karşılaştırmalı Metin

[1b]

1¹

[BEYİT]

2²

NEV'İ

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Başı irişdi göge rif at ile her dünüñ

Hağ budur kim çatı alçaqlığı var gerdünüñ

¹ “Her işte tevekkülüm Allah’adır. Ve niyazım (yalvarışım) hidayet gösteren, şefaât eden Mustafa’yadır.”

² Nev'î D., G. 233 (5 beyit), s. 274.

3³

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. 'Ulüvv-i himmet ızhār it tenezzül itme her dūna
Bu gerdūna süvār ol itme minnet çarḥ-ı gerdūna

4⁴

[NĀ'İLĪ]

Hezec

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

1. Mest eyledi sāķi seni mey ıaldı ıadehde
Bī-çāre göñül sen de ıadeḥ-kārda ıalduñ

5⁵

[BĀĶĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Şanma kim ıocalığı bükdi belin Bāķiñuñ
Nağd-i 'ömrini yitürmiş egilüp anı arar

6⁶

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şikest it āşnādan rişte-i ümmidini zīrā
Cefāyī āşnādan luţfı hep bī-gāneden gördüñ

---

³ Beyitin hangi Őāire āit olduğu tespit edilememiştir.

⁴ Nāili-i K. D., G. 217 (6 beyit), s. 439.

1. Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

⁵ Beyit Bāķi Dīvān'ında tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

⁶ Beyitin hangi Őāire ait olduğu tespit edilememiştir. 2. mısrası Bilgelikler Dīvāmı'nda tespit edilmiştir. (Bkz. Kaynakça)

7⁷

[RĀĠIB]

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Baht olmayınca hüsni-ı tabî‘ at çe fâide⁸

Şā‘ib de olsa halk hâşâsın arar bulur

8⁹

[RĀĠIB]

Remel

Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilün

1. Sû-be-sû sevğ eyleyen hep sâ‘ik-ı taqdirdür

Kimsenüñ destinde yok Râġib zimâm-ı ihtiyâr

9¹⁰

[RĀĠIB]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Bu bir meşhür meşeldür ki efendi gün döner dirler

Benüm âlüde-i ġam¹¹ oldıġum eyyâm dönmez mi

10¹²

[AMİDİ]

---

⁷ Râġib Paşa D., G. 55 (7 beyit), s. 247.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

⁸ çe fâide: neyi müfid **D.**

⁹ Râġib Paşa D., G. 57 (7 beyit), s. 250.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁰ Râġib Paşa D., G. 174 (4 beyit), s. 370.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹¹ âlüde-i ġam: âlüde-i hicr **D.**

¹² Bu kıt’a Tuhfe-i Hattatın adlı eserde Hattat Amîdî’ye âit gösterilmiştir. (Bkz. Kaynakça)

کن غنی القلب واقنع بالقلیل
مت ولا تطلب معیشة من لیس

لا تمکن علی شجر حروج العواد
تجا الرزق علی سدر الکرم

11¹³

[FEHİM-İ QADİM]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Sa‘y ile rûh dağı¹⁴ icād ider iseñ farazâ¹⁵

Bahtı vārūn olanuñ sa‘yi de meşķūr olmaz

12¹⁶

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Zuhūr-ı haṭṭ-ı ma‘mūl eylemezdüñ erdi sulṭānum

Siyeh-kārī-i bahtum bunda da uç virdi sulṭānum

13¹⁷

ŞEYHÜL- HAREM-ZĀDE ‘ ABDULKERĪM EFENDİ

[KERĪMİ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ğayra dil virmeyüp eylerse n’ola saña nazar

Sendedür gönli gözi ‘ aşıkun ey nūr-ı başar

¹³ Fehım-i Qadım D., Kt. I (20 beyit), s. 276.

¹⁴ rûh dağı : rûh da **D**.

¹⁵ farazâ : meselâ **D**.

¹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁷ K. Fâizî T. 11. vr. 158a. (Bkz.Kaynakça)

14¹⁸

ŞEYH SİNAN EFENDİ

SİNANİ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Egerçi dāğ-ı sīnem yāre ' arz itmek murādumdur
Velikin za' fdan tākāt mı var çāk-i girībāna

15¹⁹

[' AZMİ-ZĀDE HĀLETİ]

Hecez

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Dil-i şeydā²⁰ olup naç' -ı fenānuş vākıf-ı rāzı
Toğuz kıtdan görür bāzıçe-i çarḥ-i dağalbāzı

16²¹

[ŞEYHÜLİSLĀM YAḤYĀ]

Recez

Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün

1. Başı kıbağ²² yalın ayak abdālun olmışdur güneş
Bir yerde ārām eylemez ne şevkuñla dünyāyı gezer

17²³

NĀBİ

¹⁸ Tuhfe-i Nâilî, s. 454. (Bkz. Kaynakça)

¹⁹ Azmizâde Hâletî D., G. 821 (6 beyit) s. 551.

²⁰ dili şeydâ: dil-i dānā **D.**

²¹ Şeyhülislâm Yahyâ D., G. 49 (5 beyit) s. 72.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

²² kıbağ : açık **D.**

²³ Nâbî D., C.2, G. 691 (8 beyit), s. 338.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Devrān²⁴ virür mi kimseye şirāze-i niżām

Tā şıķmayınca mengene-i iztırābda

18²⁵

[SĀNĪ]

CĀN MEMĪ

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Hūmlar şikeste cām tehī yoķ vücūd-ı mey

İtdüñ esir-i қahve bizi hey zamāne hey

19²⁶

[MESĪHĪ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ülün

1. Mesihī medhi bu deñlü becerdi

Begenmezseñ yüri var sen de eyle

20²⁷

[‘ABDULLATĪF]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

²⁴ devrān: gerdün D.

²⁵ BT., s. 45. (Bkz. Kaynakça)

²⁶ Mesihī D. Edirne Ş. (5 beyit) s. 111.

²⁷ Mecmuada Aţâyî başlığı yer almaktadır. Abdullatif’e âit bir dîvân tespit edilememiştir.

Halil Aksoy , *Tarsus Şâirleri 1*, s. 31 (Bkz. Kaynakça)

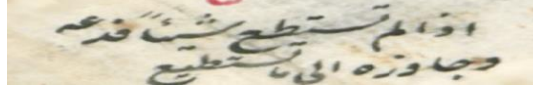
1. Mecmûada kıt’anın ilk iki mısrası yazılmıştır. Kıt’anın son iki mısrası şu şekildedir:

Güşunu bâma atup (da) hazreti postalının

Gümüş ayağdan ise (de) bir қadem aқdem idi

1. Āleminde bu dağı böylece bir ādem idi
Kimisinden²⁸ kem ise kimi de bundan kem idi

21²⁹

22³⁰

Hezec

Mefā' ilün Mefā' iün Fe' ulün

1. Kalem kâdir midür medħin beyāna
Şıgar mı baħr-i Kuzüm nāvdāna

23³¹

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Şoħbeti mecma' -ı ekārim idi
Meclisi ħürmen-i mekārim idi

[2a]

24³²

BEYT

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Muğadderse zühür eyler emel bir gün ço ta' cili
Gözet ey dil hemān sen kār-ı tağdīre rızā semtin

25³³

²⁸ kimisinden : kimisinde D.

²⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

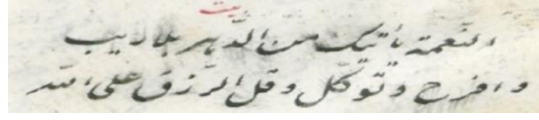
³⁰ Beyitin hangi şâire it olduğu tespit edilememiştir.

³¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³³ Arapça olan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

BEYT

26³⁴

RĀĠĪB

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Cihān ālāyişinden dest-şüy ol rāhat istersen
Kānā' at dāmenüñ elden bırakma ni' met istersen

27³⁵

[ŞEMSİ]

KIT' A

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Melce'-i baħr-ı emel her cāhile gird-ābdur
' Ārife ālāyiş-i dünyā ħayāl-i ħ'ābdur
2. Bir kapuyı bend iderse biñ kapu eyler güşād
Hāzret-i Allah efendi fātihü'l-ebvābdur

28³⁶

YÜSRİ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

³⁴ Râgıb Paşa D., G. 103 (6 beyit) s. 296.

³⁵ Şemsî'ye âit bir divân tespit edilememiştir. Kıt'anın son iki mısrası Rıfat Kütük'ün makalesinden hareketle tespit edilmiştir.

1.Rıfat Kütük, “ Kayserili Mutasavvıf Şâir Seyyid Mehmed Şemsî (Şemseddin) Efendi ve Dîvânı”. *Turkish Studies* 3 (2): 503. (Bkz.Kaynakça)

³⁶ Yüsrî D., G. 99 (5 beyit), s. 165.

1.Bu beyit divânda 4. beyittir.

1. Her hevādan muztarib olma ḥabāb-ı bādeveş³⁷
Baḥr-i istiğnāda mānend-i cezīre ağır ol

29³⁸

RĀĠİB

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Zamān olmaz müsā' id ya mekān ya sāķī-i devrān
Bu ' işretgehde dil-ḥ'āḥ üzere **Rāġīb** ' ays u nüş olmaz

30³⁹

BEYT

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şaruldum rişte-i gīsūḡa sevdā-yı vişālünle
Şeḡā ḡaḡ şādır olsa ḡaḡ ' -ı ümmid eylemem senden

31⁴⁰

[FEHİM-İ KADİM]

BEYT

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Sebeb-i rif' at olur ġam yeme üftāde iseḡ
Bir binā tā ki ḡarāb olmaya ma' mūr olmaz

32⁴¹

---

³⁷ bādeveş: mevc-vār D.

³⁸ Rāġīb Paşa D., G. 72 (7 beyit) s. 265.

1.Bu beyit dīvānda 7. beyittir.

³⁹ Beyitin hangi şâire ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁰ Fehim-i Kadim D., Kt I. (20 beyit), s. 276.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

⁴¹ Vecdi D., G. 45 (10 beyit), s. 118.

Gazel-i müzeyyeldir.

[VECDİ]

BEYT

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Eyledüm müjgānuma taşvīr-i 'aks-i rüyını
Kim ruḥundan ğayrı dīdem mihr-i raḥşān görmesün

33⁴²

[VECDİ]

BEYT

Hezec

Me' ūlū Me' fā' ilū Me' fā' ilū Fe' ūlün

1. Mestāne iken zūlf-i girih-gīre şarılsam
Ser-rişte-i zevk-i dil-i maḥzūn ele girse

34⁴³

[VECDİ]

BEYİT

Hezec

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kaşdı cān almaḥdur ol zālīm eger dād itse de
Şād-merg itmek murād eyler beni şād itse de

35⁴⁴

BEYİT

Hezec

1.Bu beyit dīvānda 9. beyittir.

⁴² Vecdī D., G. 61 (7 beyit) , s.133.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

⁴³ Vecdī D., G. 59 (7 beyit) , s. 131.

⁴⁴ Beyitin hangi şâire ait olduğu tespit edilememiştir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dili ma‘ mür idemem hâli harâb eylemesem
Hâtırım şād idemem nüş-ı şarâb eylemesem

36⁴⁵

[VECDÎ]

BEYÎT

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Feryād-ı dil-i zāruma⁴⁶ dem-sâz mı kaldı
Ya keşf idecek derdümi hem-râz mı kaldı

[2b]

37⁴⁷

[VECDÎ]

BEYÎT

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Degül bahâr u gülistân kendümi göremem
O gül-ruḥ olmasa âyînevâr qarşumda

38⁴⁸

[MAḤMŪD PAŞA / ADNÎ]

BEYÎT

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

⁴⁵ Vecdî D., G. 67 (7 beyit), s. 139.

⁴⁶ dil-i rāzuma: dil-i zāruma **M.**

⁴⁷ Vecdî D., G. 64 (3 beyit), s. 136.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁴⁸ Adnî Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

1. Rūyına hā'il olan dīde-i hūnābumdur
Baņa düşmenlik idenler yine aḥbābumdur

39⁴⁹

[ŞEYḤŪLİSLĀM YAḤYĀ]

BEYİT

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Cefā taşıyla mir'āt-ı dili⁵⁰ şad pāre eylersen
Ne mümkindür yine ḥāṭır perişān olmasun dırsen

40⁵¹

NĀBİ

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bir mey ki neş'esinde⁵² ola bŷy-ı imtinān
Seng-i kaçā ṭoğunması⁵³ yegdür sebūsına
Velehu
Bir maṭlābuḡ ḥusūline la' net ki ṭālībi
Lāzım gele mürāca' at itmek ' adūsına

41⁵⁴

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

⁴⁹ Ş. Yahyâ D., G. 285 (5 beyit), s. 310.

1. Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

⁵⁰ mir'āt-ı dili: mir'āt-ı dilüm **D.**

⁵¹ Bu beyitler Nâbî Dīvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

1. Bu beyit Bilgelikler Divanı adlı eserde Nâmîk Kemâl'e ait gösterilmiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁵² neş'esinde: neşvesinde **D.**

⁵³ ṭoğunması: dokunması **D.**

⁵⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Ziyā yok çarḥ-ı ‘ayşuḡ mihr ü mähında nücumında
Şafādan yok eser ḥalkuḡ ḥuşūsında ‘umūmında

42⁵⁵

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Midād kılmadı aḥvālūmi beyāna meded
Sözün muḥaşşalı bu iştiyāk fevka’l-ḥad

43⁵⁶

Remel

Fā‘ilatün Fā‘ilatün Fā‘ilün

1. İḥtiyār-ı⁵⁷ gama düşmekden ise
İzṭırār-ı⁵⁸ sefer itmek yegdür
2. Yāri aḡyār ile⁵⁹ görmekden ise
Yıkılıp bir yaḡa gitmek yegdür

44⁶⁰

[NEF‘İ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Geçdi bu felegün peḥ diyecek bir rüzı⁶¹
Böyle eyyām-ı gamuḡ böyle olur Nev-rüz’ı

⁵⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁶ Tütinâme, s. 356. (Bkz.Kaynakça)

⁵⁷ İḥtiyār-ı: izṭırār-ı **D.**

⁵⁸ izṭırār-ı: İḥtiyār-ı **D.**

⁵⁹ aḡyār ile: aḡyārıla **D.**

⁶⁰ Nef‘î D., Mfrd 16, s. 299.

⁶¹ Geçdi bu felegün peḥ diyecek bir rüzı: Zulmet-i baḡr ile şebden seçemezler rüzı **D.**

45⁶²

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Karye-i cismümde çeşmüm bir güzel şubaşdır
Neyleyüm ammā ki taḥşil itdigi gözyaşdır

46⁶³

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Rub' ı meskūnda ne tedbīr dil-i bī-çāremüz
Çār-ebrūya dū-çār olmamağa çāre mi var

47⁶⁴

YÜSRİ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Mey-keş olursa kadeḥ nefsine eyler zulmi
Kahve fincānı gibi elleri yakmaz bārī

48⁶⁵

RĀĞIB

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ey ḥayāl-i yār başmazsun kadem rüy-ı dile
Seyr-i deryā şüretinde dīde-i giryāna baş

---

⁶² Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶³ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁴ Yüsrî D., G. 130 (5 beyit), s. 186.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁶⁵ Râğıb Paşa D., G. 97 (7 beyit), s. 290.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

49⁶⁶

RĀĠĪB

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hezār-aḥbāb olan ehl-i televvünden vefā gelmez
Bu gülşende⁶⁷ meşāmm-ı şevka bŷy-ı āšnā gelmez

50⁶⁸

RĀĠĪB

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Muzaffer vaqt-i fırsatda 'adūdan intiḳām almaz
Mürüvvetmend olan nā-kāmī-i düşmenle kām almaz

51⁶⁹

RĀŞĪD

Hezec

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

1. Ta' bir idemem çekdigüm ālāmı felekden
Zirā ki anuḡ zikri de⁷⁰ bir gūne elemdür

52⁷¹

[RĀĠĪB PAŞA]

Muzāri'

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

---

⁶⁶ Rāġib Paşa D., G. 75 (7 beyit), s. 268.

⁶⁷ gülşende: gülşenden **D**.

⁶⁸ Rāġib Paşa D., G. 79 (7 beyit), s. 272.

⁶⁹ Rāşid D., Mfrd. 4, s. 476.

⁷⁰ zikri de : şekli de **D**.

⁷¹ Rāġib Paşa D., G. 102 (5 beyit), s. 295.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

1. Zehr-i ʿitābuḡ⁷² eyler ise ŧimdi telḡ-kām
Güftār-ı dil-nüvāzını da az iŧitmedük

53⁷³

RĀĠİB

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Ḥilāf-ı tıynetümdür ṭabʿ -ı aḡbāba keder virmek
Degüldür meŧrebüm mānend-i ŧaḡbā derd-i ser virmek

54⁷⁴

RĀĠİB

Müctes

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

1. Ne kaŧr-ı dil-keŧ-i gülŧen ne ŧaḡn-ı bāġ araruz
Henüz ŧemīm-i gül-i kāmā biz dimāġ araruz

55⁷⁵

RĀĠİB

Müctes

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

ŧikāyet itmez idük cevri-ı çarḡ u aḡterden

ŧemātet eylemese ŧād olup ʿadūlarumuz

[3a]

56⁷⁶

⁷² ʿitābuḡ: ʿitāb D.

⁷³ Rāġıb Paŧa D., G. 105 (7 beyit), s. 298.

⁷⁴ Rāġıb Paŧa D., G. 83 (6 beyit), s. 276.

1.Bu beyit mecmûada gazelin 1.beyitinin ilk mısrasıyla 2.beyitin 2.mısrası birleŧtirilerek yazılmıŧtır.

⁷⁵ Rāġıb Paŧa D., G. 90 (7 beyit) , s. 283.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

⁷⁶ Rāġıb Paŧa D., G. 105 (7 beyit) , s. 298.

RĀĠİB

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hülüs olmaz mü'eddā şimdi Rāġib vuşlat-ı yāre
Müyesserdür murāduñ mümkün olsa sīm ü zer virmek

57⁷⁷

ṬĀLİB

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Ol ğonce-femüñ bŷy-ı vişālinden eşer yok
Ey bād-ı şabā sende dağı tāze haber yok
2. Pürdür hum-ı miñnetle dilā meykede ammā
Ol vüs' ile bir sāġar-ı ayyāşa yer yok
3. Āsār-ı zuhūr eylemedi āh-ı derūnuñ
Bileydüm ki şeb-i hasrete hengām-ı seher yok
4. Maħbüb u meyüñ terkine var dilde 'azimet
Ey şūfi dili neyleyelüm zevk-i diger yok
5. Hoş zevk idi dünyāda göñül 'ālem-i tecrīd
Ey Ṭālīb-i şūrīde-dil ol zevke zafer yok

58⁷⁸

[VECDİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1.Bu beyit yukarıdaki 53.başlıklı beyitle aynı gazelde yer almaktadır. Dîvânda 7.beyittir.

⁷⁷ Bu gazel Ṭālīb başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁷⁸ Vecdî D., G. 18 (7 beyit), s. 88.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

1. Nice feryād idüp çāk-ı girībān itmeyem ben kim
Yanumda sākī-i gül-ruḡ elümde sāgarum yokdur

59⁷⁹

[VECDİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Dilün şabr u sükünın nāle vü feryāda virdüm hep
Bu cism-i āteşinüḡ āb u ḡākin bāda virdüm hep

60⁸⁰

RĀĠIB PAŞA

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kimse cem' iyyet-i esbābı ser-ā-ser bulamaz
Cām-ı billūr bulursa mey-i aḡmer bulamaz
2. Meş' al-i mihr ile geşt itse felek dünyāyı
Bir daḡı sencileyin māh-ı münevver bulamaz
3. Müzd-i ḡumgāh-ı ḡumüm oldu derūnum o kadar
Gelse şādī-i⁸¹ tarab ḡātıruma yer bulamaz
4. Olmayan māye-i feyz-i ezēliden sīr-āb
Āb-ı Ḥızırı yine Ḥızır olsa da rehber bulamaz
5. İster ammā leb ü dendānını vaşf eyleye yār
Baḡır-ı endişede herkes dürr ü gevher bulamaz
6. Ṭālī' -i mihre müşādif görünür ṭal' at-ı yār
Şöhret-i ḡusni bu revnaḡda güzeller bulamaz

---

⁷⁹ Vecdî D., G. 4 (5 beyit), s. 72.

⁸⁰ Râġıb Paşa D., G. 82 (7 beyit), s. 275.

⁸¹ şādī-i: şādī vü D.

7. Sen bulursun yine **Rāġīb** gibi şeydā ammā
O senūñ gibi cefā-pīşe sitemger bulamaz

61⁸²

NĀBĪ

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Her nālede bir naḥl-i güle ḳondı şafādan
Her nağmede tebdil-i maḳām eyledi bülbül

62⁸³

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Nıgeh-endāz-ı sitem olma göñül kesr itme
İtme mir'atı şıkest kim seni şad⁸⁴ şūrete ḳor

63⁸⁵

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Mey olsa dil-ber olsa bezm-i āsāyiş-i 'aşḳ olsa
Sen inşāf eyle ey zāhid olur mı hiç fedā lāyıḳ

64⁸⁶

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

---

⁸² Nâbî D., C.2, G. 493 (6 beyit), s. 189.

1.Bu beyit divânda 2.beyittir.

⁸³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1.Şerife Akpınar, “Konya Yazma Eserler Kütüphanesi “3469” Numarada Kayıtlı Bir Şiir Mecmuası”, *Turkish Studies* : 541-384. (Bkz. Kaynakça)

⁸⁴ şad: çok D.

⁸⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Varalum meykedeye sāgar-ı memlū çekelüm
Dönelüm şum‘ aya şevkle yā Hū çekelüm

65⁸⁷

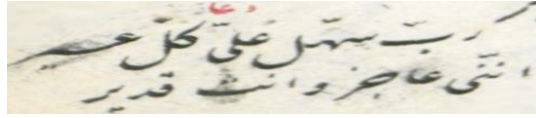
Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Gül ruḥuḡ seyr eyleyen ‘ālemde gülzār istemez
‘Andelībi gör ki gülden ġayrı bir yār istemez

66⁸⁸

DU‘Ā

67⁸⁹

NĀBĪ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Bilen ḡāk-i Sitanbūldur rūsūm-ı şīve vü nāzı
Kenāruḡ dilberi nāzık de olsa nāzenīn olmaz

[3b]

68⁹⁰

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

⁸⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸ Duânın kime âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹ Nâbî D., C.2, G. 303 (12 beyit), s. 36.

⁹⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Cenāb-ı şūh-meşreb şeyh efendi keşf-i rāz itdi
Sebū-yı mey içildi çıkdı zīr-i zeyl-i dāmenden

69⁹¹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

1. Hüsünü hıttıyla bulduk bilmezüz evvellerün
Hüsni hālın söylerüz biz şorsalar cānānenün

70⁹²

[KASTAMONĪ-ZĀDE MEHMED EMİN]

KİT' A

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Hemīşe nā-fezā olur sernüvişt-i hükmi-i kazā
Dime ki tālīb olan sa' yde kuşūr eyler
2. Nihāde kıl ser-i teslimi levh-i taqdire
Muqadderāt-ı ilāhī gelür zuhūr eyler

71⁹³

BEHCETĪ

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

---

⁹¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹² Ekrem Tak, "Kültür Tarihi Kaynağı Olarak Şeriye Sicilleri: Mahkeme Sicillerinde Şiirler": 607-623.
(Bkz. Kaynakça)

1. Makalede beyitler şu şekildedir:
Nihāde kıl ser-i teslim-i levh-i taqdīr ile
Çok zaman ser-geşteyiz bāzice-i taqdīr ile
Muqadderāt-ı ilāhī gelir zuhūr eyler
Ālet-i satranç düşer bir hāneden bir hāneye

⁹³ Bu beyitler Behcetî başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

1. Ğavġā imiş cihānda bu devlet didikleri
Müşkil belā imiş hele haşmet didikleri
2. Serv-i istikāmet ile ne koz kırdı bāġda
Bī-mīve eyledi anı ‘ iffet didikleri
3. Ğāzīlere sihām-ı Ğazādan ħalāş yok
‘ Ayn-ı Ğazā degül mi ħükümet didikleri

72⁹⁴

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Cemāl-i rüy-ı büttān sāde şafhadur bī-mū
‘ Umād kıt‘ asıdur ħüsn-i ħaṭṭ-ı çār-ebrū

73⁹⁵

[ṬĀLİB]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dem-i vişāli geçer neş’e-i⁹⁶ şarāb gibi
Ğalur gözümde⁹⁷ o demler ħayāl-i ħāb gibi

74⁹⁸

[RĀĠİB PAŞA]

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Tā olmaya zehr-ābe-keş-[i] firġatün ‘ āşık
Derk eyleyemez lezzet-i vuşlat neye dirler

---

⁹⁴ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵ Safâyi T., s. 607.

⁹⁶ neş’e-i: neşve-i **D**.

⁹⁷ gözümde: gözinde **D**.

⁹⁸ Râġıb Paşa D., G. 62 (7 beyit), s. 255.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

75⁹⁹

[‘İŞMETİ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Fāriğ olmam āhdan dildāra kār itmezse de
Sūziş-i dildür ğaraż-ı yār ‘itibār itmezse de
2. Sen hemān ayrılma ey dil reh-güzār-ı yārdan
Pāy-māl-i esb-i nāz eyler şikār itmezse de

76¹⁰⁰

[RĀĠİB PAŞA]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Felek tek eylesün ıa‘n-ı düşmānāna hedef
Ķazā iderse sihām-ı havādişe āmāc

77¹⁰¹

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Āh kim olmuş şeb-i baht-ı siyekārum ‘aķīm
Toğmaz andan tıfl-ı ümmidüm ki olam şād-kām

78¹⁰²

[BĀĶİ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

⁹⁹ İsmetî D., G. 78 (5 beyit), s. 166.

¹⁰⁰ Râġib Paşa D., G. 23 (7 beyit), s. 215.

1. Bu beyit dîvānda 3. beyittir.

¹⁰¹ Beyitin hangi şâire âit olduĝu tespit edilememiştir.

¹⁰² Bâķî D., G. 436 (5 beyit), s. 267.

1. Mübtelâ oldı göñül cām-ı şarāb-ı nāba
Āh kim zevrağ-ı dil düşdi yine gird-āba

79¹⁰³

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Nesīm-i vuşlatıyla tünd-bād-ı hicri tev' emdür
Hevāsında diyār-ı ehl-i ' aşkuñ i' tidāl olmaz

80¹⁰⁴

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Nağd-i cān yandurmayınca şem' a vāşıl olmadı
Bezm-i ' aşk ādābını pervāne bilmez kim bilür

81¹⁰⁵

HAZRET-İ HÜDÂYİ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kıl nazar hāline eşkini revān eyleyenüñ
Dem gelür ' afv olunur şuçları қan eyleyenüñ

82¹⁰⁶

[RĀĠIB]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

¹⁰³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁰⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁰⁵ Hüdâyî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹⁰⁶ Râğıb Paşa D., G. 11 (7 beyit), s. 203.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Şuyunda kullanagör sākī keştī-i tarabı
Hudā çün itdi seni nāhudā-yı ʿālem-i āb

83¹⁰⁷

RĀĠİB

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Elinden çekdiğüm sākī-i dehrün nīş ü semdür hep
Benüm şahbā diyü nūş itdigüm zehr-āb-ı gamdur hep

84¹⁰⁸

[RĀĠİB]

Müctes

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Fāʿlün

1. Diyārumuzda açılmaz metāʿı kām-ı ümmīd
Küşāde¹⁰⁹ rāyic olan bunda bār-ı¹¹⁰ ḥasretdür

[4a]

85¹¹¹

Remel

Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

1. Bir kebüter olsa yāre nāme göndersem didüm
Murğ-ı cānum āşiyānında didi gönder beni

86¹¹²

İḤYĀ

¹⁰⁷ Rāġıb Paşa D., G. 13 (7 beyit), s. 205.

¹⁰⁸ Rāġıb Paşa D., G. 64 (7 beyit), s. 257.

1. Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰⁹ küşāde: küşād-ı **D**.

¹¹⁰ bār-ı: nār-ı **D**.

¹¹¹ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹¹² İḥyâ D. K. 5 (75 beyit), s. 398.

1. Bu beyit dīvānda 20. beyittir.

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Esb-i t̄ahūne döner h̄iç yürimez şāma qarīb¹¹³

Yere çalmağı kırar s̄a' atün¹¹⁴ oldum¹¹⁵ inān

87¹¹⁶

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ne ' aceb t̄iz geçer z̄evķ u şafā eyyāmı

İrmeden nışf-ı nehārı irişür aķşāmı

88¹¹⁷

ꞐIT' A

Recez

Müstef' ilün Müstef' ilün

1. İcrā-yı haķķa kıl himem

Rızķuķ iķün çekme elem

Allah kāfi ' abde

Haķ söz budur ceffe'l-ķalem

89¹¹⁸

[KEMĀLPAŞA-ZĀDE]

ꞐIT' A

Remel

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

¹¹³ qarīb: yaķın **D.**

¹¹⁴ sa' atün: sa' ati **D.**

¹¹⁵ oldum: ādem **D.**

¹¹⁶ Beyitin hangi şāire āit olduğu tespit edilememiştir.

¹¹⁷ Ꞑit' anın hangi şāire āit olduğu tespit edilememiştir.

¹¹⁸ Kemalpaşa-zāde Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

1. Gūşt olmazsa nānı hoş görelüm
Ne virürlerse anı hoş görelüm
Hālī müstaḳbeli bilür yok hiç
Māzī ḥor geçdi ḥālī hoş görelüm

90¹¹⁹

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Cenāb-ı veche taḥrīr-i ḥurūfī dā'im itsün Ḥaḳ
Velī-i ni'metümdür Mālik-i Dīnār olursam da

[NĀBĪ]

ḲİT' A

91¹²⁰

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Erzān-ı metā' -ı fazl-ı hüner o deḡlü kim¹²¹
Biḡ ma' rifet zamānede bir āferīnedür
2. İḥsān yerine ehl-i kerem āferīn virür
Yā Rab bu āferīn ne büyük bir ḥazīnedür

92¹²²

[VECDĪ]

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Şad-āferīn seḡā-yı ḡalaṭ-baḡş-ı dehre kim
Aḡyāra luṭfī cevri baḡa bī-ḡisāb ider

¹¹⁹ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹²⁰ Nâbî D., C.2., Kt 27., s. 509.

¹²¹ Erzān-ı metā' -ı fazl ü hüner tā o denlü kim : Erzān-ı ' ilm ü metā' -ı hüner o deḡlü ki D.

¹²² Vecdî D., G. 10 (5 beyit), s. 80

1.Bu beyit dīvânçede 4. beyittir.

93¹²³

[LEBİB MEHMED EFENDİ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Böyledür Yūsufa hem pend-i cenāb-ı pederi
Rāz-ı pinhānuḡı ihvānuna da eyleme fāş

94¹²⁴

VEHBİ

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Hüner iḡsānile aḡrārı ḡul itmek yoḡsa
Bende olmaz keremüḡ görmese ‘abd-i memlūk

95¹²⁵

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Sūrī nā-sūrī ḡesāb itme hemān şaḡlıḡa baḡ
Bī-kesin oḡmadıḡı ölmedigine şayılor

96¹²⁶

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Rızḡa rızā nüktesi *naḡnü ḡasemnād*adur
ḡāni‘ olan ḡısmet[in]e çekmeye hiḡ ızḡırāb

---

¹²³ Tuncay Öztürk, “*Lebīb Mehmed Efendi’nin Tuḡfe ve Nuhbe’ye Tazminâtı (Metin)*”. *Sosyal Bilimler Dergisi C.10 S.1 Mart 2012, s.208. (Bkz. Kaynakça)*

1. Bu mısralar makalede beyit şeklinde deḡil ayrı ayrı verilmiştir.

¹²⁴ Bu beyit Vehbî başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹²⁵ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

¹²⁶ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

1. *Naḡnü kasemnā* Zuhuf Suresi’nin 32.âyetinde geçmektedir. “Taksimi biz yaptık.” meâlindeki âyettir.

97¹²⁷

[KARAMANLI KĀMĪ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dil-rubālar sebāk-ı cevri iderler ezber
Varağ-ı mihr ü vefāyı kim oğur kim diğler
2. Berg-i sebz olmasa mektüb-ı muğabbetde eger
Varağ-ı mihr ü vefāyı kim oğur kim diğler

98¹²⁸

[MAKĀLĪ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. **Mağālī** ta‘n-ı cāhilden¹²⁹ ne ğam erbāb-ı ‘irfāna
Atarlar taşu elbette dırağt-ı mīvedār üzre

99¹³⁰

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kaldum ayağda diyü ğam yime dünyādur bu
Bulnur manşib u cāh elde hūner şağ olsun

100¹³¹

NĀBĪ

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

¹²⁷ MŞ., s. 305. (Bkz.Kaynakça)

¹²⁸ Bilgelikler D., 374b, s. 81. (Bkz.Kaynakça)

¹²⁹ cāhilden: a‘ dādan **BD**.

¹³⁰ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹³¹ Bu beyit Nābî Dîvāmı’nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

1. Ğubār-ı hıtt araya Nābiyā bıraırdı nifāk
Münāsebetle olan iftirā ne müşkıl imiş

101¹³²

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Sīnede pertev-i ‘aşk-ı ruĥ-ı cānānum var
Āh-ı dilde yine bir āteř-i sūzānum var

102¹³³

YAZICI-ZĀDE RĀZĪ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Nedīm-i bezm-i hāřřü’l-hāř idi eyyām-ı Ğātemde
Kerem didikleri bī-kes ‘aceb şimdi ne ‘ālemde

[4b]

103¹³⁴

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Dest-şüy-ı ‘ayş olup mey-ĥāneden çekdüm ayāĝ
Eyledüm būs-ı lebi sākī vü dil-berden ferāĝ

104¹³⁵

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Devr-i felekde rāĥat u ārāmı görmedük
Ber-vefķ-i kām gerdiş-i eyyāmı görmedük

¹³² Beyitin hangi řāire āit olduĝu tespit edilememiştir.

¹³³ Mir.T., s. 198 (Bkz.Kaynakça).

¹³⁴ Beyitin hangi řāire āit olduĝu tespit edilememiştir.

¹³⁵ Beyitin hangi řāire āit olduĝu tespit edilememiştir.

105¹³⁶

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātün Mefā‘ilü Fā‘ilātün

1. İtmez kerīm olanlar ehl-i niyāzı merdūd¹³⁷

Çılmaz raḥīm olanlar bāb-ı recāyı mesdūd¹³⁸

106¹³⁹

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bir gün iḳbāl eyler ise der-‘aḳab idbār ider

İtmesün iḳbāl-i dünyā ile kimse iftiḥār

107¹⁴⁰

[LİSĀNĪ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Degüldür naḳş-ı kemhā dāmenünĵde pençe şeklinde

Benüm dest-i ümmidümdür ki dāmānuĵda ḳalmışdur

108¹⁴¹

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Āyā sürer mi şāhid-i kāmıĵ şafāsını

Vāfir-dem oldı çekmededür dil-cefāsını

---

¹³⁶ Bilgelikler D., s. 59.

¹³⁷ ehl-i niyāz-ı merdūd: bāb-ı recā-yı sed **BD**.

¹³⁸ bāb-ı recā-yı mesdūd : ehl-i niyaz-ı red **BD**.

¹³⁹ Beyitin hangi şâire âit olduĵu tespit edilememiştir.

¹⁴⁰ TŞ., s. 729 (Bkz.Kaynakça)

1.Beyitin birinci mısrası tezkirede şu şekildedir:

¹⁴¹ Beyitlerin hangi şâire âit olduĵu tespit edilememiştir.

2. Yansun o dil fūrūğ-ı nıgeh sūz-ı hūsnüne
Pervāne gibi aradı buldı belāsını

109¹⁴²

BĀĶĪ

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ehl-i dil cānlara meyl it şeref ü ‘ izzet bul
Nażaruñ k’anlara ıl gevher-i zī-ıymet bul
2. Gelme bī-nām u nişān ehl-i ħarābāt içre
Yūri var şehr-i melāmetde biraz şöhret bul
3. oyalum sāğarı zāhid saña hem-reng olalum
Bize keyfiyyet-i şahbā gibi bir ħālet bul
4. Meclis-i va‘ za oturmak çatı alalığdur
Şadr-ı mey-ħāne-i ‘ irfāna yetiş rif at bul
5. Zāhid ol şıķletle uçmağa ħāzır lanma
Çıķar ol cūbbe vü destārı biraz ħıffet bul
6. Bī-riyā merd-i Ĥudāsın bilürüz ey şūfi
Ĝarazuñ raħmet-i Ĥağdur o adar raħmet bul
7. Mey içüp mest-i mūdām olsa ‘ aceb mi Bāķi
Derd ü ħamsuz ħüzārān eyleye bir sā‘ at bul

110¹⁴³

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ĥağdan zarar ne hūsnine yāruñ çü mūrdan
Olmaz nizām-ı mülk-i Süleymān ħalel-pezir

¹⁴² Bāķi D., G. 307 (7 beyit), s. 210.

¹⁴³ Bāķi D., G. 91 (5 beyit), s. 115.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

111¹⁴⁴

[SÜZİ]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Lebün şun kim haţum geldi dimek cānā cevāb olmaz
Ki Hızra āb-ı hayvān içmege zulmet hiçāb olmaz

112¹⁴⁵

‘ĀṬIF

Muzāri‘

Mef' ulü Fā' ilātü Mefâ' ilü Fā' ilün

1. Bulmaz yimezdür ‘illeti erbāb-ı ‘iffetün
Gördük bu ‘ālemün nice pür-hünerkārını

113¹⁴⁶

[RĀĠİB PAŞA]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Muvâfiğdur mizāc-ı halka eţvār-ı hakīmāne
Meddāhın olmayan şahşı görenler sıķletün söyler
2. Kibāruñ içtinābı budur aĥbāb-ı kadīminden
Huķuķ işbātı zımnında zebān-ı nikbetin söyler

114¹⁴⁷

---

¹⁴⁴ LT s. 280 (Bkz.Kaynakça)

¹⁴⁵ Bu beyit Âtîf Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁴⁶ Râġîb D., G. 39 (7 beyit), s. 231.

1.Bu beyit dîvânda 6.beyittir.

Beyit Râġîb Paşa Dîvânı'nda şu şekildedir:

Muvâfiğdur yine elbet mizaca şîve-i hikmet
Ṭabîbün olsa da kızbi marizün sıĥhati söyler

2.Bu beyit dîvânda tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça).

¹⁴⁷ Beyitin hangi şâire âit olduġu tespit edilememiştir.

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Haseb ancak kibâr-ı 'aşra ' unvân-ı neşebdür hep
Sebağdan ebced-i ' irfânı tavır-ı cedd ü ebdür hep

115¹⁴⁸

NÂBÎ

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Tek hemân eyleme şermende¹⁴⁹ nihâl-i emelüm
Geçdüm ey ebr-i sitem neşv ü nümâdan geçdüm

[5a]

116¹⁵⁰

NÂBÎ

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Germine serdine şabr eyleyerek dünyânuğ
Alınur¹⁵¹ nağl-i emelden şemer inşâ' allâh

117¹⁵²

NÂBÎ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

¹⁴⁸ Bu beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁴⁹ Mecmûada sermerde şeklinde kayıtlı olan kelimenin anlam bakımından şermende olması gerektiği kanaatindeyiz.

¹⁵⁰ Nâbî D., C.2, G. 660 (7 beyit), s. 316.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁵¹ alınur: alıruz **D.**

¹⁵² Nâbî D., C.1, G. 221 (6 beyit), s. 636.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir. Nâbî Dîvânı'nda bu beyit şu şekildedir:

Sezâdur sa' id-i sîmînün itsem heykel-i gerden

Bağ pür-ğışm u kîn olmak ' adûlar hep senüñçündür

1. Saña ğayret-keş olmak oldu bāiṣ kīn-i aġyāra
Baña pūr-ḥıṣm u kīn olmak ʿ adūlar hep senüñçündür

118¹⁵³

NĀBĪ

Remel

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

1. Olıruz nāʿil-i būs-ı lebi hem sen hem ben
Olsun ey ʿ aşığ-ı giryān hele çeşmüñ rüşen

119¹⁵⁴

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Belā tūfanına şabr eyleyen mānend-i Nūḥ āḥir
Çıkar deryā-yı ğamdan bir kenāra rüzgār ile

120¹⁵⁵

NĀBĪ

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Şikeste-pāy u siyeh-rüy u ser-nigün olsun
Olan mişāl-i ḫalem kec-derün u rāst-nümā

121¹⁵⁶

NĀBĪ

Hezec

Mefʿülü Mefāʿilü Mefāʿilü Feʿülün

¹⁵³ Beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁵⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁵⁵ Beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁵⁶ Bu beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

1. Bir t ze  er gi ki f r z n ide Mevl 
İtf ya ne  adir nefes-i serdile a' d 

122¹⁵⁷

N B 

Remel

Fe' il t n Fe' il t n Fe' il t n Fe' ilün

1. Bezm-i a b bda  un  almadı esb b-ı hu ur
 are-i k r hem n terk-i diy r itmekdür

123¹⁵⁸

N B 

Remel

Fe' il t n Fe' il t n Fe' il t n Fe' ilün

1. Kime açsam  amum ol m h-ru u    a  ından
Benden efz n anı da mest-i mu abbet bulurum

124¹⁵⁹

R G B

Muz ri'

Mef'  l  F ' il t  Mef ' il  F ' ilün

1. D  menden inti  m gibi var mı bir  af 
R g b bu zev e  h mürüvvet  omaz seni

125¹⁶⁰

[  D  H F Z   AL ]

Hezec

¹⁵⁷ Bu beyit N b  D v n 'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁵⁸ Bu beyit N b  D v n 'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁵⁹ R g b D., G. 164 (5 beyit), s. 360.

1.Bu beyit d v nda 5. beyittir.

¹⁶⁰ *Edip Ali B k *, s. 120 (Bkz.Kaynakça)

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şarāb-ı 'azli içmekden döner¹⁶¹ şanma¹⁶² bizi¹⁶³ sākī

Degüldür manşıb-ı dünyā cihānda kimseye bākī

126¹⁶⁴

[ŞEHREMİNİ-ZĀDE HĀFİZ ES' ĀD]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Nümāyān olmadukça şubḥ-ı vuşlat sönmesün yansun

Fetīl-i dāğ-ı firķat¹⁶⁵ sīnede ey dil çerāğundur

127¹⁶⁶

'İZZET

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Mir'āt-ı devletün bu da bir sırr-ı mübhemi

Manşıbdā āşnāları bī-gāne gösterür

128¹⁶⁷

[' ABDULLAH EFENDİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ḥaber alduk o tarafından bize ādem geldi

Mey ü maḥbüb iledür¹⁶⁸ zevķi behiştün de daḥı¹⁶⁹

¹⁶¹ döner: kaçır **D.**

¹⁶² sanma: sanmaya **D.**

¹⁶³ bizi: beni **D.**

¹⁶⁴ *Tayyar-zāde Ata, Osmanlı Saray Tarihi, C.4*, s. 489.(Bkz.Kaynakça)

¹⁶⁵ firķat: ferfet **D.**

¹⁶⁶ K .İzzet Molla D., CCXXI (7 beyit), s. 302.

¹⁶⁷ RT., s. 963 (Bkz.Kaynakça)

1.Beyitin birinci ve ikinci mısrası yer değiştirmiştir.

¹⁶⁸ maḥbüb iledür: maḥbüb imiş **D.**

¹⁶⁹ daḥı: hemān **D.**

129¹⁷⁰

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hāyālün dīdeden naqşuñ dil-i bī-kīneden çıkmaz
bir mu' ciz-nümā tasvīrdür āyīneden çıkmaz

130¹⁷¹

[NÜRİ BEG VAĞ' A-NÜVİS]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Vesīle-cūy-ı vuşlat oldıgum yāre duyurmuşlar¹⁷²
Nifāk itmişler ammā ma' nīde¹⁷³ himmet buyurmuşlar

131¹⁷⁴

[NEDİM]

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Zāhid bu burūdetle eger dūzağa varsan¹⁷⁵
Bir lüle duḡān içmege āteş bulamazsun

132¹⁷⁶

[SÜN BÜL-ZĀDE VEHBİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

¹⁷⁰ Beyitin hangi şāire āit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁷¹ Nūrī Bey D., G. 45 (5 beyit), s. 235.

¹⁷² duyurmuşlar: tıyurmuşlar **D**.

¹⁷³ ma' nīde: ma' nevi **D**.

¹⁷⁴ Bilgelikler D., 1054, s. 209. (Bkz. Kaynakça)

1. Bu beyit Nedīm başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹⁷⁵ varsan: girsen **D**.

¹⁷⁶ <https://1000kitap.com/yazar/sunbulzade-vehbi/iletiler> (E.T. 04/02/2022)

1. Sen de bir söyle iki dinle bilüp hikmetini
Çünkü âdemde zebân birdür iki olmuş güş

133¹⁷⁷

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Devr-i ebvâb eyleyüp olma cihânda der-be-der
Dergeh-i Bârî tururken gayra itme intisâb

134¹⁷⁸

NAHÎFÎ

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Görmedüm bezm-i cihânda bî-edeb hiç gam gibi
Bî-tekellûf meclise dâhil olur maḥrem gibi

135¹⁷⁹

[NEV'Î]

Remel

Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün

1. Ger kamer mâder olsa şems peder
Toğmaya bir senüñ gibi aḥter

136¹⁸⁰

[HÂLETÎ]

Remel

---

¹⁷⁷ Bilgelikler D. 187, s. 45. (Bkz.Kaynakça)

¹⁷⁸ Bu beyit Nahîfî Dîvâmî'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁷⁹ Nev'î D., G. 112 (5 beyit), s. 224.

¹⁸⁰ B.T, s. 51.

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

1. Her kaçan devr okusa maḥfilde cānānum benüm
İster ol devrüh teselsül buldıgun cānum benüm

[5b]

137¹⁸¹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Mülk-i 'ālemde Süleymānlık ise ancak olur
Kendi geçmişine aḥkāmın iderler icrā

138¹⁸²

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Topṭolı içi ḥānḳāhiler
Ḥaḳḳı zıkr idici ilāhiler

139¹⁸³

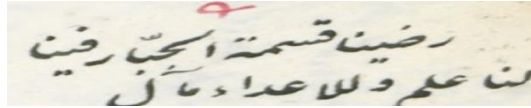
[VEYSİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Çürüdüp naḳd-i sirişküm o cefākārı görün
'Aşıkumdur dimege şimdi bana 'ār eyler

140¹⁸⁴

¹⁸¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁸² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁸³ Veysî D., G. 12 (5 beyit), s. 195.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁸⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

141¹⁸⁵

[ŞEYHÜLİSLAM YAḤYĀ]

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Ey kūy-ı ḥarābātı gezen ḥāne-be-ḥāne
Ey der-be-der itmiş seni evzā-ı zamāne

142¹⁸⁶

[AḤḤAHİSARLI ḤULŪSİ BEY]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. N'ola murġān-ı ma'ānī ile itse bāzī
Arnavūd aşıldur ol taşlı yerüñ şehbāzı

143¹⁸⁷

‘AṬĀYĪ

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Geçürmez ehl-i süḥan sözde hiç kāfiyeyi
Olur çü ḥabbe-i tesbīḥ fıkra-i inşā
2. Süḥan ki muntazam ola tekellüfi neyler
Mişāl sübhā-i hemvār-ı lü'lü-i lālā

144¹⁸⁸

‘AṬĀYĪ

¹⁸⁵ Ş.Yaḥyâ D., G. 325 (5 beyit), s. 351.

¹⁸⁶ İT., s. 58. (Bkz.Kaynakça)

¹⁸⁷ ‘Aṭâyî D., K.21 (126 beyit), s. 100.

1.Bu beyit ‘Aṭâyî Dîvânı’nda 67. beyittir. Beyit dîvânda şu şekildedir:

Kalem geçürmez iken sözde hiç kafiyeyi

İnlemesün mi ya Sultan Murad ile Bağdād

2.Atâyî Dîvânı’nda tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça)

¹⁸⁸ Beyitler Atâyî başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir.(Bkz.Kaynakça)

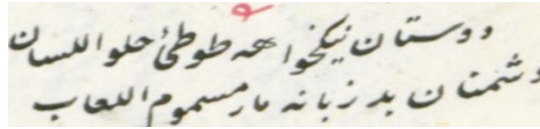
Remel

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Medh idüp nāmına қаşıde diyen
Şoңra hicv ile oldı nādire-i fen
2. Nām-ı pākizesi kerih oldı
Müflis ü müsrif ü sefih oldı
3. Budur aḥvāli ḥalk-ı dünyānuḡ
Naẓarı cāhadur hep iḥvānuḡ
4. Çün taḡallüb ide sipihr-i dü-tā
Rūy-gerdān olur bütün dünyā
5. Şenlik oğlanıdur zamāne hemān
Āšnā çıkmaz irtesi yārān
6. Umma bir kimseden vefādārı
Şıḡma olmaz hevā ile yārı

145¹⁸⁹

Remel

146¹⁹⁰

VEYSİ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Zülāl-i nazm-ı rāḡat-baḡşuma¹⁹¹ aldanmasun düşmen
Mezāḡ-ı cānına telḡ-āb-ı şer ü şūr olur bir gün

Lehu

¹⁸⁹ Farsça olan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

¹⁹⁰ Veysî D., G. 41 (7 beyit), s. 213.

¹⁹¹ baḡşuma: baḡşuna **D**.

147¹⁹²

[VEYSİ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Bî-sütün-ı ğamı ben ahile¹⁹³ itdüm berbād

Varsun tîşesini¹⁹⁴ başına çalsun Ferhād

Velehu

148¹⁹⁵

[VEYSİ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Saña Ferhād olalı ey şeh-i şîrîn-güftār

Āh dir āh işidür küh-ı belāda dil-i zār

Velehu

149¹⁹⁶

[VEYSİ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Murğ-ı dil pervāz iderken bir gözi¹⁹⁷ şehbāzla

Düşmedi gitdi konuşmağ sen hümā-pervāzla

Velehu

150¹⁹⁸

---

¹⁹² Veysî D., G. 6 (7 beyit), s. 191.

¹⁹³ āhile: ehle **M**.

¹⁹⁴ tîşesini: şîşesini **D**.

¹⁹⁵ Veysî D., G. 16 (8 beyit), s. 196.

¹⁹⁶ Veysî D., G. 51 (5 beyit), s. 218.

¹⁹⁷ bir gözi: ol gözi **D**.

¹⁹⁸ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. ‘Ālim ü cāhili bir görmese bārī dir idüm

Merdüm-i dāide-i bedbīn sipihre aḥvel

Velehu

151¹⁹⁹

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ḥaṭṭ-ı la‘ lüñle dehānuñ ḥāleti dünyāda yoḡ

Adı var mihr-i Süleymānuñ hemān ey ḡonce-fem

152²⁰⁰

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ben nice baş ḡaldıram cām-ı şarāb-ı nābdan

Üstüme ṡurmaz çeker cellād-ı devrān tiḡ-ı ḡam

[6a]

Velehu

153²⁰¹

[VEYSİ]

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Şi‘ rüñ gören īşār-ı cevāhir ider ey dil

Dürler dökilür kilik-i dürr-efşānuñ ucından

Velehu

¹⁹⁹ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

²⁰⁰ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

²⁰¹ Veysî D., G. 44 (6 beyit), s. 214.

154²⁰²

[VEYSİ̄]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Gider h̄'āb-ı teğāfül dīdelerden devr olur bir gün
Bu meclisün²⁰³ böyle qalmaz mestler maḥmūr olur bir gün
2. la' liḡ ḡubbe-i 'ālī ol²⁰⁴ eyvān zer-ender-zer
Başında bāzgūne āteşin tennūr olur bir gün

Velehu

155²⁰⁵

[VEYSİ̄]

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlūn

1. Seyr itmege olduḡ yine aḡyār ile²⁰⁶ sālīk
Gıtmem dimiş idüḡ baḡa²⁰⁷ cānā ma' zālīk

Velehu

[VEYSİ̄]

156²⁰⁸

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ne zībā beḡzer ol naḡl-i revānum şaḡn-ı 'ālemde²⁰⁹
Otursa şem' a ḡursa serve ḡitse māh-ı tābāna

---

²⁰² Veysî D., G. 41 (7 beyit), s. 212.

²⁰³ meclisün: meclis D.

²⁰⁴ ol: olan D.

²⁰⁵ Veysî D., G. 29 (5 beyit), s. 204.

²⁰⁶ aḡyār ile: aḡyār-ı D.

²⁰⁷ baḡa: bize D.

²⁰⁸ Veysî D., K. 14 (16 beyit), s. 129.

²⁰⁹ Şaḡn-ı ālemde : bāḡ-ı ālemde D.

Velehu

[VEYSİ]

157²¹⁰

Muzāri^ç

Mef'ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Deryā-yı rahmeti taşırur mevc-hîz²¹¹ider

Seyl-âb-ı eşk-i nîm-şeb ü âh-ı şubhğāh

Velehu

158²¹²

Muzāri^ç

Mef'ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Reftāra gelse ol saçı sünbül boyı sehî

Âhū-yı müşk-bū-yı H̄otendür bi-^ç aynihî

159²¹³

Muzāri^ç

Mef'ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Üftādegān-ı rāh-ı talebden bu derdmend

Gördiyse düşde gördi cemāl-i meţālîbi

2. Oldı qadîd derd ile ayakladı cihān

Başıldı qaldı Engūri paşdurması gibi

160²¹⁴

RİZÂYİ

Remel

²¹⁰ Veysî D., G. 50 (7 beyit), s. 218.

²¹¹ mevc-hîz: mevc-rîz **D**.

²¹² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

²¹³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

²¹⁴ RT., s. 161 (Bkz.Kaynakça)

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bî-naşîbüz kısmet-i rûz-ı ezelden güyîyâ
Hep serâb u hırmen-i mihendür âb u dânemüz

161²¹⁵

[KEMÂLPAŞA-ZÂDE AĞMED EFENDİ]

Muzâri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefâ' ilü Fā' ilün

1. Bir serv besledüm²¹⁶ niçe²¹⁷ yıl bâğbân olup
Ser-keşlik itdi ol dağı dâmen-keşân olup

162²¹⁸

[OĞCI-ZÂDE ŞÂHİ]

Muzâri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefâ' ilü Fā' ilün

1. Mağbûl olur egerçi güzellerde hüsñ ü ân
Ammâ ne ân ki bâ' iş-i cevri ola her zamân

163²¹⁹

[AZMİ-ZÂDE HÂLETİ EFENDİ]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. İraqlardan gelen âb-ı revân-ı²²⁰ hüsrevânâsâ
Felek cây-ı qarârum²²¹ gâh pest eyler²²² gehi²²³ ' âlî

²¹⁵ RT., s. 49 (Bkz.Kaynakça)

²¹⁶ besledüm: buldum D.

²¹⁷ niçe: nice D.

²¹⁸ RT., s. 191.(Bkz.Kaynakça)

²¹⁹ A.Hâletî D., G. 830. (5 beyit), s. 555.

²²⁰ âb-ı revan-ı : âb-ı serây-ı D.

²²¹ cây-ı qarârum: cây-ı dilüm D.

²²² eyler : ider D.

²²³ gehi : gehi kıtlur D.

Velehu

164²²⁴

[‘AZMÎ-ZÂDE HÂLETÎ]

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Hâyli geç virdi bu yıl hükmini eyyâm-ı bahâr
Diğleni diğleni gelmekle nesîm-i eşcâr²²⁵

Velehu

165²²⁶

Remel

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

1. Pençe-i mihr ile nâ-bûd oldu göklerden nücûm
Sebzezarûn nergisin devşürdi gûyâ bâğbân
2. Keştî-i ümmîde mektûb-ı dürer-bârûn senûn
Tayy olındukça sûtün olur açılsa bâdbân

Velehu

166²²⁷

[‘AZMÎ-ZÂDE HÂLETÎ]

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Ele cām alsa dünyâyı ser-â-ser²²⁸seyr idermiş Cem
Ben alsam destüme ammâ görünmez çeşmüme ‘âlem

²²⁴ A. Hâletî D., G. 141 (7 beyit), s. 281.

²²⁵ nesîm-i eşcâr: nesîm-i bîmâr **D**.

²²⁶ A. Hâletî D., K. 36 (43 beyit), s. 156.

²²⁷ A. Hâletî D., G. 492 (5 beyit), s. 421.

²²⁸ ser-â-ser: tamâmen **D**.

167²²⁹

NAKİBÜ'L-EŞRAF ŞERİF EFENDİ/ ŞERİFİ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Gerçi dirler va' deye eyler vefā ol nāzenin
Baņa ammā çekmeyince sineye gelmez yaķın

168²³⁰⁸

KAARA CELEBİ-ZADE MEHMED EFENDİ/ ZUHÜRİ

Hezec

Me'ülü Me'ülü Me'ülü Fe'ülün

1. Bir parmağını ol Őanem-i mäh-liķānuŕ
Şad-pençe-i ĥurŐid- i²³¹raĥŐāna deđiŐmem

Velehu

169²³²

ZUHÜRİ

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Murđ-ı dil bāđ-ı İrem zevķini vaŐluŕda bulu[r]
Uçmaķ²³³ ister mi senüŕ gibi meklele ķonuŐ[ur]²³⁴

[6b]

170²³⁵

KĀMİ

²²⁹ TŞ., s. 472 (Bkz.Kaynakça)

²³⁰ BT., s. 212 (Bkz.Kaynakça)

²³¹ ĥurŐid-i : ĥurŐid ü D.

²³² BT., s. 213.(Bkz.Kaynakça)

²³³ uçmaķ: uçmağ D.

²³⁴ ķonuŐ[ur]: ķonuŐan D.

²³⁵ RT., s. 276. (Bkz.Kaynakça)

Hezec

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Bir heftedür o mäh-ı dü-hefte görünmedi
Çarh-ı felek murādumuz üstine dönmedi

171²³⁶

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilätün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Niçün taqaddüm ider fā'il üstine mef'ül
Hilāf-ı zāhire bî-nükte hiç olur mı mecāl

172²³⁷

[ŞADRİ]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Gerek dervîş ü²³⁸ dil-rîş ü gerek şāh-ı cihān olsun
Sağa 'aşık geçen evvel benümle imtiḥān olsun

173²³⁹

BĀKĪ

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilün

1. Māverā-yı perde-i esrāra bulmaz kimse rāh
Ḥazret-i Ḥaḫdur bilen ancak ḫaḫikat neydidün
2. Cān-nişār itmekdür evvel şart bezm-i 'aşkda²⁴⁰
Maḫrem olmaz bilmeyen ādāb-ı şoḫbet neydidün

²³⁶ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

²³⁷ BT., s.110 (Bkz.Kaynakça)

²³⁸ dervîş-i: dervîş ü D.

²³⁹ Bâkî D., G. 348 (11 beyit), s. 229.

²⁴⁰ bezm-i aşkda: bezm-i aşkıya D.

174²⁴¹

[BĀĶĪ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilatün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kimse hall idemedi²⁴² müşkil-i rāz-ı felegi
Var ise ‘ıkd-ı Süreyyādur aña nokta-i şek

175²⁴³

ĀZERĪ DER HAĶĶ-I MAĤBŪB ĤOD ‘ABDULLAH

[ĀZERĪ İBRĀĤĪM]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Şi‘ rüme kâfiye itsem n’ola mähı gāhı
Bir bahâne ararum añağa ‘Abdullāhı

176²⁴⁴

[‘AZMĪ VĀLĪD-İ ĤĀLETĪ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Rümı dilberüñ ey dil dilinde şanma var lüknet
Murādınca dili dönmez dehānı tengīdür gāyet

177²⁴⁵

ĤASAN BEY-ZĀDE AĤMED EFENDĪ

²⁴¹ Bâkî D., G. 274 (7 beyit), s. 196.

1. Bu beyit divânda 4. beyittir.

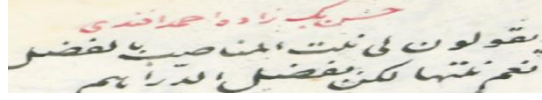
²⁴² idemedi: eylemedi **D**.

²⁴³ RT., s. 56. (Bkz. Kaynakça)

²⁴⁴ RT., s. 227. (Bkz. Kaynakça)

²⁴⁵ Beyit Arapça yazılmıştır. Şâirin kimliği tespit edilememiştir.

178²⁴⁶

INALI-ZADE KİRÂMÎ

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Ğamz iderlermiş beni çeşmümden akan yaşla²⁴⁷

Pâdişâhum baña cevr²⁴⁸ itmemişiyle yaşla

179²⁴⁹

‘İMÂDÎ

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Mey-ğâne apusındaki çârüb-ı ser-firâz

İşrâb ider süpürmege dilden ğubârumuz

180²⁵⁰

INALI-ZADE KİRÂMÎ

Hezec

Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün

1. Dâm-ı nazara düşdi egerçi nice dil-ber

Gözüm seni tıtdı benüm ey rûğ-ı muşavver

Velehu

181²⁵¹

[KİRÂMÎ]

²⁴⁶ TŞ., s. 715 (Bkz.Kaynakça)

²⁴⁷ çeşmimden akan yaşla: bu eşk-i gevher-pâş ile D.

²⁴⁸ cevr: zulm TŞ.

²⁴⁹ RT., s. 244. (Bkz.Kaynakça)

²⁵⁰ TŞ., s. 714. (Bkz.Kaynakça)

²⁵¹ TŞ.,s. 714. (Bkz.Kaynakça)

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Çarha tayanma her ne kadar üstüvār ise

Yerin efendi altı da var üsti var ise

182²⁵²

ḲINĀLI-ZĀDE MÜSLİMĪ

Remel

Fe‘ilätün Fe‘ilatün Fe‘ilätün Fe‘ilün

1. Būy-ı zülfün getirürsün bize ol sim-berüñ

Ey nesīm-i seherī şoluma alduğ haberüñ

183²⁵³

[BĀḲĪ]

Remel

Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilün

1. Ne haṭā eyledüñ ey tır-i kec-endāz-ı felek

Merdüm-i dīde-i a‘yāna²⁵⁴ tokındı peykān

184²⁵⁵

ḲINĀLI-ZĀDE FEHMĪ

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Gelmezse gönliñe n’ola ‘uşşāk-ı ḥāksār

Tek zerre deñlü ḥāṭıruña gelmesün ğubār

²⁵² TŞ., s. 778. (Bkz.Kaynakça)

²⁵³ Bâkî D., Mrs. 3 (8 beyit), s. 61.

1. Bu beyit dīvânda 6. beyittir.

²⁵⁴ dīde-i a‘yāna: dīde-i dīvāna D.

²⁵⁵ RT., s. 265. (Bkz.Kaynakça)

185²⁵⁶

NEV'İ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Nev'iyā lāzım degül olmağ fülān ibni fülān

Ma' rifet kesbiyle tek bir ādem ol ādem gibi

Velehu

186²⁵⁷

[NEV'İ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Luṭf-ı ṭab' umla²⁵⁸ şeref buldum²⁵⁹ Mesihā gibi ben²⁶⁰

Ādeme lāzım degül olmağ fülān ibni fülān

Velehu

187²⁶¹

[NEV'İ]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Māye-i nağd-i ḥayāt olsa eger dīdārı

Ölümümdür benüm ağyār ile görmek yārı

Velehu

---

²⁵⁶ Nev'î D., G. 476 (5 beyit), s. 376.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

²⁵⁷ Nev'î D., K. (39 beyit), s. 89.

1. Bu beyit dîvânda 35. beyittir.

²⁵⁸ luṭf-ı ṭab' ımla: luṭf-ı ṭab' ımdur **D**.

²⁵⁹ buldum: viren **D**.

²⁶⁰ Mesihā gibi ben: Bana İsā gibi **D**.

²⁶¹ Nev'î D., G. 535 (5 beyit), s. 400.

188²⁶²

[NEV'İ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Göreli rüyıñı şüretleri büt-hānelerün
Oldılar her birisi yazılı²⁶³ dīvānelerün
2. Şöyle mest itdi senünj cām-ı lebünj anları kim
Yürüdükçe tolaşur ayağı peymānelerün

Velehu

189²⁶⁴

[NEV'İ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Gelenler bizden evvel meclis-i ' aşkı tamām itmiş²⁶⁵
Bize ol bezm-i ' āliden bu cām-ı ser-nigün kaldı

[7a]

Velehu

190²⁶⁶

[NEV'İ]

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

²⁶² Nev'î D., G. 242(5 beyit), s. 278.

²⁶³ her birisi yazılı: cümle senün yazılı D.

²⁶⁴ Nev'î D., G. 491(6 beyit), s. 383.

1. Bu beyit dīvânda 4. beyittir.

²⁶⁵ meclis-i ' aşkı tamām itmiş: āhır itmiş meclis-i ' aşkı D.

²⁶⁶ Nev'î D., G. 100 (5 beyit), s. 220.

1. Bu sâde nazmı ehl-i şanāyi²⁶⁷ beğenmese
Nev'î ne ğam bizüm sözümüz ' aşıkānedür

Velehu

191²⁶⁸

[NEV'Î]

Remel

Fe'ilatün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. Yemm-i aĥzâr gibi mevc urdı çemen geldi bahâr
Zevraĥ-ı cāmıla demdür idelüm ' azm-i kenâr

Velehu

192²⁶⁹

[NEV'Î]

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilün

1. ' Arz-ı ĥâle yoĥ meded küyına ĥod varmaĥ muĥâl
Mest-i ' aşĥum şöyle kim güftâr güç reftâr güç
2. Bir oĥulmaz yaradur ' aşĥ u muĥabbet yarası
Ĥâşılı şarılmayınca çäre yoĥ tîmâr güç

193²⁷⁰

NEV'Î

Muzâri'

Mef'ülü Fā'ilätü Mef'îlü Fā'ilün

²⁶⁷ ehl-i sanāyi': ehl-i sanā' i D.

²⁶⁸ Nev'î D., K. 18 (32 beyit), s. 44.

²⁶⁹ Nev'î D., G. 42 (5 beyit), s. 195.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

²⁷⁰ Nev'î D., G. 139 (5 beyit), s. 235.

1. Çün sırr-ı Hâk̄k vüçūh-ı mezāhirde müstetir
Bir veche nāzırız görelüm Hâk̄ ne gösterür
2. A' yān-ı mümkinātā nazar eyledüm dilā
Çayd-ı şuverde her biri bir kāra munṭazır

Velehu

194²⁷¹

NEV'İ

Recez

Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün

1. Cānā cemālūñ seyrine cān u gönülde mā'ilüz
Cān ise la' liñe bahā ol seyre²⁷² biz de k̄ā'ilüz

Velehu

195²⁷³

[NEV'İ]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Zaḥm-ı seng ü eşer-i nāḥunla hicrūñde
Şöyledür çihre-i ' aşık ki ne göz belli ne kaş

Velehu

196²⁷⁴

[NEV'İ]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

---

²⁷¹ Nev'î D., G. 22 (5 beyit), s. 187.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

²⁷² ol seyre: ol sırrı **D.**

²⁷³ Nev'î D., G. 203 (5 beyit), s. 261.

²⁷⁴ Nev'î D., G. 126 (5 beyit), s. 230.

1. Belā dildendür ol dildār elinden dādumuz yoğdur
Göñüldendür şikāyet kimseden feryādumuz yoğdur

Velehu

197²⁷⁵

NEV'İ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kanda bir ğam yārsuz çalsa benümle yār olur
Bir belā kim şāhibin bulmaz baña ğam-ğār olur

Velehu

198²⁷⁶

[NEV'İ]

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Baçma cemāl-i yāre²⁷⁷ haç-ı müşğbārsuz
Çıkmaz kitāb-ı mihr ü muğabbet kenārsuz
2. Yoğ pīrümüz çarīç-i muğabbetde gerçi kim
Zibā cüvānları severüz iħtiyārsuz
3. ' Aşkuñ uşüli nāle vü āh-ı şebānedür
Nerd-i muğabbet oynayamaz kimse zārsuz
4. Āsān olur mı göñline girmek güzellerün
Elbette kāfir illeri olmaz hişārsuz
5. Nev'î çanı zamānede bir ehl-i i' tibār
Olsa ' aceb mi sözlerümüz i' tibārsuz

²⁷⁵ Nev'î D., G. 121 (5 beyit), s. 227.

²⁷⁶ Nev'î D., G. 192 (5 beyit), s. 257.

²⁷⁷ cemāl-i yāre: cemāl-i ħūba D.

199²⁷⁸

[REVNAK]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Lükneti var dime şağın bî-vuķūf
Ayrılamaz tatlu dilinden ħurūf

200²⁷⁹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

1. Her biri bir pāre āteşdür sevād-ı şî' rinün
Yoħsa ħalbünde senün bir muħterik sevdā mı var

201²⁸⁰

[TAŞLICALI YAĦYĀ BEY]

Recez

Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün

1. Derünî āşnā ol taşradan bî-gāne semtin tut²⁸¹
‘ Aceb²⁸² zibā-revişdür ‘ aķil ol dīvāne semtin tut²⁸³

202²⁸⁴

[ŞEYĦ PİR ‘ALİ BİN NAŞŪĦ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

²⁷⁸ MŞ., s. 1395. (Bkz.Kaynakça)

²⁷⁹ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

²⁸⁰ T.Yaħyā D., G. 14 (5 beyit), s. 181.

²⁸¹ semtin tut: sansınlar **D**.

²⁸² Aceb: bu **D**.

²⁸³ semtin tut: sansınlar **D**.

²⁸⁴ ŞN., s. 69 (Bkz.Kaynakça)

1. Gerek sen zühde meşgûl ol gerekse elde tut bade
Virür bu rûzgâr²⁸⁵ elbette ömrün hürmenin bâde

203²⁸⁶

BÂKÎ

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Şahra vü kühü geşt ü güzâr itdigüm bu kim
Dīvâne gönlüm egliyecek bir yer isterüm²⁸⁷

204²⁸⁸

[PİR ‘ALİ BİN NAŞŪH]

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Dirler belâli ‘ aşîka ya şabr u ya sefer
Şabrum dükendi²⁸⁹ lâzım olubdur baña sefer

205²⁹⁰

Hezec

Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün

1. Ceyb-i ğayba el iden şâhib-i keff-i kâfi
Bağa mı ‘ ilm-i kefe göre mi fenn-i kâfi

206²⁹¹

Muzâri‘

---

²⁸⁵ rûzgâr: dehr-i dün **D.**

²⁸⁶ Bâkî D., G. 386 (7 beyit), s. 244.

1. Bu beyit dīvânda 3. beyittir.

²⁸⁷ isterim: isterin **D.**

²⁸⁸ <https://www.ortadogugazetesi.com/pir-ali-efendi-makale,13451.html> (E.T.01/02/2023)

(Bkz. Kaynakça)

²⁸⁹ dükendi: tükendi **D.**

²⁹⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

²⁹¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ger dırışşan şubha zulmet şaldı tıguş şāme-i nūr
Heybetiñden birbirine girdi gūyā saç u şām

[7b]

207²⁹²

[RĀĠIB PAŞA]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Bārını²⁹³ gerden-i aḥbāba idenler taḥmīl
Ne kadar olsa sebük-rūḥ olur elbette şaḳīl

208²⁹⁴

[ŞEYḤŪLİSLĀM YAḤYĀ]

Muzārī'

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. ' Āşık odur ki yāri eşiginde cān vire
Mecnūn-ı gāfilüñ ḥarekātı yabānedür

209²⁹⁵

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Felekde şanki melek cem' olub ider tesbīḥ
Kaçan ki ḳubbesi altında germ olur güftār

210²⁹⁶

Remel

²⁹² Rāġib Paşa D., G. 110 (7beyit), s. 303.

²⁹³ bārını: yārını **D.**

²⁹⁴ Ş.Yahyâ D., G. 87 (5 beyit), s. 112.

²⁹⁵ Beyitin hangi şâire âit olduĝu tespit edilememiştir.

²⁹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduĝu tespit edilememiştir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Çekilür her gice mihmānlar yine ħ̄ān-ı ni‘ām
Kendüsi itmiş iken ‘azm-i na‘īm-i uqbā

211²⁹⁷

[ŞEYĤÜLİSLÂM YAĤYĀ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ĥānümān-ı zühdi²⁹⁸ vīrān eylesün seyl-āb-ı mey
Bāde aqsun gelsün ey sākī bu Cem vādīsidür

212²⁹⁹

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Tekellüf çekme billāh gel ey ġuşsa sen özsün
Ferahşādī gelür gider benümle qalacaq sensün

213³⁰⁰

BEĤİŞTĪ

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ĥünkār şehre geldi diyü seyre çıqdılar
Her küşe dil-rubā tolı ĥünkāra kim baqar

Velehu

214³⁰¹

²⁹⁷ Ş.Yahyā D., G. 112 (5 beyit), s. 137.

²⁹⁸ Ĥānümān-ı zühdi: ĥānümān-ı ĥüzni D.

²⁹⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁰⁰ Behiştî D., G. 166 (5 beyit), s. 269.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

³⁰¹ Behiştî D., Mat.9, s. 505.

[BEHİŞTÎ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Bülbül-i gülşen-i udsüm bu cihân dāmumdur
Beni bunda tutan ol serv-i gül-endāmumdur

Velehu

215³⁰²

[BEHİŞTÎ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Yine gülşende bugün bülbüle bir hâl olmuş
Güli hâr ile görüb münkesirü’l-bâl olmuş

Velehu

216³⁰³

[BEHİŞTÎ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Az mıdur yosa bahā-yı leb-i la’lüh ço mı
Behey āfet biricek söyleye³⁰⁴ azu yo mı

Velehu

217³⁰⁵

[BEHİŞTÎ]

Hezec

---

³⁰² Behiştî D., G. 230 (5 beyit), s. 306.

³⁰³ Behiştî D., G. 544 (5 beyit), s. 484.

³⁰⁴ söyleye: söyle e **D**.

³⁰⁵ Behiştî D., G. 542 (5 beyit), s. 483.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ya şabr u ya sefer diyü ne Rüm u ne ' Acem kaldı
Tolandum rub' -ı meskünü hemān mülk-i ' adem kaldı

218³⁰⁶

HAZĀNĪ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bu misāfir-ḥāneden göçsek gerek lakin henüz
Naḥsdur eyyāmumuz bir sa' d sā' at beklerüz

219³⁰⁷

KĪNALI-ZĀDE ' ALĪ EFENDĪ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Eḡsesinden bilirüz ḥattı gelen maḥbūbı
' Ārif olan begüm ardından oḡur mektūbı

220³⁰⁸

[NEV' Ī]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Dilā şimden girü sevdā-yı ' uzlet kılsaḡ olmaz mı
Olur olmaz hevālardan ferāḡat kılsaḡ olmaz mı
2. Kulaḡuḡa şadā-yı gūş-ı rıḡlet çalınur āḡir
Henüz irişmedin nevbet inābet kılsaḡ olmaz mı

³⁰⁶ TŞ., s. 329 (Bkz. Kaynakça).

³⁰⁷ RT., s. 243 (Bkz. Kaynakça).

³⁰⁸ Nev' î D., 1.Trç. B. (6 beyit), s. 154.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

221³⁰⁹

BÂKÎ

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Ğark ider 'âlemleri bir kaçre âb-ı mağfiret
Var kıyâs it vüs'at-ı deryâ-yı rahmet neydigün

Velehu

222³¹⁰

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Ğaraž yâr ile 'ışretdür bu nüzhetgâh-ı ğurremden
Mey ü maĥbûbdan ğayrı nedür maqşûd 'âlemden³¹¹

223³¹²

[ŞEYĤÛLİSLÂM YAĤYÂ]

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Nice elden düşürür cām-ı şafâ-encāmı
Ĝüş iden nām-ı Cem'i şıyt u şadâ-yı cāmı

224³¹³

Muzâri'

Mef' ülü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün

³⁰⁹ Bâkî D., G. 348 (11 beyit), s. 229.

1. Bu beyit divânda 6. beyittir. Beyitin yanında kırmızı mürekkeple şu kayıt yer almaktadır:
Tazmîn-i Ziyâ :

Ķatresinde ğark olur yüz bin cihân haĥikât

³¹⁰ Bâkî D., G. 367 (5 beyit), s. 236.

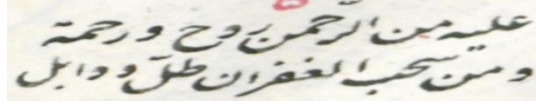
³¹¹ 'âlemden: bu 'âlemden **D**.

³¹² Ş. Yahyâ D., G. 427 (5 beyit), s. 455.

³¹³ Beyitin hangi şâire âit olduĝu tespit edilememiştir.

1. Şanmañ mezār-ı köhne ʔuran tūde tūde ħāk
Yer yer ʕadem diyārına rıñlet nişānıdur

225³¹⁴

226³¹⁵

Müctes

Mefāʕ ilün Feʕ ilātün Mefāʕ ilün Feʕ ilün

1. ʕAlem mişāl ser-efrāz u müştākīmüʔl-ħāl
Sinān-ı nīze gibi yek zebān ü şāf güher

227³¹⁶

[BĀĶĪ]

Remel

Feʕ ilātün Feʕ ilātün Feʕ ilātün Feʕ ilün

1. Bir ʔalem su ile selsāl-i suʔürın seyr it³¹⁷
Eyledi ʔāʕ ide-i āb-ı ħayātı icrā

228³¹⁸

Hezec

Mefāʕ ilün Mefāʕ ilün Mefāʕ ilün Mefāʕ ilün

1. Cemāl-i dil-keşi mäh-ı dü-hefte gibi dil-cūdur
Bir elmanuñ hemānā yarısı o yarısı budur

[8a]

229³¹⁹

³¹⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

³¹⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³¹⁶ Beyit Bâkî Dîvânı'nda şu şekildedir:

³¹⁷ bir ʔalem su ile selsel satırın seyr it: Lüle-i ħāme ile çeşme-i dilden **Bâkî D.**

³¹⁸ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³¹⁹ Usûlî D., G. 1 (13 beyit), s. 97.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

[UŞŪLİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şu serverler ki tağlar gibi baş egmezdi eflāka
Yaturlar şimdi pest olmuş ne tāc³²⁰u ne kemer peydā

230³²¹

[HİLĀLİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şikest olsa şürāhī cām-ı meclis ber-ķarār olmaz
Meşeldür sāķiyā baş gitse ayak pāydār olmaz

231³²²

[NEV' İ]

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātün Mef' ulü Fā' ilātün

1. Dildār tünd ü ser-keş agyār ise cefā-cū
N'etsün ya bülbül-i dil gül böyle hār böyle

232³²³

KEMĀL

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. İnsāndur memerr-i vuķu' āt-ı nīk ü bed
Şabr it **Kemāl** miħnete ĩn-nīz be güzered

³²⁰ tāc: tiğ D.

³²¹ RT., s. 347 (Bkz.Kaynakça).

³²² Nev' İ D., G. 446 (6 beyit), s. 363.

³²³ Bu beyit İbn-i Kemāl dīvânında tespit edilememiştir.(Bkz.Kaynakça)
<https://tarih.sitesi.web.tr/ahmed-ibni-kemal-pasa.html> (E.T. 07/02/2022)

233³²⁴

NECĀTĪ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Necātī'nün dirisinden ölüsü Aḥmed'ün yegdür
Ki İ̄sā göklere ağsa yine dem urur Aḥmed'den

234³²⁵

[BĀḲĪ]

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Nādān elinden alma eger irse destüğe
Şehbāz-ı āşiyāne-i devlet yeden be-yed

235³²⁶

BĀḲĪ

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Kimi ayağuş öpmege sarçar kimi lebün³²⁷
BāḲīye besdür ey gül-i ḥandān güler yüzün

Velehu

236³²⁸

[BĀḲĪ]

Remel

³²⁴ Bu beyit Necātī Dīvānı'nda tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça).

³²⁵ Bākī D., G. 43 (5 beyit), s. 92.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

³²⁶ Bākī D., G. 260 (5 beyit), s. 191.

³²⁷ lebün: elün **D**.

³²⁸ Bākī D., G. 267 (5 beyit), s. 193.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dil-rübâlarla ‘aceb keşreti var her yoluñ
Geçemez hûblarından göñül İştānbūluñ

Velehu

237³²⁹

[BĀĶĪ]

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Hergiz ne qādr u cāh u ne sīm ü zer isterem³³⁰
Bir serv boylı dil-ber-i sīmīn-ber isterem
2. Bāğ-ı bihişt-i kūyma yāruñ irem diyü
Hāğdan hemīşe uçmaga bāl ü per isterem

Velehu

238³³¹

[BĀĶĪ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Hāyāl-i ‘ālem-i vuşlat hālāş eyler dili ğamdan
Ki ‘aşq ehline vaşl-ı yārdur maqşūd ‘ālemden

239³³²

[ŞEYHŪLİSLĀM YAHYĀ]

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

³²⁹ Bâkî D., G. 386 (7 beyit), s. 244.

³³⁰ isterem: isterin **D.**

³³¹ Bâkî D., G. 360 (5 beyit), s. 234.

³³² Ş.Yahyâ D., G. 424 (6 beyit), s. 452.

1. ‘ Aşkuñ şafâsı degme cefâyı tıyurmadı
Keyfiyyet-i şarâb³³³ şitâyı tıyurmadı

240³³⁴

EHLİ

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Yolda eyler beni³³⁵ görmezlenüb eflâke nazar
Gitdi ol rûh-ı revân³³⁶ eylemedi hâke nazar

241³³⁷

Hezec

Mef‘ülü Mefâ‘ilü Fe‘ülün

1. Āhir didigün idüp zamane
Çaşd itdi o tâc-ı ‘ arifâne

242³³⁸

[BĀĶĪ]

Remel

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

1. Ben kemend-endâz-ı meydân-ı muhâbbet³³⁹ olalı
Halka-i teslime geçmişdür ser-i gerden-keşân

243³⁴⁰

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

³³³ keyfiyyet-i şarâb: germiyyet-i şarâb D.

³³⁴ TŞ., s. 221 (Bkz.Kaynakça).

³³⁵ beni: bizi TŞ.

³³⁶ rûh-ı revân: şâh-ı kerem M.

³³⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³³⁸ Bâkî D., K.22 (35 beyit), s. 43.

³³⁹ meydân-ı muhâbbet: meydân-ı belâgat D.

³⁴⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Kıyāmet kopardı haşr oldı şırāt-ı tığ olub zāhir
Kılıçdan geçmedük rüy-ı zemīnde kalmadı kāfir

244³⁴¹

[KASTAMONULU ŞĀNĪ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Ey felek meylün eger cāhil ü nādāna ise
Ben dağı tā o kadar 'ākıl ü dānā³⁴² degülüm

245³⁴³

Müctes

Mef'ülün Fe'ilātün Mef'ülün Fe'ilün

1. Gelür mi şürete hergiz Süheyl öjinde Sühā
Muḥīte reşha-i bārān ider mi tuğyānı

246³⁴⁴

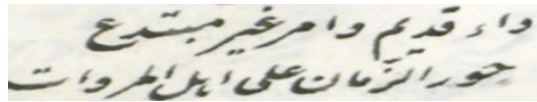
[BĀKĪ]

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mef'ülü Fā'ilün

1. Atmağ³⁴⁵ gedā-yı kūy-ı ḥarābāta seng-i ta' n
Koş anı kendü ḥāline Rabb-i -Raḥīmlē³⁴⁶

247³⁴⁷

³⁴¹ KT., s. 158 (Bkz.Kaynakça).

³⁴² ākil ü dānā : kāmīl ü dānā KT.

³⁴³ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁴⁴ Bākī D., G. 403 (9 beyit), s. 252.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

³⁴⁵ Atmağ: Urmağ D.

³⁴⁶ Rabb-i Raḥīm ile: Rabb-i Raḥīmlē M.

³⁴⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

248³⁴⁸

‘AṬĀYĪ

Hezec

Mefā‘ ilün Mefā‘ ilün Fe‘ ülün

1. Bilüb kıadrün mişāl-i dürr-i şehvār
El üstinde tutarlardı şadefvār

Velehu

249³⁴⁹

[‘AṬĀYĪ]

Remel

Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilātün Fe‘ ilün

1. Bulmaduķ hiç ucını ortasını ‘ âlemde
Gerçi tutduķ emelün tār-ı firāvānı ucın

Velehu

250³⁵⁰

[‘AṬĀYĪ]

Müctes

Mefā‘ ilün Fe‘ ilātün Mefā‘ ilün Fe‘ ilün

1. Ṭarīķ-ı ‘ ilme kıadem başdı bir nice rācil
İrişdi pāyeye her birisi ayaklandı
2. Şaçak ümīdi ile ben mülāzemet iderün
Piyāde vara gele dāmenüm şaçaklan[dı]

[8b]

---

³⁴⁸ Bu beyit Atâyî Dîvânı’nda tespit edilememiştir (Bkz. Kaynakça).

³⁴⁹ Atâyî D., K.29, (10 beyit).

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

³⁵⁰ Suat Donuk, Nev‘ i-zâde Atayî’nin Hezliyât’ı, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.8, S.39, 2015.

251³⁵¹

[BĀĶĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Urmadı kimse bu bāğ içre dağı böyle kalem

252³⁵²

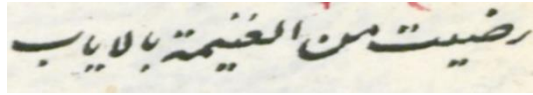
[BĀĶĪ]

Hezec

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

1. Degmez bu kadar rağbete bu 'ālem-i fānī³⁵³

253³⁵⁴

254³⁵⁵

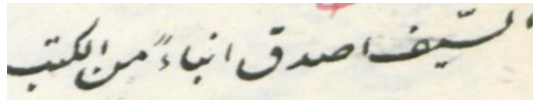
[FEVRĪ AĦMED]

Muzārī'

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Demler o demler idi zamān ol zamān idi

255³⁵⁶

³⁵¹ Bâkî D., G. 331 (6 beyit), s. 221.

1. Bu mısra dîvânda 6. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁵² Bâkî D., G. 545 (5 beyit) s. 312.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁵³ 'ālem-i fānī: menzil-i fānī D.

³⁵⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁵⁵ <https://edebiyatvesanatakademisi.com/Icerik.aspx?a=/e/YORUMLAR/Fevri-Ahmet-%c5%9eiirleri/Bir-dem-ki-ben--fakir-idim-ol-yar-i-can-idi/Esa/73c53f4b-c6b7-4831-b542-008d2305bf8b>
(E.T. 08/11/2022)

³⁵⁶ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

256³⁵⁷

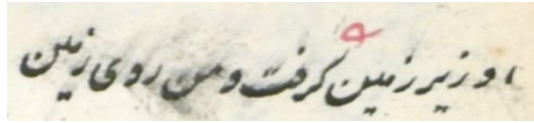
[BĀĶĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cem' ider deryā-yı 'ummān ebr-i bārān hārcanur

257³⁵⁸

258³⁵⁹

[NECĀTĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Şehr-i Şāmun³⁶⁰ bāğ-ı huld altında ya üstindedür

259³⁶¹

BĀĶĪ

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Şarāb-ı zevrakla³⁶² içmenün zamānı degül

Efendi keştīyi kâğıdda şuyı bardağda

260³⁶³

³⁵⁷ Bâkî D., Mat. 2, s. 318.

³⁵⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁵⁹ Necâtî D., G. 121 (7 beyit), s. 219.

1. Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁶⁰ Şehr-i Şāmun: Çünkü Şāmun D.

³⁶¹ Bâkî D., G. 444 (5 beyit), s., 270.

1. Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığıyla beyitin ilk mısrası yazılmıştır.

³⁶² şarāb-ı zevrakla : şarāb-ı zevrak ile D.

³⁶³ TŞ., s. 220 (Bkz. Kaynakça).

[ṬAYYĪB-ZĀDE EHLĪ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Muḥālif rūzgār olursa olsun her çe bād-ā-bād

261³⁶⁴

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Dīvān-ı Hakkā ḥüccet ü bürhānla gitdi

262³⁶⁵

Remel

Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilün

1. Bu kadar fitne vü āşüba ol oldı bādī

263³⁶⁶

Remel

Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilün

1. Şeri' at kesdigi parmak ağrımaz

264³⁶⁷

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Ṭolaşma zülf-i yāre yılan soğmasun seni

265³⁶⁸

³⁶⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

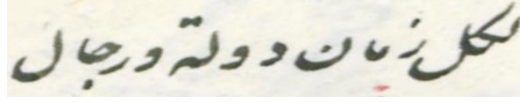
³⁶⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁶⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁶⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁶⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

266³⁶⁹

BĀĪ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Güzel söz güherdür güher az olur

267³⁷⁰

[GELİBOLULU MUŞTAFĀ' ĀLĪ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Meleksün nürdan bāl aç da pervāz eyle bī-pervā

268³⁷¹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Teşnelikden dilini taşra çıkardı ' ummān

269³⁷²

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kimse karşı tıramaz aqsaydı deryā bir yaņa

270³⁷³

Remel

³⁶⁹ Bākī D., G. 112 (5 beyit), s. 125.

1. Bu mısra dīvānda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁷⁰ Nasihatü's-Selātın, s. 177 (Bkz. Kaynakça)

³⁷¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

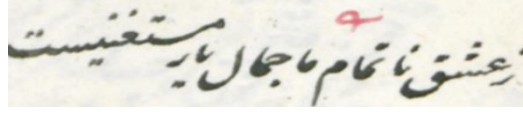
³⁷² Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁷³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

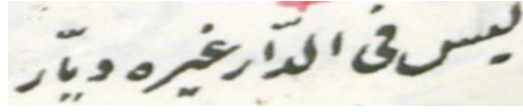
Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Hüb avlamada hâtır-ı yārāna bakılmaz

271³⁷⁴

272³⁷⁵

273³⁷⁶

BĀĶĪ

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Āyine gibi herkese yüz virmesün ol mäh

Bir bağı yanuḳ 'āşıkuḳ uğrar nefesine

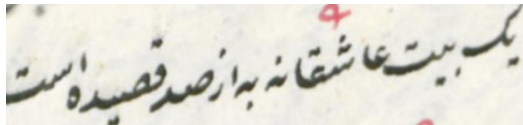
274³⁷⁷

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Hep bu fitne iki şahşuḳ başı altındandır

275³⁷⁸

³⁷⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁷⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁷⁶ Bâkî D., G. 427 (5 beyit), s. 263.

1. Bu mısra dîvânda 4. beyitin 2. mısrasıdır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığında beyitin ilk mısrası yazılmıştır.

³⁷⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁷⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

276³⁷⁹

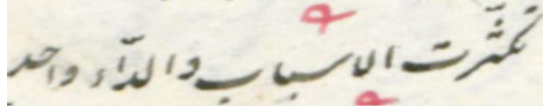
[NEV'Î]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Tıfla benzer kim ağaçdan ata olmuştur süvār

277³⁸⁰

278³⁸¹

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Bir evde 'ayş u şādī bir evde yās u mātem

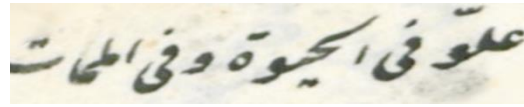
279³⁸²

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. 'Āşıkuñ bir bilinmedük nesi var

280³⁸³

281³⁸⁴

[BĀŖĪ]

³⁷⁹ Nev'î D., K. 15 (27 beyit), s. 38.

1. Bu mısra dîvânda 6. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁸⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁸¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁸² Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁸³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁸⁴ Bâkî D., G. 259 (5 beyit), s. 190.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilätün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Behey harāb olası 'ālemi harāb itdün

282³⁸⁵

[MAḲĀLĪ]

Muzārī'

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Şarrāf-ı dehr bir qurı dükkān açar qapar

283³⁸⁶

[BĀḲĪ]

Muzārī'

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Āb-ı zülāl içinde yatur la'l-pāredür

284³⁸⁷

Muzārī'

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Āb-ı revān içinde yatur la'l-pārevār

285³⁸⁸

Remel

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

1. Kendi şāhid evde vāhid o da zor

286³⁸⁹

³⁸⁵ Makālī Dīvānı'na ulaşılamamıştır.

³⁸⁶ Bākī D., G. 92 (6 beyit), s. 115.

1. Bu mısra dīvānda 4. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁸⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁸⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁸⁹ Bu beyit Necâtî Dīvân'ında tespit edilememiştir.

[NECĀTĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Her kişiye kendi şehri yeg gelür Bağdāddan

287³⁹⁰

[BĀĶĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. İrdi söz gāyete **Bāķī** ne dimek lāzımdur

288³⁹¹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Yazıcı kendüsine kem yazmaz

289³⁹²

[ĤAYĀLĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cūylar çün irdiler deryāya ĥāmūş oldılar

290³⁹³

---

1. <https://edebiyatvesanatakademisi.com/Icerik.aspx?a=/e/Icerik/Divan-Nesri-Mesnevi-Tarih/Seydi-Ali-Reis-Mir%27at-al-Memalik-Al%C4%B1nt%C4%B1lar/%C5%9Eahamettin-Kuzucular/104c1342-bf52-490b-9379-291d5673a234> (E.T. 09/11/2022)

³⁹⁰ Bu mısra Bāķī Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

1.Elif Nadime Aydın, *Dîvân Şâirlerinin Kasidelerinde Dua Kısmı*, YLT, Ankara Hacı Bayram Üniversitesi, s. 75 (Bkz. Kaynakça).

³⁹¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁹² Hayâlî D., G. 38 (5 beyit), s. 124.

1.Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁹³ Ş.Yahyâ D., G. 135 (5 beyit), s. 160.

1.Bu mısra dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Söyleyenler kendüsün bilmez bilenler söylemez

291³⁹⁴

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Şehirler hazînesinde gerek dürr-i şâhvâr

292³⁹⁵

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

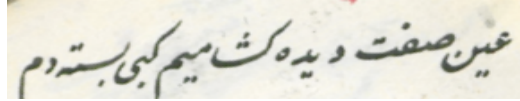
Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

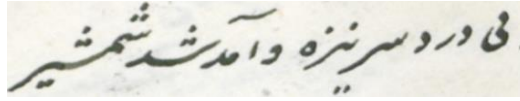
1. Şem' i yakmaz mı ol âteş kim yaçar pervâneyi

[9a]

293³⁹⁶

294³⁹⁷

295³⁹⁸

Hezec

³⁹⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁹⁵ Ş.Yahyâ D., G. 435 (5 beyit), s. 463.

³⁹⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁹⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁹⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Temāšā eylesün ḥazz eyleyen endām seyrinden

296³⁹⁹

[BĀĶĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Mestlik pāyāne irse⁴⁰⁰irişür elbette ḥāb

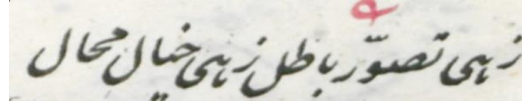
297⁴⁰¹

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Hengāmenün a' lāsı dilā irteye ḳaldı

298⁴⁰²

299⁴⁰³

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilün Mef' ülü Mefā' ilün

1. Na' mā-yı ūsheŋšāhī-i yaġmādur alan alsun

300⁴⁰⁴

FUZŪLĪ

³⁹⁹ Bākī D., G. 20 (6 beyit), s. 81.

1. Bu mısra divānda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴⁰⁰ irse: yitse **D**.

⁴⁰¹ Mısranın hangi ūşāire āit olduġu tespit edilememiştir.

⁴⁰² Arapça yazılan bu beyitin baūlıġı bulunmamaktadır.

⁴⁰³ Mısranın hangi ūşāire āit olduġu tespit edilememiştir.

⁴⁰⁴ Fuzūlī D., G. 36 (7 beyit), s. 398.

1. Bu beyit divānda 5. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cevri gönümdür çeken gözdür gören ruhsârını

1. Allâh Allâh kām alan kimdür çeken kimdür ta' ab

301⁴⁰⁵

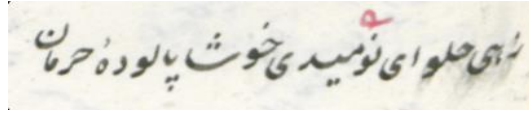
[BĀKÎ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Metā' -ı ma' rifet geldi revācun buldığı demler

302⁴⁰⁶

303⁴⁰⁷

[EMRÎ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

1. Erenler naqde kılmışdur du' āyı

304⁴⁰⁸

[CEVRÎ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

⁴⁰⁵ Bâkî D., K.5 (39 beyit), s. 13.

1.Bu mısra dîvânda 5. beyitin 1. mısrasıdır.

⁴⁰⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁰⁷ Emrî D., G. 8 (6 beyit), s. 21

1.Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır ve şu şekilde yazılmıştır:

Bu meşeldür kim erenler naqde kılmışdur duâ

⁴⁰⁸ Cevrî D., G. 223 (5 beyit), s. 263.

1.Bu mısra dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

1. Tār u pūd-ı emelüm⁴⁰⁹ kaldı bu minvāl üzre

305⁴¹⁰

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Gitdi Tübā bir yaña serv-i dil-ārā bir yaña

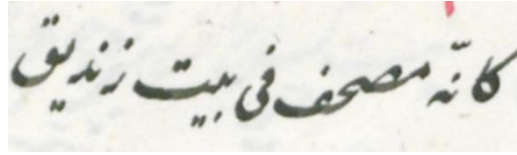
306⁴¹¹

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Hudā onda olur rāci' şikāyet ketħudāsından

307⁴¹²

308⁴¹³

[KIRIMLI MUŞTAFA RAHMİ EFENDİ]

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Gün toğmadan meşīme-i şebden neler toğar

309⁴¹⁴

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Hayfā ki ƣaldı kāfir elinde esirümüz

⁴⁰⁹ emelüm: emeli D.

⁴¹⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

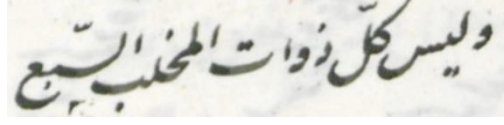
⁴¹¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴¹² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴¹³ Sevgi Öztürk, Kırmılı Rahmî ve Dîvânı, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (237-268), C. 14, S. 1 (Bkz.Kaynakça)

⁴¹⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

310⁴¹⁵

311⁴¹⁶

[ŞEHRÎ]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Yıkılmış kendü bir yerde yatır destâr bir yerde

312⁴¹⁷

[BÂKÎ]

Hezec

Mef' ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

1. Meydân-ı muhabbetde ne başlar yuvalandı

313⁴¹⁸

[VECDÎ]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Hevâ hoş her tarâf gülzâr u bülbülzâr u⁴¹⁹ gül ħandân

314⁴²⁰

[İŞMETÎ]

⁴¹⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴¹⁶ Şehrî D., G. 119 (5 beyit), s. 227.

1. Bu mısra dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴¹⁷ Bâkî D., G. 524 (5 beyit), s. 303.

1. Bu mısra dîvânda 4. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴¹⁸ Vecdî D., G. 69 (7 beyit), s. 141.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 1. mısrasıdır.

⁴¹⁹ gülzâr u bülbül zâr u : gülzâr bülbül zâr D.

⁴²⁰ İsmetî D., G. 23 (5 beyit), s. 126.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ağlama ey h̄āce ki⁴²¹ümmīd-i dünyā böyledür

315⁴²²

[NEV'İ-ZÂDE 'AṬÂYİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Merd iseñ sen de qarış yārāna

316⁴²³

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün³¹⁹

1. Taşarruf-ı şeh-i kişver-küşā sipāh iledür

317⁴²⁴

[NECÂTİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Gözi āhūlaruñ alayına yāhū begler

318⁴²⁵

[ARZİ MEHMET EFENDİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

---

⁴²¹ ki: kim D.

⁴²² Atâyî, *Sohbetü'l-Ebkâr.*, s. 115 (Bkz.Kaynakça).

⁴²³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴²⁴ Necâtî D., G. 67 (6 beyit), s. 186.

1.Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴²⁵ TŞM., s. 204 (Bkz.Kaynakça)

1.Bu beyit dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

1. Alur ‘āşıkıların gönlün ele ammā neden sonra

319⁴²⁶

NEF‘İ

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bir su‘āle yer kımaz ol ğamze-i hāzır-cevāb

320⁴²⁷

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. El-kışşa hāzer tiĝ-ı kâzāya siper olmaz

321⁴²⁸

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Çokdan isterdüm götürmek dest-i maqşūda seni

322⁴²⁹

[RŪHĪ-İ BAĖDĀDĪ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Cennet altında yā üstinde dimişler Şāmuğ

323⁴³⁰

[‘İŞMETĪ]

⁴²⁶ Nef‘î D., K. 55 (53 beyit), s. 200.

1. Bu mısra dîvânda 40. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴²⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴²⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴²⁹ <https://vahadergisi.wordpress.com/2008/07/08/tarihin-kirilma-noktalarinda-sam/> (E.T. 08/07/2008)

⁴³⁰ İsmetî D., G. 43 (5 beyit), s. 140.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Kenāre 'azm idelüm böyle bir hevā düşmez

324⁴³¹

ŞĀBĪT

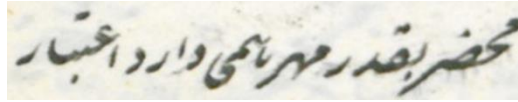
Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Zāhid-i şehri yeni cübbeler itmiş peyda

Eşegünden çulı yeg eski meşeldür haqqā⁴³²

325⁴³³

326⁴³⁴

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Varsun ey Yūsuf-cemālüm söylesün ay gördigün

327⁴³⁵

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Teklîfe ne hâcet varırız hâne bizümdür

328⁴³⁶

⁴³¹ Sâbit D., B4., s. 413.

1. Bu mısra beyitin 2. mısrasıdır. Mecmuada mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığında beyitin 1. mısrası yazılmıştır.

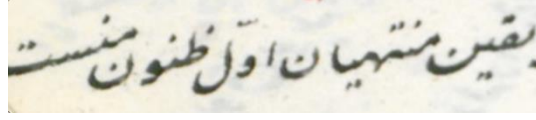
⁴³² Haqqā: ammā **D**.

⁴³³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

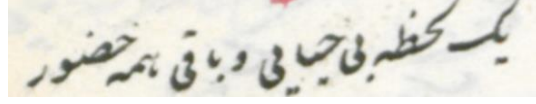
⁴³⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴³⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

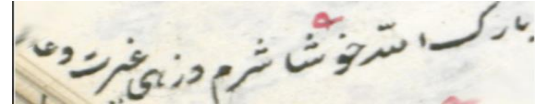
⁴³⁶ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

329⁴³⁷

330⁴³⁸

331⁴³⁹

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Bî-gâne çıkdı hayf benüm yâr şandıgum

[9b]

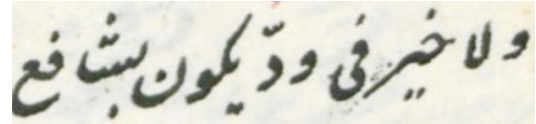
332⁴⁴⁰

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Ne kız kırduq varup Fındıklıya ol beste-lebsüz biz

333⁴⁴¹

334⁴⁴²

⁴³⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴³⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴³⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁴⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁴¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

ولا خير في ودّ يكون بكلفة

335⁴⁴³

احب شئ الى الان ما منعنا

336⁴⁴⁴

كرفار اچاره صبرست بس

337⁴⁴⁵

واي نعيم لا يكدره الدهر

338⁴⁴⁶

واي كرم لم يصب التواب

339⁴⁴⁷

العمر كالنوم والذات احلام

340⁴⁴⁸

[RÜŞDÎ]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

⁴⁴³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁶ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁸ Rüşdî D., G. 35 (5 beyit), s. 119 (Bkz.Kaynakça)

1.Bu mısra beyitin 2. mısrasıdır. Mecmuada beyitin 1.mısrası 2. mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığında yazılmıştır.

1. Bezm-i mest olmadan bu meyle maḥmūr olmamız yegdür
Ayağından bu bezmüñ el çeküp dūr olmamız yegdür

341⁴⁴⁹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Çäre yok böyle imiş ḥükm-i kazā

342⁴⁵⁰

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Her zamān dest-i dile dāmen-i fırsat girmez

343⁴⁵¹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Şükr imiş ey dil-i miḥnet-zede nā-çāruñ işi

344⁴⁵²

[RŪHĪ-İ BAĞDĀDĪ]

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Dünyā aña degmez ki cefāsın çeke ādem

345⁴⁵³

[RĀŞĪD]

Remel

⁴⁴⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵² <https://edebiyatsultani.com/bagdatli-ruhinin-terkib-i-bendi/>

⁴⁵³ Râşîd D., G. 261 (7 beyit), s. 459.

1.Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kār-ı taqdîre nedür çäre rızâdan ğayrı

346⁴⁵⁴

[NĀBĪ]

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Çok görmüşüz zevâlini ğaddâr olanlaruğ

347⁴⁵⁵

[BĀĶĪ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Görelüm âyîne-i devrân ne şüret gösterür

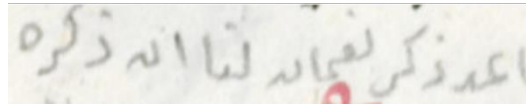
348⁴⁵⁶

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. ‘Āķıbet eyledi celâ-yı vaţan

349⁴⁵⁷

350⁴⁵⁸

⁴⁵⁴ Nâbî D., C.2, G. 427 (7 beyit), s. 137.

1.Bu mısra dîvânda 2. beyitin 1. mısrasıdır.

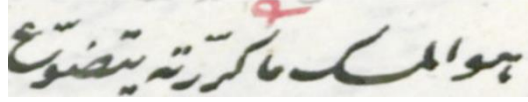
⁴⁵⁵ Bâkî D., G. 51 (6 beyit), s. 95.

1.Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

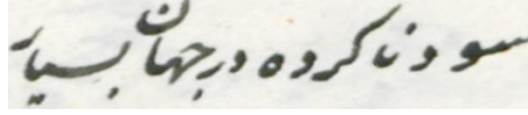
⁴⁵⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁵⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

351⁴⁵⁹

352⁴⁶⁰

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kañkısın zıkr eylesün rāvī hikāyet bir degül

353⁴⁶¹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Vaz' -ı zamāne şüret-i bī-cānı güldürür

354⁴⁶²

[AḤMED PAŞA]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ger günāh eylese kul 'afv-ı şehenşāh kāmı

355⁴⁶³

[NEV'Î]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

⁴⁵⁹ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁶⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁶¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

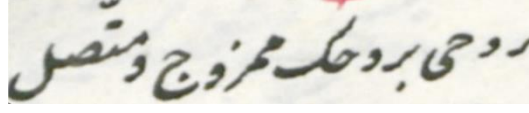
⁴⁶² Ahmed Paşa Dîvânı'nda Kerem Kasidesi'nde mısra şu şekildedir:

Ḳul hatā kılsa n'ola 'afv-ı şehenşāh kāmı (Bkz. Kaynakça)

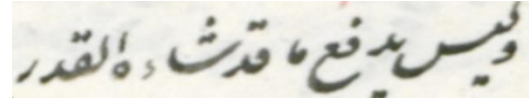
⁴⁶³ Nev'î D., K. 59 (13 beyit) , s. 127.

1. Bu meşeldür ki şu ağıdığı yere yine ağıar

356⁴⁶⁴

357⁴⁶⁵

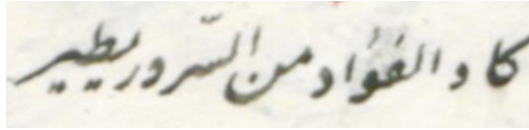
358⁴⁶⁶

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Vefāsuz yāre bağılanma göñül senden geçenden geç

359⁴⁶⁷

360⁴⁶⁸

[KĀNĪ]

Muzārī'

Mef' ūlü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Gördüğ zamāne uymadı sen uy zamāneye

361⁴⁶⁹

[NĀBĪ]

⁴⁶⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁶⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁶⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁶⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁶⁸ Kânî D., G. 170 (7 beyit), s. 239.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 1. mısrasıdır.

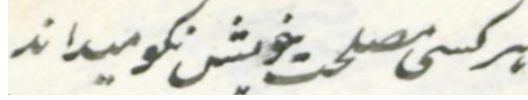
⁴⁶⁹ Nâbî D., C.2, G. 427 (7 beyit), s. 137.

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Hengām-ı fırsatında dil-âzâr olanların

362⁴⁷⁰

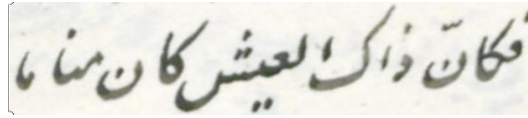
363⁴⁷¹

Remel

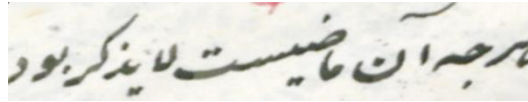
Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilün

‘Ārife mecmū‘ ā-i ‘ālem aceb eglencedür

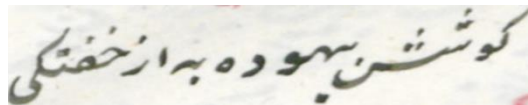
364⁴⁷²

365⁴⁷³

366⁴⁷⁴

367⁴⁷⁵

[DERVİŞ ÇELEBİ]

Remel

⁴⁷⁰ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁷² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷³ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷⁴ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷⁵ <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/derviş-celebi-pirizade> (E.T. 25/11/2020) (Bkz. Kaynakça).

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kīse-i ümmīd ḥālī dest-i istiḡnā tehī

368⁴⁷⁶

[BĀĶĪ]

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Bāķī ne diyem k' olmaya ma' lüm şerīfün

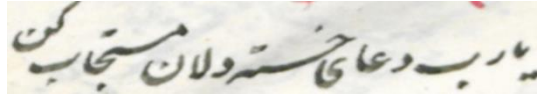
369⁴⁷⁷

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Cefā-keş ' andelībem ruḡsat-ı feryād-ı meyh' āhem

370⁴⁷⁸

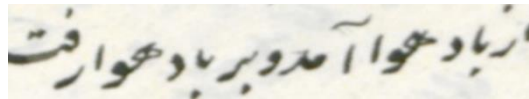
371⁴⁷⁹

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bārīye şükürler ki sebükbar olduk

372⁴⁸⁰

373⁴⁸¹

⁴⁷⁶ Bākî Dīvânı'nda tespit edilememiştir (Bkz. Kaynakça).

⁴⁷⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁷⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁸⁰ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

اجب دعوتی یا ولی الاجابه

374⁴⁸²

ان الزمان لم يلدني

[10a]

375⁴⁸³

ب لطيفه که در ضمن نام او به است

376⁴⁸⁴

وللتاس فيما يعشقون نذاهب

377⁴⁸⁵

هزار گونه سخن در دهان و لب خاموش

378⁴⁸⁶

کرک و هنر آلوده یوسف ندریده

379⁴⁸⁷

فریاد بسی کردم و فریاد رسی نیست

⁴⁸² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸⁵ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple birinci mısrası yazılmıştır.

کونما که درین کنند بر روز و کسی نیست

380⁴⁸⁸

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Muzārî^c

Meḫ'ülü Fā' ilātü Meḫā' ilü Fā' ilün

1. Olmaz mı bir laṭife-i ḡaybiyye āşikār

381⁴⁸⁹

ای حیث الوقت رحلها ام قشتم

382⁴⁹⁰

قد قیل ذلک ان صدقاً وان کذباً

383⁴⁹¹

ویرحم الله عبداً قال آمین

384⁴⁹²

فی اصیق الوقت یا تی الله بالفرج

385⁴⁹³

هر که زخمی خورد البته فغانی دارد

⁴⁸⁸ Ş. Yahyâ D., G. 95 (5 beyit), s. 120.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 1. mısrasıdır.

⁴⁸⁹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

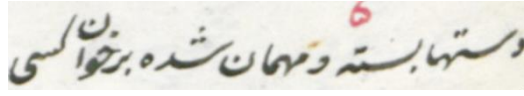
⁴⁹⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹³ Arapça-Türkçe yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

386⁴⁹⁴

387⁴⁹⁵

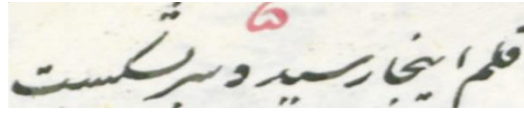
YAḤYĀ EFENDĪ

Hezec

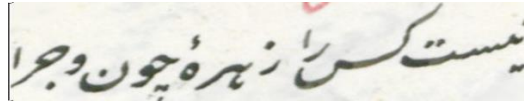
Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hilāl-i 'ıydı şehri içre ne görmüş var ne tutmuş var

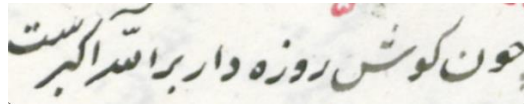
388⁴⁹⁶

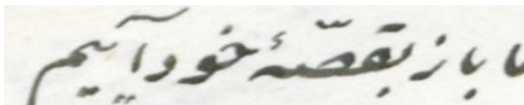
389⁴⁹⁷

390⁴⁹⁸

391⁴⁹⁹

392⁵⁰⁰

Hezec

⁴⁹⁴ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁵ Bu mısra Yahya başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁴⁹⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁹ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Mef'ülü Mefā'ilün Fe'ülün

1. Bir hāl ile kim ne'üzü billāh

393⁵⁰¹

کذبی العریکوی عنیره و هویرنع

394⁵⁰²

من جرب المجر حلت به لندامه

395⁵⁰³

من کوش استماع ندارم لمن بقول

396⁵⁰⁴

ماز پرورد وصالم من کجا بهجران کجا

397⁵⁰⁵

دولت تیز را بقا نبود

398⁵⁰⁶

و من العجیب اعمش کحال

399⁵⁰⁷

⁵⁰¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰³ Arapça-Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁴ Arapça-Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁵ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁶ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

طبيب يداوى الناس هو عليل

400⁵⁰⁸

يارب مباد انك كذا معتبر شود

401⁵⁰⁹

[MŪNĪRĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Toḡınur bir ucı Necātī⁵¹⁰ Bege

402⁵¹¹

[NEF' İ]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. O deñlü luḡ u kerem rüzgārdan gelmez

403⁵¹²

و عازلت الايام تبدى العجايبا

404⁵¹³

AḤMED FĀRŪḶ

6 احمد فاروق
سال نيكوز بهار شش پيدا است

⁵⁰⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁹ Rıdvan Canım, 2000, 509 (Bkz.Kaynakça).

⁵¹⁰ Necātī: Niḡādī **D**.

⁵¹¹ Nef' î D., Nzm. 4 (2 beyit), s. 295.

1.Bu mısra dîvânda 2. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵¹² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵¹³ Bu mısra Farsça yazılmıştır. Şâirin kimliği tespit edilememiştir.

405⁵¹⁴

زہی بآد نشن بخت مر جبا کردہ

406⁵¹⁵

وللا رض من کاس الکرام نصیب

407⁵¹⁶

[BĀĶĪ]

Muzārī^c

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilūn

1. Fermān-ı şāha⁵¹⁷cānladur⁵¹⁸ inqıyādumuz

408⁵¹⁹

ویشتعل المصباح عند انظافها

409⁵²⁰

جان کافر بدوزخ ارزانی

410⁵²¹

زہی رأی باطل زہی فکر فاسد

411⁵²²

⁵¹⁴ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵¹⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵¹⁶ Bâkî D., G. 192 (6 beyit), s. 161.

⁵¹⁷ fermān-ı şāha: fermān-ı 'aşka D.

⁵¹⁸ cānladur: cān iledür M.

⁵¹⁹ .Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²⁰ .Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²¹ Arapça-Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

جعل ظهوز لقوم في الحرب وجهما

412⁵²³

[BĀĶĪ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Nāgehān bir toz kıopardı bād-ı pāy-ı himmeti

413⁵²⁴

فاني استحق وذاكر حتى

414⁵²⁵

ما تظلوغ عزة صبح

[10b]

415⁵²⁶

ارثه ين اشارت وز ما بسر ودين

416⁵²⁷

كما تحرك سطح الماء من عصف

417⁵²⁸

مصائب قوم عند قوم فوائد

⁵²³ Bākî D., Trcb.I. (8 beyit), s. 63.

1.Bu mısra dîvânda 5.beyitin 1.mısrasıdır.

⁵²⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²⁵ Arapça-Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

418⁵²⁹

419⁵³⁰

420⁵³¹

421⁵³²

422⁵³³

[RĀMĪ PAŞA]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Mükedderdür ser-â-ser meşreb-i eczâ-yı ' âlem hep

423⁵³⁴

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

1. Dimişlerdür ki fi'tte'hîr-i âfet

424⁵³⁵

⁵²⁹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵³⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵³¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵³² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵³³ <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rami-rami-mehmet-pasa> (E.T. 06/01/2021) (Bkz. Kaynakça)

⁵³⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵³⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kār-ı evvelde kişi 'ākıbet-endiş gerek

425⁵³⁶

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Seyr-i gülzārede⁵³⁷ bir hāṭır-ı āzād ister

426⁵³⁸

Muzārī'

Me' ūlü Fā' ilātü Me' fā' ilü Fā' ilün

1. Ṭālī' ki saṇa yār ola devlet de yār olur

427⁵³⁹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Āh-ı mazlümān su'āl olmaz mı maḥşer yok mıdur

428⁵⁴⁰

[FUZŪLİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Her ne kim taḫdirdür taḡyir bulmaz ey göḡül

⁵³⁶ Ş.Yahyâ D., G. 85 (5 beyit), s. 110.

1.Bu mısra dîvânda 2. beyitin 1. mısrasıdır.

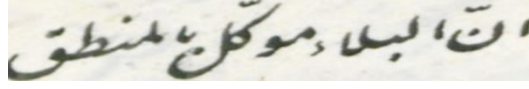
⁵³⁷ seyr-i gülzārede: seyr-i gülzārda **D**.

⁵³⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵³⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁴⁰ H.Süedâ, s. 56 (Bkz.Kaynakça)

429⁵⁴¹

430⁵⁴²

[NEF' İ]

Remel

Fā'ilatün Fā'ilatün Fā'ilatün Fā'ilün

1. Bir güherdür söz aña himmet-i şehdür kıymet

431⁵⁴³

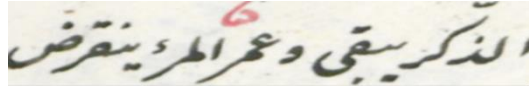
[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Hezec

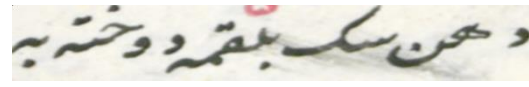
Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Yahyâ burada hâtır-ı yârâna bakılmaz

432⁵⁴⁴

433⁵⁴⁵

434⁵⁴⁶

⁵⁴¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığıyla beyitin 1. mısrası yazılmıştır.

⁵⁴² Nef'î D., K. 3 (60 beyit), s. 33.

1. Bu mısra divânda 44. beyitin 1. mısrasıdır.

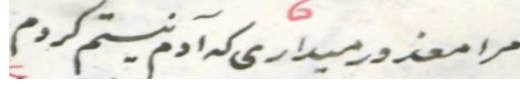
⁵⁴³ Ş. Yahyâ D., G. 141 (5 beyit), s. 166.

1. Bu mısra divânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁴⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁴⁵ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁴⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığıyla beyitin 1. mısrası yazılmıştır.

435⁵⁴⁷

[NĀ'İLĪ-İ KADĪM]

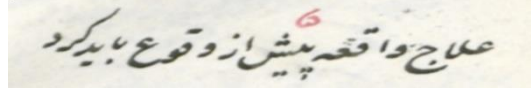
Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Yansa cihān içinde haşırı bulunmaya

436⁵⁴⁸

[VELED ÇELEBİ]

437⁵⁴⁹

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Şavduñ bir iki hamleyi nevbet saña geldi

438⁵⁵⁰

NĀBĪ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Ğamze hāmūş-ı tegāfül dīde leb-rīz-i ğazāb

Fırşat-ı güftār bulmuş gibi bed-gūlar yine

⁵⁴⁷ Nâilî-i Kadîm D., G. 317 (7 beyit), s. 516.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 2. mısrasıdır. Mecmuada beyitin 1. mısrası 2. mısrasının sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığıyla yazılmıştır.

⁵⁴⁸ Bu mısra Farsça yazılmıştır. Şâirin kimliği tespit edilememiştir.

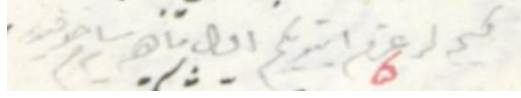
⁵⁴⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁵⁰ Nâbî D., C.2, G. 776 (7 beyit), s. 405.

1. Bu mısra dîvânda 5. beyitin 1. mısrasıdır. 1. mısra 2. mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Nâbî başlığıyla yazılmıştır.

439⁵⁵¹

440⁵⁵²

[FĀŞİĤ AĤMED DEDE]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bir tarîk ile kabûl itmez muĥabbet şirketi

441⁵⁵³

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Bugün baña ise yarın sañadur

442⁵⁵⁴

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. İtdüm seni ben Ĥazret-i Allāha emānet

443⁵⁵⁵

444⁵⁵⁶

[ŞĀMĪ]

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

⁵⁵¹ Mısra silik yazılmıştır.

⁵⁵² Fāsih D., N. (6 beyit), s. 288.

1. Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır. Nazire Be-nazîm başlığıyla geçer.

⁵⁵³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁵⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁵⁵ Silik beyit var.

⁵⁵⁶ RT., s. 190 (Bkz. Kaynakça).

1. Ey ‘āşık-ı miḥnet-zede buldukça bunarsun

445⁵⁵⁷

[NĀ’İLĪ-İ KADĪM]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Verā-yı perdede esrār var zūhūr idicek

446⁵⁵⁸

447⁵⁵⁹

[RĀŞĪD]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. ‘Afv rāciḥdür berāy-ı terbiyet ta‘zīrden

448⁵⁶⁰

449⁵⁶¹

450⁵⁶²

Muzārī‘

⁵⁵⁷ Nāil-i Kadīm D., G. 209 (9 beyit), s. 433.

1. Bu mısra dîvânda 9. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁵⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁵⁹ Râşid D., G. 199 (7 beyit), s. 423.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁶⁰ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

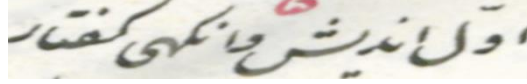
⁵⁶¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁶² Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Yā reh-güzārına varsaḡ selām almaz mı

451⁵⁶³

452⁵⁶⁴

[NEV'Î]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Eşigünde ḡul olmak dehre sulṡān olmaḡdan yegdür

453⁵⁶⁵

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün

1. Her ne şanursaḡ eşüñe hep başuñe gelse gerek

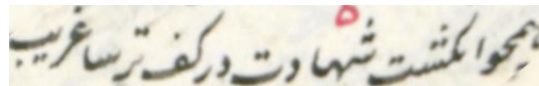
454⁵⁶⁶

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Gerekdür kendüsin bilmezlere kendüyi bildürmek

455⁵⁶⁷

456⁵⁶⁸

⁵⁶³ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁶⁴ Nev'î D., G. 133 (5 beyit), s. 233.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁶⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁶⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁶⁷ Arapça- Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁶⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

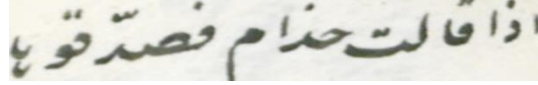
Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

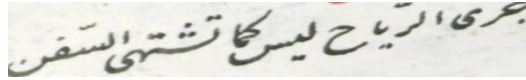
1. Birbirini başup gelür mevc-i yemm-i belā mıdur

[11a]

457⁵⁶⁹

458⁵⁷⁰

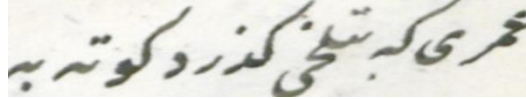
459⁵⁷¹

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Güft-gū ile pür oldı yine şeh'r ü bāzār

460⁵⁷²

461⁵⁷³

Muzārī

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Şehbāz-ı dest-i himmetüm aldum şikārumı

462⁵⁷⁴

⁵⁶⁹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

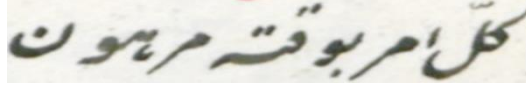
⁵⁷⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁷¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁷² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁷³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁷⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

463⁵⁷⁵

[NEŞĀTÎ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Zerreler çursun mı mihr-i 'ālem-ārādur gelen

464⁵⁷⁶

[‘ALĪ SIRRĪ EFENDĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Pādişāh kıanda ise bendeleri anda olur

465⁵⁷⁷

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' lün

1. Āfitāba ya ıoğ ya ıoğdum dir

466⁵⁷⁸

[NEV'Ī]

Hezec

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

1. Geldümse n'ola ben şu' arā devrine āhır

'Ādet budur āhırde gelür bezme ekābir

⁵⁷⁵ Neşâtî D., K. 18 (35 beyit), s. 91.

1. Bu mısra dîvânda 18. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁷⁶ <https://www.ketebe.org/en/artist/seyh-ali-sirri-efendi-934> (E.T. 09/12/2019) (Bkz. Kaynakça).

⁵⁷⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁷⁸ Nev'î D., G. 144 (5 beyit), s. 237.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır. Mecmuada mısranın sol tarafına silik yazıyla beyitin 1. mısrası yazılmıştır.

467⁵⁷⁹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. A sevdigüm hele pek bî-vefâ imiſſün sen

468⁵⁸⁰

Muzārî'

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Süküt cāhile ıat' i cevābdur dirler

469⁵⁸¹

[RĀŞİD]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Cedel-kārāna ħāmūſi kadar rengin cevāb olmaz

Sükütü merd-i dānā ħasmını ilzām için saıklar

470⁵⁸²

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Yemm 'av' ave-i kilāb ile murdār olur mı hıç

471⁵⁸³

⁵⁷⁹ Mısranın hangi ſāire āit olduğu tespit edilememiſtir.

⁵⁸⁰ Mısranın hangi ſāire āit olduğu tespit edilememiſtir.

⁵⁸¹ Sābit Dıvānı'nda tespit edilememiſtir. (Bkz.Kaynakça)

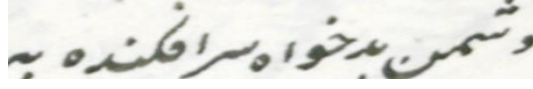
Rāſid D., G. 68 (5 beyit), s. 346.

1.Mecmuada mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple sānisi baſlıđıyla beyitin 2. mısrası yazılmıſtır.

⁵⁸² Mısranın hangi ſāire āit olduğu tespit edilememiſtir.

⁵⁸³ Arapça yazılan bu mısranın baſlıđı bulunmamaktadır.

472⁵⁸⁴

473⁵⁸⁵

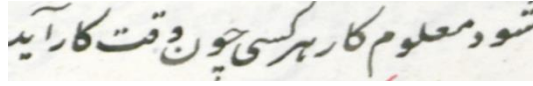
[NEF' Ī]

Hezec

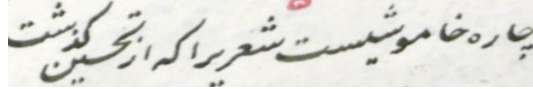
Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. O gūne qāfirūn qatli nice⁵⁸⁶ muhtāc-ı fetvādur

474⁵⁸⁷

475⁵⁸⁸

476⁵⁸⁹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Köstegi kırdı boşandı süpüri tutdı hemān

477⁵⁹⁰

[İŞHĀK ÇELEBĪ]

Remel

⁵⁸⁴ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁸⁵ Nef' î D., K. 47 (70 beyit), s. 174.

1. Bu mısra dîvânda 66. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁸⁶ nice: niçin **D**.

⁵⁸⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁸⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁸⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

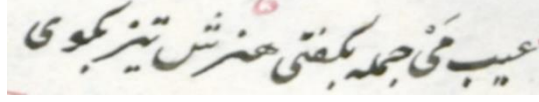
⁵⁹⁰ İshâk Çelebî D., G. 167 (7 beyit), s. 250.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bilmezem kendüm bilelden böyle ḥandān⁵⁹¹ olduğum

478⁵⁹²

479⁵⁹³

[BĀḲĪ]

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bākī kalan bu ḳubbede bir ḥoş şadā imiş

480⁵⁹⁴

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Ḥaṭṭ-āver oldı ḥüsn yine biḡ civān deġer

Geçmiş zamān olur ki ḥayāli cihān deġer

481⁵⁹⁵

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Buharādan gelür diḡler ḥadīşin ṭālib-i ma' nī

482⁵⁹⁶

[BĀḲĪ]

⁵⁹¹ ḥandān: ḥayrān D.

⁵⁹² Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁹³ Bākī D., G. 218 (5 beyit), s. 172.

1. Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁹⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁹⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁹⁶ Bākī D., G.267 (5 beyit), s. 193.

1. Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Yıldızı düşkün olur pādişehüm ma' zülün

483⁵⁹⁷

ويبقى الود ما يبقى العتاب

484⁵⁹⁸

تغرب عن الاوطان في طلب العلى

485⁵⁹⁹

وامتى سراج بالانوار لا يطفى

486⁶⁰⁰

كفى شيب والاسلام بدمنا هيا

487⁶⁰¹

ترسم زرسنگه مار وديم

488⁶⁰²

مرغ را چون اجل آيد سوي صباد

489⁶⁰³

Hezec

⁵⁹⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁹⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır. Yan tarafına bir not düşülmüştür.

⁵⁹⁹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰¹ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰² Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hudā kādirdür eyler seng-i hārādan güher peydā

490⁶⁰⁴

قانون حفظ صحت عالم شریعتست

491⁶⁰⁵

تلخی ماتم کجا شیرین بکلو میشود

492⁶⁰⁶

پیچیده شود بپای هر کس عملش

493⁶⁰⁷

جهان دیده بسیار گوید دروغ

494⁶⁰⁸

شکوه بسیار است اما قدرت اظهار نیست

495⁶⁰⁹

بشیمان شد از کرده اما چه سود

496⁶¹⁰

⁶⁰⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁵ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

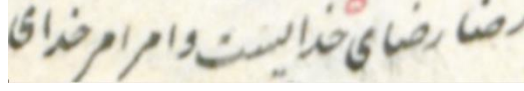
⁶⁰⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁹ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶¹⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

[11b]

497⁶¹¹

Muzārī[‘]

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ömr-i nihāl-i nevres-i maḥdüm-ı zül-ḳadr
Olsun beḳā-yı vālid ile sāl-i şad hezār

498⁶¹²

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ülün

1. Ḳo ta‘cīli ki ol şeyṭān işidür
Te’ennī şabr ile Raḥmān işidür

499⁶¹³

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Bugün bir sīm-ten dil-ber münevver kıldı ḥammāmı
‘Araḳ-rīz oldı mermerler görince ol gül-endāmı

500⁶¹⁴

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Hem-dem bulunur yār-ı vefādār ele girmez
Biñ gün arasan ‘ālemi bir yār ele girmez

⁶¹¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

501⁶¹⁵

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

1. Hoşā 'ālemi hayāt-ı tāze buldı
Cihān āvāze-i şevk ile tıldı

502⁶¹⁶

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Her du'ā ki bula ihlāş-ı dil-zāre vuşül
Va' d-i mevşük-ı Hudādur ki ider anı kabül

503⁶¹⁷

RĀMİZ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Siper it sineği ger hañçer-i āzāra gönül
Böyledür de'b-i muhabbet⁶¹⁸ buña yok çāre gönül

504⁶¹⁹

RĀFİ'

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Yıkılmaz top ve ' askerle olur bir söz ile vīrān
Binā-yı kalb-i ādem gibi nāzik hem metin olmaz

---

⁶¹⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹⁷ *Türük* 2014, s. 231 (Bkz.Kaynakça).

⁶¹⁸ de'b-i muhabbet: resm-i muhabbet T.

⁶¹⁹ Râfi'ye âit bir dîvân tespit edilememiştir.

505⁶²⁰

RÂŞİD

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cezm-i istihkākını devlet aña kim el virür
Feyz-i isti'ādādı Hâk iqbâlden evvel virür

506⁶²¹

[RÂŞİD]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Zebân-ı şîvesinden hânde vü güftâr beyninde
Çıkar va' d-i vişâl ikrâr ile inkâr beyninde

507⁶²²

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Yapılması yıkıldığı yerdendür 'âlemün
Mey-hâne de yıkıldıñ ise tırma var yapıl

508⁶²³

NÂBÎ

Hezec

Mef' ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

1. Ol şüh dirîğ itmez idi naqd-i visalin
H'âhişger-i ihsânı hemân bir ben olaydum

⁶²⁰ Bu beyit Râşîd Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁶²¹ Râşîd D., G. 227 (7 beyit), s. 440.

⁶²² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶²³ Nâbî D., C.2, G. 526 (5 beyit), s. 214.

2. Kettān gibi efsürde⁶²⁴ olursam da olaydum
Tek ol meh-i sīmīn-tene pīrāhen olaydum

509⁶²⁵

[KOCA RĀĠIB PAŞA]

Remel

Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilūn

1. Şanma ebnā-yı zamāne baņa⁶²⁶ bir iş⁶²⁷ itdi
Neler itdiyse baņa baht-ı sitem-kış itdi

510⁶²⁸

RĀĠIB

Remel

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn

1. Maṭlabuñ zūll ile maḥlūka müdārā virmez
Viren Allāhdur ey dil beg ü paşa virmez

511⁶²⁹

ŞĀBĪT

Müctes

Mefā' ilūn Fe' ilātūn Mefā' ilūn Fe' ilūn

1. Şaķın hediye-i 'ūd eylemeñ edeble taleb
Zamāne hacılarında ne 'ūd var ne edeb

512⁶³⁰

Velehu

---

⁶²⁴ efsürde: fersüde **D.**

⁶²⁵ Rāġıb Paşa D., G. 152 (7 beyit), s. 348.

⁶²⁶ baņa: beni **D.**

⁶²⁷ bir iş: dil-rış **D.**

⁶²⁸ Rāġıb Paşa D., G. 78 (7 beyit), s. 271.

⁶²⁹ Sâbit D., B5., s. 413.

⁶³⁰ Sâbit D., B5., s. 414.

[ŞĀBĪT]

Hezec

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Nüşaḥ marāz-ı 'aşka 'ilāc eylemedi hīç

Ey şeyḥ-i kerāmāt-fürüş ez de şuyun iç

Velehu

513⁶³¹

[ŞĀBĪT]

Remel

Mefā'ilün Fe'ilätün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Perī nazarlari teşhīrde tekellüf ider

Cenāb-ı şeyḥe sözüüm yok güzel taşarruf ider

Velehu

514⁶³²

[ŞĀBĪT]

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilün

1. Şaḥn-ı güftārda reftār idemez lāğardur

Edhem-i ḥāmemizüñ bir ayağı aqşardur

Velehu

515⁶³³

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

⁶³¹ Sâbit D., G. 83 (5 beyit), s. 271.

⁶³² Sâbit D., B49., s. 417.

⁶³³ Sâbit D., B43, s. 416.

1. Nişân-ı pâ' yini görmüş derinde ' aşık-ı zâr
Ne semte gitdi o hercâyî bunda bir iz var

Velehu

516⁶³⁴

[ŞĀBĪT]

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Çözdi şalvâr-ı bendini dildâr
Köstegi kırdı rahş-ı şabr u karar

Velehu

517⁶³⁵

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Hemîşe dil-ber ile⁶³⁶ fikr-i ittiḥād eyler
Raḳīb-i rû-siyeh eñ sonra bir fesād eyler

Velehu

518⁶³⁷

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Riyā metā' ını paştav idüp de şatmasalar
O kışşā gelmiyor endāzeze uzatmasalar

Velehu

---

⁶³⁴ Sâbit D., B157, s. 426.

⁶³⁵ Sâbit D., B55, s. 417.

⁶³⁶ ile: ise D.

⁶³⁷ Sâbit D., B69, s. 418.

519⁶³⁸

[ŞĀBĪT]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Seyr-i 'ide çıkarup hem-dem-i aḥbāb iderüz
'idi ol servi şalındurmağa dölāb iderüz

[12a]

Velehu

520⁶³⁹³

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Hezār-bār-ı emel gelse behre-yāb olamam⁶⁴⁰
Bu bār-ḥanede Şābit ol yükde bācum yoḳ

Velehu

521⁶⁴¹

[ŞĀBĪT]

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Tuḡrā-yı āḥ çekmege müştāk idüḡ gönül
Sultān-ı 'aşḡdan saḡa izin oldı var çek

Velehu

---

⁶³⁸ Sābit D., G. 134 (5 beyit), s. 282.

⁶³⁹ Sābit D., G. 203 (5 beyit), s. 315.

⁶⁴⁰ olamam: olmam D.

⁶⁴¹ Sābit D., G. 217 (5 beyit), s. 322.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

522⁶⁴²

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Şabā şikencin açup tār-ı zülf-i cānānuḡ
Tōkınmasun teline ' aşık-ı perīşānuḡ

Velehu

523⁶⁴³

[ŞĀBĪT]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kökeninde büyümiş gül gibi nāzıklük ile
Germ ü serdın ne bilür gonca daḡı bu çemenünḡ

Velehu

524⁶⁴⁴

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Ne ḡidmet olsa gider ber-sebāl-i isti' cāl
Efendi tır-keş oḡıdur o ḡamze-i kaḡḡāl
2. Nesīm-i āhum idüp semt-i ülfete mā'il
Biraz egilmiş o ser-keş nihāl-i bāḡ-ı cemāl

---

⁶⁴² Sâbit D., G. 207 (5 beyit), s. 317.

⁶⁴³ Sâbit D., G. 206 (5 beyit), s. 316.

⁶⁴⁴ Sâbit D., G. 236 (5 beyit), s. 333.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

3. Raķībi zevcesi siħr ile ħar idince gören
Pend⁶⁴⁵ idüp didi hep böyle olsa siħr-i helāl

Velehu

525⁶⁴⁶

[ŞĀBĪT]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Na' im-i vuşlaţuđdan ķat' -ı ümmīd-i ma' āş itdüm
Şorarsan şüret-i ħırmānı rīşinđen tırāş itdüm

Velehu

526⁶⁴⁷

[ŞĀBĪT]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ţaleb-i ħavzında⁶⁴⁸ Ţırmış varup ol serv-i revān
Varsam ardından uşülüyle⁶⁴⁹ doķunsam⁶⁵⁰ itsem
2. Bu ħarābātda Şābit olamam sulţānum
Dil-i vīrānumı yapsağ da yıķılsam gitsem

Velehu

527⁶⁵¹

[ŞĀBĪT]

---

⁶⁴⁵ pend: pesend **D.**

⁶⁴⁶ Şābit D., G. 243 (5 beyit), s. 336.

⁶⁴⁷ Şābit D., G. 242 (5 beyit), s. 336.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

2. Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

⁶⁴⁸ Ţaleb-i ħavzında: Ţaleb-i ħavzda **M.**

⁶⁴⁹ usülüyle : usül ile **M.**

⁶⁵⁰ doķunsam: Ţoķunsam **D.**

⁶⁵¹ Şābit D., B. 68, s. 418.

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilätün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Şahn-ı çemende bülbülzârı alındurur
Bād-ı nesīm bir gül-i rā' nā şalındurur

Velehu

528⁶⁵²

[ŞĀBĪT]

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Sen şimdi beni oğ gibi yabāna atarsun
Ammā ki eyā қаşı kemānum çok ararsun

Velehu

529⁶⁵³

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bir şevk var idi gice Şeyh-i Cemilde
Vāfir terennüm itdi uşul-i şaķilde

Velehu

530⁶⁵⁴

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Vücüdum zevraķın bād-ı fenāya virdi bir āfet
Varup baħr-i belāda fülk-i dil bir yāre çarpıldı

Velehu

---

⁶⁵² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁵³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁵⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

531⁶⁵⁵

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ben kırkarum rakīb-i girān-cān alur seni
Bi’llāh varma yanına şeytān alur seni

Velehu

532⁶⁵⁶

[ŞĀBĪT]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bir yerde yaṭalum diyicek nāzı uzatdı
Yatamam didi⁶⁵⁷ bir ḥayli ‘inād eyledi yatdı

Velehu

533⁶⁵⁸

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Ğamuñla maḥv-ı vücūd itdigün şeb-i firkat
Lisān-ı şem‘ gibi⁶⁵⁹ yana yana söylerdi

Velehu

534⁶⁶⁰

[ŞĀBĪT]

---

⁶⁵⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁵⁶ Sâbit D., B99, s. 421.

⁶⁵⁷ didi: diyü D.

⁶⁵⁸ Sâbit D., G. 331 (5 beyit), s. 384.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁶⁵⁹ gibi: gice D.

⁶⁶⁰ Sâbit D., B5, s. 414.

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. bî-vefâ dem urup merhamet hevâsından

Uçurdu murg-ı dili âferîn kıyısından

Velehu

535⁶⁶¹

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Mürîdi söyledi şeyhün riyâ-fürüş idigün

Uzun kulağdan işitdüm dırâz-güş idigün

Velehu

536⁶⁶²

[ŞĀBĪT]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Görmege gelmiş idi hâl-i dil-i bîmârı

Aldı göz habsine cāsūs-ı hayâl yârı

Velehu

537⁶⁶³

[ŞĀBĪT]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

⁶⁶¹ Sâbit D., G. 261 (5 beyit), s. 345.

⁶⁶² Sâbit D., B95, s. 421.

⁶⁶³ Sâbit D., G. 345 (5 beyit), s. 391.

1. Zîr-i zeylinde nihân maşrāba-ı vişn-ābı
Vā' izūñ bāde-i gülfāme de⁶⁶⁴ vardır qabı

Velehu

538⁶⁶⁵

[ŞĀBĪT]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Vezn idüp sîb-i behişt ü zeķan-ı dil-cūyı
Göz terāzūsına aldum yine şeftālūyı
2. Āteş-i sîne-i ' aşkla mülāyim olmaz
Serddür tîğ-ı nigāhınuñ efendi şūyı

539⁶⁶⁶

[' ABDĪ]

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Her dil-ber için sînede bir yāre mi olsun
N'etsün dil-i miḥnet-zede biñ pāre mi olsun

540⁶⁶⁷

FEYŻĪ

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Gülşen-i dilde vezān olsa hevā-yı tāze
Gülbün-i ṭab' bulur neşv ü nemā-yı tāze

[12b]

⁶⁶⁴ bāde-i gül-fāmede: bāde-i gül-gūnda D.

⁶⁶⁵ Sâbit D., G. 329 (5 beyit), s. 382.

⁶⁶⁶ Abdî D., G. 25 (5 beyit), s. 187.

⁶⁶⁷ Bu beyit Feyzî başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

541⁶⁶⁸

RÂŞİD

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Hased-i kalb 'adū luṭfıyla zā'il olmaz
Sengde muzmir olan āteşe āb itmez eşer

542⁶⁶⁹

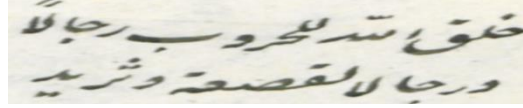
[NĀBĪ]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Felekde kāmver olmaḡ hüner degül Nābī
Hüner bir ehl-i dile şarf-ı himmet itmekdür

543⁶⁷⁰

544⁶⁷¹

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Bu vaz' -ı nā-bihīn cāruḡ felek eyler mükāfātıḡ
Sipihrüḡ itdigi küstāḡlıḡ ma' zūr olur bir gün

545⁶⁷²

[VECDĪ]

Hezec

⁶⁶⁸ Râşid D., Müf.3, s. 476.

⁶⁶⁹ Nābî D., C.1, G. 235 (5 beyit), s. 647.

⁶⁷⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁷¹ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

⁶⁷² Vecdî D., G. 18 (7 beyit), s. 89.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Sitānbūla şu deḡlü⁶⁷³ ārzū var dilde ey Vecdī

Uçardum bulsam ammā neyleyüm bāl u perüm yoğdur

546⁶⁷⁴

[ZĀMİRİ]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Bu nevbahārda ancağ açıldı lāle-i dāğ

Küşād-ı ḡonçe-i dil ḡaldı bir bahāra daḡı

547⁶⁷⁵

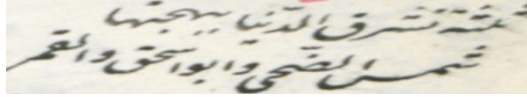
Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Miyān-ı lücce-i ḡayretde ḡaldı keṡtī-i dil

Bu rüzḡār ise çekmez kenāra neyleyelüm

548⁶⁷⁶

549⁶⁷⁷

[ŞEYHİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

1. Gerek seng-i siyāh olsun gerekse atlas u ḡārā

Ġaraz bir bāliš-i rāḡat bulunmağdur ser altında

⁶⁷³ şu deḡlü: o deḡlü D.

⁶⁷⁴ ZZET., s. 79 (Bkz.Kaynakça)

⁶⁷⁵ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

⁶⁷⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁷⁷ TŞ., s. 486 (Bkz.Kaynakça)

550⁶⁷⁸

[NAZĪF]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Neler çeker güzelüm nerdübân-ı ' aşkuñda
Çıkınca kaşr-ı vişâle kadem kadem ' aşık

551⁶⁷⁹

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Bil kadrini vaqt-i hoş güzāruñ
Vir hükmini faşl-ı nev-bahārun

552⁶⁸⁰

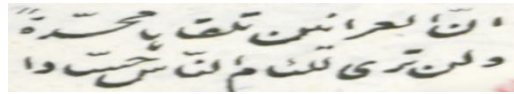
ŞĀBĪT

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Saña her meclisünde söylesek sen mülzem olmazsun
Degül kürsiye vā' iz ' arşa çıksañ ādem olmazsun

553⁶⁸¹

554⁶⁸²

NĀBĪ

Müctes

⁶⁷⁸ Osmanlı Saray Tarihi, C. 4, s. 549 (Bkz.Kaynakça).

⁶⁷⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁸⁰ Sâbit D., G. 254 (5 beyit), s. 342.

⁶⁸¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁸² Nâbî Dîvânı'nda bu beyit tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça).

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Verā-yı perdede yaqdı çerāğ-ı hūrşīdin
Ḥayālbāz-ı zamāne ne gösterür görelüm

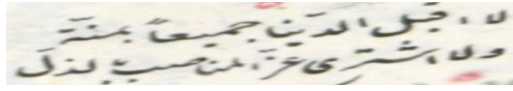
555⁶⁸³

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Tuṭalum kāmētünjī serv-i ser-efrāz olmış
Ey nihāl-i çemenistān-ı cefā mā's-semere
2. Tuṭalum serv gibi mu' tedil imiş qaddün
Ey nihāl çemenistān cefā mā's-semere

556⁶⁸⁴

557⁶⁸⁵

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Baḥt-ı ser-keş zimām-ı hükmine rām
Gicesi qadr ü gündüzi bayrām

558⁶⁸⁶

[ḤĀLETİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Defterinde nāmumuz bulduq bugün cānānenün
Ölmeden gördük hele qaydın dil-i dīvānenün

⁶⁸³ Beyitlerin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁸⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁸⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁸⁶ A. Hâletî D., G. 445 (5 beyit), s. 483.

559⁶⁸⁷

AHĪ-ZĀDE ḤALĪMĪ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Biricek söylemedi yār niyāz itdüm çok
Kaṭı sengīn-dil imiş ḥaḫ bu ki⁶⁸⁸ aṣla söz yoḫ

Velehu

560⁶⁸⁹

[AHĪ-ZĀDE ḤALĪMĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cām-ı mey-i nābumuz⁶⁹⁰ itdi ūikest⁶⁹¹
Meclisümüz baṣdı ayaḫ nā'ibī

561⁶⁹²

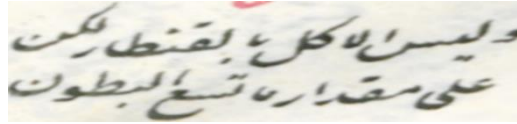
[ḲAF-ZĀDE FĀ'İZİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Hiç cem' iyyet-i ḥāṭırdan eṣer gördüñ mü
Bu ḳadar meclise uḫrar yoluñ ey bād-ı ūabā

562⁶⁹³

⁶⁸⁷ RT., s. 125 (Bkz. Kaynakça)

⁶⁸⁸ bu ki: budur **D**.

⁶⁸⁹ RT., s. 125 (Bkz. Kaynakça).

⁶⁹⁰ cām-ı mey-i nābumuz : cām-ı mey- nābı **RT**.

⁶⁹¹ itdi ūikest: ūikest eyledi **RT**.

⁶⁹² Eslāf, s. 61 (Bkz. Kaynakça).

⁶⁹³ Arapça yazılan bu beyitin baṣlığı bulunmamaktadır.

563⁶⁹⁴

NEV'İ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Āšnāsından Sıtānbuluñ kesildüñ Nev'iyā
Tig-i bürrān oldı bu deryā-yı 'ummān arada

564⁶⁹⁵⁷

[VEYSİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Halka-i çeşümü şayyād-ı felek⁶⁹⁶ ideli dām
Hūblarda seni tıtdı gözüm ey kebk-i hırām

565⁶⁹⁷

REMZİ-ZĀDE MEHMED EFENDİ

[İLMİ]

Muzāri'

Mef'ülü Fā' ilātü Mef'ülü Fā' ilün

1. Seng-i cefāya her kişi tıtmağ olurdu baş
Bir demde biñ cefā olıcağ kande baş tıtar

[13a]

566⁶⁹⁸

[BĀKİ]

⁶⁹⁴ Nev'î D., G. 451 (5 beyit), s. 366.

⁶⁹⁵ Veysi D., Müf. 3, s. 118.

⁶⁹⁶ şayyād-ı felek: şayyād-ı ezel **D**.

⁶⁹⁷ Tuhfe-i Nâilî, s. 695 (Bkz.Kaynakça).

⁶⁹⁸ Bâkî D., G. 239 (5 beyit), s. 182.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Dehr-i bî-bünyād için renc-i talebden fāriğ ol
Bārî birkaç gün huzūr-ı alble⁶⁹⁹ dünyāya ba

567⁷⁰⁰

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Güş itdi meger kim haberin bād-ı hazānu
Ürperdi tüyi murğ-ı çemenzār-ı şafānu

568⁷⁰¹

URSUN-ZĀDE ' ABDULLAH EFENDİ

[' ABDULLAH FEYZİ]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Geçince reh-güzzerinden o şāh-ı hubānum
Deriçe-i lebüme geldi seyr için cānum

569⁷⁰²

[ŞEYHÜLİSLĀM YAYĀ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cāme-i gülgün ile olmış o şeh eşheb-süvār
Şan nesīm-i şubhla gül-berg-i ra' nādur gider

⁶⁹⁹ huzūr-ı alble: huzūr-ı alb ile **D**.

⁷⁰⁰ Beyitin hangi şāire āit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁰¹ RT., s. 267 (Bkz.Kaynakça)

⁷⁰² Ş. Yahyā D., G. 79 (5 beyit), s. 104.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

570⁷⁰³

ḲĀF-ZĀDE FEYZULLAH EFENDİ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Güzergāh-ı cihān cāy-ı qarār olmadıgun bildük
Anuñçün her gice bir tekyenüñ mihmānyuz cānā⁷⁰⁴

571⁷⁰⁵

[MUŞTAFĀ ḤALĪMĪ EFENDİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ḥalkā içre nağmeler itse o yār-ı hoş-nevā
Ḳarşusunda bir bahāne olsa giryān olmağa

572⁷⁰⁶

[BĀḲĪ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ḳoyup tesbīh-i mercānı seni kim diñler ey vā' iz
Mufaşşal kışşa başlarsun ġarīb efsāne söylersün

573⁷⁰⁷

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

⁷⁰³ Kāf-zāde Feyzullah Efendi'ye âit bir dīvān tespit edilememiştir.

⁷⁰⁴ Bu mısra Nev'î-zāde Aṭāyî Dīvānı'nda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

⁷⁰⁵ N. Atāyî Dīvānı'nda tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça).

1.Beyitin Mustafa Halīmî Efendi'ye âit olduğu tespit edilmiştir.

Şakâik-i Numāniyye ve Zeyilleri, s. 547.

⁷⁰⁶ Bâkî D., G. 361 (5 beyit), s. 234.

1.Bu beyit divanda 3. beyittir.

⁷⁰⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Dile ta' n itmeyelüm olsa esîr-i ğam-ı ' aşk
Gelün anı kıoyalum hâline Mevlâsı ile

574⁷⁰⁸

[ĤASĪBĪ]

Hezec

Mef' ulü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

1. Lâyık degül ol dâmen-i pâka ola vâşıl
Kütek gerek el-kışşa begüm dest-i erâzil

575⁷⁰⁹

Muzâri

Mef' ulü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün

1. ' Āşık aña dir mi ki gördüm diyü yarımı
Cânı çıkınca bekleye küy-ı niĝârımı

576⁷¹⁰

ĤĪBRĪ

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Heves-i müy-ı miyânuñla olup zâr u nizâr
Katı inceldi revâdur üzülürse aĝyâr

Velehu

577⁷¹¹

[ĤĪBRĪ]

Remel

⁷⁰⁸ Zeyl-i Şakâiku'l Atâî, C. 2, s. 571 (Bkz. Kaynakça)

⁷⁰⁹ Beyitin hangi şâire âit olduĝu tespit edilememiştir.

⁷¹⁰ RT., s. 117 (Bkz. Kaynakça).

⁷¹¹ RT., s. 117 (Bkz. Kaynakça)

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Nāmuḡ aḡyār ile yād olsa ŧehā dūr olmaz

Sifleye mā'il olan ḡayr ile mezkūr olmaz

Velehu

578⁷¹²

[ḤİBRİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Reh-i ' aŧŧuḡda⁷¹³ ḡodum baŧumı cānum ḡaldı

Luḡf it ey ḡamze-i dil-ber anı da bir yola ḡo

579⁷¹⁴

[ḤİBRİ]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fa' ilātün Fā' ilün

1. Ḥāneme gel diyü ḡutdum dāmen-i yārı hele

Ey dil-i bī-ḡāre sa' y it ḡutdıḡuḡ āsān gele

580⁷¹⁵

ḤUDĀYİ

Muzāri'

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. A' dā-yı kīne ḡāhla seyrāna ḡitme ḡiḡ

Gel ḡör ne⁷¹⁶ oldı Yūsufa yabāna ḡitme ḡiḡ

⁷¹² RT., s. 118 (Bkz. Kaynakça)

⁷¹³ reh-i ' iŧŧında: reh-i ' iŧŧda RT.

⁷¹⁴ RT., s. 118 (Bkz. Kaynakça)

⁷¹⁵ RT., s. 135 (Bkz. Kaynakça)

⁷¹⁶ ne: nice M.

581⁷¹⁷

[BĀĶĪ]

Muzāri^ç

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Dünyā evinde olmayıcağ bir huzūr-ı kalb
Fānī cihānı neyleyeyüm⁷¹⁸ cāvidān tutuğ

582⁷¹⁹

RĀZĪ EFENDĪ

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilätün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ğarīğ-i bağr-ı celāl itme dil sefinesini
Be Rūm ili güzeli yelkenüğ biraz indür

583⁷²⁰⁶

ç AZMĪ-ZĀDE HĀLETĪ

Remel

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. Zevrağ-ı mey çekerüz dem-be-dem ey Rabb-i Ğafūr
Mücrimüz eyleme bağr-i keremüğden bizi dūr

584⁷²¹

[BĀĶĪ]

Muzāri^ç

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

⁷¹⁷ Bâkî D., G. 281 (6 beyit), s. 200.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

⁷¹⁸ neyleyeyüm: neyleyelüm **D.**

⁷¹⁹ Hadâiku'l-Hakâik fi Tekmileti'ş-Şakâik, s. 628 (Bkz.Kaynakça)

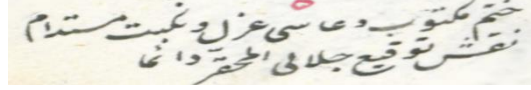
⁷²⁰ A.Hâletî D., Müf. 137, s. 600.

⁷²¹ Bâkî D., G. 303 (5 beyit), s. 209.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1. Şūfî şafāya başla ne bu⁷²² kīne-i şütür
Gir bezm-i ‘ayş u ‘işrete sende kıtāre gel

585⁷²³

586⁷²⁴

[EDİBİ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Koyup şalāhı gönül oldı ‘āşık-ı rüsva
Hevāya münkalib oldı bu deñlü zühd ü riyā

587⁷²⁵

[EDİBİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Açup gögsini baña öpmege ol sim-ber⁷²⁶ virmez
Açılmaz dīde-i bahtum⁷²⁷ murādum⁷²⁸ nañli el virmez

588⁷²⁹

[EDİBİ]

Velehu

Hezec

⁷²² Şūfî şafāya başla ne bu : Zāhid ne lāzım ehl-i dile D.

⁷²³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷²⁴ RT., s. 53 (Bkz.Kaynakça)

⁷²⁵ RT., s. 54 (Bkz.Kaynakça)

⁷²⁶ sim-ber: sim-ter RT.

⁷²⁷ dīde-i bahtum: gönçe-i bahtum RT.

⁷²⁸ murādum: ümidim RT.

⁷²⁹ RT., s. 54 (Bkz. Kaynakça)

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilün Fe'ülün

1. Hıçe şatılur vaşlum umanlar dimiş ol yār

Ey 'āşık-ı dīdār seyirci zarar itmez

589⁷³⁰

[EDİBİ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Raḥm ider düşmen baña itmez o şūḥ-ı seng-dil

Ḳā'il⁷³¹ oldı müdde'î şāhid⁷³² veli ḳā'il⁷³³ degül

[13b]

590⁷³⁴

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Seyl-āb-ı sirişküm n'ola ğarḳ itse cihanı

Ṭaşdı yüregüm yād idüp ol serv-i revānı

591⁷³⁵

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefâ'ilü Fā'ilün

1. Ḳandil-i mescidi getürüp bezme eyle cām

Zirā ki evde lâzım iken mescide ḥarām

⁷³⁰ RT., s.54 (Bkz.Kaynakça)

⁷³¹ ḳā'il: kāyil RT.

⁷³² şā'id: şāhid RT.

⁷³³ ḳā'il: kāyil RT.

⁷³⁴ Beyitin hangi şāire âit olduĝu tespit edilememiştir.

⁷³⁵ Beyitin hangi şāire âit olduĝu tespit edilememiştir.

592⁷³⁶

ḤACE-ZADE ES'AD EFENDİ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hevā-yı sünbülīde seyr-i sünbülzār a' lādur
Zemīni āsumānı gösterür özge temāşādur

593⁷³⁷

[CİNĀNĪ]

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. İzüñ tozını dīde-i ter ıapdı şabādan
Girdi eline kühl-i cilā bād-ı hevādan

594⁷³⁸

ḲĀF-ZĀDE FĀ'İZĪ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Dil reh-i ğamda gidüp ıalmış idi bir cānum
O da anuñ yolına gitdi benüm sulţānum

595⁷³⁹

[ḤÜSREV]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

---

⁷³⁶ RT., s. 60 (Bkz.Kaynakça).

⁷³⁷ R.T., s. 145. (Bkz.Kaynakça)

⁷³⁸ RT., s. 252 (Bkz.Kaynakça).

⁷³⁹ RT., s. 137 (Bkz.Kaynakça).

1. Nereden⁷⁴⁰ bir kaşı mihrâb ola gün gibi ‘ ayân
Gözüm ol yana döner⁷⁴¹ kıble-nümâ gibi hemân

596⁷⁴²

Mütekârib

Fe‘ülün Fe‘ülün Fe‘ülün Fe‘ülün

1. Bahâr âhîrinde çemen tâhir oldı
Bu lû‘ buñda ya‘ ni ki bitdi şaçalı

597⁷⁴³

[BĀĶĪ]

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Hoş ‘âdil idi sâķi-i devr ü zamân⁷⁴⁴ eger
Câm-ı şarâb-ı vaşlını⁷⁴⁵ almasa kıanmadın

598⁷⁴⁶

[VEYSİ]

Müctes

Mefâ‘ilün Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Yanında nâdire-i güyân-ı dehr olur hāmūş
Medâyihiñ okusa **Veysi**-i sühan-perver

599⁷⁴⁷

[ĤASİBİ]

⁷⁴⁰ nereden: nerede **RT**.

⁷⁴¹ gözüm ol yana döner: döner ol yana gözüm **RT**.

⁷⁴² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁴³ Bâkî D., G. 369 (5 beyit), s. 237.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁷⁴⁴ şâķi-i devr ü zamân: şâķi-i bezm-i cihân **D**.

⁷⁴⁵ vaşlını: vuslatı **D**.

⁷⁴⁶ Veysi D., K. 5 (34 beyit), s. 95.

1.Bu beyit dîvânda 31. beyittir.

⁷⁴⁷ *Zeyl-i Şakâyıku'l Atâyî*. C.2, s. 376 (Bkz.Kaynakça)

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Qadimi āšnâlardan görüp bî-gānelik resmün
Vefā ümmîdine bî-gānelerle āšnâ oldum

600⁷⁴⁸

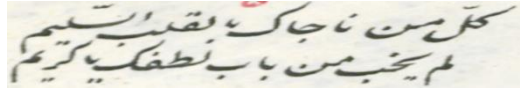
[NĀBĪ]

Muzārî'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Tek olmasun qavāid-i ihlāş ber-ţaraf
Māni' degül⁷⁴⁹ merāsime dāir kuşūrumuz

601⁷⁵⁰

602⁷⁵¹

BĀKĪ EFENDĪ

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Cānāne cefā kılsa n'ola cāna şafādur
Agyār elemin çekdigümüz ya ne belādur

603⁷⁵²

NĀBĪ

Muzārî'

⁷⁴⁸ Nābî D., C.2, G. 286 (7 beyit), s. 23.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁷⁴⁹ Māni' degül: Lā besdür **D**.

⁷⁵⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁵¹ Bâkî D., G.106 (7 beyit), s. 122.

⁷⁵² Nābî D., C.1, G. 58 (5 beyit), s. 509.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Benden soruñ haqāyık-ı esrār-ı 'ālemi
Te'lif-i rāz-nāme-i dehr ezberümdedür

604⁷⁵³

[BĀKĪ]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Pāy-māl olmada āhir sitem-i gerdüna⁷⁵⁴
Pādişāhıyla gedāsı hele yeksān ancak

605⁷⁵⁵

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Gelicek haṭṭ-ı ruḥuñ sen de çıkarsın turreye
Ey kızıl gül hele bal mumı yapışdur buraya

606⁷⁵⁶

[KEMĀLPAŞA-ZĀDE AḤMED EFENDİ]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. 'Ayş-ı nüş eyle bugün anıma gām-ı ferdayı
Saña ışmarlamadılar mı bu yalan dünyāyı

607⁷⁵⁷

[VĀLİ-İ ĀMİDİ]

⁷⁵³ Bākī D., G. 238 (5 beyit), s. 182.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

⁷⁵⁴ sitem-i gerdüna: şütür-i gerdüna **D**.

⁷⁵⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁵⁶ RT., s. 51 (Bkz. Kaynakça)

⁷⁵⁷ TŞA., s. 385 (Bkz. Kaynakça)

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ne kadar şu' le- füzün⁷⁵⁸ olsa da şem' -i zālīm
Āh-ı mazlūm ile elbette söner çok sürmez

608⁷⁵⁹

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. ' Arz-ı hāl eylesem zebān tutuşur
Dimesem cismüm içre cān tutuşur

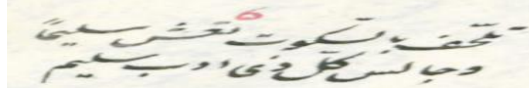
609⁷⁶⁰

Hafif

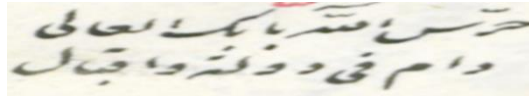
Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Çün bahār oldı dehr buķalemün
Kıldı ebdā' -ı renk gūn-ā-gūn

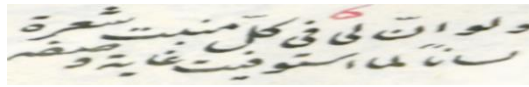
610⁷⁶¹

611⁷⁶²

612⁷⁶³

⁷⁵⁸ şu' le füzün: şu' le fūrüz TŞA.

⁷⁵⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁶⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁶¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁶² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁶³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

613⁷⁶⁴

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Nağme-i büselik biraz çursun
Cenk harbi uşüline girelüm

614⁷⁶⁵

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Yazdı vaşf-ı güli çün güliñ hezārān destan
N'ola kılsa varak-ı dīgere tebdil-i maqām

615⁷⁶⁶

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Hād yok ihsānıña hem şükri degüldür haddüm
Geçüp ol rā'iyeden 'arz ideyüm ahvālüm

616⁷⁶⁷

ŞĀBĪT

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Bu 'işretgehde sākī herkese meşrebçe luṭf eyle
Cenāb-ı rinde tavşan kanı mey şun zāhide şa'leb

[14a]

⁷⁶⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

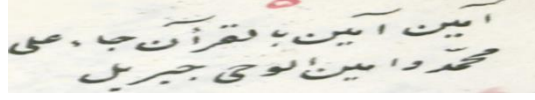
⁷⁶⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁶⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁶⁷ Sâbit D., G. 19 (5 beyit), s. 226.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

617⁷⁶⁸

618⁷⁶⁹

[ŞĀBĪT]

Muzāriʿ

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Şāhib-sülük bilmese resm-i fütüvveti
Sükker virür mi anına teşne ʿadūsına

619⁷⁷⁰

Remel

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

1. Çekelüm maḥşını her ne ise gerdünü
Tek hemān çekmeyelüm minnetini her dünü

620⁷⁷¹

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Feʿülün

1. Ğanimet bil ḥuzūr-ı dōstānı
Vefāsuzdur vefāsuz bil cihānı

621⁷⁷²

Müctes

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

⁷⁶⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁶⁹ Şābit D., G. 285 (8 beyit), s. 359.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

⁷⁷⁰ Beyitin hangi şāire âit olduu tespit edilememiştir.

⁷⁷¹ Beyitin hangi şāire âit olduu tespit edilememiştir.

⁷⁷² Beyitin hangi şāire âit olduu tespit edilememiştir.

1. Ğulām-ı halka-be-güşem derinde ben bende
Çapuşda nice kuluş var birisiyüm ben de

622⁷⁷³

[FUZŪLİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ğülşen-i ümmid ebr-i şabr⁷⁷⁴ ile sîr-âb olur
Şabr kılsañ âb-ı gevher seng-i la' l-i nâb olur
2. Tîre olmaz kesb-i zulmet eylese⁷⁷⁵ her hâne kim
Cilvegâh-ı pertev-i Ğurşid-i ' âlem-tâb olur

623⁷⁷⁶

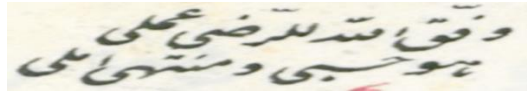
ŞÂHİB EFENDİ PİRİ-ZÂDE

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Çekince sîneye ol kaşı yâyı ben neler çekdüm
Alınca kabza-ı teşhîre Ğayli çileler çekdüm
2. Ğadeng-i âh-ı zârumdan Ğazer kıl ey kemân-ebrü
Anı var kuvvet-i bazû ile t̄aba siper çekdüm

624⁷⁷⁷

625⁷⁷⁸

⁷⁷³ Hadikatü's-Süedâ, s, 81 (Bkz. Kaynakça)

⁷⁷⁴ ebr-i şabr ile: ebr-i şabrdan **HS**.

⁷⁷⁵ eylese: eyleyüp **HS**.

⁷⁷⁶ Beyitler Sâhib Efendî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

⁷⁷⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

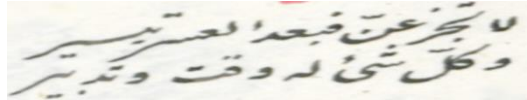
⁷⁷⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

626⁷⁷⁹

627⁷⁸⁰

628⁷⁸¹

[FUZŪLİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kayd-ı cem' iyyet-i esbāb-ı giriftārı olan
Seyr-i gülzār-ı cinān itmege fırsat bulmaz
2. Zevk-i dünyā ile zāyi' geçüren evkātın
Şeref-i rütbe-i tevfiḳ u sa' ādet⁷⁸² bulmaz

629⁷⁸³

[FUZŪLİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ne işdür ey felek dildārı dildārından ayurmak
Cefā-keş ' aşıḳı yār-ı vefādārından ayurmak

630⁷⁸⁴

⁷⁷⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸¹ Hadikatü's-Süedâ, s. 349 (Bkz.Kaynakça)

⁷⁸² tevfiḳ u sa' ādet : tevfiḳ-ı sa' ādet **M**.

⁷⁸³ Hadikatü's-Süedâ, s. 27 (Bkz.Kaynakça)

⁷⁸⁴ Hadikatü's-Süedâ, s. 75 (Bkz. Kaynakça)

[FUZŪLİ]

Remel

Fa' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Çün demi şād olmazam devr-i cefā encamdan
Kāşki hergiz toğmayaydum māder-i eyyāmdan

631⁷⁸⁵

632⁷⁸⁶

633⁷⁸⁷

634⁷⁸⁸

635⁷⁸⁹

636⁷⁹⁰

⁷⁸⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

637⁷⁹¹

ومن رعي غنما في ارض مبيعة
ونام عنهما تولى رعيها الكسد

638⁷⁹²

لو كان يا صفيحيا كان متجدا
من نور الاشراف في العيون اس

639⁷⁹³

قد بلغ الصبح فراح الرواح
اشرفت الارض نورا لصباح

640⁷⁹⁴

علم احوال و لئال فرصة
ولقد تهرادنا و لوقت حادث

641⁷⁹⁵

نقى كل سطر منه روض من المنى
وفي كل حرف منه عقد من الدرر

[14b]

642⁷⁹⁶

داؤا الرجال تو سئلوا بوسيلة
فوسيلة جبي لال محمد

643⁷⁹⁷

سوف تزي اذا انجلي العبار
فريس تحلب ام حمار

644⁷⁹⁸

⁷⁹¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

هَتَيْتَ لَارِبَابِ التَّعِيمِ نَعِيمِ
وَلَعَلَّ شِقَ الْمُسْكِينِ تَجْرِجِ

645⁷⁹⁹

حَمَلٌ مِنَ الْأَتَامِ مَا لَا نَطِيقُهُ
كَمَا حَمَلُ الْعَظْمِ الْكَبِيرِ الْجَبَابِرِ

646⁸⁰⁰

أَمْوَالُ تَضْحَكُ السَّفَرِ مِنْهَا
وَيَكِي مِنْ عَوَاقِبِهَا اللَّيْبِ

647⁸⁰¹

إِذَا بَيْتَ رِيَا حَكَّ فَاعْتَمَرْنَا
فَاتَّ كَلَّ عَاصِفَةً سَكُونًا

648⁸⁰²

نَعْمَ إِلَّا لَدَى الْعَبَا وَكَثِيرَةٍ
وَاجِدِينَ نَجَابَةَ الْأَوْلَادِ

649⁸⁰³

تَدَاوَيْتَ مِنْ لَيْسِي بِلَيْسِي مِنَ الْهَوَا
كَمَا يَتَدَاوَى شَرِبُ الْخَمْرِ بِالْخَمْرِ

650⁸⁰⁴

أَيْتَرُ عِنْدَ عَتَقِي وَصَلَهَا طَرَبًا
وَرَبِّ أَمْنَةٍ أَعْلَى مِنَ النِّظَرِ

651⁸⁰⁵

أَيُّ الْمَذْنِبِ الْمَخْطِ وَالْعَفْوِ وَاسِعِ
وَلَوْ لَمْ يَكُنْ ذَنْبٌ لَمَا عُرِفَ الْعَفْوُ

⁷⁹⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

652⁸⁰⁶

جبال ولكن سيرها كالعواصف
سحاب ولكن قضاها كالصواعق

653⁸⁰⁷

واعظم شئ في الوجود متنعا
شاح مرام من عقيم زمان

654⁸⁰⁸

وللا موموا قيت مقدره
وكل امر له حد وميزان

655⁸⁰⁹

بارا قدا في ليس غلظة انبه
في الصبح السفر من ولا حجاب

656⁸¹⁰

حافرا بين في طريق خيه
واقع فيه لاجل قده فيه

657⁸¹¹

وللشمس من بعد الرجوع استقامة
وللشمس من بعد الغروب طلوع

658⁸¹²

واذا اراد الله حلة دولة
من دار قوم اخطا والتدبرا

659⁸¹³

⁸⁰⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

اذا عتذرا بجا في محي العذر ذنبه
وكفى امرئ لا يقبل العذر مذنب

660⁸¹⁴

يا راقدا ليس سرورا يا بوله
ان الحوادث قد يظفرن سحارا

661⁸¹⁵

لكن ولاية لا بد عزال
دش ان الدهر عهد ثم حل

662⁸¹⁶

اذا كنت في حاجة مرسل
فا رسل حكيم ولا توصنه

663⁸¹⁷

اذا لم يكن الا الاستتار
فلا تاتي المضطر الا ركو بها

664⁸¹⁸

خوي بدو طبعي كه نشست
زود جز بوقت مرگ از دست

665⁸¹⁹

گر سخن با سبت بود جمله در
مخ بود بخ که انجی مر

666⁸²⁰

هر کار بی شک و بد چاره هست
بجز مرگ کس چاره ناید ز دست

⁸¹⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁸ Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁹ Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸²⁰ Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

667⁸²¹

[BĀĶĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. 'Arşa-i medh ü şenānuñ bulamaz⁸²² pāyānın
Peyk-i endiše eger biñ yıl olursa pūyān

668⁸²³

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Mümkün midür ki pençe ura şir ile gāzāl
Ḳābil midür ki muḳābil ola beyr ile şağāl

669⁸²⁴

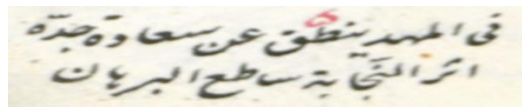
[BĀĶĪ]

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Eflāke çıqdı velvele-i 'arşa-i zemin
İndi zemīne gūlgūle-i āsmāniyān

670⁸²⁵

[15a]

671⁸²⁶

⁸²¹ Bâkî D., K. 2 (60 beyit), s. 5.

1. Bu beyit dîvânda 35. beyittir.

⁸²² bulamaz: bulmaz D.

⁸²³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸²⁴ Bâkî D., K. 1 (42 beyit), s. 5.

1. Bu beyit dîvânda 36. beyittir.

⁸²⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸²⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kaçdılar mevc-i bî-ķarār gibi

Tār u mār oldılar Őerār gibi

672⁸²⁷

[BĀĶĪ]

Muzāri'

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Tîĝuĝ 'adem diyārına⁸²⁸ rüşen-i ũarîķdur

A' dā-yı dīni ũurma ķılıķdan geķür hemān

673⁸²⁹

[MEVLĀNĀ İŐĀĶ ĆELEBĪ]

ĤafĪf

Fā' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Fūlk-i dil çıķmadan kenāra daĥı

Rūzgār atdı bir diyāra daĥı

674⁸³⁰

[ŐEYĤŪLİSLĀM YAĤYĀ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Gice pervānelerle bezmi ger-mā-germ idi Őem' ūĝ

Őeĥer baķduķ ne Şem' -i meclis-ārā var ne pervāne

⁸²⁷ BākĪ D., K. 1 (42 beyit), s. 5.

1.Bu beyit yukarıda bulunan 672. başlıklı beyitle aynı kasidede yer almaktadır.

⁸²⁸ dĳyārına: dĳvārına **M.**

⁸²⁹ İŐhāk ĆelebĪ D., G. 303 (7 beyit), s. 340.

⁸³⁰ Ő.Yahyā D., G. 355 (5 beyit), s. 382.

1.Bu beyit dĳvānda 4. beyittir.

675⁸³¹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Bir iki söz ile sūz-ı dili ızhār idelüm
Çayddan fāriğ olup semt-i merāma gidelüm

676⁸³²

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Çeşm-i ümīd hāzret-i hācet-revāyadur
Dā'im teveccühüm taraf-ı Kibriyāyadur

677⁸³³

OĞCI-ZĀDE

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

1. Dil-i cāhilde olmaz nūr-ı ' irfān
Ki nādānuş olur qalbi de nādān

678⁸³⁴

[KEMĀLPAŞA-ZĀDE AĞMED EFENDİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Nice⁸³⁵ ıoyunca görem sen gül-i nāzük bedeni
Kendi kirpigüm olubdur baņa gözüm degeni

⁸³¹ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸³² Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸³³ Şahî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)
Osmanlı Müellifleri, s. 293. (Bkz. Kaynakça)

⁸³⁴ RT., s. 50 (Bkz. Kaynakça)

⁸³⁵ nice: niçe RT.

679⁸³⁶

RAFİ'

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Kimi gözden kimi olmuş kulağdan ' aşık-ı hüsnî
Görenler işidenler anı hep hayrân u giryândur

680⁸³⁷

DERVİŞ ÇELEBİ

Remel

Fā' ilātün Fe' ilātün Fa' lün

1. Gördüğün şanma hâldür ey dil
Leb-i gevher-nişâr-ı dil-berde
Geşt idüp ravza-i behiştî Bilâl
Geldi tutdı kenâr-ı Kevşer'de

681⁸³⁸

[NÂBİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ser-â-pâ çeşm-i ' ibretten geçirdüm nüşha-i dehri
İçinde ma' nî-i ārâma dâ'ir bir ' ibâret yok

682⁸³⁹

[NÂBİ]

Muzâri'

---

⁸³⁶ Şaire âit bir dîvân tespit edilememiştir.

⁸³⁷ ZZE., s. 49 (Bkz. Kaynakça)

⁸³⁸ Nâbî D., G. 394 (9 beyit), s. 755.

1. Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

⁸³⁹ Nâbî D., C.2, G. 281 (5 beyit), s. 19.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Mağşūda nā'il oldığı sâ' at rücū' ider
Rağğāş-ı sâ' at olsa sezādur mizācumuz

683⁸⁴⁰

‘ĀRİF EFENDİ

Hafif

Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Bize dirlerdi vaqt-i mazide
Senden ednāya bağ da şükr eyle
2. Şimdi ‘aks-i kažiyyedür ‘ālem
Senden a' lāya bağ da şükr eyle

684⁸⁴¹

NĀ'İLİ-İ KADİM

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Hikmetinde bende hayrānum ki yoğ cem' eylemiş
Meşreb-i ' irfānla ' ağıl-ı ma' āşı bir yere

685⁸⁴²

ŞĀBİT

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Emr itdi la' lün öpmege⁸⁴³ ol lebleri şeker
Emdüm dehān-ı khand-feşānun kim imer

⁸⁴⁰ Arif Efendi'ye âit bir dîvân tespit edilememiştir.

⁸⁴¹ Nâilî-i Kadîm D., G. 341 (5 beyit), s. 534.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

⁸⁴² Sâbit D., B160, s. 426.

⁸⁴³ öpmege: emmeğe D.

686⁸⁴⁴

[NEVRES-İ KADİM]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Öñün arduñ gözet fikrün daķık⁸⁴⁵ it onda bir söyle
Öğütme ağzuña her ne gelürse āsiyābāsā

687⁸⁴⁶

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Güneşüñ zerre kadar şānına nokşān gelmez
Pertev-endāz olıcaķ hāne-i dervīšāna

688⁸⁴⁷

NĀBĪ

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Taħammül eylemeden ğayrı vaż' -ı nādāna
Kitāb-ı fenn-i hıredde ' ilācumuz yokdur

689⁸⁴⁸

VEHBĪ

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

---

⁸⁴⁴ *Akademik Dīvān Şiiri Araştırmaları*, s. 16. (Bkz.Kaynakça)

⁸⁴⁵ fikrin daķık it: fikr-i daķık it **ADŞ**.

⁸⁴⁶ Beyitin hangi şāire āit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁴⁷ Nābî D., C. 1., G. 189 (5 beyit), s. 612.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

⁸⁴⁸ Seyyid Vehbî D., G. 513 (6 beyit), s. 629.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

1. Ricāl-i devlet-i dünyānuḡ i‘ tiḡādında
Hünerverāna meveddet günāhdur gūyā

690⁸⁴⁹

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Ğarīb himmeti var ağniyā-yı devrānuḡ
Lisānla ʔoyurur āb u nāna yer ʔalmaz

691⁸⁵⁰

[NĀBĪ]

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Zımnında olmasa eger ümmīd-i ‘āfiyet
Hażm eylemezdi vaż‘ -ı eḡıbbāyı ḡasteler

692⁸⁵¹

[NĀBĪ]

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. ‘Arz eyleme bī-hūde yere zaḡmuḡı ey dil
Yoḡ ḡoḡḡa-i eyyāmda merhem ne virürler

693⁸⁵²

[NĀBĪ]

⁸⁴⁹ Nābî D., C.2, G.315 (7 beyit), s. 46.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

⁸⁵⁰ Nābî D., C. 1, G. 83 (7 beyit), s. 83.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁸⁵¹ Nābî D., C. 1, G. 203 (7 beyit), s. 623.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

⁸⁵² Nābî D., C. 2, G. 561 (9 beyit), s. 240.

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Tefevvuk itse ne ğam rinde cāhil ĥodbīn
Gehi tefevvuk⁸⁵³ ider baħre keřtī-i serġīn

694⁸⁵⁴

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Ĥuřūle geldiġi yoġ müřkilāt-ı āmāli
Tevekkūli bıraġup ' aġlı çāre-ħ' āh idenün

[15b]

695⁸⁵⁵

[NEŐĀTĪ]

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlūn

1. El virmedi mekkāre-i dūnyā diyü ey dil
Āvāre olup eyleme izħār-ı telāřı
2. Cem' eylememiş meclis-i ' ālem ġurılaldan
' İrfān ile bir yerde Ĥudā ' aġl-ı ma' āřı

696⁸⁵⁶

SİRRĪ

Kāmil

---

⁸⁵³ tefevvuk: taşaddur D.

⁸⁵⁴ Nābī D., C. 2, G. 425 (5 beyit), s. 135.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

⁸⁵⁵ Neřātī D. Kt. 1, s. 216.

Dīvānda 2. mısrayla 3. mısra birbiriyle yer deġiřtirmiřtir.

⁸⁵⁶ Sırrī D., G. 34 (6 beyit), s. 289.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

Mütefâ'ilün Fe'ülün Mütefâ'ilün Fe'ülün

1. nihâl-i nâz u ' işve⁸⁵⁷ saña da ider temayül

A göñül ne âh idersün buña rûzgâr dirler

697⁸⁵⁸

[LÂMÎ'İ-ZÂDE ' ABDULLAH ÇELEBÎ]

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Budur dehre ' âdet ki her⁸⁵⁹ kâmile

İder nâkış olan hezâr iftirâ

698⁸⁶⁰

Hezec

Mefâ'ilüm Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Çalem keç-dil mürekkeb rû-siyeh kâğıd dü dilim

Kimi itsem o yâre iştiyâkum ' arza maḥzarum

699⁸⁶¹

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Çorçarum derd-i dili nâmeye şerḥ itmeğē

Olur olmaz kişiye açıla şâyed râz

700⁸⁶²

[RŪHÎ'İ BAĞDÂDÎ]

Remel

⁸⁵⁷ nihâl-i nâz u ' işve : nihâl-i bâğ-ı ' işve D.

⁸⁵⁸ Latifeler, s. 32. (Bkz. Kaynakça)

⁸⁵⁹ her : her kim L.

⁸⁶⁰ Râşid Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁸⁶¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁶² Bağdatlı Ruhî D., G. 1017 (5 beyit) s. 976.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ehl-i ‘irfân ile külhânda geçinmek yegdür
Cühelâ ile şafâ eylemeden gülşende

701⁸⁶³

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Ğamîde eyleyüp kıddini cümle ehl-i ‘irfânun
Esîr iden cihâni ħüsn-i ħulq-ı lâ nazîründür

702⁸⁶⁴

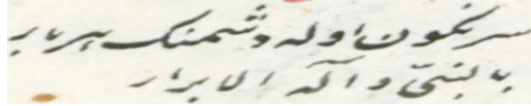
RÂĞIB PAŞA

Müctes

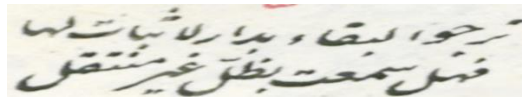
Mefâ‘ilün Fe‘ilātün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Bizâ‘a kıalmaz idi iftiĥâr-ı maĥdûma
Fürû-nihâde olunsa efendi-zâdeligi

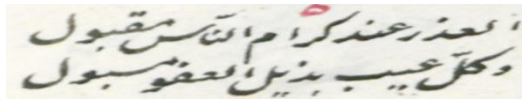
703⁸⁶⁵

704⁸⁶⁶

705⁸⁶⁷

⁸⁶³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁶⁴ Râğip Paşa D., G. 155 (5 beyit), s. 351.

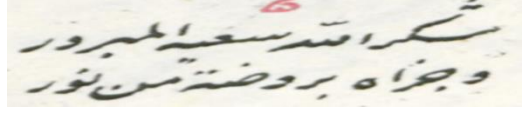
1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

⁸⁶⁵ Arapça- Türkçe yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

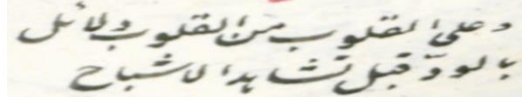
⁸⁶⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁶⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

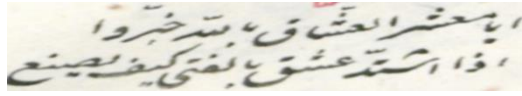
706⁸⁶⁸

707⁸⁶⁹⁰

708⁸⁷⁰

709⁸⁷¹

710⁸⁷²

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ne yerler kim çadem başduñ yüzüm ol yerde ferş olsun
Ne yol kim sāye şalduñ hāḳ olam ol reh-nizār üzre

711⁸⁷³

[ŞEYHÜLİSLÂM YAḤYĀ]

Remel

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

⁸⁶⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁶⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁷⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁷¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁷² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁷³ Ş.Yahyâ D., G. 193 (5 beyit), s. 218.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Hūdā kerīmdür elbette eylemez mahrum
Murādına irişür her kiři Hūdā diyerek

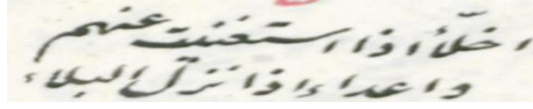
712⁸⁷⁴

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Var mıdur meydān-ı aşkuñ bir dilāver-i serveri
İşte meydān işte er merdüm diyen gelsün beri

713⁸⁷⁵

714⁸⁷⁶

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Şive pā-māl olarak hābeş reftārından
Nāz-ı şerm eyleyerek şūhı eṭvārından

715⁸⁷⁷

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Tāzeler bilmez anuñ qādrini her an iñler
Başka bir zevk virür neş'e-i ma' cūn ' ayşa

716⁸⁷⁸

[NİYĀZİ]

Muzāri'

⁸⁷⁴ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁷⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁷⁶ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

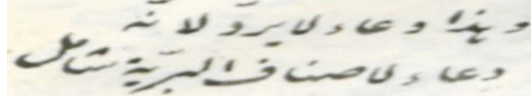
⁸⁷⁷ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁷⁸ Tayyazâde Atâ Osmanlı Tarihi C. 4, 255-256 (Bkz.Kaynakça)

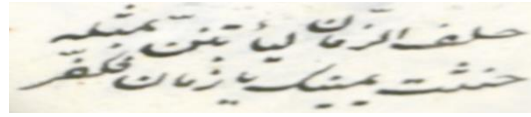
Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Nazm-ı umūr u dilini⁸⁷⁹ sulṭān olan bilür
Aḥvāl-i ḥükm-i ḥikmeti Loḡmān olan bilür

717⁸⁸⁰

718⁸⁸¹

719⁸⁸²

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilätün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Murād idince⁸⁸³ müsebbib bir ādemüñ kārıñ
Yed-i teşebbüsini cüst ü cü ider esbāb

720⁸⁸⁴

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Umūrunda ider elbette icrā-ı ḥükmini taḡdīr
Sen isterseñ rızā göster gerek ḳıl şarfına tedbīr

[16a]

⁸⁷⁹ Nazm-ı umūr u dilini : nazm-ı umūr-ı aḳīl OT.

⁸⁸⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁸¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

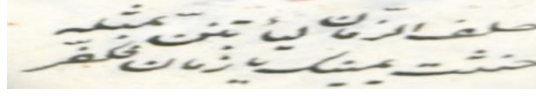
⁸⁸² Beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir.

Bilgelikler D., 181., s. 45 (Bkz.Kaynakça)

⁸⁸³ idince: iderse **BD**.

⁸⁸⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

721⁸⁸⁵

722⁸⁸⁶

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Eyledi çarh yine Tūr-ı mükāfāta kıyām
Düşdi zevrağçe-i ümmide muvāfıq-ı eyyām

723⁸⁸⁷

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Gördüm çemende kıana boyanmış yatur varak
Beñzer ki bir řabānca yemiş rüzgārdan

724⁸⁸⁸

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Göñül tedbir eřāza intikām it in ü ān itme
Müsā' idken felek taźyī' -i evķāt u zamān itme

725⁸⁸⁹

[BEHÇET EFENDİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

⁸⁸⁵ Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁸⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸⁸ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸⁹ Fatin T., s. 49 (Bkz.Kaynakça).

1. Kimi gördük ğaraż icrāsına düşmüşlerden
Kārınuñ evveli sa‘d āħiri firüz oldu

726⁸⁹⁰

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Ne söylemekde selāmet ne gitme kudret var
Derün-ı ‘āşık-ı şeydāda böyle hayret var

727⁸⁹¹

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Yüri deryā-dil olup eyle taħammül zīrā⁸⁹²
Rūzgāruñ öñine düşmeyen ādem yorılır

728⁸⁹³

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Pek āteşpāre koptı tıfl-ı dil benden ırāğ olsun
Serā-yı şehriyār-ı ‘aşka virdüm bir çerāğ olsun

729⁸⁹⁴

[ḤAMDİ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Nev-bahāruñ gerçi seyr-i gülşen ü şahrāsı var
Faşl-ı sermānuñ velikin şöhet-i halvāsı var

⁸⁹⁰ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹¹ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹² zīrā: yoksa **BD**.

⁸⁹³ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹⁴ Ali Emirî T., s. 299 (Bkz.Kaynakça).

730⁸⁹⁵

ولو كانت الدنيا تدوم لو اوجد
لكان رسول الله فيها محمدا

731⁸⁹⁶

ان حاكم لا يبطل الحق بالرشا
وذلك فضل الله يؤتيه من يشا

732⁸⁹⁷

كل من لا قيت يشكو دهره
بيت شعري يزد الدنيا لمن

733⁸⁹⁸

ان عاد وشكلى بمن انواه مجتمعا
لا يعتب الدهر يوما بالذبح صنعا

734⁸⁹⁹

اذا بذل الال ان غاية جهده
فليس عليه بعد ذاك كلام

735⁹⁰⁰

وقد يهلك الال ان من باب امنه
ويجو باذن الله من حيث يحذر

736⁹⁰¹

لا تعبطن انا الدنيا برخرضا
ولا لذو وقت عجلت فرضا

737⁹⁰²

⁸⁹⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁹⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁹⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁹⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁹⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

فأمد به اسرع شئ في تقية
وفعله بين في الخلق قد وصى

738⁹⁰³

لكم شرب عسل فيه منية
ولكم تقية سيف من به ذبى

739⁹⁰⁴

أكررتي وجهه وجه فرد
والضروقات أوجبتن إليه

740⁹⁰⁵

وليس يعاب المرؤ في يوم حينه
إذا عرفت منة الشبيعة بالانس

741⁹⁰⁶

CEMİL

فلا يسمعن سرى و سرگ شانت
الا كل سر جاوز انين ش مع

742⁹⁰⁷

ان يسمعوا الخمر تحفوه وان يسمعوا
شرا اذا عوا وان لم يسمعوا كذبوا

743⁹⁰⁸

اذا طاب اصل المرؤ طابت فروعه
ومن عجب جادت يد الشوك بالورد

744⁹⁰⁹

⁹⁰³ Arapça-Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁶ Arapça yazılmıştır. Şâirin kimliği tespit edilememiştir.

⁹⁰⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

وقد نجت الفزع الذي طاب له
ليظهر حكم الله في العكس والظرد

745⁹¹⁰

الصبر كحمد في المواطن كلها
الا عنيده فانه مذموم

746⁹¹¹

وربما نخل الجواد وما به
نخل ولكن سوا حظ الطائب

[16b]

747⁹¹²

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Saña ḥasūd olanuḡ çekdiġi 'azāba göre

Ḥuzūr-ı bāġ-ı cināndur cahīm içinde 'azāb

748⁹¹³

[BĀĶĪ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Hep senüñçündür benüm dünyā cefāsın çekdigüm

Yohsa 'ömrüm varı sensüz neyerüm⁹¹⁴ dünyāyı ben

749⁹¹⁵

Müctes

⁹¹⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹¹¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹¹² Beyitin hangi şâire âit olduġu tespit edilememiştir.

⁹¹³ Bâkî D., G. 381 (6 beyit), s. 242.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁹¹⁴ neyerüm: neyerin **D**.

⁹¹⁵ Beyitin hangi şâire âit olduġu tespit edilememiştir.

Mefā' ilün Fe' ilätün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Rızā-yı yār ile külhan çemenistān görünür

Olur çemen teh-i dūzah hılāf-ı h'āhiş-i yār

750⁹¹⁶

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Fikr-i neşāt u neş'e ü bīm-i humār ile

Hem terk-i bāde müşkil ü hem ihtiyār güç

751⁹¹⁷

[EYÜP ŞABRİ PAŞA]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilätün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Ne deñlü olsa kavī hem esās ü hem erkān

Binā-yı hātır olur rāh-ı gūşdan virān

752⁹¹⁸

[KÖPRÜLÜ AMCA-ZĀDE HÜSEYİN PAŞA]

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Mümyā-yı teslīt hergiz müfid olmaz baña

Çār-tāk-ı iltifāt-ı yārdan üftādeyüm

753⁹¹⁹

Remel

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

⁹¹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹¹⁷ <https://1000kitap.com/yazar/Eyup-Sabri-Pasa/alintilar?s=en-yeniler> (E.T.14/11/2022)

⁹¹⁸ A.Taib Efendi, *a.g.e.*, s. 124 (Bkz. Kaynakça)

⁹¹⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Ta' ne-i aġyār müşkil vaz' -ı nāz-ı yār güç
Derd ise bir derd kim ikrār güç inkār güç

754⁹²⁰

[NĀBĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kesmem ümmidümü ihsān-ı Hudādan zīrā
Kerem ü luṭfi füzündür benüm ' işyānumdan

755⁹²¹

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Hemān nicesi de firḳat olsun yoḡsa
Visālī der pes olan intizār mümkindür

756⁹²²

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ābuḡ ey ebr-i belā istemez zātuma nişār
Olma tek mezra' ı ümmidümüze şā' iḳābār

757⁹²³

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

⁹²⁰ Beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir (Bkz. Kaynakça)

⁹²¹ Nâbî D., C. 1, G. 233 (5 beyit), s. 646.

Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁹²² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Fevvāre-şifat tāciḡı eflāke atarduḡ
Bilseḡ cereyānını eger cūy-ı murāduḡ

758⁹²⁴

Muzārīḡ

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Eylerse yek nigāh baḡa dōstum benüm
Ġam yoḡ olursa cümle cihān ḡalkı düşmenüm

759⁹²⁵

Muzārīḡ

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Pīçide olur sözüñ dendān-ı ḡasūda
Aḡzun açamaz dāhime-i muşt-i ḡazādan

760⁹²⁶

Muzārīḡ

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. İki cihānda ister iseḡ zevḡ ü rāḡatı
Dāmān-ı şerḡ ine ura gör dest-i raḡbeti

761⁹²⁷

[NĀBĪ]

Muzārī

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Eylere beyāz nāme-i ḡişyānı nūr-ı ḡafv
Ḳalmaz siyāh-ı mihre muḡābil cebīn-i māh

⁹²⁴ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²⁵ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²⁶ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²⁷ Nâbî D.,C. 2, G. 773 (7 beyit), s. 402.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

762⁹²⁸

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ey reh-rev ol o reh-güzârdan keşide-pây
Cem‘ oldı kühsâre pelinkân birer birer

763⁹²⁹

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Gel bâğa seyr kııl diyü âşâr-ı rahmeti
Neşr itdi bād berg-i bahârı taraf taraf

764⁹³⁰

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Olmaz huzûr-ı hâzret-i Mevlâda ser-firâz
Ğayruñ öninde mürtekib secde-i niyâz

765⁹³¹

NĀBĪ

Velehu

Remel

Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilün

1. Oldı vîrân diseñe memleket-i şabr u hîred⁹³²
Didigün gibi ise kevkebe-i leşker-i hüsñ

⁹²⁸ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹³⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹³¹ Nâbî D., C. 2, G. 640 (7 beyit), s. 300.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁹³² şabr u hîred: şabr u şekîb **D**.

766⁹³³

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. İder gāv-ı zemīn taḥte'ş-şerāda nāleger rindi
Raḥl-ı bām-ı felekde dest-i tīgından amān ister

767⁹³⁴

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Şad kula merd-i ḥudā eylese şarf-ı himmed
Kāğıd-ı bād gibi āhını perrān eyler

768⁹³⁵

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Gerekse ma' nevī olsun gerekse kuvvet-i şūrī
Hele ḥayli şerefdür maşdar olmaḥ böyle ḥālāta

769⁹³⁶

[NĀBĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Rüy-ı çeşmünḡe nümūdār-ı beşāşet eseri
Sendedür var ise ger küy-ı murāduḡ ḥaberi

770⁹³⁷

Remel

---

⁹³³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹³⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹³⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹³⁶ Nâbî D., C. 2, Mat. 59, s. 613.

⁹³⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Şām geçdi daħı siz ħ̣āhiş-i mehtābdasuz

Şubħ geldi daħı siz ħ̣afletde ħ̣ābdasuz

771⁹³⁸

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Nedür telāşeñe bā‘ iş bu biħ ü ṭāb nedür

Getür diyenün ne ħ̣aberdür bu ıztırāb nedür

772⁹³⁹

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Tamām sende görürsün ħ̣urūş-ı baħr-ı ħ̣amı

Sen eyle şimdi baña ħ̣ādir oldıħun sitemi

773⁹⁴⁰

BĀĶĪ

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Bāṭıl hemişe bāṭıl-ı bī-hūdedür⁹⁴¹ velī

Müşkil budur ki şüret-i ħ̣aħdan zuhūr ide

[17a]

774⁹⁴²

⁹³⁸ Beyitin hangi şaire âit olduħu tespit edilememiştir.

⁹³⁹ Nâbî D., C. 2, Mat. 62, s. 614.

⁹⁴⁰ Bâkî D., G. 420 (9 beyit), s. 260.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

⁹⁴¹ bāṭıl-ı bīhūdedür: bāṭıl u bīhūdedür D.

⁹⁴² Bu beyit Nâbî Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

NĀBĪ

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilätün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Hārīm-i ' izzinedür intihā-yı niyyetümüz
Tavāf-ı beyt-i ilāhīyedür gayretümüz

775⁹⁴³

NĀBĪ

Remel

Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilätün Fe' ilätün

1. Eylesün rıhtını berçide gönülünden endüh
Ki ziyāfetkede-i ' ayş ü şafā olsa gerek
2. Qalmasun hāne-i dilde zulumāt-ı ālām
Ki çerāğ-ı türbe cāy-ı ziyā olsa gerek

776⁹⁴⁴

NĀBĪ

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilätün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Gel ey nesīm-i şabā kūy-ı yārdan⁹⁴⁵ ne haber
Gelür mi kâfile-i nev-bahārdan⁹⁴⁶ ne haber
2. Ğubār-ı rāhına⁹⁴⁷ amādedür nigāh-ı ümīd⁹⁴⁸
Ne güne cünbişi var rüzgārdan ne haber

777⁹⁴⁹

⁹⁴³ Bu beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁹⁴⁴ Nâbî D., C.1, G. 182 (5 beyit), s. 607.

⁹⁴⁵ kūy-ı yārdan: haṭṭ-ı yārdan **D**.

⁹⁴⁶ kâfile-i nev-bahārdan: kafile-i müşgbārdan **D**.

⁹⁴⁷ Ğubār-ı rāhına: şemim-i zülfine **D**.

⁹⁴⁸ meşām-ı ümīd: nigāh-ı ümīd **D**.

⁹⁴⁹ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Çend rûz eylese de sū-yı hilāfe cereyan
Yine mecrā-yı qadīmün bulur āb-ı ihsān

778⁹⁵⁰

[ŞEYHŪLİSLĀM YAḤYĀ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Umar göñül⁹⁵¹ nice gündür o yār-ı gam-ḥārın
Olursa luḫf-ı ilāhī görür bugün yārın

779⁹⁵²

Muzārī

Mef ūlü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Pür itdi güft ü şenīd-i beşāret āfākı
Cihān bu şevkle hep kũhsāra dolmuşdur

780⁹⁵³

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Cihānı eyledi kālā-yı ārzü tezyīn
Çurıldı çārşū-yı ‘ālem içre şehr-i āyīn

781⁹⁵⁴

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

⁹⁵⁰ Ş.Yahyā D., G. 266 (5 beyit), s. 291.

⁹⁵¹ umar gönül: gönül umar **D**.

⁹⁵² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. ʿ Alāmet-i eṣer oldı niṣānesinde bedīd
Teḥallūf eylemedi tīr-i ḳabzā-yı ümmīd

782⁹⁵⁵

Hezec

Mefʿülü Mefāʿilü Mefāʿilü Feʿülün

1. Virmez ne ṭurur maʿ rifet-i erbābumuza da
Kālā-yı hūner ṣimdi ḥarīdārını buldı

783⁹⁵⁶

NEFʿİ

Remel

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

1. Armağān gitse olur Çīne hele taṣvīri
Bu ḳadar ancaḳ olur Ḥaḳ bu ki ḥüsn-i sīmā⁹⁵⁷

784⁹⁵⁸

NEFʿİ

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Beṣer meftūn-ı eṭvārı melek ḥayrān-ı reftārı
Nʼola düṣse ḥırām ittikçe ḥayret zīr ü bālāya

785⁹⁵⁹

Muzārīʿ

Mefʿülü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

⁹⁵⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵⁶ Nefʿî D., Ksd. 17 (83 beyit), s. 78.

1. Bu beyit dîvânda 47. beyittir.

⁹⁵⁷ ḥüsn-i sīmā: sun-ı Mevlâ D.

⁹⁵⁸ Nefʿî D., Ksd. 18 (46 beyit), s. 81.

⁹⁵⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Gördüğ keşâyiş-i gül-i maşûdı şolmadan
Ser menzîl-i murâda irişdün yorulmadan

786⁹⁶⁰

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. İtdi eşer-i gönüldeki süz ü güdâzumuz
Şad şükür geçdi nağd-i sirişk-i niyâzumuz

787⁹⁶¹

[KÂF-ZÂDE FÂ'İZİ]

Hezec

Mef' ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

1. Olmuş tütalum mîve-i ümmîd-i resîde⁹⁶²
Murgân-ı belâ kor mı anı itmege çide

788⁹⁶³

[ÜLFETİ-İ NÂ-MURÂD]

Müctes

Mefâ' ilün Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün

1. Felek bir ehl-i kemâlün kebâb ider ciğerin
Bir iki câhili bulsa ziyâfet eyleyicek

789⁹⁶⁴

FÂ'İZİ

Hezec

⁹⁶⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁶¹ Atif Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça).
Eslâf T., s. 62 (Bkz. Kaynakça).

⁹⁶² Mîve-i ümmîd-i resîde: mîve-i maşûd-ı resîde ES.

⁹⁶³ Riyâzî Dîvânı'nda tespit edilememiştir (Bkz. Kaynakça).

Mirza-zâde MST., s. 116 (Bkz. Kaynakça).

⁹⁶⁴ Fâizî D., G. 39 (5 beyit), s. 186.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Dağı ben şimdi bildüm rüzgāruñ neydigin ey dil

Bilinmezmiş şafā-yı vaşl-ı yār ile geçen demler

790⁹⁶⁵

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Bağılsa yok yine mektüb-ı yārdan ğayrı⁹⁶⁶

Şemīm-i pīrehen-i Yūsufuñ viren haberin

791⁹⁶⁷

NĀBĪ

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Be-ħaqq-ı şıdk-ı nefes rāst söyle ey dem-i şubh

Ne gün gelür haberün var mı āfītābumdan

792⁹⁶⁸

[NĀBĪ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ne sendendür ne bendendür ne çarh-ı kīneverdendür⁹⁶⁹

Bu derd-i ser⁹⁷⁰ ħumār-ı neş'e-i⁹⁷¹ cām-ı kädendendür

⁹⁶⁵ Nâbî D., C. 2, G. 546 (5 beyit), s. 229.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁹⁶⁶ mektüb-ı yārdan ğayrı: gülberg-i tazedden ğayrı M.

⁹⁶⁷ Nâbî D., C. 2, G. 583 (5 beyit), s. 259.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

⁹⁶⁸ Nâbî D., C. 1 G. 93 (5 beyit), s. 537.

⁹⁶⁹ çarh-ı kīneverdendür : çerh-i kīneverdedür D.

⁹⁷⁰ bu derd-i ser: be derd-i ser D.

⁹⁷¹ ħumār-ı neş'e : ħumār-ı neşve D.

793⁹⁷²

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

1. Gelmedi bir dem-i anā' at bamadan ruhsārua
Hāşılı dūnyāya oydu oymadu dīdārua

794⁹⁷³

NĀBĪ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Şevümüz havşāle-i hāmeye şıgmaz Nābī
Anı vābeste-i hengām-ı mülākāt idelüm

795⁹⁷⁴

Muzāri'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. 'Āil ne şād olur bu cihānda ne gām eker
Cāhil hemīşe şād olayum dir elem eker

796⁹⁷⁵

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Bilindi merhemū keyfiyyeti ey yār-ı bī-vefā
Bu merhemden yine ol zama ā'ildür dil-i şeydā

797⁹⁷⁶

---

⁹⁷² Beyitin hangi şāire āit olduu tespit edilememiştir.

⁹⁷³ Nābī D., C. 2, G. 517 (5 beyit), s. 208.

⁹⁷⁴ Beyitin hangi şāire āit olduu tespit edilememiştir.

⁹⁷⁵ Beyitin hangi şāire āit olduu tespit edilememiştir.

⁹⁷⁶ Rātib P. D., G. 199 (9 beyit), s. 353.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

RĀṬĪB

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Dil-i mecmū' ası şad pāredür ehl-i hünerün
Bī-rehā serzeniş-i dehr ile misvāk gibi

798⁹⁷⁷

[RĀṬĪB]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Nāḥun-ı tīz-i emel ḥall idemezdi bī-şek
Bend-i şalvār-ı nigār olmasa böyle gevşek

[17b]

799⁹⁷⁸

RĀṬĪB PAŞA

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Nüşa-i kevnün me'ālin eylemek iz' ān⁹⁷⁹ devrün
Herkesün mevķūfdur miķdār-ı isti' dādına

Velehu

2. Kīse-i iḥlāsı boş kıalmaz sahāvet-pīşenün
Vefret iḥsān eyler elbette Ḥudā irādına

800⁹⁸⁰

⁹⁷⁷ Râtb P. D., G. 124 (8 beyit), s. 280.

⁹⁷⁸ Râtb P. D., G. 174 (10 beyit), s. 329.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

⁹⁷⁹ me'ālin eylemek iz' ān : derk ü iz' ān eylemek D.

⁹⁸⁰ Râtb P. D., G. 31 (13 beyit), s. 188.

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Virdükçe gülşen-i emele nev-bahār mevc

Dilden ğubār-ı hemmi ider tār u mār mevc

801⁹⁸¹

İRĀNĪ ' ABDULLAH EFENDĪ

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Ümīd-i bezl-i himmet ' ālemün nev devletānından

Niyāz-ı sāyedür soruĝ hemān naĝl-i revānından

802⁹⁸²

NĀBĪ

Remel

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. Söзде çarbü'l-meşel irādına söz yoĝ amma

Söz odur ' āleme senden ğala bir çarb-ı meşel

803⁹⁸³

[NĀBĪ]

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Rū zerd ü mū sefid ü beden ğasta cān za' if

Geçmez dil-i siyāh yine iĝtişāmdan

⁹⁸¹ Şaire âit bir dīvân tespit edilememiştir.

⁹⁸² Nâbî D., C. 2, Mfrd. 35, s. 623.

⁹⁸³ Nâbî D., C. 2, G. 617 (9 beyit), s. 284.

1.Bu beyit dīvânda 2. beyittir.

804⁹⁸⁴

[NĀBĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Rūy-ı hūbāna teşebbühe heves itse de meh
Bulamaz bedr-i tamām olmayıcağ vech-i şebah
2. Raḥmet-i 'ām-ı hudāvend ile hem-seng olamaz
Ne kadar olsa girān keffe-i mizān güneh

805⁹⁸⁵

[NĀBĪ]

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Rindüñ nigāhı gerdiş-i cām-ı billürda
Şeyhüñ nezāresi şadaqāt-ı nüzürda⁹⁸⁶

806⁹⁸⁷

[NĀBĪ]

Hecez

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Retk itmededür fetk-ı giribān-ı günāhı
Envārdan ibrişim ile süzen-i raḥmet

807⁹⁸⁸

[NĀBĪ]

⁹⁸⁴ Nâbî D., C. 2, G. 663 (5 beyit), s. 318.

1. Bu beyit dîvânda 1. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁹⁸⁵ Nâbî D., C. 2, G. 694 (5 beyit), s. 340.

⁹⁸⁶ şadaqāt-ı nüzürda: şadaqāt u nüzürda **D**.

⁹⁸⁷ Nâbî D., C. 1, G. 22 (5 beyit), s. 477.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁹⁸⁸ Nâbî D., C. 1, G. 29 (7 beyit), s. 482.

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Ref' eyle du'â niyyetine destüñi amma
Tağşîr-i 'ibâdetde ruḥ-ı şerme niḳâb it

808⁹⁸⁹

[NÂBÎ]

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Ri'âyet-i cühelâ mezhebinde vâcib iken
Nevâziş-i 'urefâ çarḥdan ümîd midür⁹⁹⁰

809⁹⁹¹

[NÂBÎ]

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Reh-i kūyunda⁹⁹² özge rāh görmez çeşm-i ḥun-pāşum
Dü-çâr olmaḳ o mest-i nāza nā-çâr olduḡumdandur

810⁹⁹³

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Raḳîbe oldı müyesser-i ilâhi zehr olsun
'İtâb-ı telḥî lebünḡ gibi bir şarâb-ı lezîz

811⁹⁹⁴

⁹⁸⁹ Nâbî D., C. 1, G. 99 (8 beyit), s. 541.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

⁹⁹⁰ ümîd midür: bâ' id midür D.

⁹⁹¹ Nâbî D., C. 1, G. 232 (5 beyit), s. 645.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

⁹⁹² reh-i kūyunda : reh-i kūyumdan

⁹⁹³ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

⁹⁹⁴ Sâbit D., G. 158 (5 beyit), s. 85.

[ŞĀBĪT]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ruḥuḅ ḥaṭṭ-ı hümayün diyü zabṭ-ı kişver-i hüsne
Çıkarmış bir müzevver kıṭ' a-i menşür göstermiş

812⁹⁹⁵

Muzāri

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Reng aldı gibi 'ārız u ruḥsār-ı yārdan
Verd-i sefīd ü surḥ kızarup bozarıyor

813⁹⁹⁶

Remel

Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilätün Fā' ilün

1. Derd-i dile bulunmadı bir çāre sāz-ı cīf
Hengām-ı 'azze vü nāza düşürdüm zamānumı

814⁹⁹⁷

BĀĶĪ

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Ey çarḥ gerçi cānuma geçdi cefāḅ oḳı
Ammā hadeng-i āhuma sen de nişānesün

815⁹⁹⁸

---

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

⁹⁹⁵ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁹⁶ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁹⁷ Bākî D., G. 382 (7 beyit), s. 243.

1. Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

⁹⁹⁸ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Devrân müsâ‘id olmağa muhtâc ‘işmetî
Şahn-ı çemende nüş-ı meyin de renânı var

816⁹⁹⁹

[TAŞLICALI YAHYÂ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kâşki sevdiğümi sevse cihân halkı kâmu¹⁰⁰⁰
Hâşılı her sözüümüz kışsa-i cânân olsa¹⁰⁰¹

817¹⁰⁰²

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Fâriğ olamam dest-i talebde tek ü pûdan
Ol gözleri âhüyı şikâr eylemeyince

818¹⁰⁰³

BEHCET ‘ALİ EFENDİ AMMÎ-ZÂDESİ

ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

⁹⁹⁹ T.Yahyâ D., G. 386 (5 beyit), s. 519.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁰⁰ Cihân halkı kâmu: kâmu ehl-i cihân D.

¹⁰⁰¹ Hâşılı her sözüümüz kışsa-i cânân olsa : sözüümüz cümle hemân kışsa-i cânân olsa D.

¹⁰⁰² Ş.Yahyâ D., G. 324 (5 beyit), s. 350.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁰³ Es‘ ad-ı Bağdâdî D., Ksd. 2 (62 beyit), s. 8.

1. Ne şuda oldıgün bilseydüm ol serv ü hırāmānı
Aķıtmazdum dem-ā-dem seyl-i eşk-i çeşm-i giryānı

819¹⁰⁰⁴

[ES' AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Dest-i ümmīdüme girmezse eger dāmānuş
Neyleyüm menşübını devletini dünyānuş

820¹⁰⁰⁵

[ES' AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Bu mıdur şart-ı muħabbet-i çilem sulţānum
Saņa lāyık mı vefāsuzlık efendüm cānum

821¹⁰⁰⁶

[ES' AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Naķd-i cān u dili biz itmişiken yāra fedā¹⁰⁰⁷
Bī-vefā yār bizi eyledi aġyāra fedā¹⁰⁰⁸

¹⁰⁰⁴ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 21 (5 beyit), s. 42.

¹⁰⁰⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 23 (5 beyit), s. 44.

¹⁰⁰⁶ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 13 (5 beyit), s. 78.

¹⁰⁰⁷ fedā: fidā D.

¹⁰⁰⁸ fedā: fidā D.

822¹⁰⁰⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Pervâ mı ider ğayrı gönül şâh u gedâdan

Olmış olıcağ' âleme rüsvâ-yı muhabbet

[18a]

823¹⁰¹⁰

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Senüñ nireng-i reşk-i reng ü bü-y-ı' ârızundandır

Gül-i ra' nâda çäk-i zaħm-ı ğasret lâlede firķat

824¹⁰¹¹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. Sünbül zülfini yāruñ¹⁰¹² ne güzel desteledün

Ḳuvvet-i pençe-i ikbālünge ey şāne ğased

¹⁰⁰⁹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 19 (9 beyit), s. 84.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹⁰¹⁰ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 23 (7 beyit), s. 87.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰¹¹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 31 (6 beyit), s. 96.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰¹² sünbül zülfini yārun : zülf-i pür-tābını D.

825¹⁰¹³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fâ'ilätü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Kadd-i hamîde ile beni her gören didi

Bir serv-i ser-bülende 'aceb mübtelâ mıdur

826¹⁰¹⁴

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fâ'ilätü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Destân-ı gam ki ardı kesilmez hikâyedür

Ṭüfân-ı eşk-i çeşm-i terüm mâcerâsıdur

827¹⁰¹⁵

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. Hüsnuñe gâze ile tâ bu kadar virme fûrûğ

Ḳorḳarum şem' şanur meclise¹⁰¹⁶ pervâne gelür

---

¹⁰¹³ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 37 (7 beyit), s. 102.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰¹⁴ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 38 (8 beyit), s. 103.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁰¹⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 44 (7 beyit), s. 109.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰¹⁶ meclise: bezmüñe **D**.

828¹⁰¹⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Dâğ-ı 'aşkuñ senüñ ey şem'-i nıgeh-süz-ı cemal
Yalıñuz bende degül lāle-i ħamrāda da¹⁰¹⁸ var

829¹⁰¹⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Sipihrüñ¹⁰²⁰ ħükmi yoğ te'sir-i Ĥağdandur ħağığatde
Veli ħağğa bağılsa Es' adā tağşir sendendür

830¹⁰²¹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Öpmege küşe-i dāmānın o şāh-ı ħüsnüñ
Cüş-ı bī-gāneden üftādeye nevbet mi gelür

---

¹⁰¹⁷ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 50 (5 beyit), s. 115.

1.Bu beyit dıvānda 2. beyittir.

¹⁰¹⁸ lāle-i ħamrāda : lāle-i ağmerde **D.**

¹⁰¹⁹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 59 (6 beyit), s. 124.

¹⁰²⁰ sipihrüñ : siperün **D.**

¹⁰²¹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 65 (8 beyit), s. 130.

1.Bu beyit dıvānda 4. beyittir.

831¹⁰²²

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilätün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Rumûz-ı hikmete bir kimse olmamış vâkıf
Egerçi felsefede çok kitâb yazmışlar

832¹⁰²³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Kayırmam baña cevri ü ğayra luḫfuḫ farkı ideydün tek
Seni cân u gönülden sevmeyen kimdür seven kimdür

833¹⁰²⁴

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fâ'ilätü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. İbrâm ile hicâba boğup öpdüm ağzunu
Ol nev-nihâl-i bâğ-ı hayâ ister istemez

834¹⁰²⁵

---

¹⁰²² Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 76 (7 beyit), s. 142.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰²³ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 89 (6 beyit), s. 155.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰²⁴ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 95 (7 beyit), s. 161.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰²⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 133 (6 beyit), s. 199.

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzârî'

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Bir feyz bulmaduğ ne hazān ne bahārdan
Bī-hüde geçdi cümle geçen rüzgār hayf

835¹⁰²⁶

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzârî'

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilatün Fā'ilün

1. Olma hār-ı rāh-ı gülşen nālesinden kıl hāzer
Eylemez zīrā haṭā tīr-i du' āsı bülbülün

836¹⁰²⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilätün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Bu deñlü māye-i sāmān-ı hüsle¹⁰²⁸ cānā
Bu müstmeni n'olur nā'il-i merām itseñ

837¹⁰²⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰²⁶ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 147 (7 beyit), s. 213.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰²⁷ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 161 (6 beyit), s. 227.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹⁰²⁸ hüsle : hüs ile **D**.

¹⁰²⁹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 173 (7 beyit), s. 239.

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hārāb-ı aşkıñam ben sen kimün mi' mārısun bilsem
Kimün ta' mır-i perdāz-ı kühen dīvārısun bilsem

838¹⁰³⁰

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Tūḫ-i şirîn-edāyum āh ammā neyleyüm
Şimdi Es' ad tākāt-i güftārdan üftādeyüm

839¹⁰³¹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Şimdi kem-yābdur Es' ad ile girmez yoḫsa¹⁰³²
Eylerüm¹⁰³³ varumı hep yār-ı vefādāra fedā

840¹⁰³⁴

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

¹⁰³⁰ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 176 (7 beyit), s. 242.

1. Bu beyit dīvânda 7. beyittir.

¹⁰³¹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 13 (5 beyit), s. 78.

¹⁰³² girmez yoḫsa : girmez girse **D.**

¹⁰³³ eylerem: idemem **D.**

¹⁰³⁴ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 21 (7 beyit), s. 86.

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Elden qoma Es'ad o mehün dāmen-i nazın

Kim az bulunur böyle vefādār haqıqat

841¹⁰³⁵

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilün

1. Nā-sezādur ādetā nā-sāzkāri hulqa lik

Bir alāy nā-sāzkāra sāzkār olmak da güç

842¹⁰³⁶

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Añılsun cām-ı lā' l-i dil-beri nüş itdigüm demler

Şafādan mey gibi ser-germ olup cüş [itdigüm demler]

843¹⁰³⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

¹⁰³⁵ Es'ad Bağdâdî D., G. 25 (9 beyit), s. 90.

1. Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹⁰³⁶ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 33 (8 beyit), s. 98.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir. Mecmûada mısra cüş kelimesinde bitmiştir.

¹⁰³⁷ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 39 (7 beyit), s. 104.

1. Libās-ı lafzıdur manzūr olan şūret-perestāna

Bu ʿālem içre **Esaʿ d** kim oqur maʿnā-yı kim diñler¹⁰³⁸

844¹⁰³⁹

[ESʿ AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Remel

Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

1. Gūş ıtmazsun nevā-yı ʿandelib-i zāra da

Hey mürüvetsüz bu da feryād u efgānum mıdur

845¹⁰⁴⁰

[ESʿ AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Muzāriʿ

Mefʿülü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Elden¹⁰⁴¹ gelürse luṭf u vefā eyle yoḥsa¹⁰⁴² kim

ʿUşşāq-ı cān-fedāya cefā bir hüner¹⁰⁴³ midür

846¹⁰⁴⁴

[ESʿ AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Muzāriʿ

---

¹⁰³⁸ Mecmûada mısranın son kelimesi gözükmemektedir. Dîvânda bu kelimenin dinler olduğu tespit edilmiştir.

¹⁰³⁹ Esʿ ad-ı Bağdâdî, G. 42 (7 beyit), s. 107.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰⁴⁰ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 48 (7 beyit), s. 113.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰⁴¹ elden: dilden **D.**

¹⁰⁴² yoḥsa: yoksa **D.**

¹⁰⁴³ bir hüner : pür-hüner **D.**

¹⁰⁴⁴ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 53 (8 beyit), s. 118.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Şerm ü hicāb māni' olur öpmege lebün
Yoḥsa şumār-ı ḥāṭır-ı yārāna kim baḡar

[18b]

847¹⁰⁴⁵

ES' AD-I BAĞDĀDĪ

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün

1. Şaḥn-ı gülşende şeker-ḡand oldıḡı bī-cā degül
Ġonce-i dem-besteye la' lün tebessüm meşḡ ider

848¹⁰⁴⁶

[ES' AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Zebān-ı ḡāl ile ḡāl-i dili ta' bīr ḡābil mi
Niḡāḡ-ı ḡasret ancaḡ ehl-i derdüḡ tercümānidur

849¹⁰⁴⁷

[ES' AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

¹⁰⁴⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 60 (5 beyit), s. 125.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰⁴⁶ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 73 (7 beyit), s. 138.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰⁴⁷ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 84 (8 beyit), s. 150.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Müselmānum diyen böyle kıyar mı ehl-i imana
Ne milletsün ne ‘āyinüñ pür-perestışkārısın kâfir

850¹⁰⁴⁸

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Kuru bir āferine kâni‘ ol ehl-i ma‘ārifden
Metā‘-ı naẓma Es‘ād yoḥsa¹⁰⁴⁹ kimse sım ü zer virmez

851¹⁰⁵⁰

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Memdūhdur erbāb-ı şudūra göre gāyet
Yoḥsa ne çıkar itse ferūmāye tevāzu‘

852¹⁰⁵¹

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Vābestedür kabül-i ‘amel şıdқа zāhidā
Bī-hūde itme naqd-i riyāyı namāza şarf

853¹⁰⁵²

¹⁰⁴⁸ Es‘ad Bağdâdî D., G. 108 (7 beyit), s. 174.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁰⁴⁹ yoḥsa: yoksa **D.**

¹⁰⁵⁰ Es‘ad-ı Bağdâdî D., G. 129 (7 beyit), s. 195.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰⁵¹ Es‘ad Bağdâdî D., G. 134 (7 beyit), s. 200.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰⁵² Es‘ad-ı Bağdâdî D., G. 155 (7 beyit), s. 221.

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. İşün gayre nihâni luṭf' uşşâka sitemdür hep
Bilindi gayri ey ḥâtır-şiken âzâr u bâzârūḡ

854¹⁰⁵³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzârî'

Mef' ülü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün

1. Zâhirde gerçi böyle perişânsun ey göñül
Ammâ ġarib nüşâ-i ' irfânsun ey göñül

855¹⁰⁵⁴

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Hem ehl-i ' aşka nâ-maḥrem hem aġyâr ile bî-gâne
Nesün kimsün kimiñsün sen kimüñ dildârısın¹⁰⁵⁵ bilsem

856¹⁰⁵⁶

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

---

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰⁵³ Es' ad Bağdâdî D., G. 165 (7 beyit), s. 231.

¹⁰⁵⁴ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 173 (7 beyit), s. 239.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁵⁵ dildârısın: deldârısın **D**.

¹⁰⁵⁶ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 184 (7 beyit), s. 250.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ğam-ı sevdā-yı¹⁰⁵⁷ ʿaşk ile beni cāndan uşandurdı
Dil-i hodkām ile müşkildeyüm bilmem ne hāl itsem

Velehu

2. ŷebbāz-ı melāḥat nāzdan bilmezlenür Es'ad
ʿAceb murğ-ı dil-i ŷikestemi kimden su'al itsem

857¹⁰⁵⁸

[ES' AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Yārdan қаt'ı nazar eylerüm ey dil dir isem
Pek inanma sözüme söylerüm ammā idemem

858¹⁰⁵⁹

[ES' AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. ʿUşşāka eski eyledigün nāz u tafraya¹⁰⁶⁰
Söyle utanma ŷimdi peşimān degül misün

¹⁰⁵⁷ Ğam-ı sevdā-yı ʿaşk: Ğam-ı ŷeydā-yı ʿaşk **D.**

¹⁰⁵⁸ Es'ad-ı Bağdādī D., G. 192 (6 beyit), s. 258.

1. Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰⁵⁹ Es'ad Bağdādī D., G. 206 (7 beyit), s. 272.

1. Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

¹⁰⁶⁰ nāz u tafraya: nāz u ta' nāya **D.**

859¹⁰⁶¹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Girye vü âh ehl-i derde mâye-i tenfisdür

‘Uhde-i ğamdan çıķılmaz girye vü âh olmasa

860¹⁰⁶²

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Nedür ağyāra bu gizli nevāziş tatlu sūzişler

Hemān ey bī-mürüvvet ben mi oldum saņa bī-gāne

Velehu

2. Pür aņdurdum kümeyt-i kilk-i hoş refārı ben Es' ad

Ķoşar var ise esb-i ṭab' ı çıķsun işte meydāna

861¹⁰⁶³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

---

¹⁰⁶¹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 228 (7 beyit), s. 294.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁶² Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 232 (7 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁰⁶³ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 254 (7 beyit), s. 320.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Su'ālüm var saña cānum şıkılma toğrısun söyle
Saña hiçbir dimiş¹⁰⁶⁴ var mı kim 'uşşāka vefā itme

862¹⁰⁶⁵

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Olalı çeşm- āšnā ol nergis-i mestāneye¹⁰⁶⁶
Āšnā oldum hezārān ma' nī-i bī-gāneye

863¹⁰⁶⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Şoḥbetün eḡsesin aldum dir iken yār yine
Mā-cerā-yı şeb-i beḡzeşteyi der-piş itdi

864¹⁰⁶⁸

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

¹⁰⁶⁴ sana hiçbir dimiş : sana hiç söylemiş D.

¹⁰⁶⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 255 (7 beyit), s. 321.

¹⁰⁶⁶ nergis-i mestāneye: nergis-i bīgāneye D.

¹⁰⁶⁷ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 277 (6 beyit), s. 343.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁶⁸ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 279 (5 beyit), s. 350.

1. Şafha-i ān¹⁰⁶⁹ kalemgīr-i ʿ izāruḡ üzre
Ḥüsni-i ḡaṡṡuḡ ketebe¹⁰⁷⁰ yazmaḡa meʿzūn oldı

865¹⁰⁷¹

[ESʿ AD-I BAĖDĀDĪ]

Velehu

Remel

Feʿilātūn Feʿilātūn Feʿilātūn Feʿilūn

1. Bağladı pāy-ı dili līk¹⁰⁷² baḡa yol virdi
ṢoĖrı ṡoĖrıya ne bend itdi ne āzād itdi

866¹⁰⁷³

[ESʿ AD-I BAĖDĀDĪ]

Velehu

Hezec

Mefāʿilūn Mefāʿilūn Mefāʿilūn Mefāʿilūn

1. Dil-i āhen mişāl-i yāri nerm itmek degül kâbil
Bu āteşle göḡül ister ḡamūş ol ister āh eyle

867¹⁰⁷⁴

[ESʿ AD-I BAĖDĀDĪ]

Velehu

Remel

Fāʿilātūn Fāʿilātūn Fāʿilātūn Fāʿilūn

---

¹⁰⁶⁹ Şafha-i ān: şafha-i āl **D.**

¹⁰⁷⁰ ketebe: kütübe **D.**

¹⁰⁷¹ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G.280 (6 beyit), s. 352.

¹⁰⁷² līk: lebüḡ **D.**

¹⁰⁷³ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 281 (6 beyit), s. 347.

1.Bu beyit dīvânda 5. beyittir.

¹⁰⁷⁴ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 185 (6 beyit), s. 251.

1.Bu beyit dīvânda 3. beyittir.

1. Cāme-i ḥāb-ı ğamda bezm-i vuşlatuñ yād eyledüm
Kendi kendüm ʿālem-i endişede şād eyledüm

Velehu

2. Nergis-i mest ü mey-i laʿlün taşavvur eyleyüp
Dilde bir ḥālet-fezā mey-ḥāne bünyād eyledüm

Velehu

3. ʿĀlem-i endişede cām-ı lebün nüş eyledüm
Öyle¹⁰⁷⁵ mest oldum ki dünyāyı ferāmüş eyledüm

[19a]

868¹⁰⁷⁶

[ESʿ AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Bu vażʿı dil-firībün seyr idüp meyl itmeme olmaz
Şalāḥı terk idüp ādem günehkār olmasun nʿolsun

869¹⁰⁷⁷

[ESʿ AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Bir elde dest-i nermün bir elümde deste-i zülfün
Baña el virdigi devlet¹⁰⁷⁸ kime el virdi dünyāda

---

¹⁰⁷⁵ öyle: böyle **D.**

¹⁰⁷⁶ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 211 (5 beyit), s. 277.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁷⁷ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 230 (9 beyit), s. 296.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁷⁸ devlet: tâliʿ **D.**

870¹⁰⁷⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Şubḥ-ı emelüm hicr ile hem-reng-i şeb itdün
Bilmem nideyüm ğayrı ben ey mäh senünle

Velehu

2. ' Arz eyler idüm şekve-i hicrâni ḥuzûra¹⁰⁸⁰
Bir kerre görseydüm¹⁰⁸¹ eger âh senünle

871¹⁰⁸²

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Merhündur incâzı anuḡ maḥşere Es'ad
Aldanma şaḡın vâ' de-i ferdâ-yı kibâra

872¹⁰⁸³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

---

¹⁰⁷⁹ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 238 (7 beyit), s. 304.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁸⁰ ḥuzûra : ḥuzûrda **D.**

¹⁰⁸¹ görseydüm: görüşseydüm **D.**

¹⁰⁸² Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 260 (5 beyit), s. 287.

¹⁰⁸³ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 277 (6 beyit), s. 343.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir. 866. başlıklı beyitle aynı gazelde yer almaktadır.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Zehri ħand ile ‘iṭāb itdi öperken lebini

Ṭāli‘ bī-meze ol nūşı baña nīş itdi

873¹⁰⁸⁴

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Şerbet-i la‘ liñi ey cām-ı lebün reşk-i zülāl

Şöyle emdüm ki ‘adūnuş¹⁰⁸⁵ cigeri ħūn oldı

874¹⁰⁸⁶

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ne yalan söyleyeyüm söylemeye ħavf iderüm

Yoħsa pek¹⁰⁸⁷ az bulunur sencileyin hercāyī

875¹⁰⁸⁸

ŞEKER-ZÂDE SERMED

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

¹⁰⁸⁴ Es‘ ad-ı Bağdâdî D., G. 278 (8 beyit), s. 344.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁸⁵ ‘adūnuş : raqibün D.

¹⁰⁸⁶ Es‘ ad-ı Bağdâdî D., G. 298 (6 beyit), s. 364.

¹⁰⁸⁷ pek : çok D.

¹⁰⁸⁸ Sermed D., G. 3 (5 beyit), s. 99.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Yerüñ mecmû‘ a-i ‘ irfân gibi şadr olmak istersen
Sen açma gördigün nādâna esrâruñ kitâbâsâ

Velehu

2. Gelür maşşüm olan itme dehân-ı iştiķâyı bāz
Tehî ser-geşte-i hırş olma seng-i āsiyâbâsâ

876¹⁰⁸⁹

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Muzârî‘

Mef‘ülü Fâ‘ilâtün Mef‘ülü Fâ‘ilâtün

1. Kim dirse ‘ aşıkam ben miķdâr-ı giryessin şor
Çeşmân-ı hûn-feşânun da‘ vâsına güvâh it

877¹⁰⁹⁰

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Mef‘ülü Fâ‘ilâtün Mef‘ülü Fâ‘ilâtün

1. Gelsün bu gice bezme nâz itmesün o āfet
Peymâne-i ümîdüm kıрмаğ revâ degüldür

878¹⁰⁹¹

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

¹⁰⁸⁹ Sermed D., G. 7 (5 beyit), s. 102.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁹⁰ Sermed D., G. 17 (5 beyit), s. 109.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰⁹¹ Sermed D., G. 27 (5 beyit), s. 118.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Va' dine itmem berāt-ı haṭṭı terle istinād
Hüccet-i vuşlatda göñlüm şüret-i ikrār arar

879¹⁰⁹²

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Üftādegān-ı ḥāk-i ğama dest-gīr olan
Mānend-i Hızır ' ömr sürer nīk-nām alur

880¹⁰⁹³

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. Sīne-şāfānı ṭutar ehl-i başiret bālā
' Ayniñi gör ki küleh-küşe-i serde yeri var

881¹⁰⁹⁴

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilün

---

¹⁰⁹² Sermed D., G. 31 (6 beyit), s. 121.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰⁹³ Sermed D., G. 43 (5 beyit), s. 130.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁰⁹⁴ Sermed D., G. 50 (6 beyit), s. 136.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

1. İşte oldı rūy-ı tabānuḡda ḡaṡṡ-ı nev bedīd
Bu siyeh rūzı bize gösterdi baḡt-ı ḡaramuz

882¹⁰⁹⁵

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kāzibān nā'il-i cāh olmaḡa ' izzet mi dinür
Ḳıṡṡaḡ'ān cāyını ref' itmeḡe rif' at mi dinür

Velehu

2. Luṡf odur kim ola tunḡ destümnden ḡālī
Ḥānde-i mevsim-i ta' zīre beṡāṡet mi dinür

Velehu

3. Olur aḡlāfı iḡün müddeḡir-i ol tenk-i ma' āṡ
Hiḡ le' imünḡ sa'i destine devlet mi dinür

Velehu

4. Vāḡıf-ı sırr-ı umür olmayıcaḡ itme pesend
' Amel-i ṡu' bede bāzāna kerāmet mi dinür

883¹⁰⁹⁶

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Pā-māliyuz kerīm ü ḡadrdān olanlaruḡ
Sulṡāniyuz ḡurür ile nādān olanlaruḡ

¹⁰⁹⁵ Sermed D., G. 36 (8 beyit), s. 125.

¹⁰⁹⁶ Sermed D., G. 58 (5 beyit), s. 141.

Velehu

2. Hep işleri hevā imiş alduğ peyāmını
Mānend-i bād ümīd ile pūyān olanlaruğ

[19b]

884¹⁰⁹⁷

ŞEKER-ZÂDE SERMED

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā. ilün Mefā' ilün

1. Naẓarda bir görürsen herkesi ẓadrūğ olur 'ālī
' Amīm-ü'l-feyz ol istersen¹⁰⁹⁸ ta' ayyün āfītābāsā

Velehu

2. Ža' ifānı ħimāyet eyleyen görmez perīşānı
Bu ma' nāyı mübīn yoğ saña ẓār-ı kitābāsā

Velehu

3. İder ħandān fiğānum¹⁰⁹⁹ ol kemān-ebrūyı ey **Sermed**
Enīnüm māye-i zevğ ü neşāğ oldı rebābāsā

885¹¹⁰⁰

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

---

¹⁰⁹⁷ Sermed D., G. 2 (5 beyit), s. 99.

1. Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

2. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

3. Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰⁹⁸ istersen: isen **D.**

¹⁰⁹⁹ fiğānum: efgān **D.**

¹¹⁰⁰ Sermed D., G. 9 (5 beyit), s. 103.

1. Bir görme şağın rütbede yārānunu **Sermed**
Çadrün bileni cümleden a^ç lā vü ehem tüt

886¹¹⁰¹

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Müttahid mezhebi her bağı delik ^ç uşşākuḡ
Subhāveş birbirine ince ḡafī rāh geçer

887¹¹⁰²

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Serv-i nāzum güzelüm ḡāşıl-ı ^ç ömrüm diyerek
Sermedā itsün göñül buseye¹¹⁰³ himmet kıparur

888¹¹⁰⁴

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Geldi ḡaṡṡ-ı rüyı ḡālā vuşlat ümmīdündeyüm
Pür-ğubār āyineden ben şuret ümmīdündeyüm

¹¹⁰¹ Sermed D., G. 22 (5 beyit), s. 113.

1. Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹¹⁰² Sermed D., G. 30 (5 beyit), s. 120.

¹¹⁰³ buseye: būsına **D.**

¹¹⁰⁴ Sermed D., G. 66 (6 beyit), s. 147.

889¹¹⁰⁵

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Olup üftâde düşerdüm yine minnet-i âha
‘Arz için nâmemi ol hüsrev-i hübâna benüm

890¹¹⁰⁶

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Ğaraž def‘ -i ğamuñdur nüş-ı câme rağbet eylersem
Lebüñ yâdıyladur ey çeşm-i bādām ‘ışret¹¹⁰⁷ eylersem

891¹¹⁰⁸

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Mu‘tâd iden zebânını medh ü şenâ¹¹⁰⁹ ile
Yek-ğâl ider ‘adûlarını aşdıķâ ile

Velehu

¹¹⁰⁵ Sermed D., G. 77 (7 beyit), s. 157.

1. Bu beyit divânda 6. beyittir.

¹¹⁰⁶ Sermed D., G. 78 (5 beyit), s. 157.

¹¹⁰⁷ ‘ışret: ğayret **D.**

¹¹⁰⁸ Sermed D., G. 95 (6 beyit), s. 171.

¹¹⁰⁹ şenâ: dünyâ **D.**

2. Levh-i ezelde nigeḥ-i maḳṣūm olan gelür
Açma keḫ-i niyāzı ele iṣṭikā ile

892¹¹¹⁰

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Muzāri^ʿ

Mef^ʿūlü Fā^ʿilātü Mefā^ʿilü Fā^ʿilün

1. Noḳṣān-ı neḫsini bulur eylerse diḳḳati
Sermed enīs-i bezm olan ehl-i kemāl ile¹¹¹¹

893¹¹¹²

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Muzāri^ʿ

Mef^ʿūlü Fā^ʿilātü Mefā^ʿilü Fā^ʿilün

1. Sür^ʿatle ṭayy-ı menzil-i ḫaṣr eylemek muḫāl
Zabṭ itmeyen bu ^ʿarşada neḫs-i ḫarūnını

894¹¹¹³

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Müctes

Mefā^ʿilün Fe^ʿilātün Mefā^ʿilün Fe^ʿilün

---

¹¹¹⁰ Sermed D., G. 98 (6 beyit), s. 173.

¹¹¹¹ kemāl ile : kemälle **D.**

¹¹¹² Sermed D., G. 125 (5 beyit), s. 194.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹¹¹³ Sermed D., G. 112 (6 beyit), s. 182.

1. İder dehānını¹¹¹⁴ ḥulvü'l-mezāk yārānuḡ
Bu nazm-ı tāzeve **Sermed** 'aceb ŧeker mi ḡodı

895¹¹¹⁵

[ḤĀZİK]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Sūzişümden benüm aḥvālüme āgāh olsun
Yādigārum felek-i kīnevere āh olsun

896¹¹¹⁶

[ḤĀZİK]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Derk ider pey-rev ü merdān-ı Ḥudā n'oldıḡunu
Fehm iden vāḡı'a-i Kehf'i Naḡır ü Qıṡmır

Velehu

2. ŧekl-i cānāneyi der-ḡāṡır idermiş aḡyār
Resm odur deyre olur ŧüret-i zībā taşvır

897¹¹¹⁷

[ḤĀZİK]

Velehu

Hezec

---

¹¹¹⁴ dehānını : dimāḡını **D**.

¹¹¹⁵ Hāzık D., Mrs. 5 (48 beyit), s. 158.

1.Bu beyit dīvānda 16. beyittir.

¹¹¹⁶ Hāzık D., Trh. 6 (58 beyit), s. 149.

1.Bu beyit dīvānda 35. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 36. beyittir.

¹¹¹⁷ Hāzık D., Trh. 26 (11 beyit), s. 177.

1.Bu beyit dīvānda 8. beyittir.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Kıanı eski nigāh-ı āšnāyı ʿ aşıq-ı zāra

Bu bī-gāne bağışlar çeşmüne cānā mübārekbād

898¹¹¹⁸

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. İdermiş müncezib kendüye mıknaşs-ı isti' adād

Hişār-ı ehinin içre olursa manşib-ı ʿ aliyā

899¹¹¹⁹

[HĀZİK]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Tefāvüt üzredür bālā-yı isti' dād-ı zātiyye

Bu ma' nā-yı tesellī-bağşa penç-engüşt ider imā

900¹¹²⁰

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Sāgar-ı meyden dehān-ı yārdan itdüm güzer

Būd u nā-būdı cihānuğ hep harām oldı bağa

901¹¹²¹

¹¹¹⁸ Beyitin hangi şaire ait olduğu tespit edilememiştir.

¹¹¹⁹ Hâzık D., Trh. 7 (16 beyit), s. 154.

1. Bu beyit dîvânda 13. beyittir.

¹¹²⁰ Hâzık D., G .1 (7 beyit), s. 189.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹²¹ Hâzık D., G. 10 (7 beyit), s. 195.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Devlet-i hüsninde sā'ir bendegānı şād-kām
Cevr ü āzārı o şūhuñ münhaşır ancak baña

Velehu

2. Ğam degül itmezse **HĀzık** ser-fürü ma' zürdur
Nā-şināsān-ı sūhandan bir iki ahmağ baña

902¹¹²²

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Ğayfdur ağıyar ile bu rütbe yārānlık saña
Böyle reftaruñ virür sonra peşimanlık saña
2. Sifle-perverdür felekden kām alursañ çekme ğam
Māye-i devlet yeter ey şūfi nādānlık saña
3. Ğur' a-endāz oldu bahtum levha-i takdirde
Düşdi giryānlık baña gül gibi handānlık saña

[20a]

Tetimme

4. Ğuş idüp İblis taḥsīn eylemiş izlālini
Ol kadar ḥaqqumda düşmen itdi şeytānlık saña

¹¹²² Hāzık D., G.13 (11 beyit), s. 197.

1.Bu beyit dīvānda 10. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 11. beyittir.

5. ʿ Andelib-i bī-nevā bī-hūde efġān itmesün

Hāzık eyler bezm-i gülşende ġazel-ġānlık saña

903¹¹²³

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Feʿilatün Feʿilātün Feʿilatün Feʿilün

1. **Hāzıkun** ālüftelikle şöhre-i nās oldıġun

Kimse bilmez sırrını bir özge maʿ nādur sebeb

904¹¹²⁴

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Mişāl-i rişte ol şirāze-bend eczā-yı teʿlife

Dü-nīm itme kitāb-ı ġāḡırını mānend-i mıkleb

905¹¹²⁵

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

¹¹²³ Hāzık D., G. 20 (5 beyit), s. 201.

¹¹²⁴ Hāzık D., G. 21 (5 beyit), s. 203.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹¹²⁵ Hāzık D., G. 22 (5 beyit), s. 203.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

1. H̄ānemüzde tek ü tenhā uyur ol yār bu ūeb
Dīde-i bahtumuz oldu hele bī-dār bu ūeb

Velehu

2. İtdüm ahvāl-i dil-i zārumu bir bir taqrīr
Āŷikār oldu nihānī olan esrār bu ūeb

906¹¹²⁶

[H̄ĀZIK]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. İz̄tıraba halk ile bī-hūde ğavġādur sebeb
Dünyāda āsāyiŷe ancak müdārādur sebeb

907¹¹²⁷

[H̄ĀZIK]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kāse-liŷān birbirini ider istiŷkāl
Cümleden olsa da memnūn velīyyü'n-ni' met

Velehu

2. Görmedüñ ğuŷ iderüz çarḡ-ı kühende H̄Āzık
Bir zamān var imiŷ erbāb-ı kemāle raġbet

908¹¹²⁸

---

¹¹²⁶ H̄āzık D., G. 20 (5 beyit), s. 201.

1.Bu beyit 905 numaralı beyitle aynı gazelde yer almaktadır.

¹¹²⁷ H̄āzık D., G. 23 (5 beyit), s. 204.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹¹²⁸ H̄āzık D., G. 24 (5 beyit), s. 205.

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī^ç

Mef^ç ūlū Fā^ç ilātū Mefā^ç ilū Fā^ç ilūn

1. Ālūde-i ^çuşātı ider kıatresiyle pāk
Der-kār olınca cūy-ı güneh-şūy-ı mağfıret

909¹¹²⁹

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mef^ç ūlū Mefā^ç ilū Mefā^ç ilū Fe^ç ūlūn

1. Yüz cüz'den imiş bir cüz'i bu ^çāleme şamil
Fehm eyle ne vūs^ç atde imiş mağzen-i rağmet

910¹¹³⁰

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā^ç ilūn Mefā^ç ilūn Mefā^ç ilūn Mefā^ç ilūn

1. Behey şūfī sen olmazsun¹¹³¹ sezā dehlīz-i ^çırfāna
Ğaşırasā ruğuş zerd eyleme gel bu rıyādan geç

Velehu

1.Bu beyit dıvānda 3. beyittir.

¹¹²⁹ Hâzık D., G. 26 (7 beyit), s. 206.

1.Bu beyit dıvānda 6. beyittir.

¹¹³⁰ Hâzık D., G. 32 (7 beyit), s. 211.

1.Bu beyit dıvānda 5. beyittir.

¹¹³¹ şen olmazsın : şūfī olmazsın D.

2. Görülmez āšnā deñlü keder bī-gānedēn **Hāzık**
Hemān ŧimden girü bī-gāne tavr ol āšnādan geç

911¹¹³²

[HĀZIK]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Görelüm ŧonra kedüyi ne yapar bād-ı ħazān
ŧimdi 'arŧa çıkarur nāmiye-i istidrāc

912¹¹³³

[HĀZIK]

Velehu

Muzāri'

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Her faŧl u bābı müŧtemel envā' -ı lezzeti
Yoğdur kitāb-ı mihr ü muħabbetde bāb-ı telħ

913¹¹³⁴

[HĀZIK]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

---

¹¹³² Hāzık D., G. 34 (9 beyit), s. 213.

1.Bu beyit dīvānda 8. beyittir.

¹¹³³ Hāzık D., G. 41 (5 beyit), s. 217.

1.Bu beyit dīvānda 4.beyittir.

¹¹³⁴ Hāzık D., G. 43 (6 beyit), s. 218.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

1. felek-meşrebe itmez te'sir
Göklere çıksa dağı ah-ı kebūd

Velehu

2. Fehm iden zıll u hayāl-i kevnī
Virmez ālāyiş-i dünyāya vücūd

914¹¹³⁵

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Zāhidā eyleme germiyyet-i rindāna ḥased
Yāda gelmez mi neler eyledi şeytāna ḥased

Velehu

2. Ḥasedi gayret-i aqrān ile ta' bīr eyler
‘Ulemā ta' ifesi eylese aqrāna ḥased

915¹¹³⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Geçmedikçe kadrini bilmez gurūr-ı ḥüsnle
Salṭanāt didikleri dünyāda dil-berlikdedür

Velehu

---

¹¹³⁵ Hâzık D., G. 45 (7 beyit), s. 220.

1.Bu beyit dîvânda 5.beyittir.

¹¹³⁶ Hâzık D., G. 51 (7 beyit), s. 224.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

3.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2. Gülsitānuḡ revnāķı evvel bahār eyyāmıdır
Dil-rubānuḡ ḡüsni hengām-ı ḡaṡ-āverlikdedür

Velehu

3. Merd lāzım tāze mażmūnda taşarruf itmege
Bıkr-i ma° nā çok girer deste hüner erlikdedür

916¹¹³⁷

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri°

Mef°ülü Fā°ilätü Mefā°ilü Fā°ilün

1. Geh düd u geh raḡıķi geh afyon esīriyüz
Güyā bu kārġāh-ı cihān ḡahve-ḡānedür

Velehu

2. Būs itmedür ġaraż leb-i meygün-ı dil-beri
Bu şı° r-i dil-keşüm arada bir bahānedür

917¹¹³⁸

[HĀZİK]

Muzāri°

Mef°ülü Fā°ilätü Mefā°ilü Fā°ilün

1. Bisyāri-i ṡama° dan olur her ķişi zelīl
°İzzetdedür hemīşe o kim ḡırsı az ider

[20b]

918¹¹³⁹

¹¹³⁷ Hāzık D., G. 52 (5 beyit), s. 225.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹¹³⁸ Hāzık D., G. 53 (5 beyit), s. 225.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹¹³⁹ Hāzık D., G. 56 (7 beyit), s. 227.

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Niğāhum nazra-i ruhsārdan mehcūr qalmışdur
O devletden eşer çeşmümde ancak nūr qalmışdur

919¹¹⁴⁰

[HĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Vişāle sīm ile zer 'illet-i müeşşiredür
Niyāzumuz o sitem-cūya şart-ı 'ādīdür

920¹¹⁴¹

[HĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Kibār-ı devlet-i devr-i zamāne 'indinde
Sūhan-verāna kerem ekber-i kebā'irdür

921¹¹⁴²

[HĀZİK]

Velehu

---

¹¹⁴⁰ Hâzık D., G. 58 (7 beyit), s. 229.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹⁴¹ Hâzık D., G. 65 (7 beyit), s. 234.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹⁴² Hâzık D., G. 66 (7 beyit), s. 235.

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. **Hâzık** tekellüf eyleme evbâş-meşreb ol
Âsüdedür cihânda o kim lâubâlidür

922¹¹⁴³

[HÂZİK]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilätün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Niyâz-ı nazra yeter ‘ arzı-ḥâle ḥâcet yok
Nigâh-ı sâķi şinâsende-i zamâirdür

923¹¹⁴⁴

[HÂZİK]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Mağrūr olma luḥfina ol şūḥ-meşrebün
Düş arzū-yı vaşla da soḡra cefâyı gör

Velehu

2. **Hâzık** kemend-i zülfüme dil-bestedür dimiş
Ol kîne-cünüḡ eylediḡi iftirâyı gör

924¹¹⁴⁵

¹¹⁴³ Hâzık D., G. 65 (7 beyit), s. 234.

1.Bu beyit dîvânda 922 numaralı beyitle aynı gazelde yer almaktadır.

¹¹⁴⁴ Hâzık D., G. 68 (5 beyit), s. 236.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁴⁵ Hâzık D., G. 69 (6 beyit), s. 236.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

[HĀZİK]

Velehu

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Ben ki cevşen be-düş-ı taqdirüm
Nāvek-i tīr-i ğam baña n'eyler

Velehu

2. Gelse deryā-yı mağfiret cūşa
Āşiye keşret-i ħaṭā n'eyler

925¹¹⁴⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Yazdığı ħāṭıra āmed-şüd iden ma' nādur
Sūħan erbābı ne maşraf ne ħod irād yazar

926¹¹⁴⁷

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Evzā' -ı nā-sütüde-i devr-i zamānenün
Nā-dīde ve nā-şinīde vü hep nā-nümüdedür

---

¹¹⁴⁶ Hâzık D., G. 70 (11 beyit), s. 237.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹¹⁴⁷ Hâzık D., G. 73 (5 beyit), s. 239.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

Velehu

2. Varlıkladur seḥā iledür **Hâzık** i' tibār
Erbâb-ı ḥ'âhişün hevesi bûda cûdadur

927¹¹⁴⁸

[HÂZIK]

Velehu

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Meclis-i 'ışretde saḥbâ-nüş iken teşhîr için
Rindi başmış tütmiş ammâ muḥtesib ayak mıdur

928¹¹⁴⁹

[HÂZIK]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Tenezzül eylemez 'âlî-himem çirk-âb-ı dünyaya
Anuḥün zirve-i cāha çıkan ekşer edânîdür

929¹¹⁵⁰

[HÂZIK]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

¹¹⁴⁸ Hâzık D., G. 77 (7 beyit), s. 247.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹¹⁴⁹ Hâzık D., G. 79 (7 beyit), s. 244.

¹¹⁵⁰ Hâzık D., G. 82 (5 beyit), s. 245.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1. Fikr-i me'ādde saña pā-bend-i ' avk olan
Hep arzū-yı nefis ile¹¹⁵¹ kayd-ı ma' āşdur

930¹¹⁵²

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilūn

1. Ğam çekme el irişmese dīvār-ı vuşlata
Bālāter olsa āyīne pek tiz bel virür

Velehu

2. Āsāyiş-i sipāhi gibi yokdur ' āşıkun
Çurtulsa renc-i rāh-ı seferden bedel virür

931¹¹⁵³

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā' ilūn Mefā' ilūn Mefā' ilūn Mefā' ilūn

1. Güzer itmez hayālūmden der-āğūş-ı vişāl ammā
Senünle ey perī ancak murādum āşnālıkdur

Velehu

2. Rızā göstermemek aḥkām-ı devlet-ḥāne-i dehre
Mücerred-ḥāne-i ğayra fuzūlī ketḥudālıkdur

---

¹¹⁵¹ nefis ile : nefisle **M.**

¹¹⁵² Hâzık D., G. 83 (11 beyit), s. 246.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

¹¹⁵³ Hâzık D., G. 85 (11 beyit), s. 248.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

932¹¹⁵⁴

[HĀZIK]

Velehu

Muzāri⁶

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. HĀzık zamānede kim olur pey-revün senün
Naẓm-āverān-ı Rūm benüm ezberümedür¹¹⁵⁵

933¹¹⁵⁶

[HĀZIK]

Velehu

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilün

1. Va' d-i kemmün-ı kudūmuñla olup hātır-firīb
Hāsetünle halkāveş¹¹⁵⁷ çeşm-i ümīdüm¹¹⁵⁸ derdedür

934¹¹⁵⁹

[HĀZIK]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Teşekkī itmege yoğ zehresi ağyāra sulṭānum
Yine senden saña bī-çāre⁶ aşık dāda gelmişdür

¹¹⁵⁴ Hāzık D., G. 86 (7 beyit), s. 248.

¹¹⁵⁵ ezberimdedür: defterimdedür **D.**

¹¹⁵⁶ Hāzık D., G. 87 (7 beyit), s. 249.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹¹⁵⁷ halkāveş : halkāveş bu **D.**

¹¹⁵⁸ çeşm-i ümīdim: çeşm-i giryān **D.**

¹¹⁵⁹ Hāzık D., G. 88 (9 beyit), s. 251.

1. Bu beyit dīvānda 8. beyittir.

935¹¹⁶⁰

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri⁶

Mef'ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Sevdā-yı der-kenār ile cūş-ı muhabbeti
Şahbā mişāli resm-i hicābı unutturur

Velehu

2. La' lünle var muḥāsebe ammā ne fā' ide
Çeşmün bize ḥesāb u kitābı unutturur

[21a]

936¹¹⁶¹

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri⁶

Mef'ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Vā' iz hemişe kürsī-i vālā-mekān arar
Kālā-fürüş-ı zühd olıcağ bir dükkān arar

Velehu

2. Ḥac niyyetiyle terk-i sivā eylemiş gönül
Āmāde kūy-ı yāre gider kārban arar

937¹¹⁶²

---

¹¹⁶⁰ Hâzık D., G. 89 (9 beyit), s. 251.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁶¹ Hâzık D., G. 96 (7 beyit), s. 256.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁶² Hâzık D., G. 97 (7 beyit), s. 257.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

[HĀZİK]

Velevu

Müctes

Mef' ilün Fe' ilätün Mef' ilün Fe' ilün

1. Elümde yok hasenätüm diyü elem çekme

Ĥudā kerīmdür āmürzişe bahāne arar

938¹¹⁶³

[HĀZİK]

Velevu

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilätü Mef' ilü Fā' ilün

1. Geldi fütür qalması dünyāda ārzü

Şimdi mu' āşi ĥātır-ı yārān belāsıdır

939¹¹⁶⁴

[HĀZİK]

Velevu

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilätü Mef' ilü Fā' ilün

1. Ėayra şüküfe-i keremi deste destedür

'Uşşāka luţfi olsa daĥı ceste cestedür

2. Dem-beste-i muĥabbet olan bī-nevālaruĥ

Sermāye-i mükālemesi neste nestedür

3. Mümkün mi ketmi kıt' a-i aĥvālümüz bizüm

Şimdi lisān-ı nāsda meşhür bestedür

¹¹⁶³ Hâzık D., G. 98 (8 beyit), s. 258.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹¹⁶⁴ Hâzık D., G. 103 (7 beyit), s. 262.

940¹¹⁶⁵

[HĀZIK]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Ser-keşlük iden kırtulamaz ceng ü cedelden
Āsüdelik isterseñ 'alem olma qalem ol

941¹¹⁶⁶

[HĀZIK]

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Dil-beste-i muḥabbet olan erzen istemez
Mānend-i mākiyān hümā¹¹⁶⁷ erzen istemez

942¹¹⁶⁸

[HĀZIK]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Gerekdür ma' nā yoḥsa tımṭurāk elfāza bakmazlar
Bu bāzār-ı sūḥandur bunda kimse iḥtişām almaz

943¹¹⁶⁹

---

¹¹⁶⁵ Hâzık D., G. 151 (7 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁶⁶ Hâzık D., G. 112 (8 beyit), s. 268.

¹¹⁶⁷ hümā: hümān **M**.

¹¹⁶⁸ Hâzık D., G. 113 (11 beyit), s. 270.

1.Bu beyit dîvânda 10.beyittir.

¹¹⁶⁹ Hâzık D., G. 120 (9 beyit), s. 275.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

[HĀZİK]

Velehu

Muzāriʿ

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Ümmīd-i varlıkda idi ıztırābumuz
Ülfet güzīn-i ye's olalı rāḫat itmişüz

944¹¹⁷⁰

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

1. Ne kıpar kıyke kıpanlar ser-i ʿuryānumdan
Mest-i kınzil yatarum başda ne destār ne fes

Velehu

2. Tāzelendi¹¹⁷¹ kühen kışsa-i şevküm Hāzık
Aldı gönlüm yine bir tāze civān-ı nevres

945¹¹⁷²

[HĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

---

¹¹⁷⁰ Hāzık D., G. 123 (7 beyit), s. 277.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 7. beyittir.

¹¹⁷¹ tāzelendi: tāzelendürdi **D**.

¹¹⁷² Hāzık D., G. 127 (9 beyit), s. 280.

1.Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

1. Buḡul zamānede bir rütbe şāyi‘ olmış kim
Miyān-ı nāsda cūduḡ adı sefāhat imiş

946¹¹⁷³

[ḤĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Başumda taşır idüm çün nişān-ı sādātı
Hediyye itse o meh-pāre bir yeşil yaprak

947¹¹⁷⁴

[ḤĀZİK]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Yeksān şümār ile hemān redd ü ḡabūlı
Ḥāzık gibi āzāde-ser-i lā vü ne‘ am ol

948¹¹⁷⁵

[ḤĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

¹¹⁷³ Hâzık D., G. 137 (9 beyit), s. 288.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁷⁴ Hâzık D., G. 151 (7 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir. 942 numaralı beyitle aynı gazelde yer almaktadır.

¹¹⁷⁵ Hâzık D., G. 154 (9 beyit), s. 299.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

1. Nıgeh dūşdı ĥaṭ-ı nev-ĥīze gül-geşt-i cemālünde[n]
Temāşā eyleyüp Rūm'ı güzārı Şām'a uğratdum

Velehu

2. Dolaşdı ĥaldı dōlāb-ı firīb-i sāde-rüyāna
Dil-i ser-geşteyi seyrānuña bayrāma uğratdum

949¹¹⁷⁶

[ĤĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ağardı mūy-ı serüm sāl iriştı pencāha
Henüz olmadı fāriğ günāhdan göñlüm

950¹¹⁷⁷

[ĤĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Cām-ı leb-rīz-i muĥabbet şöyle mest itdi beni
Sāğar-ı şahbāyı ĥāṭırdan ferāmūş eyledüm

951¹¹⁷⁸

[ĤĀZİK]

Velehu

---

¹¹⁷⁶ Hâzık D., G. 156 (7 beyit), s. 301.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹⁷⁷ Hâzık D., G. 158 (7 beyit), s. 303.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹¹⁷⁸ Hâzık D., G. 162 (7 beyit), s. 305.

4.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. H̄ayāl-i tiġ-ı ğamzenle bu ŧeb ğüft u ŧenid itdüm
Viŧālünđen senün ey bī-vefā қаt' -ı ümid itdüm
2. Murādum қalmadı bu rüzġār-ı kīne-ġüsterde
Ne maṭlab var ise yek-pāre defterden resid itdüm

[21b]

3. Neŧāṭ-ı cām-ı ŧahbā-yı sürūra қalmadı raġbet
Bu sevdā-yı dil-i miḥnet-ġüzinümden ba' id itdüm
4. Elümde cām-ı ŧahbā dil-rubāyı der-kenār itdüm
Yine **H̄azık** murādumca bu ŧeb 'ıyd üzre 'ıyd itdüm

952¹¹⁷⁹

[H̄AZIK]

Velehu

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Seyāḥat ister iseñ seyr der-vaṭan besdür
Bu ' arşada nice bir ġeŧt-i merzbüm idelüm

953¹¹⁸⁰

[H̄AZIK]

Velehu

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

¹¹⁷⁹ H̄azık D., G. 163 (7 beyit), s. 306.

1.Bu beyit dıvânda 3. beyittir.

¹¹⁸⁰ H̄azık D., G. 168 (7 beyit), s. 309.

1.Bu beyit dıvânda 2. beyittir.

1. Kār itdi bīm-i dām-ı felek üstüh̄ānuma
Geçdüm hümā gibi heves-i āb u dāneden

954¹¹⁸¹

[HĀZIK]

Velehu

Muzāri^ʿ

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Ağyār cevri hazm olunur yār yār iken
Gül mevsimi güzel görünür hār hār iken

955¹¹⁸²

[HĀZIK]

Velehu

Muzāri^ʿ

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Taşhīf-i miḥnet oldı muḥabbet rüsūmda¹¹⁸³
Yā Rāb şafā-yı ʿışretümüz ʿusret olmasun
2. **Hāzik** cihānda kāmver olmazsa olmasun
Tek rāst ḳadd-i ḥam-şüde-i minnet olmasun

956¹¹⁸⁴

[HĀZIK]

Velehu

Remel

¹¹⁸¹ Hāzik D., G. 169 (8 beyit), s. 310.

¹¹⁸² Hāzik D., G. 172 (9 beyit), s. 312.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 9. beyittir.

¹¹⁸³ resvemde: zamānede **D**.

¹¹⁸⁴ Hāzik D., G. 173 (9 beyit), s. 313.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 9. beyittir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Fāriğ olmak mey ü maḥbūbdan āsānter idi
Neyleyüm kırtulamam ṭab‘ -ı hevesnākūmden
2. **Hāzık** ālūde-i ‘ isyān u ḥaṭāyūm ancak
Kesmem ümmīdümü şāhenşeh-i levlākūmden¹¹⁸⁵

957¹¹⁸⁶

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Budur maḥşūdı ancak ‘ aşık-ı bī-çārenūñ ismi
Ṭarīk-i hezl ile¹¹⁸⁷ olsun hemān bezmünđe yād olsun

958¹¹⁸⁸

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Mişāl-i **Hāzık**-ı şeydā ümīd-i genc-i vaşluñla
Ne ḥāṭırlar ne diller ey perī virāne itdūñ sen

959¹¹⁸⁹

[HĀZİK]

Velehu

---

¹¹⁸⁵ Levlāk, hadis-i kudsīdir. “ Sen olmasaydın kâinatı yaratmazdım” anlamındaki ibârenin ilk kelimesidir.

<https://islamansiklopedisi.org.tr/levlak> (E.T.18/05/2020) (Bkz.Kaynakça)

¹¹⁸⁶ Hâzık D., G. 174 (5 beyit), s. 314.

¹¹⁸⁷ hezl ile: hezlle **M**.

¹¹⁸⁸ Hâzık D., G. 176 (7 beyit), s. 316.

¹¹⁸⁹ Hâzık D., G. 177 (7 beyit), s. 316.

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Bir şahşa eylese felek-i pîre-zen düzen
Eyler girân nikâhla¹¹⁹⁰ pā-beste-i dü zen

960¹¹⁹¹

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Kānat bağlar hücum-ı şevkden uçmak hevāsıyla
Ṭarîk-i hezl ile¹¹⁹² şeyhe dinüldükçe kerāmetlü

961¹¹⁹³

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilün

1. Çeşm-i ‘ibretle olanlar nazār-efgen hāle
İltifāt eylemez ālāyış-i kīl u kāle

962¹¹⁹⁴

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

¹¹⁹⁰ nikāhla: nikāh ile **D**.

¹¹⁹¹ Hâzık D., G. 181 (7 beyit), s. 320.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹⁹² ṭarîk-i hezl ile : ṭarîk-i hezlle **M**.

¹¹⁹³ Hâzık D., G. 186 (8 beyit), s. 323.

¹¹⁹⁴ Hâzık D., G. 188 (7 beyit), s. 324.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Zamāne dil-beri ne ma' rifet ne ħod kemāl ister
Meded-kārī-i vuşlat ħaldı ancak sīm ile zerde

963¹¹⁹⁵

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Pākīze-meşrebāne Ĥudādan ' aṭıyyedür
Yoĥsa cihānda zevĥ idemez kimse māl ile

964¹¹⁹⁶

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Az oldı çoĥ bu dehr-i kühen içre şöyle kim
İksire döndi şimdi ħanā' at zamānede

Velehu

2. Erbāb-ı devletün çekilür bār-ı şıĥleti
İkrāmı deĥlü eylese minnet zamānede

965¹¹⁹⁷

[HĀZİK]

¹¹⁹⁵ Hâzık D., G. 191 (7 beyit), s. 327.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹⁹⁶ Hâzık D.,G. 192 (7 beyit), s. 328.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁹⁷ Hâzık D., G. 203 (9 beyit), s. 336.

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Terfî‘ -i ğayra himmet ider ser-bülend olan
Pā-māl-ı cevır olursa daĥı nerdbān gibi

966¹¹⁹⁸

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilün

1. Ķatı çok dil-ber-i mevzūn u müselleme gördüm
Görmedüm toĝrusı ol Ķāmet-i ŐimŐād gibi

967¹¹⁹⁹

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Ağardı mūy-ı ser sevdā-yı cāha Ķalmanı ĥāhiŐ
Ķapandı ser-te-ser rāh-ı emel kühsārı Ķar aldı

968¹²⁰⁰

[HĀZİK]

Velehu

Remel

¹¹⁹⁸ Hāzık D., G. 207 (11 beyit), s. 339.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹¹⁹⁹ Hāzık D., G.210 (7 beyit), s. 341.

1.Bu beyit dīvānda 4.beyittir.

¹²⁰⁰ Hāzık D., G. 212 (7 beyit), s. 342.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Meh ü salik güzerân cüşiş-i seyl-âb gibi
‘Ömr-i Nüh olsa gelür vâkı‘ a-i h̄‘âb gibi

[22a]

969¹²⁰¹

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Lāle mişāli şakla derūnuḡda dāḡuḡı
Söndürmesün hevā-yı muḡālif çerāḡuḡı

Velehu

2. Ṭanbūra dir nevāziş ile¹²⁰² muṭrib-i zarīf
Āhengi bozma yoḡsa burarlar ḡulāḡuḡı

970¹²⁰³

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Meclise fikr-i ḡumūm-ı dehr ile virme kesel
Dil-güşā ḡāṭır-fezā ol bezme şaḡbālar gibi

971¹²⁰⁴

¹²⁰¹ Hâzık D., G. 213 (6 beyit), s. 243.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁰² nevāziş ile : nevazişle **D**.

¹²⁰³ Hâzık D., G. 215 (11 beyit), s. 344.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹²⁰⁴ Hâzık D., Mfrd.13, s. 353.

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. İtmez evkātın telef bāzīçe-i tedbīr ile
Āşnālīk eyleyenler şīve-i taqdīr ile

972¹²⁰⁵

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün

1. Mānend-i kemān tīr gibi sīneye çekdüm
Sevdüm kıocalıkda yine bir tāze civānı

Velehu

2. Dünyāda ḥased var iken arzā kıatı müşkīl
Hāzık kerem ü luṭf ile¹²⁰⁶ ihvān-ı zamānı

973¹²⁰⁷

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

---

¹²⁰⁵ Hāzık D., G. 216 (5 beyit), s. 346.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹²⁰⁶ luṭf ile : luṭfla **M.**

¹²⁰⁷ Hāzık D., G. 214 (7 beyit), s. 344.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

1. Zihî maṭla' zihî nazm-ı muşanna' dinse lâyıkdur
Bu beyt-i nâzenîne nisbet âşâr-ı selef lâ-şey

974¹²⁰⁸

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Gūşisinde vaşl-ı yāruñ itmedük taḫsîr lik
Bir kişinüñ baḫtı yār olmazsa sa' yinden çî-şüd

975¹²⁰⁹

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri'

Mef' ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Būs-ı ' izāri şimdilik âteş bahāsına
Geldikde kārban ḫaṭı rāyegānlanur

976¹²¹⁰

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

---

¹²⁰⁸ Hâzık D., G. 46 (7 beyit), s. 222.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²⁰⁹ Hâzık D., G. 74 (8 beyit), s. 240.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²¹⁰ Hâzık D., G. 201 (5 beyit), s. 334.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1. Nā-şinās-ı vaz^ç -ı nā-hemvār olan āsūdedür
Hürde-bîn-i tavr-ı yārān olmasaydum kâşkî

977¹²¹¹

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri^ç

Mef^ç ūlū Fā^ç ilātū Mefā^ç ilū Fā^ç ilün

1. Hāzık metā^ç -ı vuşlatuğa kim bahā dimez
Bizler miyāncıyuz güzelüm el virürse vir

978¹²¹²

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri^ç

Mef^ç ūlū Fā^ç ilātū Mefā^ç ilū Fā^ç ilün

1. Ey kīne-cū bu eski bağışlar degül bize
Çeşm-i siyāha ola mübārek nigāh-ı nev

979¹²¹³

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mef^ç ūlū Mefā^ç ilū Mefā^ç ilū Fe^ç ūlün

1. Bir kerre at uğrat güzelüm Hāzık-ı zāra
Dil-ḥaste-i hicrān olan üftādeñi gör geç

¹²¹¹ Hāzık D., Mfrd.8, s. 352.

¹²¹² Hāzık D., Mfrd.11, s. 352.

¹²¹³ Hāzık D., G. 35 (6 beyit), s. 213.

980¹²¹⁴

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Heves-i salṭanata düşme olursun güm-rāh
Her fūrū-māye edānīden olur nādir şāh

981¹²¹⁵

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Keremde Bermekī’den Ma‘n-ı Şeybānī’den efzūndur
Seḥāda Ḥātem’ün nām u nişānıñ eylemişdür ṭay

982¹²¹⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dönmedi vefḫ-i murād üzre sipihr-i kec-rev
Heves-i rütbe-i cāh itdigümüz ḫaldı bize

983¹²¹⁷

---

¹²¹⁴ Hâzık D., Mfrd.22, s. 355.

¹²¹⁵ Hâzık D., G.214 (7 beyit), s. 344.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²¹⁶ Hâzık D., G. 185 (5 beyit), s. 322.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹²¹⁷ Râtıb P.D., Mhm.8, s. 364.

1.Muhammesin son iki mısrasıdır.

RÂTİB PAŞA

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Vuşlat olmazsa da bārī ne olur sulţānum

Bir selāmuñla göñül nā'il-i ihsān olsun

984¹²¹⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fā'îlâtün Fā'îlâtün Fā'îlâtün Fā'îlün

1. İtme Râṭıḅ ḥāl-i 'anber-būsına şarf-ı ḥayāl

Hep o yüzden mekr-i reng-ā-reng ider ḥulyā saña

985¹²¹⁹

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzāri'

Mef'ülü Fā'îlâtü Mefā'îlü Fā'îlün

1. Bir şırma saçlı dil-bere dil düşdi kim anı

Bilmek dilersen işte nişān söylerüm saña

Velehu

2. Fıkr eyledük de sebkat iden germ-i ülfeti

Āh eylemem disem de yalan söylerüm saña

986¹²²⁰

¹²¹⁸ Râtıb P.D., G. 6 (7 beyit), s. 167.

¹²¹⁹ Râtıb P.D., G. 8 (5 beyit), s. 168.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²²⁰ Râtıb P.D., G. 12 (15 beyit), s. 173.

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Fırıtuna zann ider erbāb-ı cehālet bilmez
Oldıgun subħa-i subħān¹²²¹ ile güyā deryā

987¹²²²

[RĀṬĪB PAŞA]

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Bī-reyb ü riyā rābı-ı dili çünki saıadur
Ehl-i dili ħaşmına zebün eyleme yā Rab

988¹²²³

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kışra bakma ne kadar şāf ise lübbe nazār it
Ma' nādur maıılab eger olsa da mevzün kelimāt

[22b]

2. Çokdan almışdum 'ıtıknāme-i 'aşkı senden
Herkesün dest-i ümīdine verilseydi berāt

1.Bu beyit dıvānda 3. beyittir.

¹²²¹ subħa-i subħān : subħa-i Yezdān D.

¹²²² Rātıb P.D., G. 14 (9 beyit), s. 174.

1.Bu beyit dıvānda 4. beyittir.

¹²²³ Rātıb P.D., G. 21 (5 beyit), s. 180.

1.Bu beyit dıvānda 3. beyittir.

2.Bu beyit dıvānda 4. beyittir.

989¹²²⁴

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ruḳye itsem diyecek şive-i reftârına şeyḥ
Didi ḥandide o lebrîz-i şeker neş'evâr it

990¹²²⁵

[RÂTİB PAŞA]

Muzâri'

Mef' ülü Fâ' ilātü Mefâ' ilü Fâ' ilün

1. Sāmân-serân ta' āmla itmezler iltifât¹²²⁶
Peşmîne-i kerâmeti şeyḥüm alana şat

Velehu

2. Gerdân idüp felâḥân-ı lâfı atar tutar
Bilmez edâ-yı meclisi şûfî-i şalla-pât

991¹²²⁷

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzâri'

Mef' ülü Fâ' ilātü Mefâ' ilü Fâ' ilün

---

¹²²⁴ Râtıb P.D., G. 23 (6 beyit), s. 183.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹²²⁵ Râtıb P.D., G. 25 (12 beyit), s. 184.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²²⁶ iltifât: iltilât **D**.

¹²²⁷ Râtıb P.D., G. 25 (12 beyit), s. 184.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Ümmîd-i istidâmete âyinedür felek

Bağ var mıdur şabâh u mesâ sende hiç şebât

992¹²²⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzâri^ç

Mef^çülü Fâ^çilâtü Mefâ^çilü Fâ^çilün

1. Neşv ü nemâ-yı tavl-ı emel¹²²⁹ toğrılıkdadur

Çaddün tevâzu^ç ehli dü-tâ itmesün^ç âbeş

993¹²³⁰

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ^çilün Mefâ^çilün Mefâ^çilün Mefâ^çilün

1. Kerem kııl âh-ı güstâ-hâneme¹²³¹ incinme sulţānum

İnâyet-kârdan dâd u^ç atâ nâ-çârdan feryâd

994¹²³²

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe^çilâtün Fe^çilâtün Fe^çilâtün Fe^çilün

¹²²⁸ Râtıb P.D., G. 28 (10 beyit), s. 187.

1.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

¹²²⁹ neşv ü nemâ-yı tavl-ı emel: neşv ü nemâ-yı nahl-i emel D.

¹²³⁰ Râtıb P.D., G. 42 (9 beyit), s. 200.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²³¹ güstâhâneme: güstâhânedan D.

¹²³² Râtıb P.D., G. 40 (8 beyit), s. 198.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Kerem ü ' aṭıfetün kaşır idemez ṭab' -1 cevād
Ne kadar kılllet ile olsa nümāyān irād

Velehu

2. Budur āyīn-i revīši¹²³³ hele nāsuḡ dā'im
Hem ider cürmi vü hem āḡire eyler isnād

995¹²³⁴

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Dil setr idemez nā'ire-i ' aşkı ki şū'le
Fānūs-1 billūrīn ile mestūr degüldür

996¹²³⁵

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Ne tekellüf ne taşannu' ne ḡod irāda¹²³⁶ bakar
Çeşm-i tevfiḡ ḡulūş-1 dil-i nā-kāma baḡar

Velehu

2. Dil ki bir ḡāliḡe bir zülfi siyehfāma bakar
Beḡzer ol murḡa ki geh dāneye geh dāma baḡar

---

¹²³³ āyīn-i revīši: āyin-i revisi **M.**

¹²³⁴ Rātīb P.D., G. 48 (7 beyit), s. 205.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹²³⁵ Rātīb P.D., G. 51 (7beyit), s. 209.

1.Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 7. beyittir.

¹²³⁶ irāda : aḡdāma **D.**

Velehu

3. Farḳ u temyīz idemez zātda isti‘ dādı
Ekşer ebnā-yı zamāne ḳurı bir nāma baḳar

Velehu

4. Eylemez bādī-i aḳvāle nigāh-ı raġbet
Rāṭıbā ehl-i ḫıred kārda encāma baḳar

997¹²³⁷

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Benüm pırāye-¹²³⁸ baḫş-ı meclis-i ḫāşşum idi¹²³⁹ evvel
‘ Aceb şimdi o mehrū¹²⁴⁰ ḳanḳı¹²⁴¹ bezme zinet-efzādur

Velehu

2. Dil-i ‘ ārif ḳabul-ı levş-i çirk-āb-ı fenā itmez
Bu ma‘ nāyı belī iş‘ ār iden āfāḳa deryādur

998¹²⁴²

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

¹²³⁷ Râtıb P.D., G. 65 (15 beyit), s. 221.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

¹²³⁸ pırāye-: pırāme- **M.**

¹²³⁹ idi : iken **D.**

¹²⁴⁰ mehrū: şūḫum **D.**

¹²⁴¹ ḳanḳı: ḳanġı **D.**

¹²⁴² Râtıb P.D., G. 67 (7 beyit), s. 223.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Ezā-yı minnetin çekmekden ehl-i ʿizzet ü cāhuṅ
Varup bir gūşe-i ʿuzletde mehcūr olmamız yegdür

999¹²⁴³

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Muzāriʿ

Mefʿūlü Fāʿ ilātü Mefāʿ ilü Fāʿ ilün

1. ʿİbret- fezā-yı ḳalbe degül ḫādişātādur
Maḫşūladur nazar belī bāğa ʿ itibār¹²⁴⁴

Velehu

2. Birdür sedād ü geçde zafer yābi-i meram
Ṭoğrı çıkınca dūdı ocağa ne ʿ itibār

Velehu

3. Meşhürdur miyānede başdan ḳoḳar semek
Ser-ḫoş olınca şıḫne yasağa ne iʿ tibār

1000¹²⁴⁵

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Muzāriʿ

Mefʿūlü Fāʿ ilātü Mefāʿ ilü Fāʿ ilün

1. Ḥam-der-ḫam-ı şedā idi çin-i cebin bilür
Ālām-ı rütbe-i felegi ehl-i cāha şor

---

¹²⁴³ Râtıb P.D., G. 71 (9 beyit), s. 226.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

3.Bu beyit divanda 7. beyittir.

¹²⁴⁴ ʿ itibār: ne ʿ itibār **D**.

¹²⁴⁵ Râtıb P.D., G. 72 (18 beyit), s. 227.

1.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

1001¹²⁴⁶

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Vefāya aqın ider mi o rūy-ı dil düşmen
Bilür ki girye-i 'āşık cefā yüzinden aqar

[23a]

Velehu

2. Kelāmı zīver-i gūş-ı¹²⁴⁷ qabül olur mı meğer
Zamāne vā' izinün kim riyā yüzinden aqar

1002¹²⁴⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Mişbāh-ı ruḥuṅ tekye-i ḥüsniñde ışıkdur
Kāküllerinün mezhebi ammā qarışıkdur

Velehu

2. Bî-bedrakā-i feyz varılmaz heves itme
Kūy-ı emelün yolları gāyet dolaşıkdur

Velehu

---

¹²⁴⁶ Râtıb P.D., G. 73 (18 beyit), s. 229.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 13. beyittir.

¹²⁴⁷ zīver-i gūş-ı : zīver-i şem' -i **D**.

¹²⁴⁸ Râtıb P.D., G. 75 (8 beyit), s. 231.

1. Eyler ne kadar cevr ü cefâ olsa tahammül

Râṭı̄b sitem-i sîm-berâna alışıkdur

1003¹²⁴⁹

[RÂṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Yüzi yerde olan engüşt-nümâ-yı dehr olur elbet¹²⁵⁰

Nigînâsâ tevâzû' itmeyen 'âlemde nâm almaz

Velehu

2. Zamâne halkı ardından oğur mektüb-ı memhûrı

Kibâr-ı 'aşruñ iflâsın bilenler ihtîşâm almaz

1004¹²⁵¹

[RÂṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Huşûnet ehl-i muẓṭarr olmasa nuşḥat-güzîn olmaz

Ten-i mûm-ı Frengî yanmasa naqş-ı nigîn olmaz

Velehu

2. Şinâsâ-yı zevâhir bir midür esrâra vâkıfla

Müberhendür bu şekk elbette hem-ḡadr-i yaḡîn olmaz

1005¹²⁵²

---

¹²⁴⁹ Râṭı̄b P.D., G. 77 (21 beyit), s. 230.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²⁵⁰ elbet: dirler **D**.

¹²⁵¹ Râṭı̄b P.D., G. 78 (16 beyit), s. 235.

1.Bu beyit dîvânda 14. beyittir.

¹²⁵² Râṭı̄b P.D., G. 81 (7 beyit), s. 238.

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Her hüner-pişe begüm nuḥbe-i devrān olmaz
Her süḥan zīver-i mecmū‘ a-i ‘irfān olmaz

1006¹²⁵³

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Hezec

Meḥ‘ülü Meḥ‘ilü Meḥ‘ilü Fe‘ülün

1. ‘Ādet bu imiş gonceleri bāğ-ı cihānuḡ
Berg ü berīni bāda virür bülbüle virmez

1007¹²⁵⁴

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Hezec

Meḥ‘ülü Meḥ‘ilü Meḥ‘ilü Fe‘ülün

1. Ḥilāf-ı cinsle¹²⁵⁵ ünsiyyet üstüvār olmaz
Ġurāb ṭūṭiye ṭūṭi ġurāba meyl itmez

1008¹²⁵⁶

---

¹²⁵³ Râtıb P.D., G. 84 (7 beyit), s. 240.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²⁵⁴ Râtıb P.D., G. 87 (22 beyit), s. 243.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁵⁵ Ḥilāf-ı cinsle : ḥilāf-ı cins ile **D**.

¹²⁵⁶ Râtıb P.D., G. 119 (13 beyit), s. 277.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Bî-gāneye kerem bize cev̄ ü sitem şehā
Āyîne-gîzde aşl-ı aşıl olmamağ gerek

Velehu

2. Bu dār-ı ārzūda benüm bildigüm begüm
Lezzetde¹²⁵⁷ hiç ‘ aţāya ‘ adīl olmamağ gerek

1009¹²⁵⁸

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilätün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Tehî-kefān-ı heves yılduza kemend atıyor
Nice o zülf ile ḥāle ufağ tefek diyelüm

1010¹²⁵⁹

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

---

¹²⁵⁷ lezzetde: lezzete D.

¹²⁵⁸ Râtıb P.D., G. 139 (15 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹²⁵⁹ Râtıb P.D., G. 156 (14 beyit), s. 314.

1.Bu beyit dîvânda 11. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 14. beyittir.

1. Mezâk-ı tenbelâna sūdı yok mehmîz-i aqdâmuñ
Mücerrebdür bu kim¹²⁶⁰ esb-i hūrın almaz üzengiden

Velehu

2. İderdüm **Râṭībā** dīvān-ı naẓmı şaf-be-şaf tertīb
Şikāyet kilik-i mühmelden fiğān-ı ṭab^ç o şengiden

1011¹²⁶¹

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. rütbe bî-emelüz begüm ricā ider zātum¹²⁶²
Muḳārin olmağa lafz-ı ricā dehānumuza

1012¹²⁶³

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ḥadd-i ḥikmetde¹²⁶⁴ tecāvüz mücib-i ḥırmān olur
Gör ki te'şir itmez ifrāṭ itseler ṭa^ç zİRde

1013¹²⁶⁵

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

---

¹²⁶⁰ bu kim: begüm **D.**

¹²⁶¹ Râṭīb P.D., G. 186 (8 beyit), s. 339.

1.Bu beyit dīvânda 2. beyittir.

¹²⁶² zātum: dā^ç im **D.**

¹²⁶³ Râṭīb P.D., G. 189 (13 beyit), s. 346.

¹²⁶⁴ ḥadd-i ḥikmetde: ḥadd-i ḥikmetden **D.**

¹²⁶⁵ Râṭīb P.D., G. 176 (10 beyit), s. 329.

1.Bu beyit dīvânda 8. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Sīnesinden dūr ola o rūḥ-ı ilāhī ' an qarīb
Sīm sebebse ol bütüñ benden eger ib' ādına

1014¹²⁶⁶

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Dil-i sevdā-zedede naqş-ı ḥayāl-i zülfün
Resm-i sünbül gibidür kāse' -i fağfūr üzre

1015¹²⁶⁷

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Düşüp kayd-ı ma' āşa dem-be-dem fikr-i direm çekme
Şafā-yı ḥātıruñ gör kayd-ı ferdā ile ğam çekme

[23b]

1016¹²⁶⁸

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

---

¹²⁶⁶ Râtıb P.D., G. 177 (7 beyit), s. 330.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁶⁷ Râtıb P.D., G. 178 (5 beyit), s. 330.

¹²⁶⁸ Râtıb P.D., G. 191 (5 beyit), s. 347.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Sūd eylemiyor vaqte göre cins-i ma'ārif
Nāsuñ nazarı şimdi hemān kelle kulaqda

Velehu

2. Her işde ricālün gözedür görseñe **Rāṭıb**
Hāme ne şekil epsem¹²⁶⁹ olur dest-i çolaqda

1017¹²⁷⁰

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Dağlı çok hüsne esālīb-i tenāsüb-perverün
Dil-nişin olmaz nihāl-i serv-i hemvār olmasa

Velehu

2. Rüyına nezzāre mümkün idi yāruñ h'ābda
Sāyesi müjgānımuñ düşdükde bīdār olmasa

1018¹²⁷¹

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Muzāri'

---

¹²⁶⁹ epsem: epkem **D.**

¹²⁷⁰ Rāṭıb P.D., G. 180 (11 beyit), s. 332.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

2. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹²⁷¹ Rāṭıb P.D., G. 187 (48 beyit), s. 340.

1. Bu beyit dīvānda 16. beyittir.

2. Bu beyit dīvānda 20. beyittir.

3. Bu beyit dīvānda 29. beyittir.

4. Bu beyit dīvānda 30. beyittir.

5. Bu beyit dīvānda 47. beyittir.

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Erbāb-ı fazla şanma tevāzu' naķışedür
Gevher düşer mi rütbeden erzān olursa da
2. Erbāb-ı 'aşķ tartaıya gelmez ağırcağur
Çeşm-i hasūd keffe-i mizān olursa da
3. Rağbet bu siflezārda kelle kulağadur
Ağyār-ı tıre dil gibi nādān olursa da
4. Her bir giyāhı ney gibi dem-sāz-ı nāledür
Rindān-ı 'aşķ hākiyle¹²⁷² yeksān olursa da
5. Biņ kez ider mu' āvaza-i ğamla imtinān
Dilde sürür bir gice mihmān olursa da

1019¹²⁷³

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Hümā ile zağan hem-ķadr olursa cāy-ı 'ibret mi
Cihāndan mürtefi' dür imtiyāz-ı nīk ü bed şimdi
Velehu
2. Hıķūķ-ı nān u ni' met-i ins germ-ā-germī-i ülfet
Degül şāyānter-i taķrīr ü taħrīr bir sened şimdi

1020¹²⁷⁴

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

---

¹²⁷² hākiyle: hāki ile **D**.

¹²⁷³ Rātīb P.D., G. 196 (9 beyit), s. 351.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

¹²⁷⁴ Rātīb P.D., Kt. 3, s. 386.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Rind-i ‘aşkuñ hele pek ardına düşme zāhid
Harem-i vuşlata sen öñ kapudan yol bulduñ

1021¹²⁷⁵

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. büt-i nāza niyāz ile mülāyim söyle
La‘lin iste lebin öp tatlu ye tatlu söyle

1022¹²⁷⁶

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. şūhuñ añlama lüknet zebānına ulaşur
Dürüg-ı va‘de-i vaşlı ile¹²⁷⁷ dili tolaşur

1023¹²⁷⁸

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

---

¹²⁷⁵ Râtıb P.D., Kt. 15, s. 392.

¹²⁷⁶ Râtıb P.D., Kt. 23, s. 394.

¹²⁷⁷ vaşlı ile : vuşlat ile **D**.

¹²⁷⁸ Râtıb P.D., Kt. 33, s. 396.

1. Kıpılma luşfına ey dil kibār-ı ‘aşruñ bil
Ümīd-i redd iledür virdiği selāmı dađı¹²⁷⁹

1024¹²⁸⁰

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Felegün ‘aksinedür cünbīş-i kahr u germī
Kime gördün ki mağallinde ola luşf u ‘ikāb

1025¹²⁸¹

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Güşād itmez anı şahrık-i miftāh-ı kerem cānā
Ĥased bāb-ı ĥulūsa paşlı bir řufl-i firengīdür

1026¹²⁸²

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

---

¹²⁷⁹ dağı: bil **D**.

¹²⁸⁰ Rātıb P.D., G. 15 (5 beyit), s. 175.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹²⁸¹ Rātıb P.D., G. 47 (5 beyit), s. 204.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹²⁸² Rātıb P.D., G. 56 (5 beyit), s. 213.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

1. Şeb-i vuşlatda seni ʿantericek görmek için
ʿAşıkun ʿaşret ile hâli şebü'l-ʿanterdür

1027¹²⁸³

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzâriʿ

Mefʿülü Fâʿilâtü Mefâʿilü Fâʿilün

1. Şebbâz-ı tabʿumuñ nazarı şimdi Râtibâ
Bir ʿurna telli tâze Urum dilberindedür

1028¹²⁸⁴

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Feʿilâtün Feʿilâtün Feʿilâtün Feʿilün

1. Kâʿile bakma nazar kâle gerekdür zîrâ
Añla ey nür-ı başar kim neredendür elfâz

1029¹²⁸⁵

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzâriʿ

Mefʿülü Fâʿilâtü Mefâʿilü Fâʿilün

1. Ey semʿ-i bezm-i nâz bu şeb nâr-ı hicr ile
Aldum fitîli ben haberünj yok mıdur senünj

¹²⁸³ Râtıb P.D., G. 59 (5 beyit), s. 215.

¹²⁸⁴ Râtıb P.D., G. 109 (10 beyit), s. 267.

1.Bu beyit dîvânda 8.beyittir.

¹²⁸⁵ Râtıb P.D., G. 129 (10 beyit), s. 285.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1030¹²⁸⁶

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Me'âl-i nüshâ-i ' aşk-ı mecâzî fehme gūşîş kıl
Hâkîkat-bîn olan bu nüshâdan pek çok me'âl anlar

[24a]

2. Hâyâl-i mūmiyānuḡdur disem sermāye-i şevkūm
Varur ol şūh-ı vahşi Râṡībā başka hâyâl anlar

1031¹²⁸⁷

RÂTİB PAŞA

Velehu

Müctes

Mefâ' ilün Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün

1. Reh-i riyāda meger kāmetin uzatmaḡ için
ṡaḡar ' imāmesine şūfi bir ḡarış misvāk

1032¹²⁸⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

---

¹²⁸⁶ Râtıb P.D., G. 74 (5 beyit), s. 230.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²⁸⁷ Râtıb P. Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹²⁸⁸ Râtıb P.D., G. 133 (5 beyit), s. 289.

1. Hāric-i ḥadd ise de cürm ü günāhum **Rāṭīb**
Dāmen-i luṭf-ı Ḥudādan¹²⁸⁹ yine ben kesmem el

1033¹²⁹⁰

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hāşır-ı köhneveş zerd itme rüyüñ şabğ-ı zerd eyle
Hāzer kim zırvalarsun vā' izā geç bu riyālardan

1034¹²⁹¹

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. nevrerin ikisün şeyḫ efendi pīş ü pese
Anuñçün aldı ki bār-ı vişāli deng olsun

1035¹²⁹²

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

---

¹²⁸⁹ dāmen-i luṭf-ı Ḥudā: dāmen-i 'afv-ı Ḥudā D.

¹²⁹⁰ Rāṭīb P.D., G. 150 (5 beyit), s. 309.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹²⁹¹ Rāṭīb P.D., G. 157 (15 beyit), s. 314.

1. Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹²⁹² Rāṭīb P.D., G. 182 (12 beyit), s. 334.

1. Bu beyit dīvānda 8. beyittir.

1. Beñzemez yine ruḥ-ı āline ŧübhem yoḫdur
Olsa ger verd-i ṭarī sükker ile perverde

Velehu

2. Ḥālet-i ḥāk-i Sitanbul yoḫ büt-i Etrāk da
Çāṣnī-i gül-ŧeker olmaz belī¹²⁹³ pestilde

1036¹²⁹⁴

[RĀṬIB PAŖA]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Dehānundan¹²⁹⁵ zebānın seyr idenler ḫann ider güya
Ḳomıŧlar bülbüli incü ḫafesle gülsitān içre

1037¹²⁹⁶

[RĀṬIB PAŖA]

Velehu

Muzāri'

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Çıḫdı ümmīde muvāfiḫ dir iken ŧad ḫifā
Hep ḡalāt-ı nüŧḫa-i āmālimüzüḡ ma' nāsı

1038¹²⁹⁷

[RĀṬIB PAŖA]

Velehu

---

¹²⁹³ belī: begüm **D**.

¹²⁹⁴ Râtıb P.D., G. 172 (7 beyit), s. 326.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁹⁵ dehānundan: dehānunda **D**.

¹²⁹⁶ Râtıb P.D., G. 195 (7 beyit), s. 350.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²⁹⁷ Râtıb P.D., Kt. 11, s. 389.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Āferīnler saña ey şūh-ı cefā-güster kim
Kimseler itmedi ki cevri sen itdün icād¹²⁹⁸

1039¹²⁹⁹

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. dil ki gül gibi bir yārla¹³⁰⁰ güşāde degül
Ne rütbe zevki olursa yine şafāda degül
2. Tefāvüt üzre olur kıymet-i perend-i vişāl
Kumāş-ı kār-geh-i ‘ işve bir bahāda degül
3. Baña ço ta‘ nı o kaşı kemān için zāhid
O yāy-ı saht senüñ çekdigün kepāde¹³⁰¹ degül
4. Çıkarıdı devhā-i ikbāl-i ehl-i harf¹³⁰² arşa
Mişāl-i naḥl-i kalem hayf kim nümāda degül
5. şūhuñ anlamışum sāña niyyetün **Rāṭıb**
Luṭuf degülse murādı hele cefāda degül

1040¹³⁰³

ḤAMDİ-İ SİVĀSİ

¹²⁹⁸ itdün icād: icād itdün **D**.

¹²⁹⁹ Râṭıb P.D., G. 136 (6 beyit), s. 292.

3.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

4.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

5.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹³⁰⁰ yārla : yār ile **D**.

¹³⁰¹ kepāde : kebāde **D**.

¹³⁰² devhā-i ikbāl-i ehl-i harf: devhā-i ikbāl-i ehl-i haf **D**.

¹³⁰³ Hamdî-i S.D., G. 5 (5 beyit), s. 119.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Hem cefādan incinür hem her cefākārı sever
Meşrebüm oldı belā-ender-belā yā Rab baña

1041¹³⁰⁴

ḤAMDĪ-İ SĪVĀSĪ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Mestlikdür şan' atım mestāneler hem şoḥbetüm
‘Uzlet itdüm min-ba' d oldum mürāyiden ba' id
2. Ğarğa-i gird-āb-ı ye's olmağ degül Ḥamdī seza
Bāde-nüş ol tāze sev raḥmetden olma nā-ümid

1042¹³⁰⁵

[ḤAMDĪ-İ SĪVĀSĪ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Gözüm mānende-i ḥalka der-i dil-berde qalmışdur
Dil-i şūrīde ‘aşkuñla bilinmez derde qalmışdur
2. Görünce ağlasam itsem niyāz eylerdi luḥf amma
Mürā' āt-ı edeb mābeynümüzde perde qalmışdur

1043¹³⁰⁶

---

¹³⁰⁴ Hamdī-i S.D., G. 14 (6 beyit), s. 125.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

¹³⁰⁵ Hamdī-i S.D., G. 22 (5 beyit), s. 130.

2.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹³⁰⁶ Hamdī-i S.D., G. 28 (8 beyit), s. 134.

1.Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Muzârî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Zâhir budur ki olmaya şermende mey-keşân
Dîvân-ı Ḥaḫda cürmle¹³⁰⁷ ehl-i riyâ kadar

1044¹³⁰⁸

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Remel

Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilün

1. Şeyḫ-i ḫalvet-beste da‘vâ-yı teferrüd itmesün
Ḳaḫt-ı rindân oldı erbâb-ı riyâdan çok ne var
2. Tâze ma‘nâ ḫâḫır-ı âgâhdan eyler zuhûr
Yoḫsa Ḥamdî şâ‘ir-i şîrîn- edâdan çok ne var

[24b]

1045¹³⁰⁹

ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ

Remel

Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilätün

1. Ehl-i ‘aşḫ olduḫça pîr olur muḫabbet cân-güdâz
Sâl-ḫord olsa derûnundan çenâr âteşlenür

---

¹³⁰⁷ cürmle: cürm ile D.

¹³⁰⁸ Hamdî-i S.D., G. 32 (7 beyit), s. 136.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹³⁰⁹ Hamdî-i S.D., G. 37 (7 beyit), s. 140.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

2. Meşq-i aşka qametün şevkiyle itdüm ibtidā
Mektebe varduqda tıfl evvel elifden başlanur

1046¹³¹⁰

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Bu mezra' da kesb-i hünerden bize hāşıl
Sermāye-i evqātı tebāh itdigimüzdür
2. Üftāde-i be-çāh-ı elem olduklarımız hep
Ḥamdī heves-i rif'āt-i cāh itdigimüzdür

1047¹³¹¹

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Remel

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Fe'ülün

1. Ne bilsün ol mehe her şeb nedim-i şoḥbet olan
Dirāzī-i şeb-i firqat-güzārı biz bilürüz

1048¹³¹²

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

---

¹³¹⁰ Hamdī-i S.D., G. 43 (5 beyit), s. 143.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

2. Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹³¹¹ Hamdī-i S.D., G. 57 (5 beyit), s. 153.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹³¹² Hamdī-i S.D., G. 72 (5 beyit), s. 163.

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Süħanda t̄alib-i ħüsn-i edāyuz ey **Ĥamdî**
Ĝarib-i lafz ile sāde ħayāli istemezüz

1049¹³¹³

[ĤAMDÎ-İ SİVĀSÎ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Çeşme-i çeşm-i ħulüş eylemedükçe şād-āb
Ravza-i tevbe-şümār-ı āver-i ğufrān olmaz

1050¹³¹⁴

[ĤAMDÎ-İ SİVĀSÎ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Degül mi düzaĥ erbāb-ı dile ol encümen kanda
Belî nesne evet ma' ħüliden ğayrı kelām olmaz

1051¹³¹⁵

[ĤAMDÎ-İ SİVĀSÎ]

Velehu

Muzāri'

---

¹³¹³ Hamdî-i S.D., G. 75 (7 beyit), s. 164.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹³¹⁴ Hamdî-i S.D., G. 82 (6 beyit), s. 168.

¹³¹⁵ Hamdî-i S.D., G. 99 (7 beyit), s. 178.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Haşır itmez idi naklini vā' iz cehenneme

Vāşıl olaydı ğavrına deryā-yı raĥmetün

1052¹³¹⁶

[ĤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Gerçi hezār dil-bere üftāde olmışuz

Ammā ki böyle şüh-ı cefākāra düşmedük

1053¹³¹⁷

[ĤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Geştġir-i elemleri gürz-i sebū ile yıķup

'Arşā-i 'arbede-i 'aşķda¹³¹⁸ Rüstemplendüm

1054¹³¹⁹

[ĤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

¹³¹⁶ Hamdî-i S.D., G. 101 (5 beyit), s. 180.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹³¹⁷ Hamdî-i S.D., G. 115 (6 beyit), s. 188.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹³¹⁸ 'arşā-i 'arbede-i aşķda: 'arşā-i 'arbede-i aşķla D.

¹³¹⁹ Hamdî-i S.D., G. 129 (5 beyit), s. 197.

1. Zâ'fdan medrese vü mescide varmam amma
İderüm Hinde sefer var ise bir dil-ber için

1055¹³²⁰

[ḤAMDÎ-İ SİVĀSÎ]

Velehu

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Hâşılı 'ömr-i felek virse gerek çün bâda
Şimdi bir şahne-i devrân elemün çekme neden

1056¹³²¹

[ḤAMDÎ-İ SİVĀSÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

1. Muķîm-i hizmet-i mey-hâne olmaķ yegdür āgāha
Riyākārānla¹³²² şaff-ı mesācidde ķu'ūdundan

1057¹³²³

[ḤAMDÎ-İ SİVĀSÎ]

Velehu

Remel

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün

---

¹³²⁰ Hamdî-i S.D., G. 130 (6 beyit), s. 197.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³²¹ Hamdî-i S.D., G. 133 (7 beyit), s. 199.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³²² Riyākārānla : riyākārān ile **D**.

¹³²³ Hamdî-i S.D., G. 145 (7 beyit), s. 207.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Fi'l-ḥaḳīka ma' rifetdür māye-i ' izz ü şeref
Cāhla bulmaz şeref insān insān üstine

1058¹³²⁴

[ḤAMDĪ-İ SĪVĀSĪ]

Velehu

Muzāri'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Virdük ḳazaya cān u gönülden rızāmuḳı
İtmez bu rūzgār mükedder şafāmuḳı

1059¹³²⁵

[ḤAMDĪ-İ SĪVĀSĪ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kāfir aḳyāra ider luḳfı baḳa cevır ü sitem
Ḥaḳḳ-ı tersā gibi kec-revdür o yārün her işi

1060¹³²⁶

[ḤAMDĪ-İ SĪVĀSĪ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Günde biḳ keşti-i ḡam gelmede biḳ gitmededür
Bu cihān içre elem-i ḥāḳırumuz iskelesi

¹³²⁴ Hamdī-i S.D., G. 168 (7 beyit), s. 221.

¹³²⁵ Hamdī-i S.D., G. 172 (5 beyit), s. 224.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹³²⁶ Hamdī-i S.D., G. 175 (6 beyit), s. 226.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

1061¹³²⁷

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Kimünj hemyân u ceybinde olur muzmer zer-i maḥbûb
Tekellüfsüz gelür āgûşa her sîmin-ber-i maḥbûb
2. *Tesürrü'n-nâzirîn* âsarı vechinde olur zâhir¹³²⁸
Küdürât-ı gam-ı iflâsı maḥv eyler zer-i maḥbûb
3. Marîz-i maşrafa nışfiyye güyâ rûḥ-ı şânîdür
Mücerreb nüşâ-i ḥubbü'z-zehebdür her zer-i maḥbûb
4. Faḳîrünj ḥırz-ı cānıdur o tuğrâ-yı dil-ārâsı
Ki anı eylemiş ruḥsârına zîver zer-i maḥbûb
5. Füzün olmaḳda ḳadri dem-be-dem mîzân-ı ' âlemde
' Azîz ismine Mevlānuḡ olup maḡhar zer-i maḥbûb

[25a]

6. Faḳat Ḥamdî degül olmuş rubûde mekrine ' âlem
Zamānuḡ şimdi sürḡ ' ayyârına beḡzer zer-i maḥbûb

1062¹³²⁹

ES' AD EFENDİ

Remel

Mefâ' ilün Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün

1. İnanma zühdine sâlûs-ı ḥey'etün Es' ad
Ta' affüf etmesi de cümle-i riyādandur

¹³²⁷ Ḥamdî-i S.D., G. 10 (6 beyit), s. 122.

¹³²⁸ zâhir : peydâ **D.**

¹³²⁹ Ş.Es' ad D., G. 43 (5 beyit), s. 192.

1063¹³³⁰

[ES' AD EFENDİ]

Velehu rahme

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Dīvān-ı şāh-ı verde çıkup dest-i hārdan
Bülbüllerüñ figān iderek iştikāsı var

1064¹³³¹

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilätün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Zuhūr-ı haṭṭı sebep-i vaşl-ı şevk-efgendür
Şebüñ neticesi elbette rüz-ı rüşendür

1065¹³³²

[ES' AD EFENDİ]

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Levḥ-i 'izāri nev haṭṭı ile 'itibārludur
Her nüshanuñ görülmüşü zīrā kenārludur

1066¹³³³

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

---

¹³³⁰ Ş.Es' ad D., G. 54 (9 beyit), s. 199.

¹³³¹ Ş.Es' ad D., G. 65 (5 beyit), s. 206.

¹³³² Ş.Es' ad D., G. 70 (7 beyit), s. 209.

¹³³³ Ş.Es' ad D., G. 71 (5 beyit), s. 210.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Kıldı rubüde gönümü bir tatlu dilli şüh
Şordum şekker lebine didi Balqapanludur

1067¹³³⁴

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilätün Fe‘ilün

1. Tāleb-i vaşla hāmüş-ı ferh-i encām olmaz
Rüze-i nāfilenün āhiri bayrām olmaz

1068¹³³⁵

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Mu‘arrādur ten-i feyz-āşnā kayd-ı tecemmülden
Tecerrüd-pişe-i ‘aşq-ı haqıkat hırqa-püş olmaz

1069¹³³⁶

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilätün Fā‘ilün

¹³³⁴ Ş.Es‘ ad D., G. 76 (5 beyit), s. 213.

¹³³⁵ Ş.Es‘ ad D., G. 77 (7 beyit), s. 214.

1.Bu beyit dıvânda 2. beyittir.

¹³³⁶ Ş.Es‘ ad D., G. 81 (5 beyit), s. 217.

1.Bu beyit dıvânda 3. beyittir.

1. Olmağa rû-māl bir serv-i revānuḡ payına
Sūy-ı İstanbūla şular gibi aḡdı göḡlümüz

1070¹³³⁷

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Baḡmam o ebruvāna ḡaḡ-ı fitnezādsuz
Şeh-beyt-i ḡüsne meyl idemem müstezādsuz

1071¹³³⁸

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilätün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Tecerrüd eyleyüp ālāyiş-i tecemmülden
Ḳabā-yı faḡrı ' abāya deḡişmiyor musuḡuz
2. Bulup tereffühi¹³³⁹ çün nistide hestiden
Ḡınāyı faḡr-ı fenāya deḡişmiyor musuḡuz

1072¹³⁴⁰

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

¹³³⁷ Ş.Es' ad D., G. 91 (11 beyit), s. 224.

¹³³⁸ Ş.Es' ad D., G. 92 (6 beyit), s. 225.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹³³⁹ teferrühi: tereffühi D.

¹³⁴⁰ Ş.Es' ad D., G. 101 (5 beyit), s. 231.

1. Şarāba bilmezem la‘l-i nemek-rīzi [ne] hāl itmiş
Şunu işrāb ider kim hürmetün gūyā hālāl itmiş

1073¹³⁴¹

[ES‘ AD EFENDİ]

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Zāhir midür vücūduma bak hürde-bīn ile
Fikr-i miyānı kıldı beni müydan naḥīf

1074¹³⁴²

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. İstemez dūr olmağa şīrīn zebānından kelām
Lüknetinden şanma eyler harf ile leb keş-me-keş

1075¹³⁴³

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Oldı fiğān lāzıme-i hāl-i ‘āşıkān
Şeb-tā-şabaḥ nāleler eyler hezāra bak

¹³⁴¹ Ş.Es‘ ad D., G. 113 (5 beyit), s. 239.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹³⁴² Ş.Es‘ ad D., G. 104 (5 beyit), s. 233.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹³⁴³ Ş.Es‘ ad D., G. 116 (5 beyit), s. 240.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

1076¹³⁴⁴

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Mevsim-i gülzār ola bezm-i vişāl-i yār ola
Şabr olur mı bir sen ol zāhid tekellüf ber-ţaraf

1077¹³⁴⁵

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Çeşm-i şūhuḡ şöyle sūz kim nīm-mest-i nāz olup
Her nigāhuḡ āhuvān-ı Çini meftūn eylesün

1078¹³⁴⁶

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Se rūze taṅţana-i rūzgāra dil virme
Odur o vefk-i müşelleş ki gāyeti idbār

1079¹³⁴⁷

---

¹³⁴⁴ Ş.Es' ad D., G. 114 (5 beyit), s. 239.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³⁴⁵ Ş.Es' ad D., G. 144 (6 beyit), s. 259.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹³⁴⁶ Ş.Es' ad D., G. 66 (5 beyit), s. 207.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹³⁴⁷ Ş.Es' ad D., G. 174 (5 beyit), s. 279.

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Tevāzū' larla mānend-i ziyā her hāke rū-māl ol
Karar itmek dilersen mihrāsā çār-taş üzre

[25b]

1080¹³⁴⁸

ES' AD EFENDİ

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Ta' ne-i haq-nā-şināsāna olursun medhāl
Halkuñ açılmayagör ekşerine bāb gibi

1081¹³⁴⁹

SÜN BÜL-ZĀDE VEHBİ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Bir gün inşāf eyleyüp encāze meyl itmez misün
Hep muvā'id-i vişālün va' de-i ferdā ümiddür

1082¹³⁵⁰

[SÜN BÜL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

---

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹³⁴⁸ Ş. Es' ad D., G. 202 (6 beyit), s. 298.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹³⁴⁹ Sünbülzâde Vehbî Dîvânı'nda bu beyit tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹³⁵⁰ Sünbülzâde Vehbî D., Nzr. 42 (72 beyit), s. 194.

1. Bu beyit dîvânda 65. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Geldüñ āgüş-ı hayāle cāme ħābumda bu şeb
Bilmem ey meh-rū 'aceb rü'yā mıdur ħulyā mıdur

1083¹³⁵¹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bint-i 'ineble muğ-beçeyi bezme çeksem āh
Ġāfil bulunsa pīr-i muğān ile māderi

1084¹³⁵²

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Var iken sende bu 'anber gibi ħaṭṭ-ı müşgfām
'Aşık zāruñ dimāğından çıkar mı fikr-i ħām

1085¹³⁵³

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

---

¹³⁵¹ Sünbülzāde V.D., Ksd. 52 (62 beyit), s. 227.

1.Bu beyit dîvânda 68. beyittir.

¹³⁵² Sünbülzāde V.D., Ksd. 58 (52 beyit), s. 257.

1.Bu beyit dîvânda 42. beyittir.

¹³⁵³ Sünbülzāde V.D., Ksd. 60 (19 beyit), s. 260.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Görmesün münşî-yi kâmil diyü kat kat bükilüp
Kâtib-i nev-hevesün ‘aybını örter kâğıd
2. Açılırsa¹³⁵⁴ yine bir rāz-şināsa açıyor¹³⁵⁵
Yohsa esrārını hep sînede şaqlar kâğıd

1086¹³⁵⁶

[SÜNBL-ZÄDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Būse va‘ d eylemiş ağıyāra lebünden didiler
Aradum ağızını hiç itmedi ifşā-yı sūhan

1087¹³⁵⁷

[SÜNBL-ZÄDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Hıllāķ-ı cihān kulluğa şāyestedür ancak
Kendün gibi bir şahşa tabaşbuş ne belādur
2. Ebvāb-ı esāfilde gezüp der-be-der olmaz
Ol bende ki rüh-süde-i dergāh-ı Hıdādur

1088¹³⁵⁸

---

¹³⁵⁴ açılırsa: açılırsa **D.**

¹³⁵⁵ açıyor : açılır **D.**

¹³⁵⁶ Sünblzāde V.D., Ksd.64 (126 beyit), s. 279.

1.Bu beyit dıvānda 114. beyittir.

¹³⁵⁷ Sünblzāde V.D., V.D., TrcbIII (7 beyit), s. 284.

1.Bu beyit dıvānda 4. beyittir.

2.Bu beyit dıvānda 5. beyittir.

¹³⁵⁸ Sünblzāde V.D., Mfrd. 2, s.486.

[SÜNBUİL-ZÄDE VEHBİ]

Velehu

Muzāri^ç

Mef^ç ulü Fā^ç ilätü Mefā^ç ilü Fā^ç ilün

1. Gerçi kerem maqālını çokdan işitmişüz
Ammā o luḫf-ı mübheme¹³⁵⁹ ma^ç nā virilmemiş

1089¹³⁶⁰

[SÜNBUİL-ZÄDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe^ç ilätün Fe^ç ilätün Fe^ç ilätün Fe^ç ilün

1. Nefsiñi körlemege bir yetişir alma dü zen
Açmasunlar gözini şonra bulup başka düzen

1090¹³⁶¹

[SÜNBUİL-ZÄDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mef^ç ulü Mefā^ç ilü Mefā^ç ilü Fe^ç ulün

1. Vā^ç iz şadaqāt ile şatar қаşr-ı cinānı
Fehm eyle ki cennet dağı sīm ü zere muḫtāc

1091¹³⁶²

[SÜNBUİL-ZÄDE VEHBİ]

---

¹³⁵⁹ luḫf-ı mübheme: lafz-ı mübheme **D**.

¹³⁶⁰ Sünbülzāde V.D., Mfrd. 24, s. 490.

¹³⁶¹ Sünbülzāde V.D., G. 32 (7 beyit), s. 357.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹³⁶² Sünbülzāde V.D., G. 18 (7 beyit), s. 350.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilätü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Olsa ‘aceb mi ğaflet-i nev-devletân füzün
Sengîn olur dimâğda vaqt-i şebâb h‘âb

1092¹³⁶³

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Muzārî‘

Mefā‘ilün Fe‘ilätün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Nedür o bār-ı ‘amāme o şekl-i sālūsî
Amān amān çekiyor mı¹³⁶⁴ efendi şıķlet-i şeyh
2. Bu köhne hırķa mıdur yoħsa hārık-ı ‘āde
Görülmedi yeğiden başķa bir kerāmet-i şeyh

1093¹³⁶⁵

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Sühān-sencān-ı dehrün tāze āsarı ķalur bākî
Bu çarķ-ı köhne-sālîğ gerçi her eķvārî fānîdür

1094¹³⁶⁶

---

¹³⁶³ Sünbülzāde V.D., G. 40 (7 beyit), s. 361.

1.Bu beyit dîvānda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvānda 4. beyittir.

¹³⁶⁴ çekiyor mı : çekilir mi **D.**

¹³⁶⁵ Sünbülzāde V.D., G. 50 (7 beyit), s. 366.

1.Bu beyit dîvānda 6. beyittir.

¹³⁶⁶ Sünbülzāde V.D., G. 52 (7 beyit), s. 367.

1.Bu beyit dîvānda 5. beyittir.

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Rûy-ı Һasedi perde-yi iҺlâşla¹³⁶⁷ mestür
Hep dōst yüzinden görinen düşmenümüzdür

1095¹³⁶⁸

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Bir derde düşme yoҺsa müdâvât-ı rüzgâr
Tiryāk-i ekber olsa daҺı engereklüdür

1096¹³⁶⁹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Cezb iden dâ'ire-i vuşlata zerdür yârı
H̱'ace bî-hüde bize nüşha-i teşhîr virür

1097¹³⁷⁰

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

¹³⁶⁷ perde-yi iҺlâşla: perde-yi iҺlâs ile D.

¹³⁶⁸ Sünbülzâde V.D., G. 54 (5 beyit), s. 368.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³⁶⁹ Sünbülzâde V.D., G. 66 (5 beyit), s. 374.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³⁷⁰ Sünbülzâde V.D., G. 69 (5 beyit), s. 375.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Sāz çalarken meclise gelmiş dikilmiş men' için
Şeyh efendinüñ ' aşāsın başına çalmaludur

[26a]

1098¹³⁷¹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Gerçi zâhid tolu peymāneyi gördükçe döker
Kendüsi boş mı turur gizli sebûlarla döker

Velehu

2. Nâka tesbîh çeker halka-i zikr¹³⁷² olsa velî
Şeyh efendi yine ser-maḥfil-i ḥübāna çöker

1099¹³⁷³

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. İşte biz şāh-süvārān-ı fezā-yı ' aşkuz
Merd olan var ise gelsün buña meydān dirler

¹³⁷¹ Sünbülzāde V.D., G. 70 (5 beyit), s. 376.

¹³⁷² halka-i zikr : halka-yı zikr **D.**

¹³⁷³ Sünbülzāde V.D., G. 72 (10 beyit), s. 377.

1.Bu beyit dīvānda 7. beyittir.

1100¹³⁷⁴

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Hâl-i Hindüya mı gîsüya mı kaçd-ı 'azmün
Seferün Çine mi ey bād-ı şabā Hinde midür

1101¹³⁷⁵

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Muzâri'

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Zâtında ihtiyâcı yok eşvâb-ı zînete
Esbâb-ı nâz u şîve boyunca libâsıdur

1102¹³⁷⁶

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fā' ilâtün Fā' ilâtün Fā' ilâtün Fā' ilün

1. Şeyh efendi mâ'il olmazdı o tıfl-ı nev-rese
Hâsret-i zevk-i civânî olmasaydı pîrler

Velehu

---

¹³⁷⁴ Sünbülzâde V.D., G. 73 (7 beyit), s. 377.

¹³⁷⁵ Sünbülzâde V.D., G. 74 (9 beyit), s. 378.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹³⁷⁶ Sünbülzâde V.D., G. 77 (5 beyit), s. 380.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Vehbiyā mir'āt-ı rayün olsa da şafvet-nümā
Şüret-i taqdirde hayrāndur tedbirler

1103¹³⁷⁷

[SÜNBL-ZADE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Haṭ-āverler güzeşte ḥüsn ü ānun yād ider gāhī
Mişāl-i merdüm-i müflis zamān-ı devletün söyler
2. Amān meclisde ol şüh-ı cefā-āyini söyletme
Sitemkārāne vādilerle eski ādetün söyler

1104¹³⁷⁸

[SÜNBL-ZADE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Bi-ḥamdi'llāh ki feyz-i ma' rifetle ziver-i ' irfān
Degüldür ' āriyet ṭab' umda Vehbī-i ilāhīdür¹³⁷⁹

1105¹³⁸⁰⁷

[SÜNBL-ZADE VEHBİ]

Velehu

Hezec

---

¹³⁷⁷ Sünbülzāde V.D., G. 78 (7 beyit), s. 380.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

2. Bu beyit dīvānda 4. beyittir

¹³⁷⁸ Sünbülzāde V.D., G. 81 (5 beyit), s. 382.

¹³⁷⁹ Vehbī-i ilāhi: Vehbī-yi ilāhi **D**.

¹³⁸⁰ Sünbülzāde V.D., G. 85 (5 beyit), s. 383.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Nuķüş-ı hāme-i ķudret¹³⁸¹ bozulmaz serden ey **Vehbī**

‘Adūlar gerçi kim haķķumda gūn-ā-gūn yazmıřlar

1106¹³⁸²

[SÜNBL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bī-kesāna ehl-i cāh āzār ider nekbet diyü

Līk bilmez ‘azl olunca kendi de menkūb olur

Velehu

2. Rū-siyāh-ı cürm isem de işte bu rīř-i sefīd

Sāha-i ‘afv-ı Hūdāda¹³⁸³ **Vehbiyā** cārūb olur

1107¹³⁸⁴

[SÜNBL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Yıķılmıř zūr-ı meyden ben de dūřdüm üstine yāruņ

Bu fırřat bir dūřüřdür yoħsa böyle dāimā dūřmez

1108¹³⁸⁵

¹³⁸¹ nuķüş-ı hāme-i ķudret: nuķüş-ı hāme-yi ķudret **D.**

¹³⁸² Sünbülzāde V.D., G. 88 (5 beyit), s. 385.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹³⁸³ sāha-i ‘afv-ı Hūdā : sāha-yı ‘afv-ı Hūdā **D.**

¹³⁸⁴ Sünbülzāde V.D., G. 102 (9 beyit), s. 393.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹³⁸⁵ Sünbülzāde V.D., G. 103 (7 beyit), s. 393.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

[SÜNBL-ZÄDE VEHBİ]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fâ' ilätü Mefâ' ilü Fâ' ilün

1. Qadd-i bülend ü hüsnî müsellemler güzel arar
Meyl eylemez esâfile tab' -ı selimümüz

1109¹³⁸⁶

[SÜNBL-ZÄDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Eden her kârını mizân-ı inşâf ile sencide
Bu bazar-ı belâda sūd görmezse ziyân çekmez

1110¹³⁸⁷

[SÜNBL-ZÄDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Güşâd olmaz dilüm seyr-i çemenden lâle vü gülden
Beni gül gibi dil-berler açar yoğsa bahâr açmaz

1111¹³⁸⁸¹³

[SÜNBL-ZÄDE VEHBİ]

---

¹³⁸⁶ Sünbülzâde V.D., G. 105 (11 beyit), s. 395.

1. Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹³⁸⁷ Sünbülzâde V.D., G. 107 (8 beyit), s. 396.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹³⁸⁸ Sünbülzâde V.D., G. 106 (7 beyit), s. 395.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Bir muğ-beçenüñ perçeminüñ kaydına düşdük
Zincir-be-gerden yed-i kâfirde esirüz

1112¹³⁸⁹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. 'Ayš u nüş eyleyegör bezm-i cihânda Vehbî
Çekme gam ehl-i riyâ dirse ne mânî 'ayyâş

1113¹³⁹⁰

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. İsti'âze idegör şeytânât u serrinden
Düşmen-i köhne eger itse de 'arz-ı ihlâş

[26b]

1114¹³⁹¹

VEHBİ-İ SÜN BÜL-ZÂDE

¹³⁸⁹ Sünbülzâde V.D., G. 130 (5 beyit), s. 407.

¹³⁹⁰ Sünbülzâde V.D., G. 133 (7 beyit), s. 409.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹³⁹¹ Sünbülzâde V.D., G. 139 (7 beyit), s. 412.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Zīb ü zīverle midür pāk- nijāduñ faħri
Bārdur esb-i küheylāna göre rāħat-ı bisāt¹³⁹²

Velehu

2. Dār-ı dünyāda misāfir gibi tur ey **Vehbī**
Şanma kim cāy-ı ikāmet olsa bu köhne-i rıbāt

1115¹³⁹³

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Kelām-ı Haqqı her kimden işitsen istimā‘ it kim
Bozulmaz ma‘ni-i Kur‘ān¹³⁹⁴ olursa bed-zebān¹³⁹⁵ ħāfiz

1116¹³⁹⁶

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Belāya uğradum zāhid gelüp bu semte yerleşdi
‘Aşāşıyla çıkup da zevküme her bār olur māni‘

1117¹³⁹⁷

¹³⁹² raħat-ı bisāt: raħāt u bisāt **D.**

¹³⁹³ Sünbülzāde V.D., G. 142 (5 beyit), s. 413.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹³⁹⁴ māni-i Kur‘an: māni-yi Kur‘an **D.**

¹³⁹⁵ bed-zebān : bed şadā **D.**

¹³⁹⁶ Sünbülzāde V.D., G. 147 (5 beyit), s. 415.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹³⁹⁷ Sünbülzāde V.D., G. 155 (5 beyit), s. 419.

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Oğumışdur iyüce mâ'î-nî-i te'vilâtı¹³⁹⁸

Rüşveti kapdı hedâyâ diyerek şeyh-i 'afîf

1118¹³⁹⁹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Bister-i vuşlata yatmam diyü eylerdi 'inād

Bu gice yār ile çok 'arbede itdük yatduğ

Velehu

2. Dedi bir yılduzı yüksek güzele düşkündür

Ṭālî'-i 'aşkı münecim başıya yoğlatduğ

1119¹⁴⁰⁰

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'îlü Mefâ'îlü Fe'ülün

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³⁹⁸ mâ'î-i te'vilât: mâ'î-yi te'vilâtı **D**.

¹³⁹⁹ Sünbülzâde V.D., G. 158 (12 beyit), s. 421.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁴⁰⁰ Sünbülzâde V.D., G. 162 (7 beyit), s. 423.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Yandum ğam-ı hicrünle yetiş ey şeh-i ħübān
Ĥünkār gelür olsa füzün tābiř-i iĥrāk

1120¹⁴⁰¹

[SÜN BÜL-ZĀDE VEHBĪ]

Velehu

Remel

Fa' ilātün Fa' ilātün Fa' ilātün Fa' ilün

1. Vehbiyā tertīb-i zāda baĥ reh-i ' ukbā için
Anda irād-ı tarīk ü ' itibār-ı -zāde yoĥ

1121¹⁴⁰²

[SÜN BÜL-ZĀDE VEHBĪ]

Velehu

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Naĥl eylemiř o řūĥ Ķuruçeřme suyına
Cüy-ı řafāmızıñ hele evvelki ābı yoĥ

1122¹⁴⁰³

[SÜN BÜL-ZĀDE VEHBĪ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Alurdum intiĥāmıñ ĥāk-ĥākī-yi girībānuñ
Gireydi āĥ zālīm destüme bir kerre dāmānuñ
2. Ne dirsün **Vehbiyā** sen cümlesün görmiş geĥürmiřsün
Mey ü maĥbūbdan ğayrı řafāsı var mı dūnyānuñ

¹⁴⁰¹ Sünbülzāde V.D., G. 163 (5 beyit), s. 424.

¹⁴⁰² Sünbülzāde V.D., G. 164 (5 beyit), s. 424.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹⁴⁰³ Sünbülzāde V.D., G. 166 (9 beyit), s. 425.

1123¹⁴⁰⁴

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Her sözünde olsa biñ dürlü yalanı şâ' irün
Setr ider ' aybın yine hüsni-i beyânı şâ' irün
2. Ta' n iderler bâde vü maḥbûba meyl ü şevkine
Ḥalk inşâf eylemez mi yok mı cānı şâ' irün

1124¹⁴⁰⁵

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. İder aḡyāra düzdide nigehter meclis-i meyde
Ḥarāmi gözleründen gördigüm cevri ḥelāl itmem

1125¹⁴⁰⁶

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Geh ' izārın fikr idüp geh zülfini bād eyleyüp
Her ne ḥāl ise yine bugün de aḡşām eyledüm

¹⁴⁰⁴ Sünbülzâde V.D., G. 170 (7 beyit), s. 427.

2.Bu beyit dîvânda 4.beyittir.

¹⁴⁰⁵ Sünbülzâde V.D., G. 181 (9 beyit), s. 434.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁴⁰⁶ Sünbülzâde V.D., G. 183 (5 beyit), s. 435.

1126¹⁴⁰⁷

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Kõndurup ehl-i hâsed gizlice bir noktayı kim
Oldı hem-şüret-i mücrim nice maḥrem bilürüm

1127¹⁴⁰⁸

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Yine derd-i dilümi ben bilürüm ey **Vehbî**
Var mıdur fâ'ide kim 'âleme ma' lüm oldum

1128¹⁴⁰⁹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Ḥaṭṭ-ı nev-ḥîzini telmîḥe o çâr-ebrünüḡ
Ḥüsn-i ta' bîr ile bir nazm-ı murabba' bulamam
2. Südmend olmadı çok şerbetiḡ içdüm dehrüḡ
Yine derd-i dilüme bâdeden enfâ' bulamam

¹⁴⁰⁷ Sünbülzâde V.D., G. 185 (5 beyit), s. 436.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁰⁸ Sünbülzâde V.D., G. 186 (5 beyit), s. 436.

¹⁴⁰⁹ Sünbülzâde V.D., G. 191 (5 beyit), s. 438.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1129¹⁴¹⁰

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Nefes-i huşkü ile va‘ de-i kemmün-ı kibâr¹⁴¹¹
Halk-ı sır-âb-ı ümmîd itmededür güşundan
2. Ziver-i zât gerek yoḥsa ḳalur ‘uryân-ten
Câhilün çıḳsa o zerrîn-ḳabâ düşundan

[27a]

1130¹⁴¹²¹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Gelüp geçdikçe ḥasret-ḥânesün bir kerre teşrîfi¹⁴¹³
Geçer bu ârzümendün güzergâh-ı ḥayâlünden
2. Mey-i gülgün içermiş bir siyeh perçemli dil-berle
Ne dirsün şeyḥ efendiye utanmaz aḳ şaḳalundan

1131¹⁴¹⁴

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

---

¹⁴¹⁰ Sünbülzâde V.D., G. 202 (7 beyit), s. 445.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁴¹¹ va‘ de-i kemmün-ı kibâr: va‘ de-yi kemmün-ı kibâr **D**.

¹⁴¹² Sünbülzâde V.D., G. 205 (7 beyit), s. 446.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁴¹³ teşrîfi: teşrîfin **D**.

¹⁴¹⁴ Sünbülzâde V.D., G. 206 (5 beyit), s. 447.

2. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bezmi ey sākī yine pür-ıumıurāk itmez misün
İş ayağa düşdi sen teşmîr-i sāk itmez misün
2. Yârdan ağıyârı def' e şûret-i haıdan gelüp
Zâhidâ nuşı olmak üzere bir nifâk itmez misün

1132¹⁴¹⁵

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Bûsesin aldum o nev-restenün ibrâm ile ben
Mîve-i vaşla¹⁴¹⁶ yetişdüm tama' -ı hâm ile ben
2. Ser-i engüşt-i muıannâsını maıfice şıkup
Yâre ihâm-ı merâm eyledüm ibhâm ile ben
3. İçirüp şerbetini meclisi telı eylemeden
Şıķlet-i zâhidî def' eyledüm ikrâm ile ben
4. Redd-i şavt eyledigin güş ideli kühsârıı
Söylemem rû-yı cemâda daıı düşünâm ile ben

1133¹⁴¹⁷

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

¹⁴¹⁵ Sünbülzâde V.D., G. 211 (7 beyit), s. 449.

3.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

4.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁴¹⁶ mîve-i vaşla: meyve-yi vaşla D.

¹⁴¹⁷ Sünbülzâde V.D., G. 223 (5 beyit), s. 456.

Remel

Fe'ilatün Fe'ilatün Fe'ilatün Fe'ilün

1. Anlanur meclis-i 'ışretde 'ayār-ı aḥbāb
Vehbiyā tecrübe-i ḳalbe¹⁴¹⁸ meḥekdür bāde

1134¹⁴¹⁹

[SÜN BÜL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Bālā-niṣīn-i ṣadr olıcaḳ pest-fiṭrātān
Ḥalka yuḳarıdan aṣağıdur mu'āmele

1135¹⁴²⁰

[SÜN BÜL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Taḥammül güçdür ammā ṭavr-ı nā-ber-cāsına ḥalkuḳ
Medār-ı rāḥat-ı 'ālem rehīn olmış müdārāya

1136¹⁴²¹

[SÜN BÜL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Remel

¹⁴¹⁸ tecrübe-i ḳalbe: tecrübe-yi ḳalbe **D**.

¹⁴¹⁹ Sünbülzāde V.D., G. 232 (5 beyit), s. 460.

¹⁴²⁰ Sünbülzāde V.D., G. 239 (5 beyit), s. 464.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹⁴²¹ Sünbülzāde V.D., G. 247 (9 beyit), s. 468.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

Fe‘ilātün Fe‘ilatün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Diş biler çokdan o nuql-i lebe misvâk-be-dest

Hırş-ı pîrî ile şeyh açdı dehân-ı âzı

1137¹⁴²²

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Müctes

Mefâ‘ilün Fe‘ilātün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Rehîn-i maḥfaza-i ‘itibâr¹⁴²³ olur her dem

Dilinde rāzını ketm eyleyen kitâb gibi

2. Dehâna gelse daḥı dîgerâna kısmet olur

Naşîb ardına döndükçe âsiyâb gibi

1138¹⁴²⁴

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilātü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Ancaḳ kerâmet ehl-i ‘abâda olur dimiş

Şimdi bilindi hırçalı şeyhün ḳabalığı

1139¹⁴²⁵

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

---

¹⁴²² Sünbülzâde V.D., G. 258 (7 beyit), s. 474.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁴²³ rehîn-i maḥfaza-i ‘itibâr: rehin-i mahfaza-yı ‘itibâr D.

¹⁴²⁴ Sünbülzâde V.D., G. 259 (6 beyit), s. 474.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁴²⁵ Sünbülzâde V.D., G. 263 (7 beyit), s. 476.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Eyledüm sencide-i mizân-ı çeşm-i ' itibâr¹⁴²⁶

Bir ağır başlı güzel ammâ alınmış tãresi

1140¹⁴²⁷

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Hâl ü haţtuñda nice¹⁴²⁸ hüsni-i ' ibârât okuruz

Ebruvânuñla nigâhuñdan işârât oqu[ruz]

2. Görmedük sine-i şâfuñ¹⁴²⁹ gibi bir nüşha-i pâk¹⁴³⁰

Dâ'imâ şüret-i diğkat ile mir'ât oqu[ruz]

3. Sâz-ı dehrüñ bilirüz perde-birün oldıgını

Muţribâ bizde uşüliyle maķâmât okuruz

4. Müncelî olmadı gitdi şeb-i tarîķ-i emel

Bunca gündür ki Meşâbih ile¹⁴³¹ Mişkât okuruz

5. Devr-i ebvâbladur¹⁴³² şimdi güşâd-ı âmâl

Biz hemân der-be-der olmuş da fütühât okuruz

[27b]

[TETİMME-İ ĞAZELVEHBÎ-İ SÜN BÜL-ZÂDE]

6. Bilmedük ' illetini zillet-i ehl-i hünerüñ

Gerçi Kânün ile esbâb-ı alâmât okuruz

¹⁴²⁶ sencide-i mizân-ı çeşm-i ' itibâr: sencide-yi mizân-ı çeşm-i ' itibâr **D.**

¹⁴²⁷ Sünbülzâde V.D., G. 97 (7 beyit), s. 390.

¹⁴²⁸ nice: niçe **D.**

¹⁴²⁹ sine-i şâfuñ : sine-yi şâfuñ **D.**

¹⁴³⁰ nüşha-i pâk . nüşha-yı pâk **D.**

¹⁴³¹ Mesâbih ile: Mesâbihle **M.**

¹⁴³² devr-i ebvâb iledür: devr-i ebvâbladur **M.**

7. Kalmadı ğayrı tek-â-pūya mecāl ey Vehbî
Oturup gūşe-i ʿuzletde¹⁴³³ taḥiyyāt oquruz

1141¹⁴³⁴

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâʿilün Mefâʿilün Mefâʿilün Mefâʿilün

1. Geçersen ey ḥayāl-i yār şeh-rāh-ı muḥabbetden
Gönül dirler bizüm bir tekyemüz var anda mihmān ol
2. Uşanduk ağlamış çehreyle ol vech-i ʿabūsından
Be hey şūfî nedür bu bed-edā bir gün de ḥandān ol

1142¹⁴³⁵

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâʿilün Mefâʿilün Mefâʿilün Mefâʿilün

1. Nażargāhum o māhuḡ gūşe-i ebrūsıdur¹⁴³⁶ ancak
Felekde ġurre-i ʿid¹⁴³⁷ olsa da seyr-i hilāl itmem

1143¹⁴³⁸

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

---

¹⁴³³ gūşe-i ʿuzletde : gūşe-yi ʿuzletde **D.**

¹⁴³⁴ Sünbülzâde V.D., G. 177 (5 beyit), s. 431.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴³⁵ Sünbülzâde V.D., G. 181 (9 beyit), s. 434.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁴³⁶ gūşe-i ebrü: gūşe-yi ebru **D.**

¹⁴³⁷ ġurre-i ʿid : ġurre-yi ʿid **D.**

¹⁴³⁸ Sünbülzâde V.D., Trcb. III (7 beyit), s. 284.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Bî-hüde niçün şekve idersün ki felekden
Sen gibi o ser-geşte de maḥküm-ı kazâdur

1144¹⁴³⁹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Kâşâne-i gerdün yıqılır âha tayanmaz
Cânlar yağanuḡ şanma ki cân u dili yanmaz

1145¹⁴⁴⁰

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Sen sırrını¹⁴⁴¹ keşf eyleme ihvâna ḡazer kıl
'Älemde ḡaḡîḡat eşeri var mı nazâr kıl

1146¹⁴⁴²

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

---

¹⁴³⁹ Sünbülzâde V.D., Trcb. II (7 beyit), s. 284.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁴⁴⁰ Sünbülzâde V.D., Trcb. V (7 beyit), s. 285.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁴⁴¹ sen sırrını: hem sırrını **D**.

¹⁴⁴² Sünbülzâde V.D., Trcb.VI (7 beyit), s. 286.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Bî-çâre saña müftüne manşıb mı virürler

Şarrâf ile¹⁴⁴³ kıavl itmeyicek aḥz u ' aṭāya

1147¹⁴⁴⁴

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Güreşmek¹⁴⁴⁵ gelmez elden Rüstem-i pür-zür-ı ' aşkuḅla

Dimekdür çâresi ey pehlivân el arḳası yerde

1148¹⁴⁴⁶

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Ḥased ol rinde kim tenhâ çekülmiş güşe-i bâğa¹⁴⁴⁷

Sebû zânûda destünde ḳadeḫ dil-ber kucağında

1149¹⁴⁴⁸

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

---

¹⁴⁴³ şarrâf ile : şarrâf **D.**

¹⁴⁴⁴ Sünbülzâde V.D., G. 221 (13 beyit), s. 454.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁴⁵ Güreşmek : güleşmek **D.**

¹⁴⁴⁶ Sünbülzâde V.D., G. 236 (5 beyit), s. 462.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁴⁷ güşe-i bâğa : guşe-yi bâğa **D.**

¹⁴⁴⁸ Sünbülzâde V.D., Ksd. 45 (68 beyit), s. 206.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Naşībüm ardına devr eylesem de āsiyābāsā
Dehānumda bir ḥabbe ḳalmaz gör temāşāyı

1150¹⁴⁴⁹

[SÜNBLÜL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Mezāk-ı cānı telḫ-i zehr-i hicr itdünse de zālīm
Şafā-yı lezzet-i vaşluḫ dehānumda henüz bākī

1151¹⁴⁵⁰

[SÜNBLÜL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Nigāh-ı luḫfuna bir kerre mazḫar olmadum **Vehbī**
O şūḫun ḫasret-i çeşmiyle bīmār olduğum ḳaldı

1152¹⁴⁵¹

‘İZZET MOLLA EFENDİ

Muzāri‘

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

¹⁴⁴⁹ Sünbülzāde V.D., G. 265 (5 beyit), s. 478.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁵⁰ Sünbülzāde V.D., G. 256 (5 beyit), s. 473.

¹⁴⁵¹ İzzet Molla D., G. CVXXXI (13 beyit), s. 293.

1.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

1. Tār-ı ümîdimi¹⁴⁵² keserem¹⁴⁵³ olsa zülf-i hür
Tûl-i emel o meretebe menfûrdur bağa

1153¹⁴⁵⁴

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilatün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Her seher şahhâflar şeyhiyle¹⁴⁵⁵ ülfet eyleyüp
Hâce-i tezvîr-i dölâb-ı bedestân ders alur

1154¹⁴⁵⁶

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilatün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. İltifât-ı döstân kat‘ oldığı hengâmda
Düşmanānuş itdigi hürmet helâk eyler beni

1155¹⁴⁵⁷

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilatün Fā‘ilātün Fā‘ilün

---

¹⁴⁵² tār-ı ümîdimi: tār-ı ümîde **D.**

¹⁴⁵³ keserem: bend olamam **D.**

¹⁴⁵⁴ İzzet Molla D., G. CXXXVIII (6 beyit), s. 370.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁵⁵ şeyhiyle : şeyhi ile **D.**

¹⁴⁵⁶ İzzet Molla D., G. CXXIX (5 beyit), s. 380.

Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁴⁵⁷ İzzet Molla D., G. CXXVIII (6 beyit), s. 365.

Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Böyle dāmen-keş degüldi dest-i vuşlatdan o şūḡ
Bir taqım ‘āşık tek-ā-pūlarla ḡod-bīn itdiler

1156¹⁴⁵⁸

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Gülin ḡār ile hem-zānū-yı ülfet oldığın açma
Hezārı gülşen-i ‘ālemde şādān görmek istersen
2. Yıkıl ‘uḡbāya git ey ḡāsīd-i bed-bīn-i dūr-endiş
Gedā vü bāyı şūretde yeksān¹⁴⁵⁹ görmek istersen

[28a]

1157¹⁴⁶⁰

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Vaḡt-i iftārda¹⁴⁶¹ tiryāki ile itme cedel
Atılır çehreḡe¹⁴⁶² mānende-i murḡ-ı ḡuffāş

1158¹⁴⁶³

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

---

¹⁴⁵⁸ İzzet Molla D., G. CCCXXIII (6 beyit), s. 474.

1. Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁴⁵⁹ yeksān : seyyān **D.**

¹⁴⁶⁰ İzzet Molla D., G. CCXIX (5 beyit), s. 421.

1. Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹⁴⁶¹ vaḡt-i iftārda: şeb-i iftārda **D.**

¹⁴⁶² çehreḡe : çehreye **D.**

¹⁴⁶³ İzzet Molla D., Mat., s. 674.

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Yüzümüz yok Hudāya yalvaracak
Bilemem hālümüz neye varacak

1159¹⁴⁶⁴

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Kırıldı şîşe-i dil bezm-i yāra ben varamam¹⁴⁶⁵
Şikeste cām ile¹⁴⁶⁶ olmaz şafā-yı ‘ ālem-i āb
2. Şubaşı başdı gibi bezmgāh-ı rindānı
Çoğaldı meykedede hū-yı hā-yı ‘ ālem-i āb

1160¹⁴⁶⁷

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Bir sitemli sözüñ eyler dili yüz biñ pāre
Bir iken yüz biñ olur¹⁴⁶⁸ raḥne-i seng āyīnede

1161¹⁴⁶⁹

¹⁴⁶⁴ İzzet Molla D., G. XXIX (7 beyit), s. 307.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁴⁶⁵ bezm-i yāra ben varamam: bezm-i yāri neyleyeyüm D.

¹⁴⁶⁶ cām ile : cāmıla M.

¹⁴⁶⁷ İzzet Molla D., G. CDLIII (8 beyit), s. 546.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹⁴⁶⁸ bir iken yüz biñ olur : gösterür süretini D.

¹⁴⁶⁹ İzzet Molla D., G. LXV (7 beyit), s. 328.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Fāş olursa bu gice çekdigüm āzār u sitem
Ne disem ben ne yalan söylesem ağıyāra şabāh

1162¹⁴⁷⁰

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hafif

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Almasun mı ‘ āşā-yı āhı ele
Genc iken gönlüm ihtiyār olmuş

1163¹⁴⁷¹

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bāb-ı Hāğdan ğayrı her dergāhdan merdūddur
Bir qabahāt eylemiş bī-çāre ‘ arz-ı ihtiyāc
2. Mancınıq-ı ibn-i Āzerden alup ders-i sükūt¹⁴⁷²
İtmedi Mansūr haqqā dāra¹⁴⁷³ ‘ arz-ı ihtiyāc

¹⁴⁷⁰ İzzet Molla D., G. CCXXVIII (6 beyit), s. 421.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁴⁷¹ İzzet Molla D., G. LXI (10 beyit), s. 325.

1.Bu beyit dīvānda 9. beyittir.

¹⁴⁷² alup ders-i sükūt : ders itmedi D.

¹⁴⁷³ itmedi Mansūr haqqā dāra: Asılup Mansūr asla dāra D.

3. Każiyü'l-ḥacâtdan itmez misün 'İzzet ḥicâb
Yoġa 'arż-ı iḥtiyâc it vara 'arż-ı iḥtiyâc

1164¹⁴⁷⁴

['İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fâ'ilätü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Devr-i felekden oldı füzün-ı ıztırâb-ı baḥt
Döndükçe döndürür bizi bu inqılâb-ı baḥt

1165¹⁴⁷⁵

['İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilätün Fe'ilün

1. Az içer rıtl-ı girân-ı ġamını bu bezmün
Ḳâni' -i cür' a olan rind-i sebükbâr-ı neşâḥ

1166¹⁴⁷⁶

['İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

---

¹⁴⁷⁴ Bu beyit İzzet Molla Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁴⁷⁵ İzzet Molla D., G. CCXLV (6 beyit), s. 430.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁴⁷⁶ İzzet Molla D., G. CXLIX (8 beyit), s. 376.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Yıkıldı hâtırım şād eyledüm ‘uşşâkı¹⁴⁷⁷ hamd olsun
Anuñ nuqşıyla¹⁴⁷⁸ çok vîrâne ta‘ mîr eylemişlerdür

1167¹⁴⁷⁹

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mef‘ilün Fe‘ilâtün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Kārîn-i nūr ise de rû-siyāh olur nazar it
Harîm-i ğayra nigāh eyleyen nikāb gibi
2. Şemâtet-i cühelâ i‘ tirâz nâ-kābil
Şimāh-ı nazma gelür ‘av‘ av-ı kilāb gibi
3. Tecessüs itmededür her gelen giden rāzuñ¹⁴⁸⁰
Açılma herkese ‘İzzet şarîr-i bāb gibi

1168¹⁴⁸¹

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Baĥ meş‘ür manzūmedeki şerhaya ‘İzzet
Zahm-ı dili şā‘irlerün andan da ‘ayāndur

1169¹⁴⁸²

---

¹⁴⁷⁷ ‘uşşâkı: hussādı **D.**

¹⁴⁷⁸ nuqşıyla: nuqızıyla **D.**

¹⁴⁷⁹ İzzet Molla D., G. DXIV (12 beyit), s. 581.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 10. beyittir.

3. Bu beyit dîvânda 11. beyittir.

¹⁴⁸⁰ rāzun : zārün **D.**

¹⁴⁸¹ İzzet Molla D., G. CLVI (8 beyit), s. 380.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁴⁸² İzzet Molla D., G. CDV (6 beyit), s. 520.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. ‘ Ākil olur mı şöhrete dil-beste ‘ İzzetā
Bir nağmedür bu şit cihān-ı müste‘ardan

1170¹⁴⁸³

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. İçüp şarāb senün tevbe itdigün var mı¹⁴⁸⁴
A şeyh efendi geçilmez ne çāre meşrebdür

1171¹⁴⁸⁵

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Va‘ d it vişālün eyleme incāzını hayāl¹⁴⁸⁶
Fikriyle tesliyet bulayum bir zamān dağı

1172¹⁴⁸⁷

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

¹⁴⁸³ İzzet Molla D., G. CLVII (11 beyit), s. 380.

¹⁴⁸⁴ içüp şarāb senün tevbe itdigün var mı : şaraba itdigümüz tövbeler müzebzebdür D.

¹⁴⁸⁵ İzzet Molla D., G. DXXI (8 beyit), s. 586.

¹⁴⁸⁶ incāzını hayāl : incāz sevdigüm D.

¹⁴⁸⁷ İzzet Molla D., G. CCXC (7 beyit), s. 455.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dīde-i mesti şorup ğamze-i mekr qalmış ayuq¹⁴⁸⁸

Çıqdı bezmde bir fitne bulınuq uyanuq

---

¹⁴⁸⁸ dīde-i mesti şorup ğamze-i mekr qalmış ayuq: mest olup çeşmi hele ğamzesi qaldı kapanıq **D**.

SONUÇ

Çalışmamızda, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY 03990 numarada *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adıyla kayıtlı olan şiir mecmûasının 1b-28a varakları arası incelenmiş ve muhtevası hakkında bilgi verilmiştir. Mecmûada yer alan şiirlerin önce transkripsiyonlu metni oluşturulmuş, ardından da dîvânlarla ya da ilgili diğer akademik neşir veya çalışmalarla karşılaştırması yapılmıştır.

Mecmûada geçen şâirlere bakıldığında 19. yüzyıldan da şairin bulunmasından dolayı derlenme tarihinin 19. yüzyıl olduğu tahmin edilmektedir. Mürettibi kaynaklarda hakkında pek bilgi bulunmayan Şeyhülislam Ataullah Efendi-zâde Şerif Molla Efendi'dir.

Muhtelif şâirlerin çeşitli şiirlerini ihtiva etmesi sebebiyle *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât*'ın günümüz mecmûa sınıflandırmasında, “*Antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmûası*” kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Çalışmamızın konusunu oluşturan 1b-28a varakları arasında, 15 ile 19. yüzyıllar arası yaşamış 135 şâir ve bu şâirlerin toplam 1172 şiiri yer almaktadır. En fazla şiir, Hâzık (114), Sünbül-zâde Vehbî (91), Râtıb Paşa (81), Es'âd-ı Bağdâdî (61), Nâbî (53), Bâkî (50), İzzet Molla (28)'ya aittir.

Çalışmamızda kimliğini tespit edemediğimiz, dîvânlarına veya hakkında herhangi bir bilgiye ulaşamadığımız şâirler de bulunmaktadır (Örneğin, Makâlî).

Çalışma konumuzu oluşturan varaklarda yer alan şiir metinlerinin büyük çoğunluğu, ilgili şâirlerin kaside veya gazellerinden seçilmiş örnekler durumundadır. Ayrıca müfred biçiminde yazılmış olan beyitler de mevcuttur.

Mecmûa toplamda 82 varaktan oluşmaktadır. Çalışma konumuzun dışındaki varaklar, Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencileri Esmâ GÜNGÖR ve Aslı DOĞAN tarafından çalışılmaktadır.

Hazırladığımız bu çalışma ile elde ettiğimiz tespitlerin, saha araştırmalarına katkıda bulunmasını umuyoruz.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Abdulkadiroğlu, Abdülkerim, *Güldeste-i Riyâz-ı İrfân ve Vefâyât-ı Dânişverân-ı Nâdiredân (Tıpkıbasım)*, Anıl Yay., Ankara 1988.
- Açıkgöz, Namık, *Riyâzü’ş-Şuarâ Riyâzî Muhammed Efendi*, Ankara 2017. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/54137,540229-riyazu39s-suarapdfpdf.pdf?0>
- Akbayar, Nuri (hızl.) Mehmed Süreyyâ, *Sicill-i Osmânî*, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul 1996.
- Akkuş, Metin, *Nef’î Dîvânı*, Ankara 2018. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57741,nefi-divanipdf.pdf?0>
- Akyüz, Kenan, *Fuzûlî Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara 1990.
- Arslan, Mehmet (hızl.) *Tayyar-zâde Atâ, Osmanlı Tarihi, Târîh-i Enderûn*, C.4., Kitabevi Yay., İstanbul 2010.
- Ayan, Hüseyin , *Cevrî Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı’nın Tenkidli Metni*, Atatürk Üniversitesi Yay., Erzurum 1981.
- Aydemir, Yaşar, *Behiştî Dîvânı*, MEB Yay., Ankara 2000.
- Beyzadeoğlu, Süreyya, *Sünbülzâde Vehbî*, Şule Yay., İstanbul 2000.
- Beyzadeoğlu, Süreyya, *Sünbülzâde Vehbî*, Lutfiyye, MEB. Yay., İstanbul 2004.
- Bilkan, ALİ FUAT, *Nâbî Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara 2011.
- Bursalı Mehmet Tâhir, *Osmanlı Müellifleri*, C.2, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1311.
- Canım, Rıdvan, *Latîfî, Tezkiretü’ş Şuarâ ve Tabsıratü’n-Nüzemâ*, AKM Yay., Ankara 2000.
- Ceylan, Ömür, *Bir Kutup İki Dünya: Fuzûlî’nin Redifleri Ortak Türkçe – Farsça Gazelleri Üzerine*, Bağ Bozumu- Edebiyat Araştırmaları, Kesit Yay., İstanbul 2011.
- Çavuşoğlu, Mehmet, *Yahyâ Bey Dîvânı Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul 1977.
- Çapan, Pervin (hızl.), *Mustafa Safâyî Efendi Tezkire-i Safâi (Nuhbetü’l-Asâr Min Fevâyid’il -Eş’ar) İnceleme-Metin-İndeks*, AKM Yay., Ankara 2005.
- Dakûkî, İbrahim, *Fuzûlî’nin Hayatı Hakkında Bazı Yeni Tespitler ve Arapça Dîvân’ı Üzerine Düşünceler*, Fuzûlî Kitabı, ed. Beşir Ayvazoğlu, İBB. Kültür İşleri Dâire Başkanlığı Yay. İstanbul 1996.

- Demirel, Mustafa, *İbn-i Kemâl Dîvan (Tenkidli Metin)*, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1996.
- Doğan, Muhammet Nur, *Şeyhülislâm Yahyâ Dîvânı*, MEB Yay., İstanbul 1997.
- Erdem, Sadık (hızl.), *Râmiz ve Âdâb-ı Zurafâsı (İnceleme-Tenkitli Metin-İndeks-Sözlük)*, AKM Yay., Ankara 1994.
- Ertan, Mehmet Emin, *Urfalı Şâir Abdî*, Şurkav Yay.:15, Şanlıurfa 1997. FAİK REŞAT, Eslâf, Âlem Matbaası, İstanbul 1312.
- Genç, İlhan, Esrâr Dede, *Tezkire-i Şuarâ-yı Mevleviyye İnceleme-Metin*, AKM Yay., İstanbul 2000.
- Gürtunca, M. Faruk, *Fuzûlî Hadikatü's-Süedâ, Ermişlerin Bahçesi*, Doyuran Matbaası, İstanbul 1987.
- Hacı Tevfil, Memuâtü't Terâcim, İstabbul Üniversitesi, Ktp. nr. 192.
- İnce, Adnan, *Teskiretü'ş-Şuarâ*, Sâlim Efendi, AKM Yay., Ankara 2005.
- İsen, Mustafa, *Kühü'l Ahbâr'ın Tezkire Kısmı*, AKM Yay., Ankara 1994.
- İsen, Mustafa, *Sehi Bey Tezkire "Heşt-Behişt"*, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul 1980.
- İsen, Mustafa, *Usûlî Divanı*, Akçağ Yay., Ankara 1990.
- İpekten, Haluk, *Nâilî-i Kadîm Dîvânı*, Ankara 2019.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67155,naili-i-kadim-divanipdf.pdf?0>
- Kaplan, Mahmut, *Neşâtî Dîvân'ı*, Ankara 2019.
https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67330,nesati-divanipdf.pdf?0&_tag1=006964F7A491139BEB893C13F024BA71C07840A2&crefer=507D261112ECC5BE517753F98EA76666A6E49F5A8D0DB9E42DF8D0D6615BC3D2
- Karacan, Turgut, *Bosnalı Alaeddin Sâbit Dîvân'ı*, Cumhuriyet Üniversitesi Yay., Sivas 1991.
- Karahan, Abdülkadir, *Nâbî*, KBY., Ankara 1987.
- Karaköse, Saadet, *Nevizâde Atâyî Dîvânı*, Ankara 2017.
- Kâtip Çelebi, Keşfü'z-zünûn ani'l esâmî ve'l fûnûn, C.I, İstanbul.
- Kavruk, Hasan, *Şeyhülislâm Yahyâ Dîvânı*.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10655,seyhulislamyahyadivanihasankavrukpdf.pdf?0>

- Kaya, Bayram Ali, *Azmi-zâde Hâletî*, Sakarya 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56159,azmizade-haleti-divanipdf.pdf?0>
- Kılıç, Filiz (hzl.), *Âşık Çelebi, Meşâirü'ş-Şuarâ, İnceleme-Metin, C.3*, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Yay., İstanbul 2010.
- Kılıç, Filiz, *Tezkire-i Şuarâ-yı Şefkat-i Bağdâdî*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55753,sefkat-tezkiresi-pdf.pdf?0>
- Kurnaz, Cemal ve Mustafa Tatçı (hzl.) Mehmed Nâil Tuman Tuhfe-i Nâilî-Dîvân Şairlerinin Muhtasar Biyografileri, Bizim Büro Yay., Ankara 2001.
- Küçük, Sabahattin, *Bâkî Dîvânı*, TDK. Yay., Ankara 2015.
- Külekcî, Numan, *Ganizâde Nâdirî ve Dîvânı'ndan Seçmeler*, KB.Yay., Ankara 1988.
- Mengi, Mine, *Çağının İnsanı Olarak Nâbî; Ömer Asım Aksoy Armağanı*, TDK Yay., Ankara 1978.
- Mengi, Mine, *Mesihî Dîvânı*, Ankara 2020.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/74203,mesihi-divanipdf.pdf?0>
- Mermer, Ahmet, *Vecdî ve Dîvânçesi*, MEB.Yay., Ankara 2002.
- Muallim Nâci, *Esâmî*, Mahmud Bey Matbaası, İstanbul 1308.
- Müstakim-zâde, Saadeddin Süleyman Efendi, *Tuhfe-i Hattâtîn*, Devlet Matbaası, İstanbul 1928.
- Özcan, Abdülkadir, *Nev'izâde Atâî Hadâiku'l Hakâik Fî Tekmileti'ş-Şakâik*, Çağrı Yay., İstanbul 1989.
- Özcan, Abdülkadir (hzl.), *Nev'izâde Atâyî Şakâyıku'n-Numâniyye ve Zeyilleri (Hadâiku'l-Hakâyık Fî Tekmileti'ş-Şakâyık)*, C.2,3. Çağrı Yay., İstanbul 1989.
- Özcan, Abdülkadir, Şeyhî Mehmed Efendi Şakâik-i Numâniyye ve Zeyilleri “Vakâyü'l-Fuzalâ”, C.2, Çağrı Yay., İstanbul 1989.
- Sâmi Şemseddin, *Kamusu'l A'lâm*, C.6, İstanbul 1316. Pala, İskender, Akademik Divan Şiiri Araştırmaları, Kapı Yay., İstanbul 2003.
- Sungurhan, Aysun, *Beyânî Tezkiretü'ş-Şuarâ*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55835,beyani-tezkiresipdf.pdf?0>
- Sungurhan, Aysun, *Kınalı-zâde Hasan Çelebi Tezkiretü'ş-Şuarâ*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55834,kinalizade-hasan-celebipdf.pdf?0>
- Solmaz, Süleyman(hzl.), *Ahdî ve Gülşen-i Şuarâsı*, AKM Yay., Ankara 2005.
- Şemseddin Sâmi, *Kâmûsu'l A'lâm*, C.6, İstanbul 1316.

Tarlan, Ali Nihat, *Hayâlî Dîvânı*, İstanbul 1945.

Tarlan, Ali Nihat, *Necâti Beg Dîvânı*, MEB Yay., İstanbul 1997.

Taş Hakan- Zülfe Ömer, *Nev’î Münâzara-i Tütj vü Zâğ*.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10705,nevmunazaratutivuzagomerzulfihakantas.pdf.pdf?0>

Tezeren, Zîver, *Aziz Mahmud Hüdâyî*, KTB Yay., İstanbul 1987.

Tulum, Mertol- Tanyeri, Ali, *Nev’î Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Yay., 1977.

Üstüner, Kaplan, Urfa İstanbul Hattında Nâbî, Kriter Yay., Ankara 2017.

Üzgör, Tahir , *Fehîm-i Kadîm Hayatı, Sanatı, Dîvân’ı ve Metnin Bugünkü Türkçesi*, Atatürk Kültür Merkezi Yay.S.44, Ankara 1991.

Yazar, İlyas, *Kânî Dîvânı*, Ankara 2017. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55833,3-kani-divanipdf.pdf?0>

Yazar, İlyas, *Kânî Dîvânı Tenkidli Metin ve Tahlili*, Libra Yay., İstanbul 2010.

Yazıcı, Erişen, Gülgün, *Edirneli Kâmî ve Dîvânı*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55977,kami-divani-pdf.pdf?0>

Yenikale, Ahmet, *Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56212,sunbulzade-vehbi-divanipdf.pdf?0>

Yıldız, Alim, *Ahmed Hamdî Dîvânı*, Buruciye Yay., Sivas 2011.

Sürelî Yayınlar

Kaya, Bayram Ali, "Azmi-zâde Hâletî Dîvânı'nda Atasözleri ve Deyimler ", *Türk Dünyası Araştırmaları* 118 (Şubat), s.149-168.

Kesik, Beyhan, " Koca Ragıp Paşa'nın Şiirlerinde Sebk-i Hindî Tesiri", *Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler araştırmaları Dergisi*, 4 (2), s. 150-151.

Şanlı, İsmet, "XVI. yy. Dîvân Şâiri Hilâlî ve Şiirlerinde Sosyal Hayat", *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 6(6), s. 151-171.

Tekin, Şinasi- İpekten, Haluk, " XVII.Asır Şâirlerinden İsmetî", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, 13 (17), s.103.118.

Kütük, Rifat, " Kayserili Mutasavvıf Şâir Seyyid Mehmed Şemsî (Şemseddin) Efendi ve Dîvânı ", *Turkish Studies* 3 (2), s.503.

Diğer Yayınlar

Akkaya, Hüseyin, *Nevres-i Kadîm ve Türkçe Dîvân*, DT., Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1994.

Akkuş, Metin, " *Nef'î*", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.32, İstanbul.

Akkaya, Hüseyin, " *Nevres-i Kadîm*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nevresi-kadim-abdurrazzak> (E.T.14/11/2020)

Aksoyak, İsmail Hakkı- ÖZTÜRK, Erdem Can, " *Halîmî, Ahi-zâde Abdülhalîm Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-ahizade-abdulhalim-efendi> (E.T.21/08/2021)

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Halîmî, Mustafa*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-mustafa> (E.T.18/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Hamdî*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hamdi-ahmed-hamdi-celebi> (E.T.28/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Hibri, Hayreddin Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hibri-hayreddin-efendi> (E.T.03/11/2020).

Aksoyak, İlmî, " *Remzî-zâde Mehmed Çelebi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ilmi-remzizade-mehmed-celebi> (E.T.10/12/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Rahmî, Mustafa Rahmî Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rahmi-mustafa-rahmi-efendi> (23/09/2021).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Râmiz, Seyyid Mehmet Râmiz Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ramiz-seyyid-mehmed-ramiz-efendi> (E.T.03/05/2021)

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Rüşdî, Sahaf Ebu'r-Reşid Ahmed Rüşdî Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rusdi-sahaf-eburresid-ahmed-rusdi> (E.T.26/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Sırrî, Şeyh Seyyid Sırrî Ali Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sirri-seyh-seyyid-sirri-ali-efendi> (E.T.24/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Tâlib, Ömer Tâlib Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/talib-omer-talib-efendi> (E.T.23/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Yüsrî, Ahmed Yüsrî Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yusri-ahmed-yusri-efendi> (E.T.21/11/2020).

- Aksoyak, İsmail Hakkı, *Zamîrî, Hacı Yusuf Ağa-zâde Ahmed Zamîrî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zamiri-haci-yusuf-agazade-ahmed> (E.T.22/08/2021).
- Aksoyak, İsmail Hakkı, *Zuhûrî, Kara Çelebi-zâde Mehmed Zuhûrî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zuhuri-kara-celebizade-mehmed-zuhuri> (E.T.10/12/2020).
- Aktepe, M. Münir, *Amca-zâde Hüseyin Paşa*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.3, İstanbul.
- Aktepe, M.Münir , *Es’ad Efendi, Hoca-zâde*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.11, İstanbul.
- Akün, Ömer Faruk, *“Sünbülzâde Vehbî”*, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.11, İstanbul.
- Arslan, Mehmet, *“Hulûsî, Toptan-zâde Şa’bân Hulûsî Bey, İşkodralı”*, Türk edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hulusi-toptanzade-saban-hulusi> (E.T.10/12/2020).
- Arslan, Mehmet, *“Lebîb, Mehmed Lebîb Efendi, İstanbullu”*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lebib-mehmed-lebib-efendi-istanbullu> (E.T.01/12/2020).
- Arslan, Mehmet, *“Seyyid Vehbî, Hüseyin”*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyyid-vehbi-huseyin> (E.T.12/11/2020).
- Atak, Mustafa, *Yüsrî Ahmed Nazîf Dede ve Dîvânı (İnceleme-Metin)*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., İzmir 2016.
- Ay, Ümran, *“Münîrî”*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muniri-mdbir> (E.T.31/10/2020).
- Ayan, Hüseyin, *Cevrî İbrâhim Çelebi*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.7, İstanbul.
- Aydemir, Yaşar, *“Behîstî, Ramazan b. Abdülmühsin “*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behisti-ramazan-abdulmuhsin> (E.T.16/12/2020).
- Aypay, İrfan, *“Nahîfî Süleyman Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Dîvânı’nın Tenkitli Metni”*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., Konya 1992.
- Balgalmış, Abdülkadir, *“Âtıf Efendi”*, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.4, İstanbul.
- Biltekin, Halit, *“Râşid, Mehmed Râşid Efendi”*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rasid-mehmed-rasid-efendi-mdbir> (E.T.17/11/2020).

- Bülbül, Tuncay, “*Ali, Şeyh Pîr Ali Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-seyh-pir-ali-efendi> (E.T.22/08/2021)
- Ceyhan, Adem, “*Azmî, Pîr Mehmed*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/azmi-pir-mehmed> (E.T.14/12/2020).
- Çaldak, Süleyman, “*Veysi, Üveys Çelebi, Üveys b.Mehmed*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/veysi-uveys-celebi-uveys-mehmed> (E.T.23/11/2020).
- Çavuşoğlu, Mehmed, “*Bâkî*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.4., İstanbul.
- Çavuşoğlu, “*Yahya Bey, Dukagin-zâde*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.3, İstanbul, 1986.
- Çetinkaya, Ülkü, “*Âzerî, İbrahim Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/azeri-ibrahim-celebi> (E.T.14/12/2020).
- Çıpan, Mustafa, *Fasîh Ahmed Dede Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT.,C.I, Konya 1991.
- Demirbağ, Ömer, *Koca Râgîb Paşa ve Dîvân-ı Râgîb*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., Van 1999.
- Demirel, Şener, “*Şehrî, Malatyalı Ali Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sehri-malatyalı-ali-celebi> (E.T.25/11/2020).
- Dinç, Zeki, *Vak'anüvis Mehmed Raşid Efendi'nin Hayatı ve Eserleri*, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, YL., İstanbul 2014.
- Durmuş, Tuba, “*İshâk Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ishak-celebi> (E.T.05/12/2020).
- Donuk, Suat, “*Sadrî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sadri> (E.T.29/10/2020).
- Ekici, Hatice, *Sahhaf Rüşdî ve Dîvânı'nın Tenkitli Metni*, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Balıkesir 2006.
- Erdoğan, Mehtap, *Nazîf, Kâmilî-zâde Seyyid Mustafa Nazîf*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nazif-kamilizade-seyyid-mustafa> (E.T.29/11/2020).
- Eren, Hulûsî, “*Hüdâyî, Azîz Mahmûd*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hudayi-aziz-mahmud> (E.T.24/11/2020).
- Ergün, Emel, *Sermed (Feyzullâh) Dîvân'ı (Edisyon-Kritik, İnceleme)*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Sivas 2004.

- Erkal, Abdulkadir, "*Nâbî, Yûsuf Nâbî Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nabi-yusuf-nabi-efendi> (E.T.17/05/2021).
- Erkal, Abdulkadir, "*Râmî, Râmî Mehmet Paşa*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rami-rami-mehmet-pasa> (E.T.06/01/2021).
- Erzen, Mehmet Halil, *İhyâ Dîvânı ve Tahlili (İnceleme-Tahlil-Tenkitli Metin)*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT.,Van 2012.
- Güfta, Hüseyin, *Hâzık Mehmed Efendi'nin Hayatı, Edebi Şahsiyeti, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*, Yayımlanmamış YLT., Erzurum 1992.
- Güler, Mehmet, *Halil Nurî Dîvânı Edisyon- Kritik- İnceleme*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT.Sivas 2009.
- Güler, Mehmet, "*Nürî, Halil Nürî Bey*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nuri-halil-nuri-bey> (E.T.14/11/2020).
- Günay, Fatih, *Râşid (Vak'anüvis), Hayatı, Edebi Kişiliği, Dîvânı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne 2001.
- Günaydın, Elif, *İsmetî Dîvânı (İnceleme-Metin-Dizin)*, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YLT., Bursa 2020.
- Gürbüz, ATİK, İncinur, "*Sânî, Cân Memi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sani-can-memi> (E.T.17/04/2021).
- Gürbüz, ATİK, İncinur, "*Şemsî, Seyyid Mehmed Şemseddîn Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semsi-seyyid-mehmed-semseddin-efendi> (E.T.11/12/2020).
- Gürbüz, Mehmet, "*Hasibî, Güzelce Rüstem Paşa-zâde Hüseyin Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hasibi-guzelce-rustem-pasazade> (E.T.22/02/2022).
- Gürgendereli, Müberra, "*Sermed, Seyyid Feyzullah Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sermed-seyyid-feyzullah-efendi> (E.T.12/11/2020).
- Gürgendereli, Müberra, "*Sünbül-zâde, Vehbî Mehmed Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sunbulzade-vehbi-mehmed-efendi> (E.T.10/12/2020).
- Hayber, Kasım, "*Tezkire-i Şuarâ-yı Âmid*", Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT.,Kayseri 1996.
- Hoca, Fadıl, *Veysî Dîvânı Tahlili*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT.,İstanbul 2002.

- İpekten, Haluk, “*Atâyi, Nev’î-zâde*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/atai-nevizade> (E.T.08/12/2020).
- İsen, Mustafa, “*Sûzî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/suzi-mdbir> (E.T.03/11/2020).
- İsen, Mustafa, “*Usûlî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/usuli> (E.T.02/03/2022).
- Kadaş, Sercan, *Ahmed Paşa Dîvânı : Tenkitli Metin- Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük*, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, DT., Ankara 2022.
- Kadioğlu, İdris, *Es’ad-ı Bağdâdî Dîvânı*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Malatya 1997.
- Kalpaklı, Mehmet, “*Fevrî, Ahmed*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fevri-ahmed> (E.T.25/12/2020).
- Kaplan, Mahmut, “*Neşâtî, Ahmed Dede*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nesati-ahmed-dede> (E.T.27/11/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Ehlî, Tayyib-zâde Ehlî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ehli-tayyibzade-ehli-efendi> (E.T.09/12/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Hazânî, Mustafa Hazânî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hazani-mustafa-hazani-efendi> (E.T.03/11/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Hüdâyî, Okçu-zâde Hüdâyî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hudayi-okcuzade-hudayi> (E.T.10/12/2020).
- Kaplan, Yunus, “*İmâdî, İmâd-zâde Veli Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/imadi-imadzade-veli-celebi> (E.T.31/10/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Kâmî, Seyyid Kâmî Mehmed Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-seyyid-kami-mehmed-efendi> (E.T.31/10/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Kerîmî, Şeyhülharem-zâde Abdulkerim Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kerimi-seyhulharemzade-abdulkerim> (E.T.21/11/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Lisânî, Yahya Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lisani-yahya-celebi> (E.T.30/10/2020).

- Karagözlü, Volkan, “*Abdullah, Kızılca Hayreddinoğlu Abdullah Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdullah-kizilca-hayreddinoglu> (E.T.04/12/2020).
- Karagözlü, Volkan, “*Hayâlî Bey, Hayâlî, Mehmed Hayâlî Bey, Bekar Memî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hayali-bey-hayali-mehmed-hayali> (E.T.03/11/2020).
- Karavelioğlu, Murat Ali, “*Nahîfî, Süleyman*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nahifi-suleyman> (E.T.14/11/2020).
- Kartal, Ahmet, “*Mesîhî, İsâ*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/mesihi-isa> (E.T.04/11/2020).
- Kavruk, Hasan, “*Şeyhülislâm Yahyâ*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyhulislam-yahya> (E.T.25/11/2020).
- Kaya, Bayram Ali, “*Azmi-zâde Hâletî Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkitli Metni*”, Edirne Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., Edirne 1996.
- Kaya, Bayram Ali, “*Hâletî, Azmî-zâde*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/haleti-azmizade> (E.T.21/08/2021)
- Kaya, Bayram Ali, “*Necâtî Bey, İsâ*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/necati-bey-isa> (E.T.30/05/2021)
- Kaya, Bayram Ali, “*Yahyâ Bey, Taşlıcalı, Dukagin-zâde*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yahya-bey-dukaginzade> (E.T.27/12/2021).
- Keklik, Murat, “*Üsküplü İshak Çelebi Dîvân (Metin- Çeviri- Açıklamalar- Dizin)*”, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bişkek 2014.
- Kesik, Beyhan, “*Behcet, Acem Kılıcı Mustafa Efendi-zâde Mehmed Behcet Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behcet-acem-kilici-seyfi-mustafa> (E.T.09/12/2020).
- Kesik, Beyhan, “*Es'ad, Şehremîni-zâde Hâfız Es'ad Bey*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/esad-sehreminizade-hafiz-esad-bey> (E.T.09/12/2020).
- Kesik, Beyhan, “*Koca Râgîb Paşa*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/koca-ragib-pasa> (E.T.12/11/2020).
- Kesik, Râzî, “*Yazıcı Abdullah Efendi-zâde Abdülatif Râzî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/razi-yazici-abdullah-efendizade> (E.T.17/11/2020).

- Kesik, Beyhan, “*Selîmî, Selîm, Sultan Selîm-i Sâni*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/selimi-selim-sultan-selimi-sani> (E.T.29/10/2020).
- Kılıç, Filiz, “*Müslimî, Kadı-zâde Müslimî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muslimi-miri-kadizade-muslimi-efendi> (E.T.10/12/2020).
- Kılıç, Filiz, “*Revnâk, Revnâk-zâde Mehmed*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/revnak-revnakzade-mehmed> (E.T.10/12/2020).
- Kılıç, Filiz, “*Şânî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sani> (E.T.29/10/2020).
- Kılıç, Mustafa, “*İsmetî, Mehmed İsmetî Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ismeti-mehmed-ismeti-celebi-mdbir> (E.T.25/11/2020)
- Kılıç, Yasin, *Râtib Ahmed Paşa, Hayatı, Edebî Şahsiyeti, Dîvânı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1996.
- Kılıç, Yasin, “*Râtib, Ahmed Paşa*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ratib-ahmed-pasa> (E.T.17/11/2020).
- Koyuncu, Fatih, “*Makâlî, Mustafa Bey*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/makali-mustafa-bey> (E.T.31/10/2020).
- Köksal, Mehmet Fatih, “*Kâmî, Edirneli*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-edirneli> (E.T.31/10/2020).
- Köksal, Mehmet Fatih, “*Kirâmî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kirami> (E.T.30/10/2020).
- Kufacı, Osman, *Adnî ve Adnî Dîvânı'nda Benzetmeler*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT., İstanbul 2006.4
- Kut, Günay, “*Ahmed Paşa, Bursalı*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.2., İstanbul...
- Küçük, Sabahattin, “*Kaf-zâde Fâizî*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İlam Ansiklopedisi*, C.24, İstanbul...
- Kütükoğlu, Bekir, “*Âlî Mustafa Efendi*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.2., İstanbul...
- Macit, Muhsin, “*Fuzûlî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fuzuli-mdbir> (E.T.05/12/2020).
- Okçu, Naci, “*Hâzık*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.17, İstanbul....

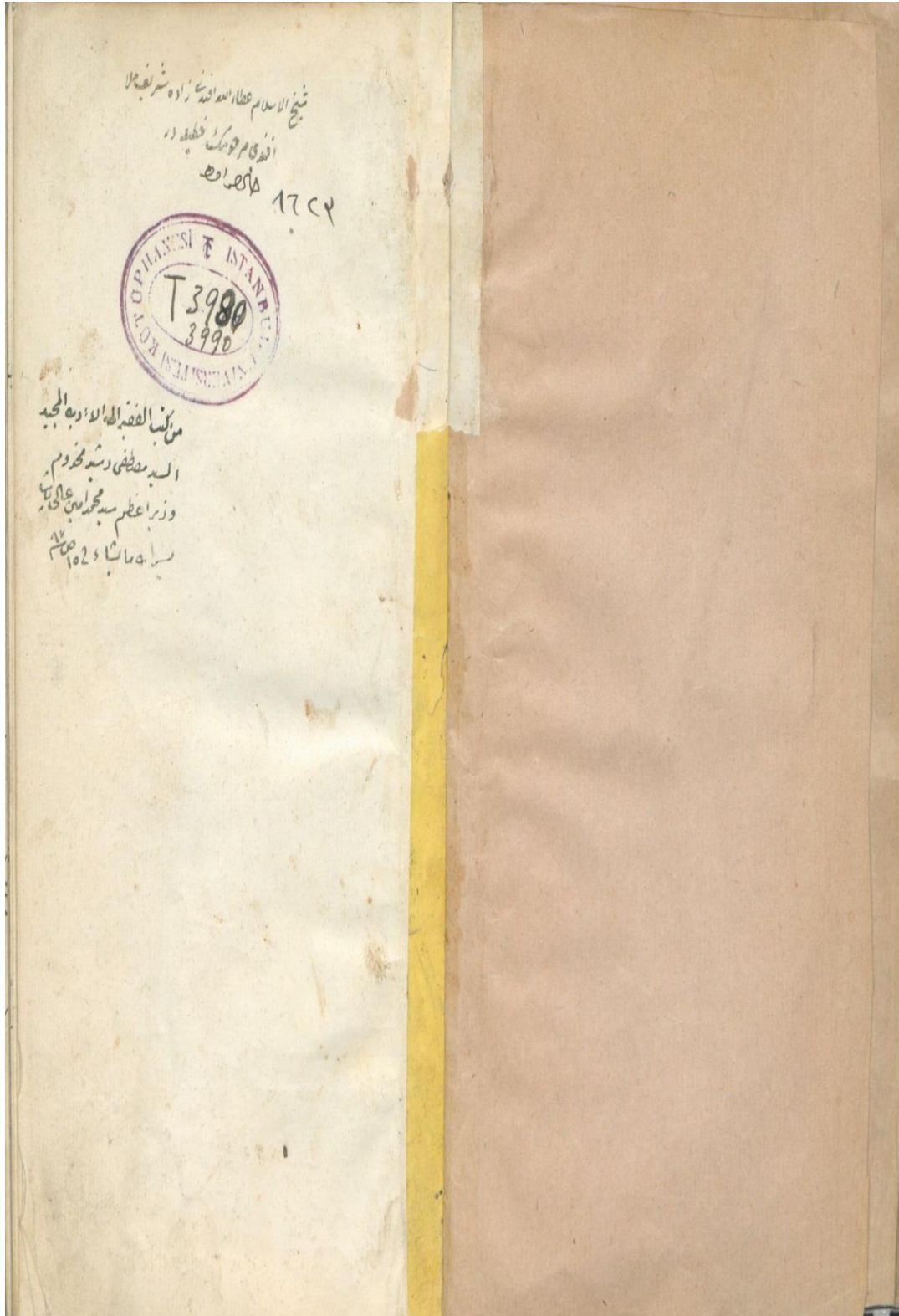
- Ördek, Şerife, “*Edîbî, Bakkal-zâde Ali Edib Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/edibi-bakkalzade-ali-edib-efendi> (E.T.09/12/2020).
- Ördek, Şerife, *Feyzî, Dursun-zâde Abdullah Feyzî Efendi*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/feysi-dursunzade-abdullah-feysi> (E.T.09/12/2020)
- Ördek, Şerife, “*Kınalı-zâde Mehmed Fehmî Efendi*,” Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kinalizade-mehmed-fehmi-efendi> (E.T.10/12/2020).
- Özcan, Abdülkadir, “*Hüsrev Paşa, Deli*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.19, İstanbul.
- Ördek, Şerife, “*Şerîfî, Şerîfî-zâde Seyyid Mehmed Efendi*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/serifi-serifizade-seyyid-mehmed> (E.T.10/12/2020).
- Ördek, Şerife, “*Şeyhî, Tayyib-zâde Mehmed Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seysi-tayyibzade-mehmed-efendi> (E.T.28/10/2020).
- Özcan, Azmi, “*Eyüp Sabri Paşa*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.12, İstanbul.
- Özcan, Tahsin, “*Pîrizâde Mehmed Sâhib Efendi*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.34, İstanbul.
- Özyıldırım, Ali Emre, “*İzzet Mollâ, Keçeci-zâde Mehmet İzzet Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/izzet-molla-kececizade-mehmed-izzet> (E.T.10/12/2020).
- Özyıldırım, Ali Emre, “*Sâbit, Alâaddin(Ali)*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sabit-alaaddin-ali> (E.T.26.11.2020).
- Öztoprak, Nihat, “*Rühî, Bağdatlı*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ruhi-bagdatli> (E.T.29/10/2020).
- Saraç, Yekta, “*Emrî, Emrullâh*”, “*Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*”, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/emri-emrullah> (E.T.05/12/2020).
- Saraç, Yekta, *Emrî ve Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., İstanbul 1991.
- Saraç, Yekta, “*İbn-i Kemal, Kemal-paşa-zâde*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ibn-kemal> (E.T.11/11/2020).
- Sarioğlu, ALPTEKİN, Leyla, “*Adnî, Mahmûd Paşa*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/adni-mahmud-pasa> (E.T.13/12/2020).

- Sefercioglu, Mustafa Nejat, "Nev'î, Yahyâ", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nevi-yahya> (E.T.06/04/2021).
- Şahin, Ebubekir Sıddık, *Keçeci-zâde İzzet Molla'nın Dîvânları :Bahâr-ı Efkâr ve Hazân-ı Âsâr*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., Ankara 2004.
- Şanlı, İsmet, *Hilâlî Dîvân'ı Metin-Çeviri-Tahlil*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Bursa 1999.
- Şanlı, İsmet, "Hilâlî, Takyeci (Takye-düz, Takkeci)", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hilali-takyeci-takyeduz-takkeci> (E.T.03/11/2020).
- Tekin, Gözde, "Abdüllatif, Tarsûsî Damadı", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdullatif-tarsusi-damadi> (E.T.05/12/2020).
- Toska, Zehra, *Veysî Dîvân'ı Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., İstanbul 1985.
- Tombul, Enis, *Beşiktaşlı Yahya Efendi Dîvânı, Metin ve İnceleme*, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, YLT, İstanbul 2014.
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Abdî (Vassaf), Abdullâh Efendi", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdi-vassaf-abdullah-efendi> (E.T.22/11/2020).
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Ali Çelebi, Kınalı-zâde", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-celebi-kinalizade> (E.T.14/12/2020).
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Âmidî", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/amidi> (E.T.22/11/2020).
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Arzî", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/arzi-mehmed-efendi> (E.T.23/11/2020).
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Pîrî-zâde Mehmed Sâhib Efendi", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/pirizade-mehmed-sahib-efendi> (E.T.17/05/2021).
- Türkoğlu, Köse, *Hayriye, XVI.Yüzyıl Dîvân Şâiri Hüdâyî, Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Ankara 2007.
- Ünal, Mehmet, "Fasîh, Ahmed Fasîh Dede", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fasih-ahmed-fasih-dede> (E.T.06/12/2020).
- Ünlü, Osman, "Cinânî, Mustafa", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/cinani-mustafa> (E.T.05/12/2020).

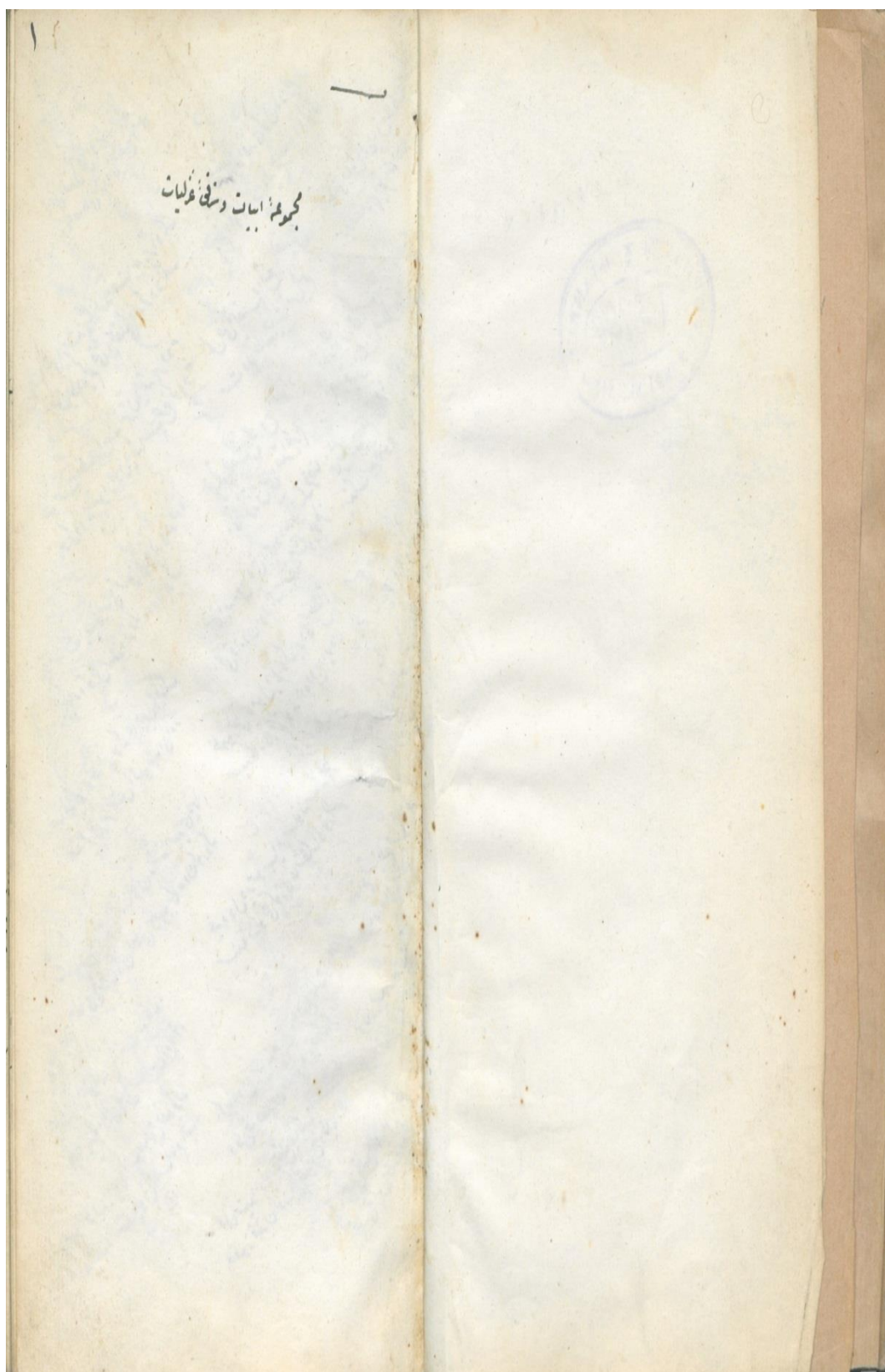
- Üzer, Altuner, Nuran, *Safâyî ve Tezkiresi (3 cilt) İnceleme-Tenkidli Metin-İndeks*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., İstanbul 1989.
- Üzgör, Tahir, "Fehîm-i Kadîm", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.12, İstanbul.
- Yağmur, Bahri, *Hilâlî Dîvân'ı, İnceleme Metin*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Ankara 1988.
- Yazar, İlyas, "Kânî, Ebû Bekîr", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kani-ebu-bekir> (E.T.12/11/2020).
- Yekbaş, Hakan, "Vecdî, Abdülbâkî", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/vecdi-abdulgazi> (E.T.23/11/2020).
- Yeniterzi, Emine, "Dervîş Çelebi, Pîrî-zâde", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/dervis-celebi-pirizade> (E.T.25/11/2020)
- Yeşiloğlu, Ayşegül, Mine, "Nâilî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.32, İstanbul.
- Yıldız, Alim "Sarıhatip-zâde Ahmed", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hamdi-sarihatipzade-ahmed> (E.T.10/12/2020).

EK

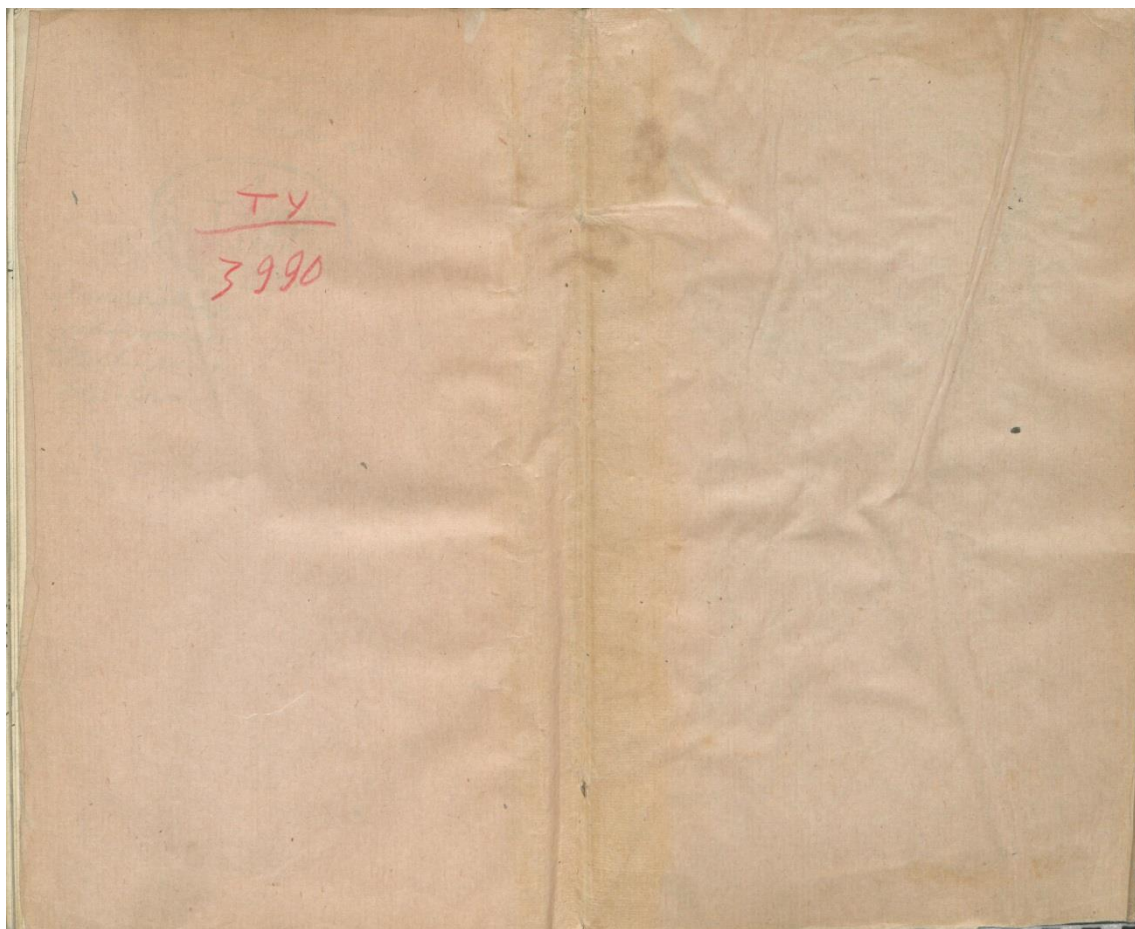
Ek 1:

Ek 2:

Ek 3:

جنب شوخ مشرب شخ افند کشف راز اندی
 سبوی ای افند کابج کابج بر ذیل دانستن
 چاروی تان ساره صفر درلی بو
 عا د قطعه سید حسن خط جابو بو
 سن خلیفه بولدن بیز اولک
 سن جان سوبیز صور سه اجانه کنگ
 همیشه نافه اولور سوشت حکم قضا
 دیمه که طالب اولان سعیده تصویر
 نمانده قیل سه لوج تقدیره
 مقدرات ای کلور فلور ایبر
 عوغا باش جهانه بودوت دید کاری
 مشکل ماباش ختمت دیو کلری
 سراسقا مت ایله نوزدی بو غده
 کایمیوه ایله کالی اعفت دیو کلری
 قنبلره سهام قضان خلیلون
 بین قضا کلکومت دید کلری
 سن خلیفه بولدن بیز اولک
 سن جان سوبیز صور سه اجانه کنگ
 همیشه نافه اولور سوشت حکم قضا
 دیمه که طالب اولان سعیده تصویر
 نمانده قیل سه لوج تقدیره
 مقدرات ای کلور فلور ایبر
 عوغا باش جهانه بودوت دید کاری
 مشکل ماباش ختمت دیو کلری
 سراسقا مت ایله نوزدی بو غده
 کایمیوه ایله کالی اعفت دیو کلری
 قنبلره سهام قضان خلیلون
 بین قضا کلکومت دید کلری

بارین کردن اجابه ای که می کشد
 تقدیر او سر سبز روح اولو اله فیصل
 عاقل او در که با ای شکر جان دره
 چون خالک حر که با ای سانه در
 فلکده صانکه ملک جمیع اولوب ایندیج
 چنگه قبه سی الهه کرم اولو تقدیر
 کسلور بر کوه ماهیه بیوان نعم
 کندوی بی نیشکین غنیم
 خانان زیدی دران ایسون سلب می
 باده اشون مکتون ای سانی بوم وادی سیر
 نکلف چکه با ده کل ای غصه سن اولون
 فرشتای کلوب کیدر چنگه قله حق سن
 چکار نیره کلده کا بو جیبو
 بر کوشه در با طولی اشکاره هم باقر
 بیس کلتن قدیم بجهان داهدر
 بی بود طلون اول سرو کل اندر
 عرق ایدر عالمی بر نظر آب مفرق سن
 وای ساس است دست دایه کار حمت نندون
 بر مالک جا با ای بی بی بی بی بی
 جمال دلگشی ماهه و دوصفت کیمی دیجور
 بر مالک جا با ای بی بی بی بی بی

شو سرور که طالع کیمی باش کزوه افلاک
 با تو زنده کا بست او شش تیغ زنده کیمید
 شکست اول صراحی جام مجلس بوزار اولو
 مشدر سا جایش کسب انان با دایه اولو
 دلارتد در کوش ای خاله جفا بو
 نسون با بیل کل بویده کا بوید
 ان مذکور تو غایت یک بود
 صبریت کمال خسته این بر نگردد
 بولده ایوی کور نور کماله نظر
 کنده کا اول روح روان ایوی کماله نظر
 آخردیدون ایدوب نیبه
 قصد ایندی اوج عارده
 نادران المذک المله ابر سه سکه
 شهبازات نیبه اولت بایید
 کیمی با مالک اوله صبر کیمیک
 بانی بسدر ای کل خندان کوی بود
 دل با ای کیمی ابر بر بولک
 کیمه نوزیدن کلک کسان بولک
 قامت قویده خسر اوله ای صراطیج اولو کل
 چنگه کلک رویا زینده قالدی کا بو
 ای فلک میک کرجایی نادان ایدر
 بند خا اولو عاقل و نادان کلک
 ای عشق نداشت کویه بارک ای بیستم
 حقدن مجنه او چنگه مال بو بیستم
 خیال عالم وصلت خلاص ایله دی غم
 که عشق ایینه وصل ایله مقصود عالمین
 عشق صفائی دیکه صفائی طیبوریدی
 کیفیت شایسته کا طیبوریدی
 دارنم داهدر غرضت مع
 جور از زمان علی ایل اولودت
 بویوب قدیمین مثال در شهباز
 ال دستنده طوز زدی صفت دار
 بولدن تیج ایدنجی ادر نسی عالمده
 کرجه طون کیمیک ندر اولو ای
 طریقی غله قدم با صحرای بیخبر ایلی
 ابریش کا پیغمبر صحرای بیخبر ایلی
 صحن ایسدی ایلمین ملازمت بیدر کر
 ایله اولو داره کلده دایم حفظ

اور مدعی کی بوجھ دیکھو دینی بوجھ
 دیکھو قدر غنہ بوجھ عالم فانی
 رضیت من الغنیمۃ بالایاب
 دیکھو اولاد دیکھو اولاد راہداری
 السیف صدق انہا من اللہ
 جمع ایدر دیکھو خان ابرار ان
 اور پیر میں کاف و من دیکھو
 شہرت کی بوجھ خلد اللہ باو ستم
 افتخار کشتی کا غنہ جوی برودت
 مخالف دیکھو اولاد اولاد اولاد
 دیوان حضرت دیکھو گندگی
 بوند نشہ و سوبہ اولاد اولاد
 شہرت کی بوجھ بقی اعز
 طوشہ زلف بارہ بلان صوتسون
 اور مدعی کی بوجھ دیکھو دینی بوجھ
 دیکھو قدر غنہ بوجھ عالم فانی
 رضیت من الغنیمۃ بالایاب
 دیکھو اولاد دیکھو اولاد راہداری
 السیف صدق انہا من اللہ
 جمع ایدر دیکھو خان ابرار ان
 اور پیر میں کاف و من دیکھو
 شہرت کی بوجھ خلد اللہ باو ستم
 افتخار کشتی کا غنہ جوی برودت
 مخالف دیکھو اولاد اولاد اولاد
 دیوان حضرت دیکھو گندگی
 بوند نشہ و سوبہ اولاد اولاد
 شہرت کی بوجھ بقی اعز
 طوشہ زلف بارہ بلان صوتسون
 اور مدعی کی بوجھ دیکھو دینی بوجھ
 دیکھو قدر غنہ بوجھ عالم فانی
 رضیت من الغنیمۃ بالایاب
 دیکھو اولاد دیکھو اولاد راہداری
 السیف صدق انہا من اللہ
 جمع ایدر دیکھو خان ابرار ان
 اور پیر میں کاف و من دیکھو
 شہرت کی بوجھ خلد اللہ باو ستم
 افتخار کشتی کا غنہ جوی برودت
 مخالف دیکھو اولاد اولاد اولاد
 دیوان حضرت دیکھو گندگی
 بوند نشہ و سوبہ اولاد اولاد
 شہرت کی بوجھ بقی اعز
 طوشہ زلف بارہ بلان صوتسون

نه فو قورق واروب فد قی بید اول پسته لیسز
 چون کوشتر زو انی غدار اولنگ ^{مقام رسته دل ارا اولور}
 سوره لم یینه دورا به صورت کوشتر ^{هر کسی مصیبت خویش کو میدانه}
 عارده جموعه عالم بحب کلغدار
 عاقبت امد کا جلا کا وطن
 فلان داک العیش کان مانا
 برصدان مایه ضیت لایکریور
 سو ذکره درجه ابیا
 کوشتن سو ذکره بار خفگی
 کوشتن سو ذکره ای حکایت بر کل
 کب امید عالی دست استغاثی
 بانی نه ویم کا اولیه معلوم شریک
 جانش غنیمت خست فریادیم
 یارب دعا گشته دلان مستجاب کن
 باری بر شکر که اسکبار اولور
 اربا حوا آید و باد و حوراف
 و فایز باره بنفیه کو کل سندن کنه کن
 کاد القواد من سرور بطیر
 جب دعوی باولی الاجاب
 ان الزمانه لیس
 ولا خیر فی دو کون بشاف
 ولا خیر فی دو کون کلغنه
 استیثی الی الان مانفا
 کر قار با چه صبر ستس
 و ای نعم لایکده الله هر
 و ای کریم لایصبه التواب
 العبر کا نوم و اللذات احلام
 با خندان بو زنگ لایکوب دور اولور
 چاره یوق بویدیش حکم قضا
 هر زمان است دلده من فرصت کفر
 شکر امیش ای دل خست زده با بار کیشی
 دنیا که دگر که خاستن کله آدم
 کار بقدره نه چاره رساندن غمناکی
 بزرگ زنده اوید کا سنا اوید نایه
 کوش کوشتر زو انی غدار اولنگ
 سوره لم یینه دورا به صورت کوشتر
 عارده جموعه عالم بحب کلغدار
 عاقبت امد کا جلا کا وطن
 فلان داک العیش کان مانا
 برصدان مایه ضیت لایکریور
 سو ذکره درجه ابیا
 کوشتن سو ذکره بار خفگی
 کوشتن سو ذکره ای حکایت بر کل
 کب امید عالی دست استغاثی
 بانی نه ویم کا اولیه معلوم شریک
 جانش غنیمت خست فریادیم
 یارب دعا گشته دلان مستجاب کن
 باری بر شکر که اسکبار اولور
 اربا حوا آید و باد و حوراف
 و فایز باره بنفیه کو کل سندن کنه کن
 کاد القواد من سرور بطیر
 جب دعوی باولی الاجاب
 ان الزمانه لیس
 ببطیفه که در ضمن نام اوید است
 و لایس فیما یستقون مذاهب
 بزرگ کوشتن در دهان دل خاموش
 کر که اهن اولو یوسف زنده
 اولماری بطیفه غنیمت شکر
 الی جنت الفت کلها ام قسم
 فذیل دلکان صدق اولور کنه
 ویرم الله بعد قال آمینا
 فی ضیق الوقت بانی الله العزیز
 هر که زخمی خورد الله تعالی دارد
 دستها بسته دهان شده بر تو ای
 بلال عید شکر کوشتن داره طوفان
 طوفان بر او چی بخالی بکه
 او کلک لطف و کرم در دکان غمنا
 و مازالت الی انام تبدی العیبا
 سال کلکوبار شاد است
 زهی بادش تخت حر کرده
 و لایس من کاس الکرام نصیب
 زمان شاهه جانده انقباض
 و شغل المصباح عند الظلم
 جان کافر و دوزخ ارزانی
 زهی رای باطل زهی فکران
 جعلت ظهور القوم فی سحر ابیها
 ناکمان بوز قورق با اوید استی
 فانی استخفی و اکتفی
 مانه طلوع غره اصبح

ارشاد یک اشارت درنا برودین
 بر نه کم تقدیر بر تغییر بودی کل
 ای عاشق سخت زده بودی قریب بودی
 ان البلاء موکل بالمنطق
 درای برده دوا سرزادار ظهورید یک
 کاش که سحر الما من عصف
 بر کور سوز که بهت شهیدت
 و رای برده دوا سرزادار ظهورید یک
 مصائب تو هم عند قوم تواند
 بر کور سوز که بهت شهیدت
 ای عشق لافق و استخالی لفظم
 و اول التاج هم نشانی
 بجای بود او را خاطر با به فتنه
 عفو با جبر بری نیست نغزیدن
 در میان عندی مکل با وجودها
 الکریم و غیر الکریم
 درین باشد بود اعتبار کس
 مصلی سبحان و استخالی تین
 درین سگ بقعه دو خنده
 درین باشد بود اعتبار کس
 من افضل احقرم اولی گفته اند ما
 مراد در میداری که دم
 درین باشد بود اعتبار کس
 ان هاتل من ذاک الابد
 بر نه جهان اینجده حصیری بودیم
 درین باشد بود اعتبار کس
 مگر در سر مشرب اجزای عالم
 علاج واقعیش از قوی باید کرد
 درین باشد بود اعتبار کس
 ویش در کفانی انی تیر آفات
 صد اول بر یکی جمله فی نوبت سگ کلک
 اول اندیش ما که کفر
 کار آلوده کنی غایت اینش کرد
 وقت گفتا بوش کی بود این
 اشنگله قول اولی هر
 سیر کلزه ده بر خاطر آزار استر
 بطریق ایند قول بخرمت تیرگی
 هر نه صورتی شکست که کس
 طالع کس که بار اوله در لیدر آزار دور
 بطریق ایند قول بخرمت تیرگی
 هر نه صورتی شکست که کس
 او مظلومان سوال اولی مشتویو
 بگویند که با این سکار
 هر که کند سن بزرگه سگ کلک
 بگویند که با این سکار
 هر که کند سن بزرگه سگ کلک
 اینم سنی من حضرت الهیات
 بگویند که با این سکار
 هر که کند سن بزرگه سگ کلک
 بری با صوب کور موج ای جابید
 بگویند که با این سکار
 هر که کند سن بزرگه سگ کلک

اذ اقات خدمت نقد تو با
 جوی از بروج لیس کاشنی السفن
 جیم عو کلاب اید مراد اولی
 کفکو اید بر اولی نه شهر بازار
 دشن به نوا بر افکنده به
 عری که سنجی که در کوه به
 شهادت هم نام شکاری
 شود معلوم کار بری چون کاشنی
 کلی ام نوشته م چون
 چاره نامیشت شیر که از کاشنی
 در رطوبتی هر عالم آزار کلک
 کوشکی تیر دی بوشت ندی سو لوری
 خدای در آرزوی سگ کلک خادان کردید
 بار نه قدی بسته لوی آلوده
 بیدم که مریکدن بوی خندان اولی
 آفتاب طلوع با طوعم دیر
 بستی خستی خست تیر کوی
 عادت بود آخره کور زنده کار
 نانی قان بویته در بوش صدایش
 آسودم بیکدی و فایز سن
 بچش زنده بود که خانی جهان در
 سکوت خایه فقهی جابید راز
 بکاران کور و بیکدی خانی
 جلال از خاتونی قدر کلین جاب اولی
 بگذرد از کس اولی شهر معزولک
 بکنایه ایست و امم خدای
 و بیخی بود باقی القاب
 قریب عن الاطلاق فی طلب العالی
 و اتیان بالقواب لفظی
 کاشنی تیب و الاسم لایزایا
 نیم ز سگ کلک ماد بیدم
 مع چون اصل اید سوی جابید
 خدای در آرزوی سگ کلک خادان کردید
 قانون حضرت علم غیبت
 قیام که شیرین بجای میشود
 جمیع شود با ای کس غش
 جامه بود بیکدی دروغ
 شکوایت آن قدرت اظهار
 پیشان شد ز کرده آید سود
 رضا خانی ایست و امم خدای

۶ عمر نهال نورس محمود و واقف
 اولسون بقای والدیه سال صدبزار
 ۶ جرم است استحقاقی دولت کمال در
 فیض سعادت حق اقبال اول در
 ۶ فوئیه کی اول شرط اشیر
 نالی صبر بله جمن اشیر
 ۶ بوگون بیستم دلشور بقدری جانمی
 عزیز اولدی مراد کوی اول کل جانمی
 ۶ بادم بونوریه و فادار الیمیز
 بیک کزار سن عالی بر الیمیز
 ۶ خوش عالم حیات تازه بولدی
 جهان اواره شو قید طولدی
 ۶ هر دعا که بوله اخص دل زاره قبول
 و عدولوق خدا که ابد الی قبول
 ۶ سپهرت سینه کی کفر زاره کول
 بولیدر آب حبت بولدیون جان کول
 ۶ بقیه طوب و عسر که اولور سور الیمیز
 نالی قلب ادم کی نازک هم اولمیز
 ۶ جرم است استحقاقی دولت کمال در
 فیض سعادت حق اقبال اول در
 ۶ فوئیه کی اول شرط اشیر
 نالی صبر بله جمن اشیر
 ۶ بوگون بیستم دلشور بقدری جانمی
 عزیز اولدی مراد کوی اول کل جانمی
 ۶ بادم بونوریه و فادار الیمیز
 بیک کزار سن عالی بر الیمیز
 ۶ خوش عالم حیات تازه بولدی
 جهان اواره شو قید طولدی
 ۶ هر دعا که بوله اخص دل زاره قبول
 و عدولوق خدا که ابد الی قبول
 ۶ سپهرت سینه کی کفر زاره کول
 بولیدر آب حبت بولدیون جان کول
 ۶ بقیه طوب و عسر که اولور سور الیمیز
 نالی قلب ادم کی نازک هم اولمیز
 ۶ جرم است استحقاقی دولت کمال در
 فیض سعادت حق اقبال اول در
 ۶ فوئیه کی اول شرط اشیر
 نالی صبر بله جمن اشیر
 ۶ بوگون بیستم دلشور بقدری جانمی
 عزیز اولدی مراد کوی اول کل جانمی
 ۶ بادم بونوریه و فادار الیمیز
 بیک کزار سن عالی بر الیمیز
 ۶ خوش عالم حیات تازه بولدی
 جهان اواره شو قید طولدی
 ۶ هر دعا که بوله اخص دل زاره قبول
 و عدولوق خدا که ابد الی قبول
 ۶ سپهرت سینه کی کفر زاره کول
 بولیدر آب حبت بولدیون جان کول
 ۶ بقیه طوب و عسر که اولور سور الیمیز
 نالی قلب ادم کی نازک هم اولمیز

رفته کوه کمان ملک اوغان در ک
 هر کس موافق در مقدار ستمدار
 کسبه اخلاصی بوس قلم خجارت کسبه
 دفتر احسان ابرارانه خدای ابرارانه
 و بر کوشش امله نو بهار موج
 دلان بخارده ای بار بار موج
 امید بدل همت عالمک بودمانند
 بنام سایه در سوگ جهان کل روانند
 سوزده ضربت مثل ابراهیم سوزون آنا
 سوزادور عالمکندان فایده ضربت مثل
 روزگار موفید و بدن خسته جان ضعیف
 کچم دل سپاه به آهت مدون
 روی خوابه نشسته بوسانسه دوده
 بوله مبر در غم اولی بیتی و چه نشسته
 رحمت عالم خداوند ایدیه سنگ اوله مبر
 قدر اوله کران گفته امیزان کله
 سنگ کاچی که دشمن بود
 شجاک نظاره سی صدقات و دوزخه
 رفیق بنده در قیوم کربان کمانهای
 انواران ابراهیم ایدیه سوزون آنا
 رفیق ایدیه عاقبتیه و سستی آنا
 تقصیر عبادنده روح شرمه تقابیت
 رعایت جمله بنده و در حق این
 نوازش عرفا چرخان امیدید
 ره گوینده از که راه کور بنیم
 دوزخا و قیامت است نمانده با اوله مبر
 زنده اوله ای ابراهیم
 زبده اوله کای میسر ای ابراهیم
 عقاب کج کجی بر سر لب بند
 زلف خطه جان بوی سوسه کوشش
 چرخش بر زلفه استور کوشش
 رگه که ای عارض درض باران
 در صفیه در سر قیوم بود بود
 بومید بر سر خطه چشم سلطام
 و قاسم سوزون آنا
 مرد دل بولنده کا جادو سار جف
 هنگام ترانه از سر مرم زنا
 ای صبح که چه جانم که چاک اوئی
 آنا حدک ایچم سندن سندن
 و دای ایدیه غم کا سوزون آنا
 اولش اوله مبر عالمک سوزون آنا
 سنگ بزرگ رنگ زخم حسرت لاله در جرف
 کل رعنا ده جاک زخم حسرت لاله در جرف
 سبیل زلفی بزرگ ز کوزل رسنه کنگ
 نوه چو چاقه که انا شام حسه
 قدیمه ایدیه بی هر کورن دیدی
 بر سر سوزنده جیب مبتلا میدر
 دستان غمکه اردی که حکایه در
 طوفان اشک چشم زخم با جیبیدر
 اوله خار را کاشن ناله سندن قیل خلد
 ایلمر زلفه تیر دعا سی بلیک
 بو دکلو با یاسان حسله جانا
 بو مستندی لودور نامل مرام انسک
 خراب عشقم سندن کجک مهرین بلیکم
 کجک تعمیر بردار کمن دیوارین بلیکم
 طوطی شیرین ادا هم آه انا بلیکم
 شه کا اسعد طاف گفتار داند انا بلیکم
 رموز حکمتیه کسبه اوله شایع واقف
 هر کسبه فلسفه زده چون کتب بزرگ
 قایم باشم جو در غیر لطفک فرق ایدیه بزرگ
 سنان رگو کلوکده مین کسبه سوزون
 ابراهیم ایدیه جیب بوی غم ایدیه غم
 اول نوبال باغ جیبا ستر ستر
 ناسر اوردان ناسر کاره سار کاره
 برالای ناسر کاره سار کاره
 اکسون خام لعل ایدیه نوش
 صفادن کجی کجی سرگرم اوله جیب
 لبس لفظه سوزون آنا
 بو عالم کجی غم کجی
 کجی مرزانه سوزون آنا
 کجی مرزانه سوزون آنا
 کجی مرزانه سوزون آنا
 کجی مرزانه سوزون آنا

نظرة بگردن بر سر کبری در اول غالی
 عجم الفاضل اول سترین نقین آفتاب
 ضعیفی حاجت امین کوفت کانی
 بومضای بسین یونین کز کباب
 اندر خندان لغام اول کان اردی ای سرید
 اینیم با به ذوق دن طاولد کباب
 بر کوه صیقلین زبده بار کانی سرید
 قدیرین بیلدی جمله دن اعلی و اتمام طوط
 منقذ بند بی باغی در کشت کنگ
 سجدوش برینه ایجه خنی راه کچر
 سرد نام کورلم حاصل علم میدیک
 سر بد ایسه کولک اوسه به بهت تو بار
 کله و خط ردی جا وصلت آمدندیم
 به خیار ایینه دن من صورت آمدندیم
 اولوب افتاد او شوردم به بهت ایبه
 عرض ایچون نامه می اول خسر تو ایهم
 عرض و معنکد نوش جامه غیب ایهم
 یک با اولداری کجی با دشمن با دشمن
 نظرده بگردن بر سر کبری در اول غالی
 عجم الفاضل اول سترین نقین آفتاب
 ضعیفی حاجت امین کوفت کانی
 بومضای بسین یونین کز کباب
 اندر خندان لغام اول کان اردی ای سرید
 اینیم با به ذوق دن طاولد کباب
 بر کوه صیقلین زبده بار کانی سرید
 قدیرین بیلدی جمله دن اعلی و اتمام طوط
 منقذ بند بی باغی در کشت کنگ
 سجدوش برینه ایجه خنی راه کچر
 سرد نام کورلم حاصل علم میدیک
 سر بد ایسه کولک اوسه به بهت تو بار
 کله و خط ردی جا وصلت آمدندیم
 به خیار ایینه دن من صورت آمدندیم
 اولوب افتاد او شوردم به بهت ایبه
 عرض ایچون نامه می اول خسر تو ایهم
 عرض و معنکد نوش جامه غیب ایهم
 یک با اولداری کجی با دشمن با دشمن

کلام نظر و خردن موجود باشد
 او در لندن از چشمه انجلی نوبت باشد
 وصال اسم المیز غلت نوبت بود
 نیاز او سحر طر عاید
 کبر دولت در زمان غنچه
 خنجره کرم کبر کبر در
 عاقبت کتفایه او پیش مشرب اول
 اسوده در چانه او کرم لا اله الا الله
 کار نظر و خردن حاجت بون
 گناه سانی شناسنده چهار در
 مغز او اوله لطفه اول شوخ شریک
 در دشت اردوی و صد ده حکم خانی کور
 عاقبت کند زلفه دلیده در پیش
 اول کینه جو کماله کماله انزلی کور
 بیکه خوش بدوش قدیرم
 نازک بزم کماله
 کله در پای مغز نبوت
 عاصی به کثرت خطایند

باز بینی خاطر اندک سربون معاصر
 سخن اربابی به صرف به خود ارباب باز
 اوضاع با ستود در روزگار نماند
 نمانده نماند و سب ناموده در
 در لغت در چانه او بود در
 ارباب و اناسک بوی بوده در
 مجلس عشره صبا کوشن کنش
 زدی با پیش طوش اما محبت
 بجز خانی غنچه نضو کماله
 عاقبت زاننده کرم اولور بود
 نظم اوران در دم نام ارباب باز
 و عد کون فرد سیکه اولور بود
 حشره حلقه و چشم نام
 سوزای ارکان المیز خوش چینی
 صیبا منالی رسم چالی او نوبت در
 لعلکله در جبهه آینه فانی
 چنگک در جبهه کمالی او نوبت در

در خط پنجمه کرسی دالامکان از
 کالادوش زبده اویجی بر دکان از
 دل بسته صحبت اولار زین سخن
 مانده ماکین همان ازین سخن
 سیرکده منعی بوی حطران لفظه بقر
 بو بار خنجره بونده کبره حشتم
 امید و ارفقه ایضا خطی بقر
 الفت کین بس ابله لاری حشتم
 غمزه شکونه ز کرمی دسته دست در
 غنچه لطفی اوله دمی جسته در
 و بسته صحبت اولان میوارک
 سرایه مکالمه سیسته در
 مکتبی کلمه او المیزم
 شکرک این کلمه مشهوره در
 سر کتک این کلمه در کجک و جکلان
 پخته طایر بزم چون شان ساداقه
 پیرم بر بنده او مپاره بر پیش بران
 مردم قالدی باورد کماله کشته در
 به مطلب داره کبره و در نوزدن بر سینه اندم

فادق شرح جام صهبای سروده فادق کاغذ
 بوسه دالی دل سخت کز چون بعد اندم
 المدهام صهبای عالی در گذار اندم
 بنه خانی مراد چه بویست خیزد از راه عبادم
وله سبحت سترگ سیر در وطن بدر
 بوعصه ده خنجر گشت مرز بوم ایلم
وله کار اندام بام فلک ستمانه
 بکرم چاکلی باموس ب و اندون
وله اغیار توری بضم اولوز بار بار کن
 کل موسی کولی کو بونور خار خار کن
وله نصیحت محنت اولدی جنت رسیده
 برب صفای غم غم غم اولسون
وله خاندان جانده کامور اولر سه اولسون
 بیک راست تدقی غم شدت اولسون
وله فایغ اولدی ج و جو بدون اس تزدقا
 بنیم تو بنده طبع بوسه سگدن
وله زبانه دلری غم معرفت تو کمال ستر
 مددکاری دصلت فادق کاغذی سیم سیم سیم
وله عازن اولده اعصاب خطایم سختی
 سیمم آیمیش پشته لولامکن
وله آرزو دلده توق بود بر کیم
 اکبره دوزخه شد فادق کاغذی
وله مثال عازن شد امین کس
 خفاظر نه در لای لای ویرانه اندک
وله بختخصه المسه فلک بره زان دوزن
 بلکران کاغذی بانه دوزن
وله قات باغز جوم شوین اوجین
 طریق هرکه شیخه و ملکه کرمینو
وله چشم عبرت اولر نظر کن
 اشفت ایتر ایش قیل قله
وله بوسه کز کز اولر سوزا کاغذی
 فادق کاغذی سوزا کاغذی
وله لاله مثال صقده درونکده فادق کاغذی
 سوزدر مسون هوای خالف جراحی
وله طنبوره در یوزن الله مطرب طرف
 آهنگی یوزن طرف بودر یوزن کاغذی
وله خردن سن وضع نامور اولان اسوده
 خردن سن طویار ان اولر سیم کاغذی
وله مجلسه کرم دهر اولدی کس
 دگلت خاطر اولر بنده صهبای
وله عازن شیخ صقده کامور
 بزر میاجی ز کورم ال بر سیه
وله ای کس جو بوسا کز فادق کاغذی
 چشم سیم جو اولر سیم کاغذی
وله ماسدگان سیر کیم حکیم
 سوزم تو جفاده سیه بره اوجا
وله دنا داحمد وار کیم واضی مشکل
 عازن کرم و لطفه توان فادق کاغذی
وله زهی مطلع زهی نظم مصنع دینه لاله
 بویست زبانه سب آتسک لاسی
وله کوشنده وصلی کز بیک تقصیر یک
 برتسلیک شیخ بار اولر سه سفیدن جو سوزر
وله اودن کاغذی مراد اولر سه سیم چو
 بوسه سیم جاجا سیه کز فادق کاغذی
وله فخر باغچه صفای سیم تقصیرات
 سفیدر مطلب اولر سه دوزن کاغذی

وَلَيْتَ بچودن الشرم عقصامه عشق شکر
 هرک دست امید به دید بسید با
وَلَمَّا رفته ایم دیکه شیوه رفتار به شیخ
 دیدی خندیده اول بر سر شکر آید آیت
وَلَمَّا سانسون قاطبه بر گرفت
 شیشه ای که ششم الانه صحت
وَلَمَّا کردن ایدوب فلان لای اتا طوطی
 بیزادای چینی صوفی صاحبالت
وَلَمَّا امید استند امید از فلک شایست
 باقی و امید صلیح و سکنه هیچ شایست
وَلَمَّا نشود غای طول الطوطی بقدره
 قدین تو وضع ای دوا ای همسوز غشت
وَلَمَّا گرم نعل است خانه به خیمه سلطان
 عیانکاران داد و خطا جانان فرود
وَلَمَّا گرم و عاطفین قصر ایدوب مظهر جواد
 زنده قات ایدوب سار جاباباد

وَلَمَّا بوردین بریسی بدست ادم
 هم ایدوب جوی و هم خرد ایدوب استاد
وَلَمَّا دل سزا آمد زان عشق که شد
 فانوس بیدین ایدوب مستور و کدر
وَلَمَّا چشم بکلفه تضرع خود ایدوب
 چشم بوقی خلوص دل با کایه برتر
وَلَمَّا دگر بر خاکه بر زلف سیم غم
 بجز اول مرغه که دانید که دانه بر
وَلَمَّا فرق و فتنه بیده زانده استعد او
 انزای زان توری بر نامه بر طوطی
وَلَمَّا ایله زادی اول کاه غبت
 رانجا ایل خرد کار ده ایله بر
وَلَمَّا نیم بر این مجلس خاسم ایدوب اول
 بچشم خدی ایدوب و شکی زینت ایدوب اول
وَلَمَّا و نایه این ایدوب اول ایدوب اول
 بیلو که بر عاشق حقا بوزن ایدوب اول

وَلَمَّا کلاهی زبور گوش قول اولوبی که
 زانده و غفلت که بیا بوزن ایدوب اول
وَلَمَّا شش اساقی فلان بر مید اساره و افله
 بهر چند بوشک البته محقرین اولوب
وَلَمَّا مصباح رنگ که اسکله اشقر
 کاکلیک نهی انا فاشقر
وَلَمَّا ای برده فیض اولوب سوس اینه
 کوی املک اولوبی غایت دولا اشقر
وَلَمَّا ایله برده بود جواد سخن
 راب ستم سیمبرانه اشقر
وَلَمَّا یوزی برده اولان اشقر غای ایدوب اول
 کین اس تو وضع بین عالمه نام الم
وَلَمَّا زانیه خلقی از دوزخ اولوب مملو
 کبر عصر افلاس بیلدر چشم الم
وَلَمَّا بودار از دوده به هم بید که بک
 لذت ده هیچ عطای عدیل اولوب
وَلَمَّا شست ای مضطر اولوب سخن اولوب
 تن نوم فرکی باشق کین اولوب
وَلَمَّا قافان بوس کندره کند ایدوب
 خیه اولوب ایدوخانه اولوب تک ایدوب
وَلَمَّا دوستی قدیمش و میده نام کرم
 صفای خاطر که کو در ایدوب کرم

وَلَمَّا بدان مسئله سودی بون و هم زندک
 مجرب بودیم بکیم بکیم نصف نیت
وَلَمَّا ایدوبم رانیا بون نصف نیت
 شکایت کک موجدان نیت و نیت
وَلَمَّا اوتوبی ایلم که رجا ایدوبم
 مقاد اولوبه لفظ جاباباد
وَلَمَّا حکمته تجار بودی جاباباد
 کو که تا بر این زراط ایدوب
وَلَمَّا سیم سندن دود اولوب درج ای
 سیم سندن اول کب سندن ایدوب
وَلَمَّا رستم سندن کسره کاسه
 رستم سندن کسره کاسه
وَلَمَّا رستم سندن کسره کاسه
 رستم سندن کسره کاسه

سودا بپوشد و قد کوه چمن معارف
 ناسک نظری شادی همان کله تو افاده
 بهر اشته زده مال کوه در کوه سارتاب
 خانه نه شکل اسم اولور دست چو افاده
 دخترون حسنه اسلوب تناسب بودیک
 دلشین اولور نهال سر و بهوار اولور
 رویه نظاره مکن ابروی یک خوابیده
 سیه سی فرنگ کاندوش که به سید اولور
 ارباب فضله صمد توضع بقصده
 کوهر دوستی سیدن از ان اولور سده
 ارباب عشق طریقی به کلز غنچه در
 چشم حسود کله تیران اولور سده
 رغبت بو سفله زار کله تو افاده
 اغیار به دل کپی ناران اولور سده
 هر یک کای کای و مسار ناله در
 زندان عشق کای کای کسان اولور سده
 یک از آنکه در صفته امتنان
 دله سر و بر یک کوی اولور سده
 بهایده نشی همقدار اولور سده
 جهاندن مقصد ابروی یک به سیدی
 حقوق نمان و نعت از کس کبار کی الفت
 دکلش با تیر تقیر و کجیر سینه شادی
 ریند عشقک بله یک دینه دونه ابروی
 صدم و صفته سن اولور تو ان اولور سده
 اوست ناز و نایا بله طوطی سولیه
 لعین استه لبین اوپ طغلی به طغلی
 او شوغ کای کیت نایا اولور سده
 دروغ دغده وصلی اینه دی اولور سده
 قلیه لطفه ای دل کای عسکر کبلی
 امید راید در دوی کای سلام دخی
 خیال نسیخ عشق نایا کوی کوی
 خصیصه بین اولور سده
 خیال مویسان کدریم سر نایه شویم
 وار اول سوغ و شنی زانیا شسته خیال
 زه راید که نامتن از این ایچون
 ظاهر عامه سه صولی ز قارش سوسول
 خارج حدایه ده جیم و کنا هم آبل
 دامن لطف خذون نین سیم
 قصیر کینه دش زرد اینه روی صغیر زرد بله
 صدیکیم زرده لوسن و اختلاج بو یایرون
 اولور سن یکین شیخ افندی شش به
 ایچون الی کای بار وصال دیک اولور سده
 بکوه نیندیخ الله ششم بودور
 اولور کور در طری کای کور بودور
 حالت خاکست بول بوق ت اولور
 عاشی لکت اولور کای کینده
 دماندن زبان سیر ایندین اینه کوی
 فوت بیلی بو قفسه کستان
 هم صفدان انجوریم هر خطا کای کوی
 مننه نمر اولور کای کای اینه کای کوی
 جغتوی اینه ده موافق و بر یکین صفتی
 بهیب غلط سخته راه کین متفاسی
 عجز کرد اسب ایس اولور سده
 به دهوش اول نازه سور جنتون اولور سده
 اولور ککل کپی ارباب کینده دکل
 ندرتیه ذوقی اولور سده صفا ده دکل
 تقاضت کاکه عشقه به بهاده دکل
 قاش کاش اوقاشی کای ایچون ککل
 اوپای سخت ککل ککل ککل ککل
 جغتوی دودخ خیال این حرف شسته
 مثل سخن غم جینکیم فاده دکل
 شیخ خلوت شسته دعوی اولور سده
 خطه زندان اولور کای کای کای کای
 بوخه جغتوی غم کای کای کای کای
 اولور سده اولور سده اولور سده

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Aslı KIRATLI	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Sakarya Üniversitesi
Fakülte	Fen-Edebiyat Fakültesi
Bölümü	Türk Dili ve Edebiyatı
Makale ve Bildiriler	
1. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY033990 Numarada Kayıtlı Olan Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât'ın Mestap'a Göre Tasnifi, Türuk Dergisi 2022.	